Jaarstukken 2021

Gemeente
Sliedrecht

Colofon

Gemeente Sliedrecht
Industrieweg 11
3361 HJ Sliedrecht

Samenstelling:
Team Financiën en Control

Informatie:
Tel. : 14 0184
E-mail: gemeente@sliedrecht.nl
www.sliedrecht.nl

Juni 2022

Voorwoord

Voor u liggen de jaarstukken van 2021 die in de eerste maanden van 2022 tot stand zijn gekomen. Daarmee sluiten we ook in financieel opzicht het jaar 2021 af.

De uitbraak van COVID-19 (corona) heeft vanaf februari 2020 tot aan nu een enorme impact op ons allemaal gehad. Deze crisis heeft geleid tot ongekende omstandigheden. Dit raakt veel beleidsterreinen van onze organisatie. Het college spreekt dan ook grote dank en waardering uit aan alle medewerkers. Ook onze dank en waardering aan alle raadsleden en overige betrokkenen die hun veerkracht in deze tijd hebben laten zien. Zeker nu er een nieuwe crisis gaande is omtrent de vluchtelingen vanuit Oekraïne.

Ondanks de zware omstandigheden heeft de gemeente niet stil gestaan. We hebben in 2021 serieus werk gemaakt van de koers Sliedrecht 2030, waarvan het fundament in de Kadernota 2021 is gelegd. Dit betekent dat strategische keuzes zijn gemaakt voor verdere groei en ontwikkeling van onze gemeente. De kernopgaven waar Sliedrecht zich op richt zijn ruimtelijke ontwikkeling, een veilige en inclusieve samenleving. En dat al samen realiserend vanuit een betrokken en ondernemende gemeenschap.

Zonder volledig te kunnen zijn, willen we graag een aantal in het oog springende resultaten van onze inzet in 2021 hier even de revue laten passeren.

Samen doen wat nodig is voor onze inwoners. Daar staat het Bonkelaarhuis voor. Elke dag weer zetten vrijwilligers en professionals zich in om inwoners van advies te voorzien, vragen te beantwoorden en/of ondersteuning te bieden. Daarnaast is er samen met alle professionals in het Bonkelaarhuis gewerkt aan de implementatie van een nieuwe samenwerkingsstructuur om onze inwoners nog integraler en beter te kunnen helpen.

Als gevolg van de wijziging van de Wet schuldhulpverlening per 1 januari 2021 kunnen wij onze inwoners die door schulden in de problemen dreigen te komen sneller helpen. Hiervoor hebben wij de succesvolle pilot vroegsignalering schulden gecontinueerd en geïntegreerd in de werkwijze vroegsignalering conform de wetswijziging.

Daarnaast hebben we in 2021 geëxperimenteerd met preventieve begeleiding van jeugdigen en gezinnen in het kader van de jeugdhulp. In deze pilot "Jeugdhulp naar de voorkant" hebben we jeugdhulp ingezet zonder beschikking.

Op 1 januari 2017 is een uitkoopregeling voor woningen onder hoogspanningsleidingen gestart. In Sliedrecht komen 24 woningen, waarvan 19 aan de Baanhoek en 5 aan de Rivierdijk, in aanmerking voor de uitkoopregeling. Van deze 24 woningen zijn eind 2021 16 woningen aangekocht en notarieel overgedragen. De uitkoopregeling is per 31 december 2021 beëindigd.

In Sliedrecht-Oost is in 2021 in twee buurten gestart met een participatietraject met particuliere woningeigenaren om hun woningen met behulp van PAW-subsidie aardgasvrij te maken. In totaal gaat dit om 108 woningen. Hoeveel woningen daardwerkelijk van het aardgas af gaan wordt duidelijk in 2022 en verder.

Het vergroenen van de bermen is in 2021 afgerond. In Baanhoek-West zijn in het kader van het vergroenen twee plantvakken uitgevoerd. Er heeft een enquete plaatsgevonden voor het verder vergroenen van de wijk. De uitwerking en uitvoering hiervan zal plaatsvinden in 2022.

Om de organisatie verder door te ontwikkelen en slagvaardiger te maken zijn in 2021 belangrijke stappen gezet. De stappen zijn 'binnen' gezet om de opgaven en ambities 'buiten' te realiseren. Een gemeentebreed organisatie ontwikkeltraject is in gang gezet met als resultaat een (voorlopig) besluit op de nieuwe hoofdstructuur. Uiteraard blijft het niet bij een aanpassing van de structuur. Ook de

sturingsfilosofie is in verandering en wordt passend gemaakt op de organisatie die we willen zijn om gestelde ambities te realiseren. Grip en control is verbeterd met het ontwikkeltraject. Dit zorgt voor de versteviging van de financiële functie en zal in 2022 zijn vervolg krijgen.

In de jaarstukken treft u ook de jaarrekening aan. Daarin maken we de balans op van dit bijzondere jaar op. Hoeveel geld is er binnengekomen en hoeveel geld hebben we uitgegeven. Ook leggen we in de jaarstukken verantwoording af voor het gevoerde beleid.

De gemeente Sliedrecht sluit het jaar 2021 af met een positief resultaat van € 2.598.000. Ten opzichte van de 2e Turap 2021 betekent dit een voordeel van € 3.063.000.
Als u de jaarstukken doorneemt, zult u een compleet beeld krijgen van de in- en uitgaven van de gemeente en een verklaring voor het positieve resultaat. Wij nodigen u daarom van harte uit om verder te lezen.

Sliedrecht, 7 juni 2022

Burgemeester en wethouders van Sliedrecht,
De secretaris, De burgemeester,

N.H. Kuiper J.M. de Vries

Inhoudsopgave

1 ALGEMEEN 6
1.1 Inleiding 7
1.2 Financiële samenvatting 7
1.3 Afwijkingen per programma 9
1.4 Investeringen 9
1.5 Onvoorzien 9
1.6 Corona 10
1.7 Leeswijzer 10
2 REKENING IN ÉÉN OOGOPSLAG 12
3 PROGRAMMA'S 15
3.1 Programma 1 Sociaal 16
3.2 Programma 2 Economie, onderwijs en arbeidsmarkt 26
3.3 Programma 3 Ruimte 32
3.4 Programma 4 Bestuur, organisatie en veiligheid 45
3.5 Programma 5 financiën en belastingen 54
4 PARAGRAFEN 57
4.1 Paragraaf Lokale heffingen en belastingen 58
4.2 Paragraaf Weerstandsvermogen en risicobeheersing 65
4.3 Paragraaf Onderhoud kapitaalgoederen 71
4.4 Paragraaf financiering 76
4.5 Paragraaf Bedrijfsvoering 81
4.6 Paragraaf Verbonden partijen 84
4.7 Paragraaf grondbeleid 92
4.8 Paragraaf Grote projecten 95
5 JAARREKENING 100
5.1 Grondslagen voor waardering en bepaling van het resultaat 101
5.2 Gerealiseerd totaal saldo van baten en lasten 105
5.3 Analyse van de financiële afwijkingen per thema 106
5.4 Overzicht incidentele baten en lasten 114
5.5 Overzicht structurele baten en lasten 115
5.6 WNT-verantwoording 115
5.7 Balans 117
5.8 Reserves en voorzieningen 128
5.9 SiSa overzicht 132
5.10 Specificatie overhead 138
5.11 Gebeurtenissen na balansdatum 139
6 OVERIGE 140
6.1 Investeringsoverzicht 141
6.2 Totaaloverzicht baten en lasten per taakveld 146
6.3 Basisset beleidsindicatoren 147
6.4 Corona bijlage 150
6.5 Rechtmatigheid 152
6.6 Interbestuurlijk toezicht 153

1 ALGEMEEN

1.1 Inleiding

De gemeente Sliedrecht sluit het jaar 2021 af met een positief resultaat € 2.598.000, terwijl de gewijzigde begroting 2021 een negatief resulaat aangeeft van € 465.000. Het verschil tussen de gewijzigde begroting 2021 is een voordeel van € 3.063.000.

1.2 Financiële samenvatting

Samenvattend resultaat 2021 (x € 1.000)

	Totale begroting 2021		Rekening 2021		Afwijking	
Lasten	N	78.777	N	76.257	V	2.520
Baten	V	76.587	V	77.714	V	1.127
Saldo van baten en lasten	N	2.189	V	1.457	V	3.647
Storting in reserve	N	9.403	N	2.030	V	7.373
Onttrekking aan reserve	V	11.128	V	3.171	N	7.957
Saldo verrekening met reserves	V	1.724	V	1.141	N	584
Resultaat	N	465	V	2.598	V	3.063

Het verschil van € 3.063.000 wordt verklaard door voordelen en nadelen op de thema's. De uitgewerkte verschillenanalyse per thema is opgenomen in paragraaf 5.3. Hieronder worden de grote afwijkingen ten opzichte van de laatste rapportage (2e Turap 2021) globaal toegelicht.

Overzicht grote afwijkingen rekening 2021

Omschrijving	Bedrag	
Decembercirculaire	V	662
Taakmutaties sociaal domein	V	736
Regeling beschermd wonen	V	467
Wethouderspensioenen	V	240
Bedrijfsvoering	V	244
Dividenduitkeringen	V	166
Gemeenschappelijke regelingen	V	507
Overige posten	V	260
Totaal	V	3.063

Decembercirculaire
De decembercirculaire 2021 kon in 2021 begrotingstechnisch niet meer worden verwerkt.

Taakmutaties (Deze post is in het raadsvoorstel opgenomen als resultaatbestemming)
In de ontvangen circulaires van het rijk waren stelposten opgenomen, die in 2021 nog niet hebben geleid tot uitgaven. In de mei en septembercirculaire 2021 ging het om een totaal bedrag van € 736.000 waarvan een deel is ingezet voor taakmutaties. Samen met de taakmutaties uit de decembercirculaire gaat het in totaal om een bedrag van € 783.000 die als volgt is uit te splitsen:

- Tijdelijke ondersteuning noodzakelijke kosten (TONK) € 215.000
- Jeugdzorg € 103.000
- Corona bijzonder bijstand € 12.000
- Corona mentale ondersteuning jeugd € 14.000
- Meicirculaire 2020 IU Participatie € 196.000
- SC 2020 DU Dak- en thuisloosheid € 32.000
- Meicirculaire 2020 IU Voogdij 18+ € 27.000
- Meerkosten Jeugd € 51.000
- Meerkosten Wmo € 38.000
- Jeugdhulp € 37.000
- Versterking ondersteuning wijkteams € 58.000

Totaal € 783.000

Regeling beschermd wonen
Deze regeling wordt uitgevoerd door centrumgemeente Dordrecht. Als belangrijkste oorzaak wordt gemeld een forse onderschrijding van het innovatiebudget doorontwikkeling transformatieagenda in 2021. Dit innovatiebudget wordt benut voor het realiseren van de woonzorgproducten uit de agenda HKG. Zoals alle regiogemeenten aan den lijve ondervinden kost het realiseren van deze woonzorgproducten tijd.

Wethouderspensioenen
Met ingang van 1 januari 2022 is de dienstverlening inzake de wethouderpensioenen overgenomen door een hiertoe gespecialiseerd bedrijf, met uitzondering van de verzekering van de ouderdomspensioenen. Was voorheen sprake van een verzekering, vanaf 1 januari zal de gemeente Sliedrecht zelf moeten zorgdragen voor deze verplichting. Het bij de vorige verzekeraar opgebouwde kapitaal is aan de gemeente Sliedrecht overgemaakt en gestort in de voorziening. In de voorziening is nu rekening gehouden met de verplichting voor de actieve en voormalige wethouders op basis van actuariële berekeningen.

Bedrijfsvoering (Deze post is in het raadsvoorstel opgenomen als resultaatbestemming)
Het gaat hier om (restant)budgetten die beschikbaar zijn gesteld en die in 2021 niet geheel afgerond konden worden.

• Opleiding en organisatieontwikkelingen	€ 159.000	
• Op basis brengen van de vastgoedportefeuille en het nieuw accommodatiebeleid	€ 85.000	
Totaal		€ 244.000

Dividenduitkeringen
Met name de dividenduitkeringen van de BNG en Stedin blijken hoger dan waarmee in de begroting rekening is gehouden.

Gemeenschappelijke regelingen
Op basis van de ontvangen (voorlopige) afrekeningen zijn de volgende verschillen aan te geven:

• Gemeenschappelijke Regeling Drechtsteden (GRD)	€ 184.000	
• DG&J / SOJ	€ 199.000	
• Drechtwerk	€ 124.000	
Totaal		€ 507.000

Overige mutaties
Deze post valt uiteen in diverse kleinere posten.

1.3 Afwijkingen per programma

In onderstaand overzicht worden de financiële afwijkingen per programma (inclusief verrekeningen met reserves) weergeven. Voor een verdere toelichting op de afwijkingen wordt verwezen naar de toelichting op themaniveau in de jaarrekening (paragraaf 5.3).

Realisatie per programma, incl. verrekening met reserves

Nr.	Programma	Totale begroting 2021		Rekening 2021		Afwijking	
Lasten:							
1	Sociaal	N	38.173	N	37.087	V	1.086
2	Economie, arbeidsmarkt en onderwijs	N	7.992	N	6.582	V	1.410
3	Ruimte	N	15.174	N	15.021	V	153
4	Bestuur, veiligheid en organisatie	N	17.067	N	17.113	V	46
5	Financiën	N	371	N	454	N	83
Totaal lasten		N	78.777	N	76.257	V	2.520
Baten:							
1	Sociaal	V	9.901	V	10.321	V	419
2	Economie, arbeidsmarkt en onderwijs	V	4.624	V	3.679	N	945
3	Ruimte	V	9.877	V	10.271	V	394
4	Bestuur, veiligheid en organisatie	V	709	V	1.190	V	482
5	Financiën	V	51.476	V	52.253	V	777
Totaal baten		V	76.587	V	77.714	V	1.127
Saldo van baten en lasten		N	2.189	V	1.457	V	3.647
	storting in reserve	N	9.403	N	2.030	V	7.373
	onttrekking aan reserve	V	11.128	V	3.171	N	7.957
Gerealiseerd resultaat		N	465	V	2.598	V	3.063

1.4 Investeringen

In 2021 had de Gemeente Sliedrecht een investeringsprogramma met een saldo van € 25,9 miljoen, verdeeld naar € 28,4 miljoen aan uitgaven en € 2,5 miljoen aan inkomsten. Ultimo 2021 lopen we, qua uitgaven, voor een bedrag van € 8,2 miljoen achter op de planning.

Het bedrag van de restantkredieten bestaat onder andere uit de volgende investeringen:

- Aanpassen aansl. Parallelweg op Nijverwaard € 1,1 miljoen
- Aanleg veilige fietsroute langs Craijensteijn € 0,8 miljoen
- Aanleg rotonde Thorbeckelaan-Vogelenzang € 0,5 miljoen
- Herstraten Rivierenbuurt zuid – Jaarschrijf 2021 € 0,5 miljoen
- Herstraten Vogelbuurt - Jaarschijf 2019-2023 € 0,4 miljoen
- Vervanging div. asfaltdeklagen – Jaarschrijf 2021 € 0,4 miljoen
- PC Hooftlaan-zuid vervanging wegbedekking € 0,3 miljoen
- Verkeersregelinstallaties Sliedrecht-oost € 0,3 miljoen
- Fietspad Stationsweg/Borgesiusweg (nieuwe aanleg) € 0,1 miljoen

In bijlage 6.1 van deze jaarrekening is het volledige overzicht van de investeringen opgenomen.

1.5 Onvoorzien

De post onvoorzien is bij de tweede tussenrapportage bijgesteld naar € 0. Er is geen besteding geweest ten laste van dit budget.

1.6 Corona

2021 was het tweede jaar dat in teken stond van de Coronacrisis. Landelijk en lokaal hebben we ons ingezet om dit virus te bestrijden én de impact van deze maatregelen op onze samenleving zoveel mogelijk te beperken. We hebben ons hierbij – met succes - hard gemaakt voor een tijdelijke priklocatie in Sliedrecht door middel van een prikbus. Mede dankzij rijksregelingen hebben we de financiële impact van de maatregelen voor o.a. inwoners, ondernemers en verenigingen kunnen dempen. Daarnaast hebben we door extra inzet van het jongerenwerk extra (online) activiteiten voor de jongeren kunnen organiseren ter bevordering van hun welzijn. Tevens konden we een vangnet voor inwoners met ondersteuningsvragen blijven bieden. Ook hebben we geïnvesteerd in een goede informatievoorziening en delen van ervaringen door periodiek met ondernemers, kerken, geloofsgemeenschappen, scholen en verenigingen in gesprek te gaan. Ten slotte hebben we maatregelen genomen ten behoeve van een goede en veilige naleving van de coronamaatregelen.

Om de primaire processen van de gemeente zoveel mogelijk doorgang te laten vinden, hebben gemeenteambtenaren zoveel als mogelijk thuis gewerkt en zijn er indien fysieke overleggen noodzakelijk waren maatregelen genomen om de fysieke afstand te waarborgen en de hygiëne zo optimaal mogelijk te houden. Ook tijdens de Tweede Kamer verkiezingen is inzet gepleegd om deze zo veilig mogelijk te laten verlopen (verspreid over drie dagen en fysieke en hygiëne maatregelen).

In bijlage 6.4 wordt dit nader toegelicht en is er een overzicht opgenomen met daarin alle maatregelen die er zijn genomen om de impact van Corona op de samenleving te beperken.

1.7 Leeswijzer

Met de jaarstukken legt het college van Burgemeester en Wethouders verantwoording af aan de gemeenteraad over het gevoerde beleid. Wij laten zien wat we in 2021 hebben bereikt, wat we daarvoor hebben gedaan en wat dat heeft gekost. De jaarstukken 2021 bestaan uit het jaarverslag en de jaarrekening. Bij het maken van de jaarstukken volgen wij de instructie van het Besluit Begroting en Verantwoording Provincies en Gemeenten en de financiële verordening.

Het jaarverslag is opgebouwd uit programma’s en paragrafen.

Programma's
De programma's in hoofdstuk 3 beschrijven het werkveld van de gemeente. In Sliedrecht onderscheiden we vijf programma’s, waarbij ieder programma bestaat uit één of meerdere thema's. Elk programma begint met een inleiding, gevolgd door een toelichting op de uitgevoerde activiteiten en de ontwikkelingen in 2021. Daarna volgt een overzicht van de financiële realisatie van de speerpunten uit het College Uitvoeringsprogramma (CUP). U vindt per programma antwoorden op de vragen:

- Wat hebben we bereikt?
- Wat hebben we gedaan?
- Wat heeft het gekost?

Deze vragen komen overeen met die in de begroting. Zo kunnen gemeenteraad en inwoners nagaan in hoeverre voorgenomen activiteiten zijn uitgevoerd en doelen zijn bereikt. Daarnaast zijn de lokale beleidsindicatoren opgenomen.

Paragrafen
De paragrafen in hoofdstuk 4 zijn een verplicht onderdeel van het jaarverslag. De paragrafen geven een ‘dwarsdoorsnede’ van de begroting bezien vanuit een bepaald perspectief. Veel van de paragrafen zijn hierdoor een belangrijke aanvulling op de verantwoordingsinformatie over de programma's.

Jaarrekening
De Jaarrekening in hoofdstuk 5 is de financiële verantwoording, of het huishoudboekje van de gemeente Sliedrecht. In de jaarrekening vindt u de cijfers en een uitgebreide onderbouwing en toelichting op hoe de gemeente er financieel voor staat.

Indicatoren
Naast het overzicht van investeringen en baten en lasten per taakveld, zijn in hoofdstuk 6 de wettelijke beleidsindicatoren opgenomen. De verplichte indicatoren (waarstaatjegemeente.nl) welke voortvloeien uit wetgeving welke worden gebruikt om trends te ontdekken en op basis daarvan nader onderzoek te doen of maatregelen te nemen.

Financiële tabellen
We ronden bedragen standaard af op € 1.000, tenzij anders weergegeven. We noteren een bedrag met een V of een N, waarbij V staat voor 'per saldo voordeel' en N staat voor 'per saldo nadeel'. Een V kan zowel lagere lasten als hogere baten betekenen. Een N kan zowel hogere lasten als lagere baten betekenen.

2 REKENING IN ÉÉN OOGOPSLAG

In één oogopslag

JAARREKENING 2021

De gemeente Sliedrecht maakt ieder jaar een begroting. Daarin staan de voorstellen voor het komende jaar en hoeveel geld er is om die voorstellen uit te voeren.

Als het jaar voorbij is, kijken we terug. Hoe is het gegaan met de voorstellen? Zijn ze uitgevoerd? Hoeveel geld was ervoor nodig? Dat doen we in de jaarstukken. Deze geven een terugblik op het afgelopen jaar. Bij de jaarstukken hoort de jaarrekening. Hierin maken we de balans op: hoeveel geld is er binnengekomen en hoeveel hebben we uitgegeven? U vindt hier een beknopt overzicht!

College van burgemeester en wethouders

INKOMSTEN

Waar kwam het geld vandaan?

47,2 MILJOEN + **34,5 MILJOEN** = **81,7 MILJOEN**

Een groot deel van de inkomsten ontvangen we van het Rijk.

LOKALE HEFFINGEN — 12,8 MILJOEN

Onroerende zaakbelasting (OZB)	€ 3.914.000
Afvalstoffenheffing	€ 2.793.000
Reinigingsrechten	€ 366.000
Rioolheffing	€ 3.066.000
Leges, rechten en retributies	€ 284.000
Leges bouwvergunningen	€ 720.000
Begraafplaatsrechten	€ 736.000
Precariobelasting	€ 750.000
Hondenbelasting	€ 102.000
Marktgelden	€ 53.000
Havengelden	€ 82.000

ANDERE INKOMSTEN — 21,7 MILJOEN

Overige uitkeringen	€ 9.731.000
Overige inkomsten	€ 8.750.000
Opname uit reserve	€ 3.171.000

UITGAVEN

Waar ging het geld naartoe?

U ziet de uitgaven als **totaalbedrag** en in blauw het bedrag per inwoner (op basis van 25.597 inwoners)

SOCIAAL

37,1 MILJOEN

Zorg	€ 33.024.000	1.290
Integraal jeugdbeleid	€ 522.000	20
Sport en recreatievoorz.	€ 2.137.000	83
Cultuurvoorzieningen	€ 1.404.000	55
Storting in reserve	€ 28.000	1
	€ 37.115.000	1.449

RUIMTE

16,0 MILJOEN

Woonruimte zaken	€ 1.732.000	68
Afvalinzameling en verwerking	€ 2.756.000	108
Beheer openbare ruimte	€ 2.851.000	111
Milieu	€ 1.924.000	75
Ruimtelijke ordening	€ 1.558.000	61
Wegen, bruggen en riolen	€ 4.200.000	164
Storting in reserve	€ 1.004.000	39
	€ 16.025.000	626

BESTUUR, ORGANISATIE EN VEILIGHEID

17,3 MILJOEN

Bedrijfsvoering	€ 533.000	21
Begroten/verantwoorden	€ 100.000	4
Bestuur	€ 3.039.000	119
Communicatie en voorlichting	€ 48.000	2
Dienstverlening	€ 1.063.000	42
Fysieke veiligheid	€ 2.067.000	81
Sociale cohesie	€ 495.000	19
Sturing en ondersteuning*	€ 9.767.000	382
Storting in reserve	€ 200.000	8
	€ 17.313.000	678

* huisvesting- en facilitaire kosten, niet-primaire loonkosten, materieel (huisvuilwagens, pick-ups, tractors, aanhangers e.d.), communicatiemiddelen.

ECONOMIE, ONDERWIJS EN ARBEIDSMARKT

8,2 MILJOEN

Opgroeien en onderwijs	€ 2.622.000	102
Verkeer– en vervoersbeleid	€ 441.000	17
Inkomen	€ 34.000	1
Werk en ondernemerschap	€ 1.434.000	56
Bouwgronden woonwijken	€ 2.860.000	112
Storting in reserve	€ 741.000	29
	€ 8.132.000	317

FINANCIËN

0,5 MILJOEN

Algemene heffingen	€ 454.000	18
Storting in reserve	€ 57.000	2
	€ 511.000	20

wethouder financiën Cees Paas

"Ik ben blij met het uiteindelijke resultaat van de jaarrekening 2021 en met de inzet die onze medewerkers hebben geleverd in het afgelopen jaar. Toch moeten we ons nu niet rijk rekenen. Verschuivingen in de bijdrage van het Rijk aan de gemeente hebben een grote negatieve impact op het meerjarenperspectief van de gemeente Sliedrecht. Het is daarom goed dat de positie van de Algemene Reserve door dit positieve resultaat versterkt wordt."

3 PROGRAMMA'S

3.1 Programma 1 Sociaal

Reguliere Taken

- Bevorderen van een gezonde leefstijl.
- Behouden van toegankelijke en betaalbare voorzieningen op het gebied van sport, cultuur en sociaal.
- Organiseren van ondersteuning en hulp voor kwetsbare mensen in de samenleving.
- Het voeren van helder en transparant subsidiebeleid met duidelijke resultaatafspraken.

3.1.1 Inleiding

Programma 1 omvat alle beleidsvelden van de gemeente Sliedrecht binnen het sociaal domein, te weten WMO, jeugd(hulp), participatie, sport, cultuur en inburgering.

We staan voor een veilige en inclusieve samenleving met sterke verbindingen en tolerantie naar elkaar. Waarin iedereen naar vermogen meedoet en niemand tussen wal en schip valt. We vinden het belangrijk dat alle inwoners zo zelfstandig als mogelijk kunnen leven, naar vermogen meedoen en een bijdrage leveren aan hun sociale omgeving. We gaan ervan uit dat inwoners zelfredzaam zijn en regie over hun eigen leven voeren. Voor inwoners die hiertoe (tijdelijk) niet in staat zijn, wordt ondersteuning en hulp gezocht en geboden.

Kinderen en jongeren zijn in hun eerste levensfase gekoppeld aan de naaste omgeving waarin zij opgroeien. Om hen maximale kansen te bieden, om in de toekomst regie over hun leven te nemen en maximaal zelfredzaam te zijn, investeren wij in onze jeugd door hen mogelijkheden te bieden om zichzelf optimaal te ontwikkelen.

Om dit te realiseren investeren we in sterke sociale structuur door voorzieningen op het gebied van sport, cultuur en sociale activiteiten te faciliteren en zetten we in op preventieve activiteiten om een bijdrage aan de gezondheid en het welbevinden van onze inwoners te leveren.

Daarnaast investeren wij in het vroegtijdig signaleren van problemen om zo in een vroeg stadium relatief lichte ondersteuning te bieden, om op de langere termijn de inzet van zwaardere (en dus duurdere) ondersteuning te voorkomen. Het Bonkelaarhuis is dé plek waar inwoners terecht kunnen voor vragen, advies en ondersteuning. Vanuit hier kan er samen met regionale samenwerkingspartners een passend vangnet geboden worden aan onze inwoners - zonder of een ontoereikend netwerk - die (tijdelijk) ondersteuning nodig hebben.

3.1.2 Wat hebben we gedaan?

Corona had ook in 2021 een grote impact op onze samenleving. Mede dankzij de inzet van extra Coronamiddelen hebben we in 2021 sport- en cultuurorganisaties extra kunnen ondersteunen om hun belangrijke rol in de samenleving zo veel als mogelijk te behouden. Daarnaast zijn er door het jongerenwerk extra activiteiten georganiseerd om het welzijn van onze kinderen en jongeren te bevorderen.

Ook is er vanuit het Bonkelaarhuis actief ingezet op het faciliteren van inwonersactiviteiten in buurten en wijken en is er actief contact onderhouden met ouderen om de impact van minder sociaal contact zoveel mogelijk te dempen en eenzaamheid te voorkomen. Daarnaast hebben we dankzij de extra

middelen en regelingen vanuit het Rijk het ondersteuningsaanbod voor onze inwoners kunnen versterken. O.a. door extra inzet van schoolmaatschappelijk werk en financiële regelingen voor inwoners die (een deel van) hun inkomen verloren.

Samen doen wat nodig is voor onze inwoners. Daar staat het Bonkelaarhuis voor. Elke dag weer zetten vrijwilligers en professionals zich in om inwoners van advies te voorzien, vragen te beantwoorden en/of ondersteuning te bieden. En ondanks dat de dienstverlening als gevolg van de Corona maatregelen aangepast moest worden, is het Bonkelaarhuis ook in 2021 elke werkdag van 9.00 uur tot 17.00 uur open geweest voor onze inwoners.

Daarnaast is er samen met alle professionals in het Bonkelaarhuis gewerkt aan de implementatie van een nieuwe samenwerkingsstructuur om onze inwoners nog integraler en beter te kunnen helpen. En deze inspanningen worden beloond. Uit het cliëntervaringsonderzoek dat in 2021 is uitgevoerd komt naar voren dat bezoekers het Bonkelaarhuis gemiddeld een 8,4 als rapportcijfers geven. Dit is zelfs gestegen ten opzichte van 2019 (gemiddeld rapportcijfer: 8,1). Een resultaat om trots op te zijn!

Als gevolg van de wijziging van de Wet schuldhulpverlening per 1 januari 2021 kunnen wij onze inwoners die door schulden in de problemen dreigen te komen sneller helpen. Hiervoor hebben wij de succesvolle pilot vroegsignalering schulden gecontinueerd en geïntegreerd in de werkwijze vroegsignalering conform de wetswijziging. In deze aanpak werken de uitvoeringspartners samen om schulden tijdig te signaleren, passend ondersteuning te bieden en indien nodig toe te leiden naar een schuldhulpverleningstraject.

Voor de implementatie van de Wet inburgering 2021 hebben we met de SDD maatwerkafspraken gemaakt om zoveel mogelijk lokaal te sturen op de inburgering van onze nieuwe inwoners. Binnen het Bonkelaarhuis wordt integraal samengewerkt om passende ondersteuning te bieden – in lijn met de uitgangspunten van de nieuwe wet en passend bij de situatie van de inbugeraar(s) (maatwerk).

Daarnaast hebben we in 2021 geëxperimenteerd met preventieve begeleiding van jeugdigen en gezinnen in het kader van de jeugdhulp. In deze pilot "Jeugdhulp naar de voorkant" hebben we jeugdhulp ingezet zonder beschikking. De eerste resultaten worden als zeer positief ervaren door zowel ouders als professionals, onder andere doordat er (1) sprake is van minder adminstratieve handelingen t.b.v. het afgeven van een beschikking, (2) snel preventief een begeleider in een gezin ingezet kan worden die praktische ondersteuning kan bieden, zodat het gezin daarna weer zelf verder kan en (3) er korte lijnen tussen de preventieve begeleiders en de jeugdprofessionals in het Bonkelaarhuis zijn, waardoor er snel goede afstemming plaatsvindt en doelgericht gewerkt kan worden.

Onder het terugdringen van de inzet van zwaardere vormen van jeugdhulp, spannen we ons zowel regionaal als lokaal in om het aantal uithuisplaatsingen terug te dringen. Hierbij ligt de nadruk op het terugdringen vaan het aantal plaatsingen in instellingen. Tevens is de samenwerking met de Veiligheidsketen is in Sliedrecht onder de noemer "Veilig Opgroeien is Teamwerk" stevig neergezet. Op dit moment is de samenwerking vooral gericht op preventie van beschermingsmaatregelen.

In 2021 hebben er ook twee grote governancewijzigingen plaatsgevonden, waar we als Sliedrecht een actieve bijdrage aan hebben geleverd. We hebben actieve rollen in deze projecten vervuld om vroegtijdig betrokken te zijn en de Sliedrechtse belangen te vertegenwoordigen.

Zo is de gemeenschappelijke Regeling Drechtsteden omgezet naar een nieuwe GR Sociaal die per 1 januari 2022 is ingegaan. Deze nieuwe GR Sociaal zorgt ervoor dat we als eigenaar meer regie kunnen voeren op gemandateerde taken en tevens komt er meer ruimte voor lokaal maatwerk.

Daarnaast is het opdrachtgeverschap aan de Stichting Jeugdteams ZHZ, dat voor ons de toegang tot de jeugdhulp verzorgd – per 1 januari 2022 bij de gemeente komen te liggen. Tot 2022 voerde de Serviceorganisatie Jeugd dit voor ons uit. Dit lokaal opdrachtgeverschap is in lijn met het principe dat we ook binnen het jeugddomein meer lokaal willen sturen en organiseren, vanuit lokaal eigenaarschap.

Zowel regionaal als lokaal blijven de oplopende kosten binnen het sociaal domein een zorg. Binnen de Gemeenschappelijke Regeling is er in 2021 gewerkt aan een nieuwe kostenverdeelsystematiek, omdat de geldende set aan verdeelsleutels complex, ondoorzichtig en voor deelnemende organisaties moeilijk controleerbaar waren geworden. De nieuwe set verdeelsleutels voor de gemeentelijke bijdragen aan de Sociale Dienst Drechtsteden zijn gebaseerd op eenduidige principes en uitlegbaar. Tevens bieden deze nieuwe verdeelsleutels ons lokaal mogelijkheden m te differentiëren door middel van maatwerk en daar de effecten van terug te zien in de bijdrage aan de SDD. Daarnaast werken we actief samen in de beleidsontwikkelingen om de transformatie verder vorm te geven.

De tien gemeenten in de regio ZHZ aan slag gegaan voor de realisatie van een ontwikkelagenda jeugd om samen te werken aan gedeelde lokale en regionale opgaven, vanuit lokaal eigenaarschap. Met als doel: transformatie verder vormgeven en de kosten beheersen. In 2021 is er een start gemaakt met de uitvoering van projecten die bijdragen aan (1) het faciliteren van de randvoorwaarden (ontwikkeling van expertise, betekenisvolle data en financiële monitoring), (2) Perspectiefbenadering (vormgeven aan de centrale gedachte achter de decentralisaties in 2015 – samen doen wat nodig is) en (3) veilig opgroeien (samenwerking tussen wijkteams en de partners in de Veiligheidsketen). Vanuit Sliedrecht participeren wij actief mee in deze projecten.

3.1.3 Speerpunten

1. Sociaal domein **Ambitie Verder verbouwen en verstevigen**		
Wat willen we bereiken?		
We vinden het belangrijk dat inwoners voor zichzelf en elkaar zorgen, maar dat de inwoners – zonder of ontoereikend netwerk - die (tijdelijk) ondersteuning of zorg nodig de weg naar passende ondersteuning weten te vinden		
Op welke wijze willen we dit bereiken (speerpunt)?	Wat gingen we ervoor doen in 2021?	Wat hebben we bereikt?
We willen dat de inwoners van Sliedrecht een bijdrage leveren aan de samenleving. Dat zij zelfredzaam zijn en de regie over hun leven nemen. Daarbij zijn er gelijke kansen voor iedereen. Er is speciale aandacht voor het veilig kunnen opgroeien van onze jeugd en dat zij de kans hebben zichzelf te ontwikkelen en te	• We ontwikkelen kaders voor de uitvoering van de nieuwe Wet inburgering en voeren actief de regie op de uitvoering. (1) • We zetten in op de doorontwikkeling van het Bonkelaarhuis, zodat de ondersteuning blijft aansluiten op de vraagstukken van onze inwoners en de maatschappelijke ontwikkelingen. (2) • We zetten in op optimalisering van de samenwerking van de sociale moestuin en het NME centrum omdat ze zich beide	(1) Voor de implementatie van de Wet inburgering 2021 is door het college een uivoeringsplan vastgesteld en door de raad de financiële kaders. We hebben op basis hiervan afspraken gemaakt met de partners binnen het Bonkelaarhuis voor de uitvoering. In regionale samenwerking hebben we de inburgeringsroutes B1 en de Z-route aanbesteed en een start gemaakt met de aanbesteding van de onderwijsroute. Voor de implementatie van de uitvoering hebben we een pilot op de brede intake gehouden, maandelijkse intervisie en training sessies gevoerd en namen we deel aan het regionale beleidsoverleg. (2) In 2021 is er een nieuwe samenwerkingstructuur binnen het Bonkelaarhuis

ontplooien. We faciliteren initiatieven rondom participatie.	richten op het vergroten van de bewustwording over natuur en milieu. (3) • We herijken het jeugdwelzijnsbeleid in samenwerking met de partners en samen met onze jeugd (4) • Per 1 januari 2021 wordt de Wet gemeentelijke schuldhulpverlening gewijzigd. Gemeenten krijgen hiermee een extra taak. In samenwerking met onze partners doen we hiervoor een passend aanbod aan de betreffende inwoners. (5)	ingericht om de integrale samenwerking verder te verstevigen. Tevens hebben de uitvoeringsorganisaties in het Bonkelaarhuis gezamenlijk gewerkt aan één integrale opgave om vorm te geven aan de transformatie binnen het sociaal domein in lijn met de uitgangspunten van de sociale visie. Daarnaast is de maatschappelijke begeleiding van statushouders ondergebracht in het Bonkelaarhuis. (3) Het NME Centrum en de Sociale Moestuin hebben de samenwerking op de schoolmoetuintjes in 2021 vormgegeven op basis van de gezamenlijk overeengekomen Samenwerkingsovereenkomst. Vanwege de beperkende maatregelen door Corona is een deel van de lessen wel anders ingevuld dan gewenst. (4) In 2021 heeft de gemeentraad het nieuwe jeugdwelzijnsbeleid 2021-2025 vastgesteld. (5) We hebben samen met de partners binnen het Bonkelaarhuis een uitvoeringsplan voor de vroegsignalering van schulden opgesteld gebaseerd op de lokale pilot vroegsignalering en de regionale ervaringen. Op basis hiervan hebben we een Data protection impact assesment (DPIA) opgesteld, zijn samenwerkings- en verwerkersovereenkomsten tussen gemeente, Sociale Dienst Drechtsteden, Stichting Sociaal Team Sliedrecht en de leverancier van het softwaresysteem opgesteld en overeengekomen conform de wettelijke kaders van de Algemene verordening gegevensbescherming (AVG).
In Sliedrecht zorgen we voor elkaar, iedereen kan en mag meedoen, niemand wordt buitengesloten en we blijven inzetten op een inclusieve samenleving. Ook de sociale betrokkenheid is van grote waarde en een onmisbare schakel in onze sociale infrastructuur. Als gemeente willen wij dit blijven stimuleren en ondersteunen. Onder meer door verbindingen te	• We blijven inzetten op een inclusieve samenleving. Naar aanleiding daarvan is de visie Inclusief Sliedrecht vastgesteld, gericht op een inclusieve samenleving voor alle inwoners van Sliedrecht. In 2021 starten we met de uitvoering van aanvullende activiteiten uit het uitvoeringsprogramma 1b. (1) • Ten behoeve van het op te stellen seniorenbeleid brengen we - in samenwerking met de doelgroep en met maatschappelijke partners - de vraagstukken en behoeften bij onze oudere inwoners in beeld. (2)	(1) Vanwege de coronamaatregelen was het niet mogelijk om in 2021 voorlichtingstrajecten te organiseren voor het onderwijs, verzorgingsinstellingen en sportverenigingen. De ontwikkeling van nieuw beleid en projecten worden getoetst aan de visie Inclusief Sliedrecht. Daarnaast wordt als subsidievoorwaarde aan de uitvoeringspartners binnen het sociaal domein gevraagd zichtbaar een actieve bijdrage te leveren aan het bevorderen van de inclusieve samenleving. (2) We hebben in samenwerking met onze maatschappelijke partners en de doelgroep zelf de vraagstukken rondom en behoeften van onze oudere inwoners in beeld gebracht en op basis hiervan is de seniorenvisie "ouder worden is een kunst" tot stand gekomen. Deze is in Q4 2021 vastgesteld door het college en aangeboden aan de gemeenteraad.

leggen tussen mensen, initiatieven en partijen. Maar ook door de toegang tot hulp laagdrempelig te organiseren. Onze senioren verdienen bovendien extra aandacht. De vergrijzing speelt ook in Sliedrecht een rol. Thema's zoals mantelzorg, eenzaamheid en levensloopbestendig bouwen zijn daarin relevant en vragen om een integrale aanpak (en zijn uiteraard ook van toepassing op andere doelgroepen).	• Zwemvaardigheid is belangrijk in Nederland. Wij willen dat alle kinderen in Sliedrecht in de gelegenheid zijn een zwemdiploma te behalen. De meeste ouders kunnen dat uitstekend zelf organiseren voor kun kinderen. Wij kiezen ervoor om vanaf 2021 de doelgroep te beperken tot de kinderen waar het voor ouders moeilijk is om dit zelf te organiseren. Het gaat hier om: - leergeldkinderen: kinderen die 5 jaar worden uit een gezin met een inkomen tot 140% van het wettelijk sociaal minimum; - statushouders kinderen: kinderen tot 18 jaar die bij huisvesting in Sliedrecht nog niet over een zwemdiploma beschikken; vangnetregeling: kinderen die naar groep 7 gaan en nog geen zwemdiploma hebben. (3)	(3) In 2021 zijn we gestart met de uitvoering van de regeling Diplomazwemmen voor kinderen die 5 jaar worden en gebruik maken van Stichting Leergeld Drechtsteden. De regeling voor kinderen van statushouders en de vangnetregeling is nog niet van start gegaan vanwege de beperkingen die de AVG oplegt in het uitwisselen van persoonsgegevens voor controle en facturatie van de kosten. We zijn in overleg met de functionaris gegevensbescherming om tot alternatieve oplossingen te komen.
We bieden een sluitend vangnet voor inwoners die tijdelijk ondersteuning of zorg nodig hebben en geen of een ontoereikend netwerk. Bijvoorbeeld als het gaat om hulp en ondersteuning, schuldenproblematiek of laaggeletterdheid. De ondersteuning is gericht op versterking of ontwikkeling van eigen kracht en mogelijkheden in de sociale omgeving. We organiseren ondersteuning voor onze inwoners zoveel als mogelijk lokaal en zetten in op vroege signalering en interventie. Centraal staat dat de hulp die we bieden aansluit bij de behoefte en/of vraag van onze	• We blijven inzetten op het terugdringen van laaggeletterdheid om te voorkomen dat mensen niet kunnen meedoen omdat zij de Nederlandse taal niet (voldoende) beheersen. (1) • We blijven inzetten op het voorkomen van schulden. (2) • We houden voor onze inwoners een crisisplaats in Sliedrecht beschikbaar. (3) • We verdubbelen de inzet van de wijk GGD-er. (4) • De inzet van de verbindingsfunctionaris wordt vanaf 2021 structureel onderdeel van het ondersteuningsaanbod. (5) • We experimenteren met werkwijzen zodat de beschikbare middelen voor hulp en ondersteuning zo efficiënt en effectief mogelijk worden ingezet. (6)	(1) In 2021 is de aanbestedingsprocedure voor volwasseneneducatie afgerond. Met de nieuwe aanbesteding is meer aandacht voor het vergroten van taal-, reken- en digitale vaardigheden van inwoners zodat zij mee kunnen doen in de samenleving. Ook zijn we in 2021 gestart met de uitvoering van het regionale plan van aanpak voor laaggeletterdheid. (2) We hebben de uitvoering van de pilot vroegsignalering gecontinueerd en geintegreerd in de werkwijze vroegsignalering conform de wetswijziging op de Wet gemeentelijke schuldhulpverlening. Vanwege de effecten van corona zijn een aantal vrijwilligers van Hulp bij Thuisadministratie (tijdelijk) gestopt. Vanwege Corona is extra vraag naar deze diensten en is de capaciteit beperkt. Om dit op te lossen zijn extra middelen beschikbaar gesteld om de dienstverkening aan inwoners op niveau te kunnen houden en zo oplopende schuldenproblematiek te voorkomen. Met betrokken partijen zijn gesprekken gevoerd om in aansluiting en aanvulling op de bestaande dienstverlening en structuren een uitvoeringsplan op te stellen voor het amendement: Sliedrechters schuldenvrij en actief.

inwoners. Daarnaast ligt de regie zoveel mogelijk bij de inwoner en/of zijn netwerk. We gaan uit van maatwerk. De doorontwikkeling van het Bonkelaarhuis en een sterkere verbinding tussen welzijnsactiviteiten en ondersteuningsaanbod zijn daarbij belangrijk.		(3) De afspraken omtrent de inzet van de crisisplek zijn in 2021 gecontinueerd. (4) De inzet van de Wijk GGD'ers is opnieuw van grote waarde gebleken in 2021. Het aantal uur in 2021 is op dit moment toereikend. (5) In 2021 hebben we naar aanleiding van het vertrek van de bestaande verbindingsfunctionaris een nieuwe verbindingsfunctionaris aangetrokken gemaakt en deze gepositioneerd in het Bonkelaarhuis. Deze nieuwe verbindingsfunctionaris start per 1 januari 2022. (6) In 2021 hebbben we de pilot jeugdhulp naar de voorkant opgzet. Dit betekent dat we lokaal aanbod jeugdhulp – waarvoor geen beschikking nodig is – beschikbaar hebben gesteld.

Ambitie Samenwerken in de regio

In de inleiding van de Kadernota 2021 is de context geschetst van de Drechtstedelijke samenwerking. Samengevat is t.a.v. het sociaal domein een proces gestart waarbij gekeken wordt hoe de dienstverlening vanuit de GRD/SDD richting onze inwoners geoptimaliseerd kan worden via meer lokaal maatwerk. In aansluiting daarop gaat het ook om meer lokale regie op beleids- en financiële keuzes zodat de colleges en raden beter in positie worden gebracht. Vanuit de inhoudelijke wensen (wat is goed voor onze inwoners?) wordt vervolgens gekeken naar een passende organisatiestructuur.

De komende periode krijgt deze discussie verder vorm, waarbij ook de raden nadrukkelijk betrokken worden in het verdere proces. Onze inhoudelijke speerpunten hieronder zijn gerelateerd aan die ontwikkeling en de kaders waarbinnen we de discussie in de Drechtsteden voeren.

Op welke wijze willen we dit bereiken (speerpunt)?	Wat gingen we ervoor doen in 2021?	Wat hebben we bereikt?
De Sociale Dienst Drechtsteden (SDD) is onze uitvoeringsorganisatie aan wie we de uitvoering van wettelijke taken blijven delegeren. Voor de bovenwettelijke taken willen wij de beleidsbevoegdheid terugbrengen naar de gemeente.	We benutten de sturingsmogelijkheden die voorhanden zijn om de eigenaars- en opdrachtgeversrol voor de uitvoeringsorganisatie SDD goed in te vullen. (1) We onderzoeken welke bovenwettelijke taken we terug brengen naar de gemeente. (2)	(1) Met de transformatie van de Gemeenschappelijke Regeling Drechtsteden (GRD) naar de Gemeenschappelijke Regeling Sociaal (GRS) is de regie teruggebracht naar de gemeente. (2) Op lokaal niveau is de ruimte ontstaan om maatwerk af te nemen op de uitvoering van de (boven) wettelijke taken. Het bepalen van het af te nemen maatwerk zal integraal onderdeel uit gaan maken van de regionale beleidsontwikkeling.

Door zelf beleid te maken kunnen we de lokale invulling beter vormgeven. De uitvoering is vervolgens een samenspel tussen SDD en de lokale voorzieningen.	We maken maatwerkafspraken met GRD/SDD die aansluiten bij de (ondersteunings-) vraagstukken in Sliedrecht. (1)	(1) Met de Sociale Dienst Drechtsten zijn maatwerk afspraken gemaakt voor de uitvoering van de Wet Inburgering 2021, de ondersteuning van de gedupeerden van de toeslagenaffaire en de aansluiting en aanwezigheid van de consulenten op de Participatiewet in het Bonkelaarhuis.
We willen 'aan de voorkant' betrokken zijn bij de uitvoering van takenpakket in het sociaal domein dat is opgedragen aan GRD en DG&J.	We volgen de ontwikkelingen in de andere Drechtsteden-gemeenten actief en spelen daar tijdig op in. (2) We leggen verbindingen met omliggende gemeenten. (3) We zijn vroegtijdig en actief betrokken bij actuele ontwikkelingen en keuzes die gemaakt moeten worden. Hierbij brengen we de raad tijdig in positie. (4)	(2/3/4) We hebben actief deel genomen aan de regionale overlegstructuren voor de transformatie van de Gemeenschappelijke Regeling Drechsteden naar de Gemeenschappelijke Regeling Sociaal, de herijking van de kostenverdeelsleutels op de SDD, de regionale beleidsontwikkeling op de Wet inburgering 2021 en het overbrengen van de participatieplaatsen van regionaal naar lokaal. Vanuit de regionale overleggen hebben we vroegtijdig zicht op ontwikkelingen die vragen om lokale besluitvorming.

Ambitie Sport, Cultuur en recreatie

Sliedrecht heeft een rijk verenigingsleven. Tal van sport- en culturele verenigingen bieden onze inwoners mogelijkheden voor een leuke en zinvolle vrijetijdsbesteding. We willen deelname aan sport en cultuur stimuleren en faciliteren. Daarnaast willen we onze inwoners, maar ook mensen van buiten Sliedrecht, aantrekken door de recreatiemogelijkheden in Sliedrecht te bevorderen.

Op welke wijze willen we dit bereiken (speerpunt)?	Wat gingen we ervoor doen in 2021?	Wat hebben we bereikt?
We versterken en promoten het centrum en het Baggermuseum zodat 'dagjesmensen' worden aangetrokken en de levendigheid in het dorp wordt bevorderd.	• We ondersteunen de musea in Sliedrecht en denken mee in mogelijkheden voor versterking en positionering van het Baggermuseum. (1) • In 2021 is de Recreatievisie door de raad vastgesteld. Op basis van deze visie is begin 2022 een uitvoeringsprogramma opgesteld. De keuze met welke intensiteit vanuit de eigen organisatie hieraan verder wordt gewerkt, moet nog worden gemaakt. (2)	(1) We zijn actief in gesprek met het Baggermuseum voor de ontwikkeling van hun plan voor een Delta Experience. Het Baggermuseum is hierbij initiatiefnemer, als gemeente faciliteren we en zorgen we voor de juiste kaders, met oog voor het bredere doel van aantrekkelijkheid en levendigheid in de hele gemeente. (2) In 2021 is de Recreatievisie door de raad vastgesteld. Op basis van deze visie is dit jaar samen met partners in de recreatieve sector een uitvoeringsprogramma opgesteld. De keuze met welke intensiteit vanuit de eigen organisatie hieraan verder wordt gewerkt, moet nog worden gemaakt.
We zetten in op de doorontwikkeling van sport- en recreatievoorzieningen en in het bijzonder op breedtesport en het	• We blijven gebruik maken van de inzet van de combinatiefunctionaris sport (1). • We blijven onze sportverenigingen waar mogelijk faciliteren, stimuleren en ondersteunen (2)	(1) Ook in 2021 is de combifunctionaris sport ingezet (2) Dankzij de beschikbare tegemoetkoming van de overheid voor verhuurders van sportaccommodaties (TVS) was het mogelijk

sporten buiten verenigingsverband. Mede door het promoten van Sliedrecht als 'Volleybal-hoofdstad' van Nederland zetten we Sliedrecht verder op de kaart, mede als inspiratiebron voor sportend Sliedrecht.	• We onderzoeken op welke wijze we het sporten buiten verenigingsverband kunnen faciliteren en promoten (3) • In onze communicatie-uitingen creëren we meer aandacht voor Sliedrecht als Volleybal-hoofdstad.(4)	om de huur aan sportverenigingen voor de gemeentelijke sportaccommodaties kwijt te schelden over de periodes dat inhuur niet mogelijk was. Om verenigingen voor Sliedrecht te behouden zijn de subsidiebeleidsregels coronacompensatie voor het jaar 2021 verlengd. Enkele sportverenigingen hebben hier gebruik van gemaakt. (3) In 2021 is er een start gemaakt met een visie op de gemeentelijke sportaccomodaties. Daar komt dit onderdeel ook in terug. Deze visie zal in 2022 aan de gemeenteraad worden aangeboden. Via het Lokaal Sportakkoord is een digitale beweeggids opgesteld met daarin het sportaanbod van Sliedrecht. Daarnaast is sinds kort de website sportiefsliedrecht.nl actief. Hierop wordt een overzicht van sportaanbieders bijgehouden, evenals aankomende sportactiviteiten. De website en beweeggids zijn in ontwikkeling en worden nog verder aangevuld. (4) In 2021 hebben we op drie momenten aandacht besteed aan Sliedrecht – Volleybalhoofdstad door middel van offline en online berichten, die zowel een lokaal als landelijk bereik hadden. Top beachvolley-baller Yorick de Groot hebben we gehuldigd voor zijn Europese en wereldprestaties.
We zetten in op extra cultuurinitiatieven en bevorderen samenhang en samenwerking	• We leveren een nieuwe cultuurnota op.	Het Cultuurplan Sliedrecht 2022 – 2030 is opgesteld in samenwerking met lokale partners en in december aangeboden aan de gemeenteraad.

3.1.4 Wat heeft het gekost?

Overzicht financiële afwijking programma sociaal (x € 1.000)

Omschrijving	Begroting 2021		Wijziging begroting 2021		Totale begroting 2021		Rekening 2021		Verschil	
Lasten	N	34.046	N	4.127	N	38.173	N	37.087	V	1.086
Baten	V	9.127	V	775	V	9.901	V	10.321	V	419
Saldo	**N**	**24.920**	**N**	**3.352**	**N**	**28.272**	**N**	**26.766**	**V**	**1.505**
A. Toelichting op Wijziging begroting 2021:					**Lasten**		**Baten**		**Saldo**	
1. Cultuurvoorzieningen					N	152	V	50	N	102
2. Integraal jeugdbeleid					N	76	N	0	N	76
3. Sport- en recreatievoorzieningen					N	411	V	327	N	84
4. Zorg					N	3.488	V	398	N	3.090
Totaal					**N**	**4.127**	**V**	**775**	**N**	**3.352**
B. Toelichting op Verschil 2021:					**Lasten**		**Baten**		**Saldo**	
1. Cultuurvoorzieningen					V	49	N	406	N	357
2. Integraal jeugdbeleid					V	53	V	45	V	98
3. Sport- en recreatievoorzieningen					V	71	V	151	V	222
4. Zorg					V	913	V	629	V	1.542
Totaal					**V**	**1.086**	**V**	**419**	**V**	**1.505**

C. Mutaties in reserves:	Totale begroting 2021		Rekening 2021		Verschil	
1. Stortingen	N	28	N	28	N	0
2. Onttrekkingen	V	1.012	V	630	N	382
Totaal	**V**	**984**	**V**	**602**	**N**	**382**

D. Gerealiseerd resultaat	Totale begroting 2021		Rekening 2021		Verschil	
Saldo van baten en lasten	N	28.272	N	26.766	V	1.505
Mutaties reserves	V	984	V	602	N	382
Totaal	**N**	**27.288**	**N**	**26.165**	**V**	**1.123**

3.1.5 CUP-gelden

Voor het programma sociaal zijn bij de begroting 2021 extra middelen vrijgemaakt voor de speerpunten. Deze posten zijn integraal onderdeel van de verantwoording op thema niveau (zie paragraaf 5.3). In de onderstaande tabel worden deze posten apart weergegeven.

Overzicht besteding CUP gelden programma sociaal (x €1.000)

Thema	Omschrijving	Begroting 2021	Werkelijk 2021	Verschil
Integraal jeugdbeleid	extra ambulante jongerenwerker	65	64	1
Sport-en recreatievoorzieningen	Nieuwe visie Recreatie.	15	11	4
Sport-en recreatievoorzieningen	Stimuleren recreatie aan het water.	15	0	15
Zorg	Crisispl. voor kwetsbare inw. Beschikb	25	25	0
Zorg	Vergrot takenpakket Soc Team Sliedrecht.	65	65	0
Zorg	Notitie Seniorenbeleid.	25	15	10
Totaal		**210**	**180**	**30**

3.1.6 Beleidsindicatoren

	Naam indicator	Historische Waarde	Meest recente Waarde Sliedrecht (2021)	Streefwaarde
1a	% van de inwoners doet mee (sociaal)	-	93%	95%
1b	% van de inwoners wil meedoen, maar kan dit niet (sociaal)	-	7%	5%
1c	% van de inwoners weet ondersteuning te vinden als ze deze nodig hebben (sociaal)	-	67%	95%
1d	% van de inwoners dat ondersteuning krijgt (sociaal)	-	12,8%	15%
1e	% van de inwoners dat geen ondersteuning krijgt, maar dit wel zou willen (sociaal)	-	-	5%

Sinds de begroting 2020 werkt Sliedrecht met de voornoemde beleidsindicatoren voor dit programma. Daar waar een historisch verloop van de waarde van de indicator bekend is, is deze opgenomen zodat trends inzichtelijk worden gemaakt.

1a t/m 1b

Meedoen betekent voor Sliedrecht: participeren en mensen ontmoeten door middel van het gebruik van algemene, sociale en sportvoorzieningen. In de P&C documenten is het belangrijk te weten in hoeverre de inwoners van Sliedrecht meedoen en zicht op het aantal personen dat mee wil doen, maar dit niet kan. Dit percentage van 'mee doen' is opgebouwd op basis van deelname aan sportverenigingen, sociale activiteiten, vrijwilligerswerk etc. Arbeidsparticipatie is hierbuiten gelaten omdat deze al bij de verplichte indicatoren is opgenomen.

1c t/m 1e

In Sliedrecht hebben we een breed ondersteuningsaanbod voor alle inwoners van -9 maanden tot 100+ jaar. Dit ondersteuningsaanbod bestaat onder andere uit voorliggende voorzieningen, maatwerkvoorzieningen, specialistische ondersteuning en hulp. En er zijn diverse manieren om toegang tot deze ondersteuning te krijgen. Belangrijk is dat inwoners de weg weten te vinden naar de juiste passende ondersteuning (bekendheid en toegang) en dat elke inwoner - indien nodig - passende ondersteuning krijgt.

3.2 Programma 2 Economie, onderwijs en arbeidsmarkt

Reguliere taken

Economie
- Bedrijfsbezoeken en accountmanagement
- Faciliteren bedrijfsleven

Bereikbaarheid
- Blijven(d) investeren in een goed bereikbaar dorp

Onderwijs en arbeidsmarkt
- Zoveel mogelijk mensen aan het werk helpen
- Faciliteren van goed onderwijs voor alle kinderen
- Bestrijden van onderwijsachterstanden
- Organiseren leerlingenvervoer

3.2.1 Inleiding

Programma 2 omvat alle beleidsvelden van de gemeente Sliedrecht op het gebied van werken, bedrijvigheid en vestigingsklimaat. Dit valt uiteen in twee hoofdonderdelen, namelijk (1) economie en (2) onderwijs en arbeidsmarkt. Vanuit programma 2 werken we primair aan de kernopgave 'ondernemend en betrokken Sliedrecht', met daarnaast belangrijke raakvlakken met de kernopgave 'ruimtelijke vernieuwing'.

3.2.2 Wat hebben we gedaan?

Economie

Ook vanuit het programma economie is in 2021 opnieuw veel aandacht geweest voor de coronacrisis. Vanuit economisch perspectief betrof dit vooral het informeren en ondersteunen van bedrijven bij het toepassen van de coronamaatregelen en het gebruikmaken van de beschikbare steunmaatregelen. De reguliere loketfunctie via de bedrijvencontactfunctionaris heeft hierin een belangrijke rol gespeeld.

In mei 2021 is de nieuwe Economische Visie 2021-2030 vastgesteld door de raad, na een traject van intensieve samenwerking tussen gemeente en Vereniging Sliedrechtse Ondernemingen (VSO). De tweede helft van 2021 hebben gemeente en VSO vervolgens benut om aan te slag te gaan met de uitvoering. Meest concrete onderdeel van die uitvoering is een verkenning naar een nieuwe structuur voor samenwerking voor ondernemend Sliedrecht, waarvoor in opdracht van de gemeente en met steun van de VSO in het najaar van 2021 een breed onderzoek is gestart. Begin 2022 krijgt dit een vervolg.

Ook in 2021 zijn voor de drie winkelgebieden de ondernemersfondsen uitgevoerd, in nauwe samenwerking tussen gemeente en winkeliersverenigingen. Met de Ondernemersvereniging Kerkbuurt is opnieuw intensief samengewerkt bij onder meer de verbetering van het vastgoed en de uitvoering van activiteiten – voor zover mogelijk vanwege de coronabeperkingen. Gezamenlijk zijn ook nieuwe afspraken gemaakt voor de doorlopende inzet van een centrummanager in 2022.
Met de Vereniging Woonboulevard Sliedrecht en de VSO is doorgesproken over de toekomst van de Nijverwaard, met als concrete projecten de nu lopende inzet van ROM-D voor mogelijke herstructurering in het gebied, en de koppeling van de Leeghwaterstraat aan het civiele project Parallelweg. Op het Winklerplein ligt de focus op de vastgoedtransformatie aldaar.

Ten slotte heeft Sliedrecht in 2021 vanuit het programma economie ook zeer actief deelgenomen aan de regionale agenda. Sliedrecht heeft ook 2021 de secretaris van het MKB-katalysatorfonds Drechtsteden geleverd en is vandaar uit goed aangesloten bij de regionale economische agenda.

Onderwijs & arbeidsmarkt

Om de economische kracht van Sliedrecht te behouden en verder te versterken is het vergroten van arbeidspotentieel een belangrijke aandachtspunt. Binnen het Human Capital Akkoord – waar Sliedrecht ook bij betrokken is - werken onderwijs en het bedrijfsleven in de Drechtsteden samen om

passende opleidingen te ontwikkelen met sterke verbinding met het werkveld. Zo zijn in september 2021 de eerste opleidingen Engineering, Integraal Bouwmanagement en Logistiek gestart op de Dordrecht Academy. Daarnaast is er in 2021 door de regio extra geïnvesteerd in het project 'Baas over je eigen toekomst om een extra stimulans te geven aan de om- en bijscholing van werkenden en werkzoekenden en het maken van slimme verbindingen op de regionale arbeidsmarkt tussen bedrijven en werkzoekenden.

3.2.3 Speerpunten

6. Economie		
Wat willen we bereiken?		
We zorgen, onder meer op basis van de economische agenda, dat Sliedrecht een aantrekkelijke en kansrijke locatie is voor maritieme en industriële bedrijven.		
Op welke wijze willen we dit bereiken (speerpunt)?	Wat gingen we ervoor doen in 2021?	Wat hebben we bereikt?
Het samen met de ondernemers uitstippelen van een heldere koers richting de toekomst. Een bedrijvenbeleid waarin we kijken hoe men in Sliedrecht optimaal kan ondernemen. Met focus op thema's als collectiviteit, innovatie, duurzaamheid en maatschappelijk verantwoord ondernemen en de wijze waarop de gemeente kan faciliteren.	• In 2021 wordt een geactualiseerde economische visie ter vaststelling voorgelegd aan de raad, nadat deze samen met de ondernemers(vereniging) is opgesteld. • De regionale innovatieagenda en innovatie-instrumenten zoals het MKB-katalysatorfonds worden actief betrokken op Sliedrechtse bedrijven. • Samen met de ondernemers(vereniging) verkennen we de opzet van een of meerdere nieuwe ondernemersfondsen voor bedrijventerreinen.	• In mei 2021 heeft de raad de nieuwe Economische Visie vastgesteld. • Het onderwerp innovatie is als thema opgenomen in de Economische Visie. Daarnaast hebben de beschikbaarheid van (financiële) ondersteuning voor innovatie actief onder de aandacht gebracht van Sliedrechtse ondernemers. • Als uitvoering van de Economische Visie hebben we een externe partij medio 2021 opdracht gegeven om met ons te onderzoeken welke structuur kan worden opgezet in Sliedrecht voor gezamenlijkheid. Dit kan als uitkomst leiden tot het instrument van een ondernemersfonds, maar dat moet nog blijken in 2022.
De economische kracht van Sliedrecht beter in de kijker zetten, om de aantrekkingskracht van Sliedrecht op bedrijven, maar ook op arbeidspotentieel te vergroten.	• De promotie en marketing van Sliedrecht wordt verder uitgevoerd (onder andere het baggerfestival) • Sliedrecht is nauw aangesloten bij DEAL Drecht Cities voor bovenregionale promotie en acquisitie van bedrijvigheid. • Om de aantrekkelijkheid van Sliedrecht als vestigingsplaats verder te versterken werken we met de ondernemers(vereniging) aan vitale werklocaties en faciliteren we bij belangrijke randvoorwaarden als	• We hebben de vlaggenparade bij de entrees van Sliedrecht maandelijks voorzien van banieren die activiteiten of evenementen in Sliedrecht promootten. • Regiopartner DEAL heeft een aanvullende opdracht gekregen om het maritiem-industriële cluster in Sliedrecht in beeld te brengen. Begin 2022 moet dit promotiemateriaal opleveren. • In samenspraak met gemeente en ondernemersvereniging hebben externe partijen in 2021 onderzoek gedaan naar de randvoorwaarden van duurzaamheid en mobiliteit op Sliedrechtse bedrijventerreinen. De

	duurzaamheid, innovatie, digitalisering en mobiliteit.	uitkomsten hiervan worden in 2022 verwacht en zo mogelijk dan ook gekoppeld aan een nieuwe samenwerkingsstructuur voor ondernemend Sliedrecht.
We zijn op sommige plekken al op de goede weg. De recente ontwikkeling van de Kerkbuurt is een mooi voorbeeld waar samen met de ondernemers kwaliteit is toegevoegd. De lessen uit dit traject vormen inspiratie om ook op andere locaties aan de slag te gaan.	• In het verlengde van het huidige bedrijvenaccountmanagement en in samenwerking met de winkeliersverenigingen wordt het centrummanagement voor de winkelgebieden verder versterkt. • De samenwerking met de winkeliersverenigingen via de ondernemersfondsen voor de winkelgebieden wordt voortgezet. • In combinatie met het eerstvolgende Randstad Koopstromenonderzoek dat eind 2021 wordt uitgevoerd, worden de koopwensen en -behoeften in Sliedrecht in kaart gebracht.	• We hebben in 2021 een professionele centrummanager aangesteld voor de Kerkbuurt, samen met de winkeliersvereniging. Ook hebben we in 2021 de subsidieregeling Kerkbuurt uitgevoerd, voor onder meer gevelverbetering en transformatie. • De ondernemersfondsen voor de drie winkelgebieden zijn in 2021 zonder bijzonderheden uitgevoerd. • We hebben I&O Research in 2021 onderzoek laten doen naar de winkeltijden in Sliedrecht. In juli is dit onderzoek gepresenteerd aan de gemeenteraad. In februari 2022 volgen daarnaast nog de uitkomsten van het Randstad Koopstromenonderzoek.
We knappen de uitstraling van Sliedrecht op. Bijvoorbeeld door de uitstraling van de bedrijventerreinen (en de woonboulevard op bedrijventerrein Nijverwaard) te verbeteren. Bij het verbeteren van de Parallelweg langs de Nijverwaard leggen we nadrukkelijk de koppeling met (de ontsluiting van) het bedrijventerrein en de Woonboulevard.	• Samen met de ROM-D verkennen we de mogelijkheden voor bedrijfsverplaatsingen op de Nijverwaard ten behoeve van een verbetering van de ruimtelijke structuur en het onderscheid tussen de Woonboulevard enerzijds en de (industriële) bedrijvigheid anderzijds. • We treffen voorbereidingen om – in het verlengde van de herstructurering van de Parallelweg - de Leeghwaterstraat aan te pakken ter versterking van het profiel van de Woonboulevard.	• We hebben in 2021 samen met ROM-D intensieve gesprekken gevoerd met diverse bedrijven op het terrein Nijverwaard. Dit was een constructief doch uitdagend traject, wat in 2021 nog niet tot tastbare resultaten heeft geleid en nog doorloopt begin 2022. Het project Parallelweg-Leeghwaterstraat is in 2021 nader uitgewerkt als civieltechnisch project.

7. Onderwijs en arbeidsmarkt

Wat willen we bereiken?

We investeren in kwalitatief onderwijs dat beter aansluit op de arbeidsmarkt en de beroepen van de toekomst.

Op welke wijze willen we dit bereiken (speerpunt)?	Wat gingen we ervoor doen in 2021?	Wat hebben we bereikt?
In een snel veranderende arbeidsmarkt, waarin vooral het middensegment onder druk staat, zijn doorlopend leren,	• Via de regionale samenwerking in de Drechtsteden is Sliedrecht betrokken bij de regionale	• Op 1 maart lanceerde arbeidsmarktregio Drechtsteden het regionaal mobiliteitsteam KICKSTART Drechtsteden. Hiermee worden inwoners naar werk

flexibele inzetbaarheid en vaardigheden sleutelbegrippen. Sliedrecht en de regio Drechtsteden kennen daarbij een dubbele uitdaging: zowel een groot middensegment als een schaarste aan gekwalificeerd (technisch) personeel.	agenda voor Human Capital. • Sliedrechtse bedrijven worden aangemoedigd om zich aan te sluiten bij de nieuwe HBO *associate degree* opleidingen in de Drechtsteden. • We faciliteren de banenmarkt Kom Binnen Bij Bedrijven.	begeleid. Sliedrecht is hierop aangesloten, net als op de uitwerking van de regionale Human Capital agenda onder de RegioDeal. Door onderwijs en ondernemers aan elkaar te verbinden, wordt beoogd de aansluiting tussen onderwijs en arbeidsmarkt te versterken. • Om de verbinding tussen het onderwijs en de arbeidsmarkt lokaal te versterken hebben we vanuit de gemeente een koppeling gelegd tussen het Griendencollege en lokale bedrijven, om lokaal de stagemogelijkheden te versterken. In dit kader wordt ook ingezet op samenwerking tussen het Griendencollege en het nieuwe i_lab in Gorinchem.
De aansluiting onderwijs-arbeidsmarkt is cruciaal, middels samenwerking tussen het regionaal bedrijfsleven en de gemeenten. Daarnaast zijn groei en behoud van werkgelegenheid voor HBO- en academisch geschoolden aandachtspunten, zowel voor bedrijvigheid als voor woningbouw en voorzieningen	• We stimuleren scholieren bij hun opleidings- en beroepskeuze.	Vanwege de coronamaatregelen konden de Zorg- en Techniekroute in 2021 helaas geen doorgang vinden.

3.2.4 Wat heeft het gekost?

Overzicht financiële afwijking programma economie, arbeidsmarkt en onderwijs (x € 1.000)

Omschrijving	Begroting 2021		Wijziging begroting 2021		Totale begroting 2021		Rekening 2021		Verschil	
Lasten	N	9.220	V	1.228	N	7.992	N	6.583	V	1.409
Baten	V	5.773	N	1.148	V	4.624	V	3.680	N	945
Saldo	**N**	**3.448**	**V**	**80**	**N**	**3.367**	**N**	**2.903**	**V**	**464**

A. Toelichting op Wijziging begroting 2021:	**Lasten**		**Baten**		**Saldo**	
1. Opgroeien en onderwijs	N	440	V	328	N	112
2. Verkeer-en vervoersbeleid	N	0	N	0	N	0
3. Inkomen	N	0	N	0	N	0
4. Werk en ondernemerschap	N	20	N	0	N	20
Expl. bouwgronden						
5. woonwijken	V	1.688	N	1.476	V	212
Totaal	**V**	**1.228**	**N**	**1.148**	**V**	**80**

B. Toelichting op Verschil 2021:	**Lasten**		**Baten**		**Saldo**	
1. Opgroeien en onderwijs	V	503	N	275	V	228
2. Verkeer-en vervoersbeleid	V	121	V	360	V	481
3. Inkomen	V	814	N	807	V	7
4. Werk en ondernemerschap	V	11	V	275	V	286
5. Expl. Bouwgronden woonwijken	N	40	N	497	N	537
Totaal	**V**	**1.409**	**N**	**945**	**V**	**464**

C. Mutaties in reserves:	**Totale begroting 2021**		**Rekening 2021**		**Verschil**	
1. Stortingen	N	863	N	741	V	122
2. Onttrekkingen	V	338	V	170	N	168
Totaal	**N**	**525**	**N**	**570**	**N**	**45**

D. Gerealiseerd resultaat	**Totale begroting 2021**		**Rekening 2021**		**Verschil**	
Saldo van baten en lasten	N	3.367	N	2.903	V	464
Mutaties reserves	N	525	N	570	N	45
Totaal	**N**	**3.892**	**N**	**3.473**	**V**	**419**

3.2.5 CUP-gelden

Voor het programma economie, arbeidsmarkt en onderwijs zijn bij de begroting 2021 extra middelen vrijgemaakt voor de speerpunten. Deze posten zijn integraal onderdeel van de verantwoording op thema niveau (zie paragraaf 5.3). In de onderstaande tabel worden deze posten apart weergegeven.

Overzicht besteding CUP gelden programma Economie, arbeidsmarkt en onderwijs (x €1.000)

Thema	Omschrijving	Begroting 2021	Werkelijk 2021	Verschil
Werk en ondernemerschap	Aantrekkelijkheid winkelcentra verbeter	125	120	5
Werk en ondernemerschap	Cap inzet aantrekken van nw winkels etc.	30	5	25
Werk en ondernemerschap	Koopstr in beeld incl. winkelbehoeften	50	20	30
Totaal		**205**	**145**	**60**

3.2.6 Beleidsindicatoren

	Naam indicator	Historische Waarde	Meest recente Waarde Sliedrecht (2021)	Streefwaarde
2a	Leegstand in % van winkelvloeroppervlakte (economie)	6,6 (2019)	3 %	< 7% in 2020
2b	Leegstand in % van het aantal verkooppunten (economie)	11 (2018)	9 %	< 10% in 2020
2c	% van de inwoners dat een startkwalificatie heeft (onderwijs en arbeidsmarkt)	-	-	60%
2d	% van de inwoners dat zich inzet om zichzelf te ontwikkelen (onderwijs en arbeidsmarkt)	-	-	40%

Sinds de begroting 2020 werkt Sliedrecht met de voornoemde beleidsindicatoren voor dit programma. Daar waar een historisch verloop van de waarde van de indicator bekend is, is deze opgenomen zodat trends inzichtelijk worden gemaakt.

2a t/m 2b

Sterke winkelgebieden worden gemeten aan de hand van de leegstand als percentage van het winkelvloeroppervlakte en als percentage van het aantal verkooppunten. Beide cijfers hebben verband met elkaar, daarom zijn hier twee indicatoren gepresenteerd. Het streven was om de leegstand te maximeren op 7% en minder dan 10% leegstand te hebben in het aantal verkooppunten. In 2021 hebben wij dit bereikt.

2c t/m 2d

Jeugd & onderwijs zijn beleidsvelden die zich (groten)deels richten op de ontwikkeling van jeugdigen. Daarnaast zijn er ook diverse (Rijks)regelingen voor de taalontwikkeling van bijvoorbeeld statushouders, werkzoekenden en laaggeletterden. Door bovenstaande indicatoren op te nemen, wordt inzicht verkregen in hoeverre inwoners zich ontwikkelen. Daarnaast geeft het percentage startkwalificatie inzicht in het perspectief van onze inwoners op (arbeids)participatie in de samenleving.

3.3 Programma 3 Ruimte

Reguliere taken

Wonen
- Zorgen voor een passende woningvoorraad

Verkeer en Mobiliteit
- Uitvoeren van de korte termijn maatregelen uit de verkeers- en mobiliteitsvisie

Herstructurering en revitalisering woon- en werkgebieden
- Actualiseren van bestemmingsplannen/doorlopen van ruimtelijke procedures
- Beoordelen en afhandelen vergunningsaanvragen (deels programma 4)

Duurzaamheid
- Samenwerken aan behalen klimaatdoelstellingen

Buitenruimte
- Efficiënt beheren van de openbare ruimte

Omgevingswet
- Voorbereidingen treffen t.b.v. de invoering van de Omgevingswet.

Milieu
- Borgen wettelijke eisen voor luchtkwaliteit, geluid etc.

3.3.1 Inleiding

Programma 3 omvat alle producten van de gemeente Sliedrecht op het gebied van bouwen, wonen en de daarbij behorende leefomgeving, zoals het maken van bestemmingsplannen en meldingen in de buitenruimte. In dit programma houden we als gemeente zelf de regie, maar we maken veel gebruik van de markt en/of de samenwerking in de Drechtsteden.

3.3.2 Wat hebben we gedaan?

Wonen en bouwen

In de afgelopen raadsperiode zijn belangrijke stappen gezet voor het ruimtelijk perspectief van Sliedrecht richting 2030. In het Uitvoeringsprogramma Wonen heeft de raad de ambities vastgelegd om 2.500 woningen tot 2040 te bouwen. In Koers 2030 is harde plancapaciteit voor minimaal 2.000 woningen in 2030, waaronder de ontwikkeling van Sliedrecht Noord. In de Omgevingsvisie, vastgesteld op 14 december 2021, is dit planologisch geconcretiseerd. Dit is vertaald naar een aantal ontwikkelingsgebieden. In het Programmaplan Ruimtelijke Vernieuwing 2022-2030 is een vervolgstap gezet naar realisatie van deze ontwikkelingen; de raad heeft op 14 december 2021 de uitgangspunten voor de uitvoering van dit programma vastgesteld. Het programma start met binnenstedelijke herstructurering - te beginnen vanuit Oost -, met een verkenning voor de mogelijkheden van wonen, werken en verblijven in Noord en met een eerste schets van het slechten van de barrière daartussen.

Eind 2020 zijn nieuwe prestatieafspraken gemaakt met de woningcorporatie voor de jaren 2021 en 2022 in de vorm van ontwikkelafspraken. De uitwerking zal in 2022 – mede in samenloop met de ambities van het Programma ruimtelijke vernieuwing – worden ingevuld.

Op 1 januari 2017 is een uitkoopregeling voor woningen onder hoogspanningsleidingen gestart. In Sliedrecht komen 24 woningen, waarvan 19 aan de Baanhoek en 5 aan de Rivierdijk, in aanmerking voor de uitkoopregeling. Van deze 24 woningen zijn eind 2021 16 woningen aangekocht en notarieel overgedragen. De uitkoopregeling is per 31 december 2021 beëindigd.

Verkeer en mobiliteit

De raad is middels een CIB "Stand van zaken Verkeers-en Mobiliteitsplan 2017-2040" geïnformeerd over de voortgang. Deze bevat onder andere informatie over een aantal verkeersonderzoeken die in 2021 zijn uitgevoerd:

- Een variantenstudie naar de ontsluiting van wijk Baanhoek-West in Sliedrecht naar aanleiding van raadsvragen.
- Een onderzoek 'Routering vrachtverkeer Sliedrecht' naar aanleiding van de motie M9.2 die de raad tijdens de vergadering van 12 mei 2020 heeft aangenomen.
- Een risicoanalyse weginfrastructuur (50 km wegen en belangrijke 30 km wegen binnen Sliedrecht), dat in het kader van het Strategisch Plan Verkeersveiligheid 2030 is uitgevoerd.

Daarnaast hebben in de regio de DMG gemeenten in 2021 een vervolgonderzoek onderzoek laten uitvoeren naar de effecten van de alternatieven en varianten van MIRT-verkenning A15 op het onderliggend wegennet.

Belangrijke verkeersverbindingen waaraan is gewerkt.

- Voorbereidingen Craijensteijn. In Q2 2022 zal gestart worden met de aanleg van het tweerichtingen fietspad en het afvlakken van de bochten.
- Het fietspad Stationsweg-Noord is verbeterd en er is een nieuwe bredere fietsbrug gerealiseerd op de aansluiting van dit fietspad met het Stationsplein.
- Op de fietsroute F15 Dordrecht-Gorinchem is de ontbrekende schakel ter hoogte van de Goeman Borgesiusweg aangepakt.
- Aan de Thorbeckelaan is een zogeheten LaRGaS (langzaam rijden gaat sneller) kruispunt aangelegd.
- De verkeerslichten (VRI's) van de afrit Sliedrecht-Oost zijn vervangen.
- Vanuit de Provincie is gestart met het aanpassen van enkele R-net haltes.
- We zijn gestart met het opstellen van een integrale visie op laadinfrastructuur. De ambitie is om deze in 2022 een vast te stellen.

Duurzaamheid

Net als in voorgaande jaren lag de focus bij de uitvoering van de Duurzaamheidsagenda 2018-2022 op de thema's energie en klimaatbestendig dorp. Binnen het thema energie heeft de gemeenteraad de Regionale Energiestrategie 1.0 (RES 1.0) en de Transitievisie Warmte 2021 (TVW 2021) vastgesteld. Daardoor zijn belangrijke keuzes gemaakt en doelen gesteld voor energiebesparing, energie opwekken, het verduurzamen van de warmtevraag en elektrische mobiliteit. Met het vaststellen van de Regionale Adaptie Strategie (RAS) is ook een belangrijke mijlpaal op het thema klimaatbestendig dorp behaald. Waar we met de RES en TVW voorkomen dat het klimaat verder verandert, maken we met de RAS belangrijke keuzes om de gevolgen van klimaatverandering die er al zijn het hoofd te bieden!
De vastgestelde RAS is het resultaat van een samenwerking binnen de regio op het gebied van klimaatadaptatie. De RAS wordt in 2022 doorvertaald naar een Lokale Adaptatie Strategie (LAS) en een regionaal uitvoeringsprogramma.

In Sliedrecht-Oost is in 2021 in twee buurten gestart met een participatietraject met particuliere woningeigenaren om hun woningen met behulp van PAW-subsidie aardgasvrij te maken. In totaal gaat dit om 108 woningen. Hoeveel woningen daardwerkelijk van het aardgas af gaan wordt duidelijk in 2022 en verder. Daarnaast is een traject gestart met VvE Sperwerstraat 1-80. De VvE overweegt om de overstap naar het warmtenet en elektrisch koken te maken, waardoor de flat in zijn geheel aardgasvrij wordt. In 2022 neemt de VvE hierover een besluit.

De uitrol van het warmtenet in Sliedrecht verloopt voortvarend. Aan het eind van 2021 is de mijlpaal van de eerste 1000 aansluitingen bijna gerealiseerd. Het hoofdnet wordt versneld richting Sliedrecht West aangelegd om al in 2023 aan te sluiiten op een duurzame bron waardoor een forse stap in CO2 reductie behaald wordt. Tablis Wonen benut deze aansluiting op het warmtenet in veel gevallen ook direct om de schil van de woning optimaal te isoleren. Voor haar huurders is deze investering woonlastenneutraal.

Voor energiebesparing hebben we met het inzetten van RRE-subsidie (Regeling Reductie Energieverbruik) inwoners gestimuleerd. Via het Energieloket konden inwoners in 2020 meedoen aan verschillende activiteiten. We hebben bijvoorbeeld een collectieve inkoopactie zonnepanelen georganiseerd. Daarnaast konden inwoners een voucher bemachtigen voor energiebesparende

maatregelen. In 2021 is deze regeling opgevolgd door de RREW (W = woningen). Deze regeling biedt in aanvulling op de RRE regeling ook handvatten om huurders te ondersteunen.

Energiebesparing en de verduurzaming van de warmtevraag heeft in de laatste maanden van het jaar extra lading gekregen vanwege de sterke stijging van de energieprijzen. Energiearmoede is daarmee een zorgwekkend thema geworden binnen de energietransitie waarop een integrale aanpak ontwikkeld moet worden.

Samen met Stroomlijn activeren we ondernemers op de Nijverwaard, het Stationspark en het Noord-Oostkwadrant om als collectief stroom te gaan opwekken en dit ondermeer te benutten voor een laadplein en duurzame mobiliteit. MKB'ers op de Kerkbuurt zijn door Klimaatroute van advies voorzien met een energiescan. De omgevingsdienst is gestart met een kantorenaanpak voor de label C verplichting in 2023 en heeft koplopers in de energietransitie uitgenodigd hun ervaringen te delen met collega ondernemers. Sliedrechtse ondernemers raken meer en meer betrokken bij de verduurzamingsopgave, pakken de ambassadeursrol en zien kansen.

Inmiddels heeft Klimaatroute op al het strategisch maatschappelijk vastgoed een energiescan uitgevoerd. Deze informatie wordt ondermeer gebruikt in de MJOP's. Vanuit CUP budget is geïnvesteerd in LED-verlichting op de gemeentewerf.

Eind van het jaar is het uitnodigingskader zon-op-land in samenwerking met de regio en de provincie ontwikkeld. Inmiddels zijn meerdere serieuze initiatieven voor de ontwikkelingen van zonnevelden ten noorden van de Betuwelijn ingediend. Enkele van deze initiatieven zijn samen met de energiecoöperatie die sinds kort in Sliedrecht actief is, opgepakt. De intentieovereenkomst voor de oprichting van de Sliedrechtse energiecoöperatie is tijdens de Sliedrechtse Klimaatmarkt door vier partijen ondertekend. Een bijzonder initiatief van het VVE Platform Alblasserwaard bereikte hier een belangrijke mijlpaal.

Voor communicatie en participatie gebruiken we verschillende kanalen. Belangrijk is onze maandelijkse dubbele pagina over duurzaamheid in Het Kompas. Participatie in de energietransitie stimuleren we met bijeenkomsten, via de (online)media en het platform denkmee.energiedrechtsteden.nl.

Milieu
In 2021 is wederom zowel ambtelijk als bestuurlijk samengewerkt met de gemeente Dordrecht, Papendrecht en Molenlanden op het complexe dossier Chemours/DuPont/Dow. Enerzijds betrof dit advisering over de lopende procedures voor de (revisie)vergunningen voor de bedrijven (in samenwerking met Dordrecht en Papendrecht), anderzijds de aansprakelijkstelling van DuPont en Chemours in verband met de geleden en nog te lijden schade door vervuiling van de bodem als gevolg van de uitstoot van PFOA. Dit laatste ook in samenwerking met de gemeente Molenlanden.

In april 2021 zijn de eerdergenoemde gemeenten een dagvaardingsprocedure gestart jegens de bedrijven, nadat de bedrijven iedere aansprakelijkheid hebben afgewezen. In december 2021 hebben de bedrijven een reactie gegeven op de dagvaarding middels een zogenoemde conclusie van antwoord. De mondelinge behandeling in de rechtbank wordt in 2022 verwacht.

In 2021 zijn de revisievergunningen Dow en DuPont verleend. Tegen beide vergunningen is beroep aangetekend door zowel de bedrijven zelf, als andere belanghebbenden. De vergunningen zijn van kracht, maar nog niet onherroepelijk. Dat zal pas zo zijn als de beroepsprocedures volledig doorlopen zijn. Door de complexiteit van de revisievergunning van Chemours, heeft de Provincie deze vergunning nog niet kunnen verlenen. In de beoordeling van deze laatste revisievergunning zal net als bij de revisievergunningen voor Dow en DuPont onze focus liggen op de te behalen emissiereductie van zeer zorgwekkende stoffen, zoals GenX. Daarbij is de inzet een emissie van 0.

Chemours heeft eerder beroep aangetekend tegen een vergunning waarin het bedrijf verplicht wordt 99% reductie te realiseren t.a.v. de uitstoot van GenX. Deze procedure loopt nog steeds en de behandeling van deze zaak wordt in 2022 verwacht.

De gemeente wil meer mogelijkheden hebben om grond en bagger die vrijkomt bij uitvoering van bouw- en infraprojecten tijdelijk te kunnen opslaan in afwachting van hergebruik of verwerking elders. In 2021 is de vergunning voor grond- en baggerdepot De Driehoek verleend om dit mogelijk te kunnen maken. Na het verlenen van de vergunning is gestart met de vormgeving en inrichting van het depot. Dit wordt naar verwachting in 2022 afgerond.

Ook in 2021 heeft de Omgevingsdienst Zuid-Holland Zuid taken uitgevoerd voor en namens de gemeente. Deze taken en de financiering daarvan zijn net zoals ieder jaar vastgelegd in het jaarprogramma. In 2021 is te zien dat met name voor de bodemtaken meer middelen benodigd waren dan vooraf afgesproken. Dit overschot is binnen het jaarprogramma verrekenend met andere posten waarop minder dan 100% werd besteed. Daarmee valt de realisatie van het jaarprogramma 2021, met 98,8%, binnen het beschikbare budget.

Buitenruimte
Ook in 2021 is gewerkt aan het onderhoud van de openbare ruimte conform de afgesproken beeldkwaliteit voor het groen en de straatreiniging. Voor de opgave van de 10% meer bomen zijn het afgelopen jaar weer bomen geplant. In september 2021 is het nieuwe groenbeleidsplan- met daarin veel aandacht voor onder andere biodiversiteit en klimaatadaptie - door de raad vastgesteld.

Het vergroenen van de bermen is in 2021 afgerond. In Baanhoek-West zijn in het kader van het vergroenen twee plantvakken uitgevoerd. Er heeft een enquete plaatsgevonden voor het verder vergroenen van de wijk. De uitwerking en uitvoering hiervan zal plaatsvinden in 2022.

Het opknappen en omvormen van de speel- sport en ontmoetingsplekken is het afgelopen jaar afgerond met de inrichting van de speelplekken in de Staatsliedenbuurt. In overleg met de bewoners is er uitvoering gegeven aan de Motie Wipkip (29-09-2020) en is het aantal speeltoestellen voor jonge kinderen uitgebreid.

Het omgekeerd inzamelen van afval is in 2021 gecontinueerd conform de doelstellingen van VANG (Van Afval Naar Grondstof). In samenwerking met Kieskompas heeft er een onderzoek plaatsgevonden naar de mening van de inwoners van Sliedrecht over de wijze van afvalinzameling in de gemeente. De resulten zijn met de raad gedeeld. In 2022 zal er een voorstel aan de raad worden gedaan om te komen tot een nieuw afvalbeleid.

Door het college is eind 2021 besloten tot uitbreiding van de formatie met drie fte bestemd voor participatiebanen. Deze formatie zetten we in bij het onderhoud van de buitenruimte.

Vastgoed
In 2021 is een haalbaarheidsonderzoek gedaan naar het verkopen van de Groen van Prinstererlocatie aan de huidige huurder LEEF!. Eind november is duidelijk geworden dat de aankoop van het gebouw voor LEEF! financieel niet haalbaar is, daarmee is de uitkomst van het haalbaarheidsonderzoek dat de gemeente niet over gaat tot verkoop aan LEEF!. De Groen van Prinstererschool staat echter, volgens het besluit van de gemeenteraad (Vastgoedbeleid 2021-2028), nog steeds op de nominatie voor afstoten of herbestemming. Op dit moment wordt opnieuw bekeken op welke manier invulling wordt gegeven aan dit besluit. In februari 2022 heeft het college besloten tot het procesvoorstel om de gemeenteraad in 2022 om een besluit te vragen over de invulling van het plangebied Groen van Prinstererlocatie en omgeving Jacob Catsstraat. Een kredietaanvraag voor de definitieve invulling zal onderdeel zijn van het voorstel dat wordt voorgelegd aan de gemeenteraad.

Omgevingswet
Eind 2021 werd duidelijk dat de invoering van de Omgevingswet opnieuw werd uitgesteld naar 1 januari 2023. Ondertussen is de gemeentelijke organisatie bezig zich hiervoor klaar te maken. Eind 2021 is de Omgevingsvisie vastgesteld door de raad. Hierin zijn de Sliedrechtse ambities voor de toekomst vastgelegd. In regionaal verband is en wordt toegewerkt naar een goede implementatie van het Digitale Stelsel Omgevingswet (DSO). Voor het verlenen van een omgevingsvergunning wordt een andere manier van werken gevraagd, is een participatieleidraad opgesteld en wijzigen ook de afspraken tussen de verschillende ketenpartners zoals OZHZ, VRZHZ en de GGD.

3.3.3 Speerpunten

9. Wonen		
Wat willen we bereiken?		
De regionaal vastgestelde woonvisie maken we lokaal passend voor Sliedrecht.		
Op welke wijze willen we dit bereiken (speerpunt)?	Wat gingen we ervoor doen in 2021?	Wat hebben we bereikt?
Gelet op de actuele woningbouwbehoefte en de te verwachten bevolkingsontwikkeling is de inzet om nog dit decennium het merendeel van de woningbouwopgave van 2.500 woningen te realiseren in de vorm van harde plancapaciteit voor minimaal 2.000 woningen. We prikkelen hiermee marktpartijen en woningcorporatie om in Sliedrecht te investeren. Om hiervoor ruimte te creëren denken we indicatief aan een verdeling van 50% nieuwe woningbouw beneden de A15 en 50% boven het spoor. De ruimtelijke vernieuwing door sloop en nieuwbouw beneden de A15 heeft prioriteit, maar gelijktijdig onderzoeken we de mogelijkheden van bouwen boven het spoor en van verbindingen tussen zuid en noord. Uitgangspunt is een ruimtelijk, sociaal en financieel samenhangende ontwikkeling van Sliedrecht.	• We vertalen de woningbouwontwikkeling tot 2025 naar projecten die door de markt worden opgepakt, prioriteren deze waar nodig en organiseren hiervoor de planologische randvoorwaarden. • We zoeken actief samenwerking met marktpartijen en woningcorporaties bij de realisatie van de dorpsvernieuwing. • We werken het fonds Ruimtelijke Vernieuwing verder uit. • We maken afspraken met Tablis en ontwikkelaars voor gebiedsontwikkeling in Sliedrecht, te beginnen bij de Professorenbuurt. • We stimuleren de ruimtelijke procedure voor het Watertorenterrein; het initiatief hiervoor ligt bij de eigenaar. • We voeren een verkenning uit naar mogelijke woningbouw boven het spoor mede in relatie tot de positionering van Sliedrecht Buiten en in relatie tot de rest van het dorp. • We onderzoeken de effecten van noord-zuid verbindingen op de verdere ontwikkeling van Sliedrecht en verkennen de haalbaarheid hiervan. • We onderzoeken de mogelijkheid voor het instellen van een woonplicht. • We onderzoeken huisvestingsmogelijkheden	Wij hebben een aantal stedenbouwkundige verkenningen afgerond om inzicht te krijgen in de balans tussen het bouwen van 2500 woningen en het behoud van leefbare groene wijken. Voor de op te starten herstructurering van Sliedrecht Oost deden wij dit samen met Tablis en Heijmans Vastgoed. Voor Sliedrecht Noord hebben wij dit zelfstandig gedaan en enkele marktpartijen geconsulteerd. Deze verkenning liet zien dat de markt met een betrouwbare overheidspartner goede mogelijkheden ziet om deze ontwikkeling te realiseren. De verkenningen laten zien dat 2.500 woningen, met een harde plancapaciteit van 2.000 in 2030 ruimtelijke gezien reëel is. Ook uit marktverkenningen wordt dit onderschreven. Wij hebben gesprekken gevoerd over deze opgave met onze buurgemeenten en gezamenlijk als regio met de Provincie. Zo hebben wij een gezamenlijke studie geïnitieerd naar de mogelijkheden van ontwikkelingen langs de MerwedeLingelijn. Met de uitkomst van deze studie bouwen we aan een gezamenlijke visie op de verstedelijking en het gebruik van de spoorlijn. Hiermee kunnen wij een eensluidend verhaal naar provincie en andere overheden uitdragen. Daarmee hebben we zowel meervoudig lokaal (MLL-alliantie) alsook via de regionale groeiagenda (Smart Delta Drechtsteden) samengewerkt. Op 14 december 2021 heeft de raad de uitgangspunten voor de uitvoering hiervan in een Programmaplan Ruimtelijke Vernieuwing 20220-2030 vastgesteld. Onze aandacht voor de volkshuisvesting heeft in 2021 onder meer tot het volgende resultaat geleid: - aantal gehuisveste vergunninghouders: 35 personen; - aantal positieve adviezen startersleningen: 12;

	voor o.a. spoedzoekers en arbeidsmigranten.	- verhoging koopsomgrens van €200.000 naar NHG-grens: op dit moment €355.000; - start casusoverleg woonoverlast: 5 casussen behandeld; - aantal woningen onder hoogspanningslijnen opgekocht: 4.

10. Ruimtelijke kwaliteit

Wat willen we bereiken?

Groene verbindingen van noord naar zuid - van polder naar rivier -, een dorpscentrum, zichtbare en toegankelijke rivieroevers en meer ruimtelijke herkenning ('identiteit').

Op welke wijze willen we dit bereiken (speerpunt)?	Wat gingen we ervoor doen in 2021?	Wat hebben we bereikt?
We implementeren de Omgevingswet, zowel naar planvorming (Omgevingsvisie) als naar de uitvoering hiervan. In dat kader werken we toe naar groene verbindingen met de polder, toegankelijke rivieroevers en leefbare veilige groene wijken en duurzame bedrijventerreinen waarbij aan het water zoveel mogelijk ruimte is voor watergebonden-bedrijvigheid. We brengen de ontwikkeling van het Burgemeester Winklerplein verder.	• We leggen de Omgevingsvisie in 2021 aan de raad ter vaststelling voor. • We starten met het omgevingsplan en parallel daaraan starten we een pilot omgevingsplan op voor een deelgebied binnen Sliedrecht. • Op basis van de ervaringen uit de pilot en de ambities van de gemeenteraad gaan we verder met de uitwerking naar een compleet omgevingsplan. • In 2021 stellen we de raad twee visies voor ter vaststelling: de Omgevingsvisie voor heel Sliedrecht – dus inclusief het oevergebruik – en de Economische Visie voor de bedrijvigheid in Sliedrecht. Aan de hand van beide visies gaan we met het bedrijfsleven in gesprek over watergebonden bedrijvigheid. • We nemen de groene verbinding met de polder en toegankelijke rivieroevers mee in de Omgevingsvisie. • Zoals opgenomen in de ambitie Sport, cultuur en recreatie in programma 1 leveren we een nieuwe recreatievisie op. • Er worden speelvoorzieningen in diverse wijken gerealiseerd. • In overleg met de markt werken we varianten uit voor de herontwikkeling van het Burgemeester Winklerplein.	• Op 14 december 2021 is de Omgevingsvisie Sliedrecht vastgesteld. • We zijn gestart met het Omgevingsplan door middel van een plan van aanpak en een uitgevoerde pilot. In 2022 wordt hier op voortgebouwd. • We hebben geoefend met het Omgevingsplan. Dit biedt de benodigde handvaten voor de verdere uitwerking richting een compleet Omgevingsplan. • De Omgevingsvisie en de Economische Visie zijn vastgesteld. Het gesprek met het bedrijfsleven wordt al reeds gevoerd en krijgt in 2022 vervolg. • De verbinding met de polder en toegankelijke rivieroevers is opgenomen in de Omgevingsvisie. De ambitie is nader verkend in het programma ruimtelijke vernieuwing. • In 2021 is een nieuwe recreatievisie vastgesteld. • De speelvoorzieningen in de Staatsliedenbuurt zijn in 2021 gerealiseerd. • Voor de inrichting van het plein is in 2020 een voorlopig ontwerp gemaakt. Het ontwerp wordt nu uitgewerkt tot een definitief ontwerp. Dat gebeurt in samenwerking met betrokken partijen, zoals de ondernemersvereniging, de ontwikkelaar, omwonenden en marktkooplieden.

11. Duurzaamheid		
Wat willen we bereiken?		
We brengen onze inwoners en bedrijven (verder) in beweging en geven hiervoor jaarlijks diverse impulsen. Ook zetten we duurzaamheid binnen de gemeente stevig op de agenda.		
Op welke wijze willen we dit bereiken (speerpunt)?	Wat gingen we ervoor doen in 2021?	Wat hebben we bereikt?
Duurzaamheid kent verschillende facetten (voorbeelden uit de duurzaamheidsagenda zijn het verduurzamen van het wagenpark tot het toewerken naar een circulaire economie in aanbesteden). We leveren een bijdrage aan de energietransitie. We informeren, stimuleren, faciliteren en dagen partijen in de samenleving uit om zelf met de energietransitie aan de slag te gaan. We zetten in op een goed en structureel beheer van onze waterhuishouding. We versnellen het klimaatgeschikt en leefbaar maken van Sliedrecht door het realiseren van groene verbindingen en het inrichten van groenere wijken. We brengen afval waar mogelijk terug naar grondstof. We zetten er op in om onze inwoners zo min mogelijk bloot te stellen aan (potentieel) schadelijke stoffen en andere elementen zoals geluidsoverlast.	• We geven uitvoering aan de duurzaamheidsagenda • We stellen randvoorwaarden op voor de rol van de gemeente bij de energietransitie. • We stellen een Regionale energie Strategie 1.0 op. • We stellen een Transitievisie Warmte 2021 op. • We faciliteren de aanleg van een warmtenet in Sliedrecht en andere vormen van warmtedragers in geval dat maatschappelijk meer verantwoord blijkt te zijn. • We stellen een visie op voor De Driehoek. We onderzoeken daarbij nadrukkelijk de haalbaarheid van duurzame initiatieven. • Op basis van het BBV zijn wij verplicht gemaakte plankosten t.b.v. de Driehoek af te boeken. • We stellen een plan op de grondwaterstanden in de openbare ruimte en de kwaliteit van de oudere riolering op structurele wijze te inspecteren en te monitoren. • Het Basisrioleringsplan (BRP) uit 2003 wordt vernieuwd. • Het Gemeentelijke Rioleringsplan (GRP) wordt geactualiseerd. • We bieden een Groenbeleidsplan – met daarin aandacht voor biodiversiteit, beperking hittestress en klimaatadaptie - aan ter vaststelling door de raad. • We gaan door met onze inzet van groei van het aantal bomen met 10%.	• De gemeenteraad heeft de Regionale Energie Strategie (RES) 1.0 en TVW 2021 op 29 juni vastgesteld. De Regionale Adaptatie Strategie (RAS) is in december vastgesteld. Hiermee zijn de beleidskaders voor de komende jaren gegeven, waarop operationalisering en uitvoering van maatregelen gericht op het verduurzamen van Sliedrecht plaats zal vinden. • In Sliedrecht-Oost zijn de eerste 1.000 corporatiewoningen op het warmtenet aangesloten en aardgasvrij gemaakt. 188 particuliere woningeigenaren overwegen een overstap op basis van een aanbod van de gemeente en HVC (woning aardgasvrij tegen een eigen bijdrage van maximaal € 2.000,-). • Voor de subsidie die de gemeente in het kader van de RRE (stimuleringsregeling energiebesparing) heeft ontvangen hebben we voldaan aan de doelstelling, het bereiken van 2030 huishoudens. De uitrol van activiteiten binnen de opvolger van deze regeling (RRE-W) is op dit moment in volle gang via het Regionaal Energieloket (REL). Het mooie aan de RRE-W is dat huurders van woningen nu nadrukkelijk tot de doelgroep behoren en dat Tablis Wonen samen met de huurdersvereniging betrokken is bij de uitvoering ervan. • In september 2021 is het Groenbeleidsplan 2021 - 2025 door de raad vastgesteld. • Er werden in 2021 extra bomen geplant. • Het traject om de middenbermen van de hoofdwegen te vergroenen is afgerond. • In Baanhoek-West is samen met de bewoners weer een deel van de wijk vergroend. • Er is een onderzoek onder de inwoners gehouden in samenwerking met Kieskompas over het toekomstig afvalbeleid.

	• Het traject om de middenbermen van de hoofdwegen te vergroenen wordt afgerond. • In Baanhoek-West geven we een vervolg aan het plan om samen met bewoners om de wijk te vergroenen. • Bij renovatieprojecten in de openbare ruimte wordt de kwaliteit van de openbare ruimte integraal en duurzaam verbeterd. • In het kader van de actie steenbreek worden parkeervakken uitgevoerd in grasbetontegels. • Het regulier onderhoud aan wegen wordt conform het beleid uitgevoerd. Het onderliggende beheerplan onderhoud wegen zal worden geactualiseerd in 2021. • We treffen voorbereidingen om de hoeveelheid restafval in lijn met het beleidskader Van Afval Naar Grondstof te verminderen naar maximaal 75 kg in 2025 • We volgen de ontwikkelingen bij de bedrijven Chemours en Dupont nauwlettend en kritisch. Ons doel blijft om de emissies hiervan naar nul te krijgen. • We verlenen in 2021 een nieuwe vergunning waardoor het bestaande grond- en baggerdepot in De Driehoek geschikt gemaakt kan worden om bij uitvoering van projecten vrijkomende grond en bagger met te hoge PFOA gehaltes tijdelijk te kunnen opslaan in afwachting van definitieve verwerkingsmogelijkheden. • Het project vrijwillige sanering van asbestdaken wordt in 2021 gecontinueerd. • We starten met uitvoering van een nieuw geluidsisolatieproject voor woningen die een geluidbelasting hebben tussen 60-65 dB.	• In 2021 zijn de revisievergunningen voor DuPont en Dow verleend. Tegen beide vergunningen is door de bedrijven zelf, maar ook andere belanghebbenden, beroep aangetekend. Onze focus bij de beoordeling van deze revisievergunningen is het terugbrengen van de uitstoot van zeer zorgwekkende stoffen naar 0. Dat geldt ook voor de vergunning uit 2019, die Chemours verplicht de uitstoot van GenX met 99% terug te brengen. Tegen deze vergunning heeft het bedrijf beroep aangetekend. De behandeling heeft vertraging opgelopen. • De vergunning voor het grond- en baggerdepot in de Driehoek is in 2021 verleend. Na verlening is van start gegaan met het ontwerp van vormgeving en inrichting van het terrein. • Het project vrijwillig saneren van asbestdaken is in 2021 gecontinueerd. Het is een regionaal project dat wordt gecoördineerd door de Omgevingsdienst. In 2021 is data van alle asbestinventarisaties op orde gebracht en de data van uitgevoerde saneringen toegevoegd. Deze informatie wordt jaarlijks geüpdatet. • In 2021 is door de Omgevingsdienst verder gegaan met het projectvoorstel om te komen tot een saneringsprogramma voor het uitvoeren van het nieuwe geluidsisolatieproject. Het project heeft vertraging opgelopen door onder andere vertraging in de op te stellen verkeersmodellen die benodigd zijn om het saneringsprogramma op te stellen. Voor het project is subsidie verleend. De subsidieverlener is akkoord gegaan met uitstel voor indiening van het saneringsprogramma.

12. Bereikbaarheid en verbonden		
Wat willen we bereiken?		
Door het doorbreken van de barrière van A15 en het spoor ontwikkelen we het dorp, de bedrijventerreinen boven de A15 en het gebied boven het spoor tot één Sliedrecht.		
Op welke wijze willen we dit bereiken (speerpunt)?	Wat gingen we ervoor doen in 2021?	Wat hebben we bereikt?

We proberen de barrière van de A15 voor de ontwikkeling van ons dorp en voor de verbetering van verkeersverbindingen te slechten. In het verlengde daarvan treffen we waar mogelijk korte termijnmaatregelen. De verkeersstructuur van Sliedrecht wordt ingericht als 30 km-zone met voorrang voor het langzaam verkeer.	• We stellen een onderzoek in naar de mogelijkheden om extra noord-zuid verbindingen in te stellen voor het verkeer, waarbij barrières van de A15 en de spoorlijnen via nieuwe verbindingen worden gekruist.
	• We starten verkennende gesprekken met de regio, provincie en het rijk over mogelijkheden van samenwerking bij de haalbaarheid van deze verbindingen.
	• In dat verband werken we ook toe naar een meer gelijkmatige verdeling van de (vracht-)verkeerstromen in Sliedrecht.
	• Waar mogelijk treffen we al maatregelen aan de Stationsweg. Hierin nemen we haalbaarheid mee van een nieuwe fietsverbinding evenwijdig aan de Stationsweg.
	• Er worden maatregelen getroffen die passen bij een geloofwaardige lagere maximumsnelheid.
	
	• We treffen voorbereidingen om – in het verlengde van de herstructurering van de Parallelweg - de Leeghwaterstraat aan te pakken ter versterking van het profiel van de Woonboulevard.
		• Er zijn drie varianten voor een N/Z-verbinding geschetst en qua kosten geraamd: een tunnel, een gewoon viaduct en een groen viaduct. Deze varianten maken onderdeel uit van de investeringen van het programma Ruimtelijke Vernieuwing
		• We hebben met Dordrecht, Hardinxveld-Giessendam en Gorinchem gebouwd aan een MerwedeLinge-alliantie, waarmee we gezamenlijk het belang van de lijn en de ontwikkelingsmogelijkheden onder de aandacht hebben gebracht
		• Het college heeft het verkeersbesluit genomen om de Craijensteijn voor vrachtverkeer open te stellen waarmee een meer gelijkmatige verdeling van de verkeersstromen wordt gerealiseerd.
		• We hebben 2 van 3 maatregelen (Fiets- en voetpad Stationspark-Stationsplein en Goeman Borgesiusweg-West) voor een nieuwe fietsverbinding evenwijdig aan de Stationsweg gerealiseerd en zijn er voorbereidingen getroffen voor het Achterom welke in 2022 wordt gerealiseerd.
		• Voor een meer geloofwaardige lagere maximumsnelheid hebben we de volgende maatregelen ingevoerd:
		  ○ een LARGAS oplossing Thorbeckelaan-Vogelenzang is gerealiseerd.
		  ○ PC Hooftlaan is gereconstrueerd.
		  ○ Werkzaamheden HVC worden gecombineerd met het inrichten van Vogelbuurt Noord en Zuid voor de Duurzaam Veilig als 30 km-zone.

13. Gemeentelijk vastgoed		
Wat willen we bereiken?		
Een herijking van de nota 'Onderhoud alleen als het nodig is'(2006) door het vaststellen van een Beheerplan Vastgoed 2021-2024. En tevens een herijking van het in 2017 vastgestelde Integraal Accommodatiebeleid (IAP) door het vaststellen van een nieuw Vastgoedbeleid 2021-2028.		
Op welke wijze willen we dit bereiken (speerpunt)?	Wat gingen we ervoor doen in 2021?	Wat hebben we bereikt?
We leggen een kernvoorraad voor onze vastgoedportefeuille vast gericht op een kleinere portefeuille van betere kwaliteit. We brengen de kernvoorraad samen in een gemeentelijk vastgoedfonds. Wij willen investeren in het duurzaam, digitaal, toegankelijk, bij de tijd en beheersbaar en exploitabel maken van het raadhuis en het gemeentekantoor.	• We leggen de kernvoorraad van onze vastgoedportefeuille vast in het Integraal Accommodatieplan, gericht op een kleinere portefeuille van betere kwaliteit. Daarna volgt een plan tot verdere verduurzaming. • We werken een gemeentelijk vastgoedfonds uit waarin de kosten en baten van de kernvoorraad, inclusief meerjarig onderhoud, worden samengebracht. • We brengen de kernkwaliteiten, de bouwkundige mogelijkheden en mogelijkheden van exploitatie van het raadhuis in kaart, bereiden hierover besluitvorming voor, treffen voorbereidingen voor hierop gerichte aanpassingen en zo mogelijk starten wij met de realisatie hiervan. • We treffen maatregelen aan het gemeentekantoor om het gebouw 'coronaproof' te maken, om het gebouw aan te passen aan de huidige eisen voor een integraal werkende en aantrekkelijke ambtelijke organisatie en vanwege noodzakelijke onderhoudsmaatregelen.	Kernportefeuille is vastgelegd in door de Raad vastgestelde Vastgoedbeleid 2021-2028. Tevens wordt o.b.v. de MJOP's en het beheerplan Vastgoed voor deze panden geinvesteerd om de kwaliteit van deze panden te verbeteren. De verduuzaming wordt meegenomen in de investeringen in de vier grote projecten: het Raadhuis, het Gemeentekantoor, de Lockhorst en Elektra. En daar waar een natuurlijk momentum is, wordt tevens geïnvesteerd in duurzaamheid.` In 2021 zijn investeringskredieten verstrekt voor de Lockhorst en Elektra en is de voorbereiding van de uitvoering in gang gezet. In q1 2022 zal besluitvormend het raadsvoorstel Raadhuis/Gemeentekantoor worden behandeld, waarin een voorbereidingskrediet is opgenomen om de planvorming verder uit te werken tot aan aanbesteding.

3.3.4 Wat heeft het gekost?

Overzicht financiële afwijking programma ruimte (x € 1.000)

Omschrijving	Begroting 2021		Wijziging begroting 2021		Totale begroting 2021		Rekening 2021		Verschil	
Lasten	N	12.422	N	2.753	N	15.174	N	15.021	V	153
Baten	V	8.404	V	1.473	V	9.877	V	10.271	V	394
Saldo	**N**	**4.018**	**N**	**1.280**	**N**	**5.298**	**N**	**4.750**	**V**	**547**
A. Toelichting op Wijziging begroting 2021:					**Lasten**		**Baten**		**Saldo**	
1. Woonruimte zaken					N	1.200	V	1.000	N	200
2. Afvalinzameling en verwerking					V	104	N	92	V	11
3. Beheer openbare ruimte					N	100	V	40	N	60
4. Milieu					N	523	V	232	N	291
5. Ruimtelijke ordening					N	915	V	150	N	765
6. Wegen, bruggen en riolen					N	118	V	143	V	25
Totaal					**N**	**2.753**	**V**	**1.473**	**N**	**1.280**
B. Toelichting op Verschil 2021:					**Lasten**		**Baten**		**Saldo**	
1. Woonruimte zaken					N	341	V	434	V	93
2. Afvalinzameling en verwerking					N	1	V	43	V	42
3. Beheer openbare ruimte					V	145	V	99	V	244
4. Milieu					N	206	N	378	N	584
5. Ruimtelijke ordening					V	272	V	102	V	374
6. Wegen, bruggen en riolen					V	284	V	94	V	378
Totaal					**V**	**153**	**V**	**394**	**V**	**547**

C. Mutaties in reserves:	Totale begroting 2021		Rekening 2021		Verschil	
1. Stortingen	N	6.592	N	1.004	V	5.588
2. Onttrekkingen	V	6.247	V	448	N	5.799
Totaal	**N**	**345**	**N**	**557**	**N**	**211**

D. Gerealiseerd resultaat	Totale begroting 2021		Rekening 2021		Verschil	
Saldo van baten en lasten	N	5.298	N	4.750	V	547
Mutaties reserves	N	345	N	557	N	211
Totaal	**N**	**5.643**	**N**	**5.307**	**V**	**336**

3.3.5 CUP-gelden

Voor het programma ruimte zijn bij de begroting 2021 extra middelen vrijgemaakt voor de speerpunten. Deze posten zijn integraal onderdeel van de verantwoording op thema niveau (zie paragraaf 5.3). In de onderstaande tabel worden deze posten apart weergegeven.

Overzicht besteding CUP gelden programma ruimte (x €1.000)

Thema	Omschrijving	Begroting 2021	Werkelijk 2021	Verschil
Beheer openbare ruimte	Toename aantal bomen met circa 10%	80	78	2
Beheer openbare ruimte	Inzet hondenpoepstofzuiger in parken etc	2	2	0
Beheer openbare ruimte	Middenb voorzien van laag groeiend groen	90	75	15
Beheer openbare ruimte	Vernieuwen van de wijklijn	7	0	7
Milieu	Commu bew ter verbetering van de Dzheid	18	15	3
Milieu	Stimu initiatieven inwoners en bedrijven	49	27	22
Milieu	Verduurz waar mogelijk gem VG en Wagenp	20	20	0
Ruimtelijke ordening	Inzet projectmanagement projecten.	150	155	-5
Totaal		**416**	**372**	**44**

3.3.6 Beleidsindicatoren

	Naam indicator	Historische Waarde	Meest recente Waarde Sliedrecht	Streefwaarde
3a	Aantal woningen (wonen)	10.898 (2019)	11.086 (2021)	12.000 in 2025
3b	Hernieuwbare energie (duurzaamheid)	2,5% (2017)	4,8% (2019)	4% in 2020
3c	Aantal woningen aangesloten op het warmtenet (duurzaamheid)	0	1000 (2021)	300 in 2020 en 1.200 in 2025
3d	Aantal kg restafval per inwoner per jaar (duurzaamheid)	193 (2018)	204 (2021)	75 in 2025
3e	Percentage van het totale huishoudelijke afval wat per jaar wordt gescheiden (duurzaamheid)	60% (2018)	58% (2021)	Meer dan 75% in 2025
3f	Aantal bomen op gemeentegrond (buitenruimte en groen)	9.000 (2019)	10.106 (ultimo 2021)	10.230 in 2022
3g	Aantal klachten buitenruimte en groen (buitenruimte en groen)	-	0 (2021)	Halvering van nulmeting

Sinds de begroting 2020 werkt Sliedrecht met de voornoemde beleidsindicatoren voor dit programma. Daar waar een historisch verloop van de waarde van de indicator bekend is, is deze opgenomen zodat trends inzichtelijk worden gemaakt.

3a

Op basis van de lokale uitvoeringsparagraaf wonen wordt gesteld dat we tot 2025 met 1000 woningen willen groeien. Dat betekent dat we tot 2025 streven naar totaal 12.000 woningen (gegevens komen van waarstaatjegemeente.nl). Het aantal woningen betreft het aantal geregistreerde woningen in de gemeente.

3b
Hernieuwbare energie is schone, duurzame en onuitputtelijke energie die het leefmilieu niet schaadt. Voorbeelden zijn windenergie, zonne-energie, biomassa, waterkracht en geothermische energie. In het percentage hernieuwbare energie wordt rekening gehouden met biobrandstof vervoer, hernieuwbare warmte en hernieuwbare energie. De indicator wordt ontleend aan de in de klimaatmonitor opgenomen waarden in de databank.

3c
Een duurzaam warmtenet draagt bij aan een forse CO_2-reductie en draagt daarmee bij aan onze duurzaamheidsdoelstellingen. Het warmtenet is een ondergronds leidingnet dat warmte verspreidt om huizen, bedrijven en instellingen te verwarmen. Op lange termijn verdwijnt het gas als warmtebron uit de huizen in Nederland. Restwarmte, bijvoorbeeld uit de industrie, maar ook geothermie of warmtepompen bieden een duurzaam alternatief. Het streven is om in 2025 1200 woningen op het warmtenet te hebben aangesloten.

3f
Vanuit het CUP volgt de opgave om het aantal bomen op gemeentegrond met circa 10% te verhogen ten opzichte van begin 2019.

3g
De streefwaarde in 2022 is een halvering van het aantal klachten dat in 2019 als nulmeting wordt vastgesteld.

3.4 Programma 4 Bestuur, organisatie en veiligheid

Reguliere taken

- Dienstverlening voor inwoners.
- Risicobeperking en rampenbestrijding.
- Bevorderen van een veilige woon- en leefomgeving.
- Beoordelen en afhandelen vergunningsaanvragen (deels programma Ruimte).
- Handhaving WABO en APV (deels programma Ruimte).
- Efficiënte bedrijfsvoering.
- Volledig, tijdig en zorgvuldig informeren én betrekken van inwoners, verenigingen, bedrijven en instellingen.

3.4.1 Inleiding

Programma 4 Bestuur, Organisatie en Veiligheid omvat alle producten van de gemeente Sliedrecht op het gebied van de fysieke veiligheid, de organisatie en bestuur.

Samen krijgen wij meer voor elkaar. Dit is een van de uitgangspunten van waaruit onze gemeente werkt. Naast het feit dat onze gemeente deelneemt aan regio Drechtsteden zoeken wij proactief de samenwerking met onze inwoners en lokale partners. Dit omdat wij de 'couleur lokale' willen koesteren.

3.4.2 Ambitie en ontwikkelingen

Veiligheid

Met het vaststellen van het Integraal Veiligheidsplan eind 2019 zijn sociale stabiliteit, woonoverlast en kwetsbare locaties, fysieke veiligheid en ondermijning als speerpunten bepaald op het gebied van veiligheid.

Ook in 2021 heeft Corona heeft ervoor gezorgd dat er minder controles konden plaatsvinden dan gewenst. Desalniettemin hebben er 2 integrale controles plaatsgevonden en zijn er Landelijke Aanpak Adresfraude (LAA)-controles uitgevoerd. Ook zijn er diverse horecacontroles uitgevoerd. Deze controles zagen onder meer op de naleving van de Corona-maatregelen. In 2021 is het lokaal signaaloverleg voortgezet. Hiermee bestendigen we integrale afstemming van signalen, casuïstiek en lokale ontwikkelingen op het gebied van ondermijning. Deze informatiedeling heeft tevens een preventieve werking, draagt bij aan bewustwording en draagt bij aan een effectieve integrale ondermijningsaanpak.

In 2021 heeft de aansluiting bij de LAA meer vorm gekregen; er is gestart met het uitvoeren van de controles. We hebben het jaar 2021 benut om Meld Misdaad Anoniem extern onder de aandacht te brengen en de inwoners actief geïnformeerd over het bestaan van MMA en de meerwaarde hiervan onder de aandacht gebracht. Dit heeft geleid tot meldingen via MMA, versterking van onze informatiepositie en integrale samenwerking in de opvolging van deze meldingen.

In het 'Plan van aanpak prettig en veilig samenleven in Sliedrecht' komt het vraagstuk van een prettige en leefbare samenleving vanuit drie themalijnen aan de orde, het gaat hierbij om huisvesting en wonen, openbare orde en veiligheid en overlast en het sociaal domein. Ieder van deze themalijnen kent een eigen dynamiek en verschillende spelers. Uitgangspunt is dat wij die spelers als partners in de samenwerking opzoeken. We wisselen hierbij actief informatie uit en nemen gezamenlijk actie. Als gemeente faciliteren wij dit proces. Zo is in 2021 het integrale regieoverleg woonoverlast van start gegaan. In dit overleg kunnen cases met ernstige woonoverlast worden ingebracht, waarbij sprake is van multi-problematiek, cases die volledig zijn vastgelopen en waarbij het vormen van een integrale aanpak noodzakelijk is om escalatie te voorkomen.

Organisatieontwikkeling
Om te kunnen werken aan de kernopgaven is de organistaie gericht op "samen realiseren in Sliedrecht". De gemeente werkt opgavegericht en wendbaar en werkt graag voor én samen met de inwoners aan resultaten die voor de Sliedrechtse samenleving merkbaar zijn.

In 2020 aan de slag gegaan met 4 speerpunten (Slagkracht, Basis op Orde, Samenwerking in de regio en Goed werkgeverschap) aan zogenoemde ontwikkeltafels. Op deze manier onderzoeken en ontwikkelen we de kenmerken van en voorwaarden voor de nieuwe organisatie. Daarnaast zijn we in 2021 gestart met de verkenning van de opgaven in het fysieke en sociale domein en op het gebied van organisatie en bedrijfsvoering. Onder leiding van kwartiermakers hebben we meer inzicht gekregen in wat wij als ambtelijke organisatie 'binnen' te doen hebben om de opgaven en ambities 'buiten' te realiseren. De resultaten van de ontwikkeltafels en de verkenning naar de domeinopgaven hebben o.a. geleid tot andere manieren van (samen)werken en organiseren.

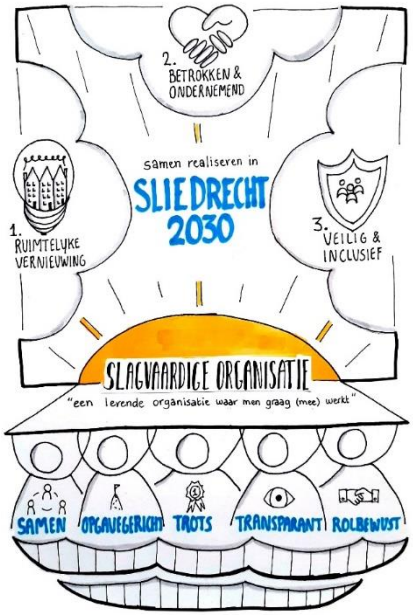

3.4.3 Speerpunten

14. Openbare orde, veiligheid en evenementen		
Wat willen we bereiken?		
Sliedrecht moet een veilige gemeente zijn en blijven. Daarnaast blijft Sliedrecht gezellig en aantrekkelijk.		
Op welke wijze willen we dit bereiken (speerpunt)?	Wat gingen we ervoor doen in 2021?	Wat hebben we bereikt?
We krijgen inzicht in de capaciteit versus uitvoering bestaand beleid, wettelijke taken en ambities en daarmee in hoeveelheid en aard van herstelwerkzaamheden. We versterken nu al een aantal functies om ervoor te zorgen dat er voldoende expertise en mankracht komt om onze taken op juiste wijze uit te kunnen voeren. Het betreft financiën, communicatie, vastgoed en beheer. Daarnaast gaan we een ontwikkeltraject in om (nog) meer zicht te krijgen op wat nodig is en om hiervoor maatregelen uit te werken en te implementeren.	• We voeren een benchmark onderzoek uit naar de capaciteit van de organisatie i.r.t. de ambities die er liggen. Dit geeft inzicht of we anders scoren op capaciteit en/of dat we ons anders moeten organiseren. De benchmark is ook onderdeel van het ambitie 'ontwikkel- en uitvoeringskracht' en is daar financieel verwerkt. • Met betrekking tot de financiële functies worden de administratieve processen verbeterd en wordt de advisering en ondersteuning voor de grotere opgaven zodanig ingericht dat we adequaat kunnen inspelen en in control komen en blijven. Gevolg is een goede P&C cyclus die ons in staat stelt proactief te handelen. • We investeren in de functie communicatie om deze in lijn te brengen met het bestaande takenpakket. • We vullen de functies t.a.v. het beheer in het fysieke domein planmatig in, waardoor we proactief werken aan beheer en onderhoud in Sliedrecht. • Bij vastgoed gaan wij van 'registratie en administratie' naar portfoliomanagement. • De ambities, zoals gesteld in het integraal veiligheidsplan (2019) leiden tot meer constateringen waar inzet op gepleegd moet worden. Dit heeft gevolgen voor de inzet van	• De benoemde acties zijn opgepakt en uitgevoerd. Voor de financiele functie is een verbeterplan opgesteld en in uitvoering gebracht. De administratieve processen zijn deels al verbeterd en de administratie is nagenoeg bij. De benodigde functies voor de advisering en ondersteuning voor de grotere opgaven is zodanig ingericht dat we adequaat kunnen inspelen en in control komen en blijven. Gevolg is meer rolduidelijkheid en een beeld van verbeteracties die in de nabije toekomst moeten worden uitgevoerd. Met betere financiële informatieproducten en een strakkere P&C cyclus creëren we meer grip en control en stelt ons in staat om beter te sturen.

	handhaving. Extra inzet op handhaving maakt ook onderdeel uit van de ambitie 'veilige buurten' en is daar financieel verwerkt. • Aan de hand van de ontwikkeltafel 'basis op orde' starten we een continue verbetertraject waaruit mogelijk aanvullende maatregelen naar voren komen.	

15. Ontwikkel- en uitvoeringskracht

Wat willen we bereiken?

Wij zijn ervoor om bestuurlijke visies om te zetten naar merkbare resultaten voor Sliedrecht. Met name voor de ruimtelijke vernieuwing (programma 3) is ontwikkel- en uitvoeringskracht nodig. Dit is noodzakelijk om ontwikkeling van de grond te krijgen. Maar ook om als volwaardig sparringpartner te fungeren met alle betrokken partijen en op complexe, grootschalige opgaven te faciliteren en te realiseren. We investeren in professionele kwaliteit en slagkracht. Daarbij ontwikkelen we ons tot een flexibele, toekomstbestendige, lerende en opgavegerichte organisatie. In 2021 hebben we gezorgd voor meer grip en sturing door het opstellen en vaststellen van plannen en visies. Zo is in december het Programma Ruimtelijke Vernieuwing vastgesteld.

Op welke wijze willen we dit bereiken (speerpunt)?	Wat gingen we ervoor doen in 2021?	Wat hebben we bereikt?
We investeren in professionele kwaliteit en slagkracht (kwaliteit en kwantiteit). Daarbij ontwikkelen we ons tot een flexibele, toekomstbestendige, lerende en opgavegerichte organisatie.	• Voorstellen m.b.t. investeren in ontwikkel- en uitvoeringskracht t.b.v. ruimtelijke vernieuwing zijn onderdeel van paragraaf 3.3.2 en 3.3.3 in programma Ruimte. • We voeren een benchmark onderzoek uit naar de capaciteit van de organisatie i.r.t. de ambities die er liggen. Dit geeft inzicht of we anders scoren op capaciteit en/of dat we ons anders moeten organiseren. • Via de ontwikkeltafel wordt samen met organisatie, ondernemers, inwoners en partners een plan uitgewerkt dat inzichtelijk maakt welke aanvullende maatregelen, acties en middelen nodig zijn om ontwikkel- en uitvoeringskracht te organiseren en te borgen. • We zorgen daarna voor structurele monitoring van de voortgang zodat we regie kunnen voeren en bijsturen waar nodig.	Zie programma 3 Ruimte.

16. Organisatie

Wat willen we bereiken?

De economie is de afgelopen jaren aangetrokken en de arbeidsmarkt is krap. We merken dit omdat het lastig is om vacatures in te vullen. Ook leidt de huidige markt tot relatief veel verloop van personeel. Om de continuiteit in de organisatie te borgen is het van belang te investeren in goed werkgeverschap en zichtbaarheid. Daarvoor hebben we een doorvertaling gemaakt van de visie op Personeels- en HRM instrumenten en regelingen en op het huisvestingsplan (ontmoeten en samenwerken) en hebben verbeteringen doorgevoerd in het werving- en selectieproces.

Op welke wijze willen we dit bereiken (speerpunt)?	Wat gingen we ervoor doen in 2021?	Wat hebben we bereikt?
We vergroten de zichtbaarheid van Sliedrecht als aantrekkelijke werkgever om geschikte	• We ontwikkelen een visie op de organisatie, die aansluit bij de ambities die we met elkaar willen	• We hebben een visie op de organisatie die aansluit bij de ambities die we voor Sliedrecht willen realiseren. Dit

werknemers te vinden. Dit betekent dat we ons onderscheidend 'positioneren' in de markt. Daarnaast zetten we in op de ontwikkeling van onze huidige werknemers via opleiding en training.	realiseren. Deze visie vertaalt zich door in alles wat we doen: in onze manier van samenwerken en in hoe wij elkaar ontmoeten. Denk hierbij aan gemeentelijke huisvesting voor bestuur, organisatie en inwoners. • We zorgen voor een opleidingsprogramma dat aansluit bij de opgaven zoals geformuleerd in de Kadernota 2021. • Daarnaast zetten wij in op competentieontwikkeling die nodig is om de opgave te realiseren. • We zorgen dat we zichtbaar zijn op de arbeidsmarkt door de juiste communicatiemiddelen toe te passen en actief potentieel talent voor onze organisatie te benaderen. • We zetten een ontwikkeltafel op met deskundigen uit de organisatie die de opgaven analyseert, de voortgang monitort en advies uitbrengt welke maatregelen nodig zijn om een aantrekkelijke werkgever te zijn en te blijven.	heeft een plek gekregen in het plan voor het raadhuis en gemeentekantoor. • Door corona hebben minder medewerkers deelgenomen aan een opleiding, doordat er een aantal leertrajecten niet door zijn gegaan. Toch hebben we een aantal ontwikkelthema's met de hele organisatie kunnen beetpakken. • Het blijft lastig om nieuwe medewerkers aan te trekken door de krapte op de arbeidsmarkt. We blijven investeren en expirimenteren om ervoor te zorgen dat we in beeld zijn. Het afgelopen jaar is de ontwikkeltafel periodiek bij elkaar geweest om de stand van zaken te bespreken en op basis daarvan mogelijke acties vorm te geven.

D. Ambitie samenwerken met de regio

In 2021 hebben we ons gericht op het verkennen van de nieuwe samenwerkingsstructuur in de regio. De transitie GR sociaal (per 1-1-2022) biedt mogelijkheden voor lokale invulling van beleid. Vooruitlopend daarop hebben we nagedacht wat dat betekent m..t. onze en op proces en inhoud. In het ruimtelijk domein hebben we ook (actief) deelgenomen aan de ontwikkeling van samenwerkingsvormen, zoals Smart Delta Drechtsteden en de Merwede-Lingelijnalliantie, als meervoudige lokale samenwerkingsvorm.

Op welke wijze willen we dit bereiken (speerpunt)?	Wat gingen we ervoor doen in 2021?	Wat hebben we bereikt?
We gaan onze rol als eigenaar en opdrachtgever scherper invulling geven. Dit betekent weten waar je op wil sturen en daar de juiste afspraken over maken. Ook vraagt het slim optrekken met gemeenten die hetzelfde belang hebben. Zo kunnen we zowel op strategisch als tactisch	• Voorstellen m.b.t. investeren in regionale samenwerking t.b.v. het sociaal domein zijn onderdeel van paragraaf 3.1.2 en 3.1.3 in programma Sociaal. • Aan de hand van de ontwikkeltafel 'regionale samenwerking' werken we met deskundigen uit de organisatie aan een analyse en strategie om onze rolneming in de regio te versterken, te prioriteren waar we (meer) directe invloed	In 2021 hebben we ons gericht op het realiseren van de nieuwe samenwerkingsstructuur in de regio voor het sociaal domein en de bedrijfsvoeringstaken. De transitie naar de GR Sociaal en de service-gemeente Dordrecht (per 1-1-2022) biedt meer mogelijkheden voor lokale invulling van beleid. Om deze mogelijkheden straks optimaal te kunnen benutten zijn we in 2021 alvast gaan nadenken over hoe we dit gaan inrichten. Zowel op proces als inhoud. In het ruimtelijk domein hebben we actief deelgenomen aan de ambtelijke- en bestuurlijke werkgroepen van de Smart Delta Drechtsteden

niveau beter gaan samenwerken om effectiever en doelmatiger het optimale uit regionale samenwerking te halen.	willen hebben en welke kansen er liggen t.a.v. meervoudig lokale samenwerking. • Op basis hiervan gaan we aan de slag om onze rol op juiste wijze in te vullen en zetten we in op meervoudig lokale samenwerking in de regio op kansrijke dossiers.	(Groeiagenda). Enkele resultaten zijn de RES en RAS, aanpak A15 (KTM) en N3 en het regionaal programma voor Hoger Onderwijs. Daarnaast hebben we met Hardinxveld-Giessendam, Gorinchem en Dordrecht de Merwede Lingelijn Alliantie opgetuigd. Dit is een goed voorbeeld van meervoudig lokaal samenwerken. Enkele andere thema's waarop is samengewerkt zijn het dossier Chemourd/DuPont, overdracht van de Waterschapswegen en de MIRT A15.

E. Ambitie Veilige buurten

Sliedrecht huisvest meerdere grote zorginstellingen die hun cliënten zowel intramuraal als extramuraal begeleiden. Dit leidt ertoe dat Sliedrecht zich kenmerkt als een gemeente met een hoog zorgprofiel.

Daarnaast kent de woningvoorraad van Sliedrecht een hoog percentage sociale huurwoningen. Om alle inwoners van Sliedrecht een veilige en prettige woonomgeving te kunnen bieden, gaat er extra aandacht uit naar het versterken van de leefbaarheid.

In 2021 is integraal samengewerkt met diverse ketenpartners om de veiligheid van de inwoners te vergroten en overlast terug te dringen; zowel preventief als repressief, om Sliedrecht leefbaar en veilig te houden.

De uitdagingen en dynamiek die de aanhoudende Coronapandemie in 2021 met zich meebracht, heeft ertoe geleid dat er nog meer focus heeft gelegen op intensief- en effectief toezicht.
Corona heeft ertoe geleid dat polarisatie in de samenleving is toegenomen en dat het vertrouwen in de overheid als geheel onder (een deel van de) inwoners is afgenomen. Mede daarom is het uitgangspunt geweest dat handhaving niet zo zeer het sluitstuk is, maar onderdeel van integrale samenwerking; streng wanneer noodzakelijk, maar vooral faciliterend en meedenkend waar mogelijk.

Maar naast de Coronapandemie is ook het "normale leven" doorgegaan. In 2019 zijn samen met de inwoners en de ketenpartners de belangrijkste thema's benoemd op het gebied van Veiligheid. Deze sessies hebben uiteindelijk geresulteerd in het door de raad vastgestelde Integraal Veiligheidsplan 2019-2022 (IVP). Daarom is in 2021, naast intensivering van toezicht en handhaving, ingezet op de volgende prioriteiten:

- Het voorkomen van ondermijning;
- Het vergroten van de fysieke veiligheid;
- De aanpak van woonoverlast en kwetsbare locaties
- Het verhogen van sociale stabiliteit;
- Het stroomlijnen en intensiveren van handhaving in wijken, op bedrijventerreinen en in de openbare ruimte.

Op welke wijze willen we dit bereiken (speerpunt)?	Wat gingen we ervoor doen in 2021?	Wat hebben we bereikt?
We willen inzetten op het voorkomen van ondermijning door ervoor te zorgen dat Sliedrecht onaantrekkelijk is voor het uitvoeren van ondermijnende activiteiten.	• We voeren regelmatig integrale en BRP controles uit. • We actualiseren het ondermijningsbeleid. • We zetten in op een transparant, helder en weerbaar systeem tegen bedreigingen van ondermijning	• Er hebben in 2021 twee integrale controles plaatsgevonden, waarbij meerdere bedrijven zijn bezocht. De BRP-controles hebben, voor zover kon onder de geldende coronamaatregelen, doorgang gevonden. • In 2021 zijn er vooral (werk)afspraken op uitvoeringsniveau gemaakt in de (integrale) samenwerking, die niet

	bij gemeenteraad, bestuurders en het ambtelijk apparaat, maar ook op het vergroten van de deskundigheid en de bewustwording van de problematiek die speelt. • De uitbreiding van de wet Bibob met onder andere vastgoed en omgevingsvergunningen wordt geïmplementeerd. • We werken samen met het meldpunt Meld Misdaad Anoniem om de meldingsbereidheid van inwoners te vergroten en meer informatie te verkrijgen. • We zetten in op het beter leren kennen van de risico's van kwetsbare gebieden zoals bedrijventerreinen. • We versterken de samenwerking met de regiogemeenten voor gemeentegrens-overstijgende problematiek.	hebben geleid tot formelen beleidsstukkken die ter besluitvorming aan de raad dienen te worden voorgelegd. • Tijdens het MT-overleg is er, in samenwerking met het RIEC, een presentatie gegeven over ondermijning om een beeld te geven van ondermijning en ondermijnende activiteiten binnen de gemeentegrenzen en de bewustwording te vergroten op dit gebied. Tevens is er, vanuit een behoefte van het districtelijk veiligheidsoverleg (DVO), een regionale werkgroep van start gegaan, waarbij Sliedrecht de kartrekker is. In deze werkgroep wordt een plan van aanpak opgesteld om de interne en uiteindelijk ook de externe bewustwording op het gebied van ondermijning te vergroten. • De samenwerking met meldpunt MMA heeft daadwerkelijk vorm gekregen en heeft bovendien geleid tot concrete meldingen vanuit inwoners. • In samenwerking met het RIEC hebben we een invulsessie voorbereid met onze ketenpartners om de risico's op onze bedrijventerreinen in beeld te brengen. We hebben nog meer samenwerking gezocht met de regiogemeenten, zowel op procesmatig als inhoudelijk gebied.
We pakken woonoverlast en kwetsbare locaties aan zodat mensen prettig en met een veilig gevoel in Sliedrecht kunnen wonen. De focus ligt daarbij op sociale problematiek, (geluids)overlast van buren, vervuilde tuinen en woningen, overlast van dieren, verloederde en vervallen panden, drugshandel of spookbewoning.	• We continueren van de aanpak buurtbemiddeling via MEE • We gaan de bevoegdheden uit de Wet Aanpak Woonoverlast implementeren (waarbij er aandacht is voor het onderscheid tussen koop- en huurwoningen). • We gaan spookbewoning tegen.	• We hebben de aanpak buurtbemiddeling via MEE gecontinueerd. • In het regieoverleg woonoverlast wordt integraal samengewerkt aan een plan van aanpak bij complexe woonoverlast-casuïstiek. Dit betreft zowel koop- als huurwoningen. Bij het vormen van de aanpak is aandacht voor het implementeren van de bevoegdheden uit de Wet Aanpak Woonoverlast. • Middels de LAA-controles is spookbewoning aangepakt.

We willen maatschappelijke onrust, sociale spanningen, polarisatie, radicalisering en extremisme voorkomen en de signaleringspositie van de gemeente en haar partners vergroten. We zetten in op het versterken van de maatschappelijke weerbaarheid van de samenleving.	• We versterken de aanpak tussen zorg en veiligheid bij complexe problematiek van personen. Hiervoor continueren we de inzet van de wijk-GGD-er en verdubbeling het aantal beschikbare uren. • We zetten in op vergroten van de deskundigheid van professionals.	De voorgenomen acties zijn uitgevoerd.
We zetten in op het verhogen van de fysieke veiligheid. Belangrijkste elementen zijn verkeersveiligheid (grote zorg bij inwoners), verwerking en vervoer van gevaarlijke stoffen en waterveiligheid.	• We zetten in op het intensiveren van de samenwerking met (veiligheids)partners om risicobeheersing te optimaliseren en het optreden bij incidenten verder te professionaliseren. • We ronden de doorontwikkeling van de crisisorganisatie (van de VRZHZ) af en investeren in kennis en vertrouwen bij lokale medewerkers in hun (nieuwe) nevenfunctie. • In samenwerking met de stichting 'Maak een punt van 0 verkeersslachtoffers' en het regionale ondersteuningsbureau verkeersveiligheid zetten we extra in op campagnes t.a.v. veilig gedrag in het verkeer.	• Zowel bij incidenten als bij de reguliere veiligheidsvraagstukken is intensief samengewerkt met (veiligheids)partners.
Ook in 2021 willen wij inzetten op het verder verbeteren van de veiligheid in Sliedrecht. Speciale aandacht heeft daarbij het faciliteren van het buurttoezicht. Verder dient de inzet op de handhaving vergroot te worden om gevolg te kunnen geven aan zaken die geconstateerd worden.	• We geven opvolging aan handhavingsacties en zorgen dat deze zorgvuldig en tijdig afgehandeld worden. • In Sliedrecht is buurttoezicht actief. De vrijwilligers van buurttoezicht zijn de ogen en oren van Sliedrecht en hebben een belangrijke taak als het gaat om het voorkomen van overlast en criminaliteit. We hechten belang aan de inzet van buurttoezicht en faciliteren de vrijwilligers van buurttoezicht in het uitvoeren van hun taak.	• De samenwerking en verbinding met Buurttoezicht is bestendigd door de invoering van een structureel overleg, waarbij de burgemeester, alle vrijwilligers en de politie uitgenodigd is. • Daarnaast is buurttoezicht verder gefaciliteerd door de coördinator(en) de beschikking te geven over een telefoon en er is een centraal gelegen locatie voor buurttoezicht geregeld waar zij kunnen samenkomen, vergaderen en (de-)briefen.

3.4.4 Wat heeft het gekost?

Overzicht financiële afwijking programma bestuur, veiligheid en organisatie (x € 1.000)

Omschrijving	Begroting 2021		Wijziging begroting 2021		Totale begroting 2021		Rekening 2021		Verschil	
Lasten	N	15.201	N	1.866	N	17.067	N	17.113	N	46
Baten	V	750	N	42	V	709	V	1.190	V	482
Saldo	**N**	**14.450**	**N**	**1.908**	**N**	**16.358**	**N**	**15.922**	**V**	**436**
A. Toelichting op Wijziging begroting 2021:					**Lasten**		**Baten**		**Saldo**	
1. Bedrijfsvoering					N	0	N	0	N	0
2. Begroten en verantwoorden					N	65	N	0	N	65
3. Bestuur					N	283	N	0	N	283
4. Communicatie en voorlichting					N	0	N	0	N	0
5. Dienstverlening					N	88	N	0	N	88
6. Fysieke veiligheid					N	4	N	0	N	4
7. Sociale cohesie					N	75	N	0	N	75
8. Overhead					N	1.351	N	42	N	1.393
Totaal					**N**	**1.866**	**N**	**42**	**N**	**1.908**
B. Toelichting op Verschil 2021:					**Lasten**		**Baten**		**Saldo**	
1. Bedrijfsvoering					V	193	N	0	V	193
2. Begroten en verantwoorden					V	13	N	0	V	13
3. Bestuur					V	79	V	271	V	350
4. Communicatie en voorlichting					V	22	V	7	V	28
5. Dienstverlening					N	90	V	31	N	59
6. Fysieke veiligheid					N	97	N	29	N	126
7. Sociale cohesie					V	83	V	20	V	103
8. Overhead					N	249	V	182	N	67
Totaal					**N**	**46**	**V**	**482**	**V**	**436**

C. Mutaties in reserves:	Totale begroting 2021		Rekening 2021		Verschil	
1. Stortingen	N	669	N	200	V	468
2. Onttrekkingen	V	1.078	V	512	N	566
Totaal	**V**	**410**	**V**	**312**	**N**	**98**

D. Gerealiseerd resultaat	Totale begroting 2021		Rekening 2021		Verschil	
Saldo van baten en lasten	N	16.358	N	15.922	V	436
Mutaties reserves	V	410	V	312	N	98
Totaal	**N**	**15.949**	**N**	**15.610**	**V**	**338**

3.4.5 CUP-gelden

Voor het programma bestuur, organisatie en veiligheid zijn bij de begroting 2021 extra middelen vrijgemaakt voor de speerpunten. Deze posten zijn integraal onderdeel van de verantwoording op thema niveau (zie paragraaf 5.3). In de onderstaande tabel worden deze posten apart weergegeven.

Overzicht besteding CUP-gelden programma Bestuur, veiligheid en organisatie (x €1.000)

Thema	Omschrijving	Begroting 2021	Werkelijk 2021	Verschil
Bedrijfsvoering	Verh.opleidingsbudget stimul eigen ontw.	50	20	30
Bestuur	Monitoringsinstrument opvolg. Moties etc	16	0	16
Communicatie en voorlichting	Uitbreiding gebruik communicatiemiddelen	50	18	32
Totaal		**116**	**38**	**78**

3.4.6 Beleidsindicatoren

	Naam indicator	Historische Waarde	Meest recente Waarde Sliedrecht	Streefwaarde
4a	Cijfer tevredenheid: KTO (dienstverlening)	-	8,5 (2021)	8
4b	Realisatie servicenormen (dienstverlening)	8	7,7 (2021)	8
4c	Cijfer tevredenheid medewerkers (organisatie)	-	7,1 (2020)	8
4d	% ziekteverzuim personeel (organisatie)	10% (2018)	5,47% (2021)	<6%
4e	% inwoners dat zich veilig voelt in eigen straat of buurt en in geheel Sliedrecht (veiligheid)	80% (2018)	80% (2018)	90% in 2022

Sinds de begroting 2021 werkt Sliedrecht met de voornoemde beleidsindicatoren voor dit programma. Daar waar een historisch verloop van de waarde van de indicator bekend is, is deze opgenomen zodat trends inzichtelijk worden gemaakt.

4a t/m 4b

Dienstverlening loopt als een rode draad door de hele organisatie, het is iets van alle medewerkers. Elke medewerker heeft te maken met het leveren van diensten. Dit kan voor een interne- of externe klant zijn, maar uiteindelijk werken wij allemaal voor de inwoners en ondernemers van de gemeente Sliedrecht. In het CUP is richting gegeven aan de manier waarop wij onze diensten willen leveren en hoe wij als betrouwbare partner willen (samen)werken. Gemiddeld geven de bezoekers van de gemeentewinkel een 8,5, voor telefonisch contact een 7,8 en voor vragen via het web een 7,5.

4c

Medewerkers die tevreden zijn over hun werk en de organisatie presteren beter en dragen bij aan het succes van de organisatie. Een medewerkerstevredenheidsonderzoek is een indicator die weergeeft of medewerkers betrokken, gemotiveerd of tevreden zijn en wat de gevolgen hiervan kunnen zijn zoals verzuim, verloop en effectiviteit. Voor 2021 zijn geen nieuwe cijfers beschikbaar.

4d

De laatste jaren is actief sturing gegeven op de uitvoering van het verzuimbeleid. Aanleiding om hier extra op te investeren is het percentage van 10% dat in 2018 is gemeten. Het verzuimpersentage is in 2021 ligt gestegen ten opzichte van 2020. In het eerste half jaar van 2021 zien we een laag verzuimcijfer van gemiddeld 3% in de tweede helft van 2021 zien we een stijging naar 5,47%. Dit is te verklaren door de hoge corona besmettingscijfers in deze periode en de weder opstart van de reguliere medische zorg.

4e

Het veiligheidsbelevingsonderzoek dat over 2018 is uitgevoerd laat zien dat 2 op de 10 inwoners zich regelmatig of vaak zorgen maken over de veiligheid in eigen straat en/of buurt en in geheel Sliedrecht.

3.5 Programma 5 financiën en belastingen

Reguliere taken

- Beheer van de gemeentefinanciën conform (wettelijke) kaders
- Belastingheffing en –invordering
- Tijdig bijwerken van beheer verordeningen

3.5.1 Inleiding

De algemene inkomsten van de begroting verantwoorden wij in het programma Financiën & Belastingen. De hoofddoelstelling is een sluitende begroting te presenteren. Daarnaast bewaken wij binnen dit programma de (financiële) soliditeit op langere termijn. Belangrijk hierbij is tijdig in te spelen op financiële ontwikkelingen in relatie tot de noodzaak voor het creëren van financiële ruimte voor inhoudelijke ontwikkelingen.

In de tweede tussenrapportage 2021 is het beeld dat gemeenten onvoldoende aan haar verplichtingen kan voldoen doordat zij onvoldoende rijksmiddelen ontvangen om al haar taken naar behoren uit te kunnen voeren bijgesteld. Na doorrekening van de september- en decembercirculaire 2021 is sprake van een ruimer financiële armslag. Om meer grip te krijgen op de vaak complexe financiële processen hebben we de financiële functie tegen het licht gehouden.

3.5.2 Wat hebben we gedaan?

In juni 2021 hebben wij voorstellen gedaan voor het verstevigen van de financiële functie, zowel in kwalitatieve als kwantitatieve zin. In de raad van 13 juli 2021 heeft de raad ons voorstel aangenomen en is €400.000 vrijgemaakt om de financiële functie op het gewenste niveau te krijgen.

Naast het aantrekken van meer menskracht hebben we geïnvesteerd in de formatie van het team Financieel Advies en Beleid. Er is samen met het team een nieuw formatieplan opgesteld met een herdefiniëring van functies als business-controllers en financial controllers. De business controllers richten zich met name op de (financieel) beleidsmatige en strategische aspecten en de financial controllers op de inhoudelijk financiële en tactische aspecten. Dit met de volgende doelstellingen:

- Functiescheiding en duidelijke rolverdeling
- Efficiënte werkwijze: Een ieder komt op deze wijze meer in zijn of haar kracht
- Het vroegtijdig anticiperen op toekomstige ontwikkelingen

Naast dat de formatie en bezetting is gewijzigd, is ook een verbeterplan met verbeteracties opgesteld. Een belangrijk deel van dat plan is gericht op 'basis op orde krijgen' en het borgen dat processen in de toekomst beter gaan lopen.

Op deze wijze geven wij invulling aan de strategische doelstellingen van de kernopgaven en ambities voor "Koersvast 2030" en groeien we als slagvaardige organisatie. Wij hebben tussentijds uw raad op deze ontwikkelingen meegenomen.

3.5.3 Speerpunten

17. Financiën		
Wat willen we bereiken?		
Het huishoudboekje van de gemeente Sliedrecht is en blijft op orde.		
Resultaten in 2021	Wat gingen we ervoor doen in 2021?	Wat hebben we bereikt?
Specifieke taakmutaties en coronacompensatie vanuit de algemene uitkering uit het gemeentefonds gereserveerd.	Voor zover nodig deze middelen ingezet voor het specifieke beleidsdoel.	In verband met corona en de hiermee gepaard gaande moeilijkheden voorkomen dat er sprake is van onnodige budgetoverschrijdingen.

3.5.4 Wat heeft het gekost?

Overzicht financiële afwijking programma Financiën (x € 1.000)

Omschrijving	Begroting 2021		Wijziging begroting 2021		Totale begroting 2021		Rekening 2021		Verschil	
Lasten	N	789	V	418	N	371	N	454	N	83
Baten	V	48.694	V	2.782	V	51.476	V	52.253	V	777
Saldo	**V**	**47.906**	**V**	**3.200**	**V**	**51.106**	**V**	**51.799**	**V**	**694**
A. Toelichting op Wijziging begroting 2021:					**Lasten**		**Baten**		**Saldo**	
1. Algemene heffingen					V	418	V	2.782	V	3.200
Totaal					**V**	**418**	**V**	**2.782**	**V**	**3.200**
B. Toelichting op Verschil 2021:					**Lasten**		**Baten**		**Saldo**	
1. Algemene heffingen					N	83	V	777	V	694
Totaal					**N**	**83**	**V**	**777**	**V**	**694**

C. Mutaties in reserves:	Totale begroting 2021		Rekening 2021		Verschil	
1. Stortingen	N	1.252	N	57	V	1.195
2. Onttrekkingen	V	2.453	V	1.411	N	1.042
Totaal	**V**	**1.201**	**V**	**1.354**	**V**	**153**

D. Gerealiseerd resultaat	Totale begroting 2021		Rekening 2021		Verschil	
Saldo van baten en lasten	V	51.106	V	51.799	V	694
Mutaties reserves	V	1.201	V	1.354	V	153
Totaal	**V**	**52.307**	**V**	**53.154**	**V**	**847**

3.5.5 Beleidsindicatoren

	Naam indicator	Historische Waarde	Meest recente waarde Sliedrecht	Streefwaarde
5a	Netto schuldquote	48% (2019)	26% (2021)	90% - 130%
5b	Solvabiliteitsratio	33% (2019)	50% (2021)	20% - 50%
5c	Structurele exploitatieruimte	-1% (2019)	1,0% (2021)	0%
5d	Weerstandsvermogen	0,8 (2019)	1,56 (2021)	>1,0

Sinds de begroting 2020 werkt Sliedrecht met de voornoemde beleidsindicatoren voor dit programma. Daar waar een historisch verloop van de waarde van de indicator bekend is, is deze opgenomen zodat trends inzichtelijk worden gemaakt.

5a

De netto schuldquote is de netto schuld als aandeel van de inkomsten. Het geeft aan of een gemeente investeringsruimte heeft. Het zegt daarnaast iets over de flexibiliteit van de begroting: veel schulden en kapitaallasten leiden tot een inflexibele begroting. Een netto schuldquote tussen de 90% en 130% wordt landelijk gezien als norm "Voldoende" en wordt voor Sliedrecht als streefwaarde gehanteerd. Sliedrecht scoort op dit moment beter dan haar streefwaarde.

5b

De solvabiliteitsratio geeft inzicht in de mate waarin de gemeente in staat is aan haar financiële verplichtingen op langere termijn te voldoen. Het geeft de verhouding tussen het eigen vermogen en het totale vermogen weer. Er is geen harde norm voor dit kengetal maar een percentage van 20% tot 50% wordt doorgaans als voldoende gezien.

5c
De structurele exploitatieruimte geeft weer hoe groot de structurele vrije ruimte binnen de jaarrekening of begroting. Een kengetal groter dan 0 duidt op structurele ruimte.

5d
Het weerstandsvermogen geeft de verhouding aan in hoeverre Sliedrecht in staat is haar risico's op te vangen binnen haar beschikbare weerstandscapaciteit.

4 PARAGRAFEN

4.1 Paragraaf Lokale heffingen en belastingen

4.1.1 Inleiding

In deze paragraaf geven wij inzicht in de tarieven en de tariefontwikkeling met betrekking tot de lokale heffingen en belastingen.

De lokale heffingen vormen een belangrijke inkomstenbron voor de gemeente. Deze inkomsten worden voor het merendeel opgebracht door burgers en voor een kleiner deel door bedrijven. De heffing vindt plaats op basis van verordeningen welke door de gemeenteraad zijn vastgesteld. Deze 'Paragraaf lokale heffingen' geeft op hoofdlijnen een overzicht van de lokale heffingen en belastingen.

De lokale heffingen onderscheiden we in gebonden en ongebonden heffingen. Gebonden wil zeggen dat de besteding gerelateerd is aan een direct aanwijsbare tegenprestatie van de gemeente. Dit zijn retributies (bijvoorbeeld leges, marktgeld) of bestemmingsheffingen (bijvoorbeeld afvalstoffenheffing, rioolheffing). Deze heffingen worden verantwoord op de desbetreffende gemeentelijke programma's en worden niet tot de algemene dekkingsmiddelen gerekend. Ongebonden lokale heffingen zijn zogenaamde zuivere belastingen. De opbrengsten hiervan kunnen door de gemeenteraad vrijelijk binnen het werkterrein van de gemeente worden ingezet. Het gaat hierbij om de onroerendezaakbelastingen (OZB), hondenbelasting en precariobelasting. Deze heffingen zijn niet verbonden aan een inhoudelijk programma en behoren tot de algemene dekkingsmiddelen.

Deze paragraaf heeft betrekking op beide heffingen. In het vervolg gaan wij achtereenvolgens in op:

- ontwikkelingen en rijksbeleid;
- overzicht opbrengst gemeentelijke heffingen;
- heffingen woonlasten (lokale lastendruk);
- overige lokale heffingen;
- kwijtscheldingen;
- kostendekkendheid.

4.1.2 Evaluatie nieuwe ontwikkelingen en rijksbeleid

Om de meest getroffen ondernemers in Sliedrecht enigszins tegemoet te komen in de coronacrisis, heeft de raad - met terugwerkende kracht - twee belastingverordeningen aangepast in de raadsvergadering van 30 maart 2021: (1) verordening reclamebelasting Kerkbuurt 2021 en (2) de verordening precariobelasting 2020.

Naast een gezondheidscrisis en een sociaal-maatschappelijke crisis is de coronacrisis ook een economische crisis. Met name horeca en detailhandel worden direct getroffen door de maatregelen die nodig zijn om de verspreiding van het virus te beperken. In 2020 heeft het college in samenspraak met het bedrijfsleven daarom al diverse tegemoetkomingen gedaan, zoals de mogelijkheid tot uitstel van betaling van lokale belastingen (via de GBD), tijdelijke verruiming van de terrasruimte, extra promotie van lokale winkelgebieden, coulance in de huur van gemeentelijk vastgoed, etc. Ook heeft de raad in december 2020 ingestemd met een aanpassing van precariobelasting 2019 (te heffen in 2020), waarbij de tarieven voor terrassen, reclameborden en uitstallingen op € 0,- werden gesteld. Bij de precariobelasting 2020 werd besloten tot het niet heffen van belasting over de tijdelijke extra terrasruimte.

Omdat de economische effecten van de coronacrisis zich uitstrekken tot ver in 2021, is het college begin dit jaar opnieuw in gesprek gegaan met de Vereniging Sliedrechtse Ondernemingen (VSO) en de drie winkeliersverenigingen om te bezien of en hoe de gemeente het effect van de crisis voor de meest getroffen ondernemers enigszins zou kunnen verlichten. Naast afspraken over een verdere inzet op de promotie van de lokale winkelgebieden en opnieuw opties voor maatwerk bij betaling van belastingen via de GBD, deed de winkeliersvereniging van de Kerkbuurt het verzoek de reclamebelasting voor dit gebied in 2021 eenmalig te verlagen.

Met alle verenigingen is besproken om over 2020 (betaling in 2021) opnieuw de precariobelasting te beperken voor dezelfde categorieën als over 2019: terrassen, reclameborden en uitstallingen.

4.1.3 Overzicht opbrengst gemeentelijke heffingen

Onderstaande tabel is een overzicht van de gerealiseerde opbrengsten (leges) over 2021 en, ter vergelijking, 2020. Wij merken op dat de verschillen tussen de verantwoording over 2020 en 2021 geen indicatie geven van de stijging of daling van de tarieven, maar wel van de totale opbrengst. Factoren zoals ontwikkelingen in de WOZ-waarde en areaaluitbreiding spelen bij de onroerendezaakbelastingen een belangrijke rol. Meer of minder afgegeven omgevingsvergunningen kunnen de opbrengst leges sterk beïnvloeden.

Overzicht inkomsten uit algemene middelen (x € 1.000)

Algemene dekkingsmiddelen	Werkelijk 2020	Begroting 2021	Werkelijk 2021
Onroerende zaakbelastingen	€ 3.942	€ 3.961	€ 3.914
Hondenbelasting	€ 93	€ 91	€ 102
Precariobelasting	€ 715	€ 788	€ 750

Overzicht inkomsten uit specifieke middelen (x € 1.000)

Gebonden heffingen	Werkelijk 2020	Begroting 2021	Werkelijk 2021
Lijkbezorgingsrechten	€ 681	€ 669	€ 736
Afvalstoffenheffingen huisvuil	€ 2.302	€ 2.770	€ 2.793
Containerrechten bedrijfsvuil	€ 339	€ 353	€ 329
Marktgelden	€ 45	€ 47	€ 53
Rioolheffingen	€ 2.864	€ 3.020	€ 3.066
Havengelden, incl. huur watersportvereniging	€ 65	€ 65	€ 47
Leges bouwvergunningen	€ 733	€ 617	€ 709

4.1.4 Heffingen woonlasten (lokale lastendruk)

De lokale woonlasten bestaan uit OZB, de afvalstoffenheffing en de rioolheffing. Deze heffingen bepalen grotendeels de gemeentelijke opbrengsten en bepalen daarmee ook grotendeels de lokale lastendruk.

In onderstaande tabel wordt de ontwikkeling van de gemiddelde WOZ-waarde (= de basis voor het berekenen van de OZB-aanslag) en de woonlasten voor meerpersoonshuishoudens in euro's weergegeven over 2021 en de twee voorgaande jaren. Tevens zijn hierin de geldende tarieven voor de afvalstoffen- en de rioolheffing opgenomen. De gemiddelde woonlast OZB is berekend door de gemiddelde WOZ-waarde te vermenigvuldigen met het geldende tariefpercentage.

Woonlasten meerpersoonshuishouden	2019	2020	2021
Gemiddelde WOZ-waarde	**€ 198.000**	**€ 220.000**	**€ 239.000**
OZB eigenaren woningen	€ 185	€ 193	€ 197
Afvalstoffenheffing meerpersoonshuishoudens	€ 210	€ 246	€ 293
Rioolheffing, eigenarendeel	€ 155	€ 156	€ 168
Rioolheffing, gebruikersdeel	€ 79	€ 80	€ 86
Totaal	**€ 629**	**€ 675**	**€ 743**
% stijging t.o.v. vorig jaar		*7,3%*	*10,1%*

Bij de berekening van de woonlasten is uitgegaan van een eigen woning die wordt bewoond door een gezin. De gemiddelde woningwaarde is de basis voor berekening van de aanslag OZB. Deze waarde is berekend naar de peildatum 1 januari van het voorgaande jaar. De WOZ-waarden 2021 zijn dus

berekend naar de waardepeildatum 1 januari 2020. De gemiddelde WOZ-waarden zijn ontleend aan de geactualiseerde gegevens uit de WOZ-administratie.

Bij de berekening van de woonlasten voor 2021 zijn de volgende uitgangspunten gehanteerd:

Afvalstoffenheffing	Kostendekkendheid max. 100%
Reinigingsrecht	Kostendekkendheid max. 100%
Rioolheffing	Kostendekkendheid max. 100%
Marktgelden, havengelden, leges bouwvergunningen en begrafenisrechten	Kostendekkendheid max. 100%
Precariorechten	Inflatieniveau gebaseerd op meicirculaire 2020
Hondenbelasting	Inflatieniveau gebaseerd op meicirculaire 2020
Rechten en tarieven (legesverordening)	Kostendekkendheid max. 100%

Bron: Kadernota 2021

Hieronder vindt u per heffing een toelichting.

Onroerendezaakbelasting
De onroerende-zaakbelastingen (OZB) is na de Algemene Uitkering uit het gemeentefonds de belangrijkste inkomstenbron voor de gemeente. Deze heffing bestaat uit een eigenarenbelasting voor zowel woningen als niet-woningen en een gebruikersbelasting voor niet-woningen (bedrijven, enz.). De opbrengst vloeit naar de algemene middelen van de gemeente. De gemeenteraad bepaalt de tarieven en daarmee de door belastingplichtigen te betalen belasting. De heffingsgrondslag is de waarde van de onroerende zaak. Deze wordt vastgesteld op basis van de Wet waardering onroerende zaken (WOZ). Voor de WOZ-waarden 2021 gelden de WOZ-waarden met als waardepeildatum 1 januari 2020. Sinds 2009 is de verschuldigde OZB een percentage van de waarde van de onroerende zaak.

De volgende tabel geeft weer hoe de OZB-tarieven zich in de afgelopen jaren hebben ontwikkeld.

Tarieven OZB Gemiddelde WOZ-waarde	**2017**	**2018**	**2019**	**2020**	**2021**
Eigenaar woning	0,1030	0,0979	0,0933	0,0879	0,0823
Eigenaar niet-woning	0,1606	0,1647	0,1681	0,1676	0,1605
Gebruiker niet-woning	0,1247	0,1186	0,1220	0,1316	0,1265

Afvalstoffenheffing
Afvalstoffenheffing wordt geheven ter dekking van de kosten voor het inzamelen en verwerken van huishoudelijk afval. Wettelijk uitgangspunt is dat de opbrengst niet hoger mag zijn dan de kosten voor inzameling en verwerking van het huishoudelijk afval.

De berekening van de kostendekkendheid wordt aan het eind van de paragraaf samengevat in een overzicht.

De tarieven hebben zich de afgelopen jaren als volgt ontwikkeld (x € 1):

Tarieven afvalstoffenheffing	**2017**	**2018**	**2019**	**2020**	**2021**
Meerpersoonshuishoudens	195,48 *	195,48 *	209,64 *	246,36	292,80
Eenpersoonshuishoudens	139,56 *	139,56 *	149,64 *	175,80	208,80
Wijziging	-1,8%	0,0%	7,2 %	17,5%	18,8%

** Dit is inclusief onttrekking van € 100.000 aan de reserve egalisatie afvalstoffenheffing.*

Rioolheffing
Op basis van artikel 228a van de Gemeentewet hebben gemeenten de mogelijkheid om de kosten van zorgplicht voor het afvalwater alsmede de kosten van de zorg voor het hemel- en grondwater te

verhalen via de rioolheffing. Welke kosten via de rioolheffing worden verhaald, dient met het Gemeentelijk Rioleringsplan (GRP) te zijn vastgesteld.

De berekening van de kostendekkendheid wordt aan het eind van de paragraaf samengevat in een overzicht.

De tarieven hebben zich de afgelopen jaren als volgt ontwikkeld (x € 1):

Tarieven rioolheffing	2017	2018	2019	2020	2021
Eigenaar woning	151,08	151,08	154,68	156,48	168,00
Gebruiker niet-woning	77,04	77,04	78,84	79,80	85,68
Wijziging	0,9%	0,0%	2,4%	1,2%	7,4%

Wij heffen van eigenaren van panden een vast bedrag per jaar. Hierbij is de situatie per 1 januari bepalend. Ook van gebruikers van panden wordt rioolheffing geheven. Dit is met ingang van 2015 ook een vast bedrag per jaar. Tot 2015 was dit afhankelijk van het waterverbruik.

Vergelijking van woonlasten kan worden gemaakt met de Drechtstedengemeenten. Deze is gebaseerd op de gegevens van de Digitale Atlas van de lokale lasten 2021 op www.coelo.nl en geeft de woonlasten van een meerpersoonshuishouden voor zowel eigenaren-bewoners als huurders weer. De woonlasten in 2021 in Alblasserdam, Dordrecht, Hardinxveld-Giessendam, Hendrik-Ido-Ambacht, Papendrecht, Sliedrecht en Zwijndrecht laten zich samenvatten in onderstaande schema's (x € 1).

NB: Huurders betalen geen OZB en rioolheffing eigenaar.

Tarieven	Gemidd WOZ	Tarief OZB	OZB eigenaar	Riool heffing e/g	Afval stoffen heffing	Totaal	Rangnr meerp. Huis
Sliedrecht	239.000	0,0823	196	254	293	743	64
Dordrecht	226.000	0,1020	231	202	301	734	53
Papendrecht	258.000	0,1065	274	158	327	759	92
Alblasserdam	251.000	0,1084	272	159	358	789	127
Hardinxveld-G'dam	268.000	0,1172	314	237	309	860	229
H.I. Ambacht	307.000	0,1053	323	188	351	862	232
Zwijndrecht *	236.000	0,1052	248	302	386	914	298
Landelijk gemiddelde	309.000	0,1043	305	201	305	811	

* *Voor Zwijndrecht is het totaalbedrag verlaagd met € 22 wegens een tegemoetkoming in de woonlasten.*

De indicatie in de laatste kolom betekent hoe lager het rangnummer hoe lager de woonlasten.

4.1.5 Overige lokale heffingen

Hondenbelasting

In de Gemeentewet is bepaald dat gemeenten een belasting mogen heffen op het houden van honden. Hondenbelasting is een zuivere belasting die, net als de onroerendezaakbelastingen, vloeit naar de algemene middelen van de gemeente.

Reinigingsrechten

Voor het ophalen van afval bij niet-woningen (winkels, bedrijven, buurtcentra, etc.) kunnen gemeenten reinigingsrecht heffen. Uitgangspunt is dat dit kostendekkend gebeurt.

In tegenstelling tot het inzamelen van huishoudelijk afval hebben gemeenten niet de verplichting om afval bij bedrijven in te zamelen. Bedrijven moeten zelf zorgdragen voor het afvoeren van hun afval en kunnen hiervoor een contract aangaan met een erkende afvalinzamelaar of met de gemeente.

Precariobelasting
Precariobelasting wordt geheven voor het hebben van voorwerpen onder, op of boven voor de openbare dienst bestemde gemeentegrond. Het is een zuivere belasting, ofwel een ongebonden heffing. Door de controle gaat van deze belasting ook een regulerende werking op het gebruik van de openbare ruimte uit. Het is een zuivere belasting. De opbrengst is sterk afhankelijk van wisselende activiteiten in de openbare buitenruimte.

In verband met de coronacrisis is in 2021 – evenals in het jaar 2020 - de horeca opnieuw ontzien en zijn middels een wijzigingsverordening de tarieven op nihil gesteld.

Met ingang van 2016 heft onze gemeente deze belasting ook over kabels en leidingen van nutsbedrijven in gemeentegrond. Voorheen was dit niet mogelijk omdat dit was geregeld middels concessieovereenkomsten. Met ingang van 2022 vervalt de mogelijkheid om precariobelasting van nutswerken te heffen. In de begroting 2020 hebben we maatregelen genomen om de vrijvallende inkomsten vanaf 2022 op te vangen.

Reclamebelasting
Op grond van artikel 227 van de Gemeentewet kunnen gemeenten ter zake van openbare aankondigingen zichtbaar vanaf de openbare weg reclamebelasting heffen.

De reclamebelasting is een algemene belasting. De reclamebelasting kan mede worden gezien als een profijtbelasting, wanneer zij geheven wordt naar de mate waarin particulieren en bedrijven profiteren van overheidsvoorzieningen die het doen van openbare aankondigingen, zichtbaar vanaf de openbare weg, mogelijk maken.

Zo is bijvoorbeeld vanuit de profijtgedachte een hoger tarief denkbaar in het (winkel)centrum van een gemeente, waar immers het meeste effect wordt verwacht van de openbare aankondigingen (reclame-uitingen). Ook kan regulering worden nagestreefd met deze heffing door deze bijvoorbeeld te beperken tot - of een hoger tarief te hanteren in - bepaalde wijken, teneinde wildgroei van openbare aankondigingen tegen te gaan.

Verder kan de reclamebelasting zich beperken tot een deel van de gemeente, mits daarvoor een objectieve en redelijke rechtvaardiging bestaat.

In overleg met de desbetreffende ondernemersverenigingen heeft uw raad op 30 januari 2018 drie reclamebelastingen ingevoerd, namelijk voor Winkelgebied Kerkbuurt, Winkelgebied Burgemeester Winklerplein en Woonboulevard Sliedrecht. Deze reclamebelastingen zijn 1 februari 2018 ingegaan.

Het doel is om met een ondernemersfonds het ondernemers- en verblijfsklimaat en daarmee de duurzame economische vitaliteit van de gebieden te versterken.

De opbrengst van deze belasting wordt gestort in ondernemersfondsen voor deze gebieden.

Afspraken hierover zijn vastgelegd in overeenkomsten tussen de verenigingen en de gemeente.

De belasting wordt geheven van de gebruiker van de onroerende zaak zijnde niet-woningen in het desbetreffende gebied. Als de onroerende zaak leeg staat en er wordt een reclame-uiting gevoerd dan zal de aanslag worden opgelegd aan de eigenaar.

De jaartarieven zijn als volgt:

Winkelgebied Kerkbuurt: € 360 per onroerende zaak zijnde niet-woning;

Winkelgebied Burgemeester Winkelplein: € 350 per onroerende zaak zijnde niet-woning;

Voor Woonboulevard Sliedrecht is het aanslagbedrag afhankelijk van de WOZ-waarde van de onroerende zaak, namelijk:

WOZ-waarde in €	Tarief
t/m 200.000	€ 1.000
200.001 t/m 500.000	€ 1.500
500.001 t/m 1.500.000	€ 2.000
meer dan 1.500.000	€ 3.000

Lijkbezorgingsrechten
Ook heffen we rechten voor het gebruik van de begraafplaats en voor het verlenen van gemeentelijke diensten in verband met de begraafplaats. Ook hiervoor is het uitgangspunt dat dit ten hoogste kostendekkend gebeurt. De berekening van de kostendekkendheid wordt aan het eind van de paragraaf samengevat in een overzicht.

De overige tarieven worden verhoogd met 1,7%, zoals vastgesteld in de kadernota.

Havengelden
Voor het gebruik van de gemeentelijke haven of andere openbare werken, alsmede voor het gebruik van alle binnen deze gemeente gelegen openbare wateren wordt door de gemeente havengeld geheven. Uitgangspunt is dat dit ten hoogste kostendekkend gebeurt.

4.1.6 Kwijtscheldingen

Als een belastingplichtige wegens financiële omstandigheden niet in staat is een belastingaanslag geheel of gedeeltelijk te betalen, kan gehele of gedeeltelijke kwijtschelding worden verleend. De regels voor het toekennen worden bepaald door de rijksoverheid. Deze regels komen erop neer dat kwijtschelding mag worden verleend aan belastingplichtigen die een inkomen hebben dat niet hoger is dan 90% van de bijstandsnorm. Gemeenten mogen hier in die zin van afwijken, dat deze inkomensgrens wordt verruimd naar 100% van de bijstandsnorm. Onze gemeente hanteert de 100%-norm, wat betekent dat inwoners met een inkomen op bijstandsniveau in beginsel voor kwijtschelding in aanmerking komen. Wel vindt een vermogenstoets plaats.

Een groot deel van de kwijtscheldingen is geautomatiseerd getoetst. Het doel hiervan is om zo de administratieve lasten voor de burger te verminderen.

Gemeenten mogen wel zelf bepalen voor welke belastingen kwijtschelding wordt verleend. Er kan kwijtschelding worden aangevraagd voor:

- Onroerendezaakbelastingen
- Afvalstoffenheffing
- Rioolheffing
- Hondenbelasting (tot maximaal de helft van de verschuldigde belasting voor de eerste hond)

De volgende tabel geeft weer hoeveel kwijtschelding voor 2021 is geraamd en verleend.

Kwijtschelding	Raming	Werkelijk	Verschil
Afvalstoffenheffing	147	149	2
Rioolheffing	46	52	6
Hondenbelasting	5	4	-1
Totaal	**198**	**205**	**7**

4.1.7 Kostendekkendheid

Voor gemeentelijke heffingen geldt de wettelijke eis van maximaal kostendekkende tarieven. In onderstaande tabel is de kostendekking van de belangrijkste gemeentelijke heffingen voor 2021 inzichtelijk gemaakt.

De kostendekkendheid wordt overeenkomstig de regelgeving bepaald per verordening.

Bedragen x € 1.000

Kostendekkendheid %	Afvalstoffen-Heffing	Riool heffing	Haven gelden	Lijkbe-zorging	Bouw leges	Reinigings rechten	Leges burger-zaken
Kosten taakveld(en) incl. (omslag) rente	2.759	2.413	53	443	420	279	872
Inkomsten taakveld(en) excl. Heffingen -/-	576	7	34	14	-	36	-
Netto kosten taakvelden	2.183	2.406	19	429	420	243	872
Overhead incl. (omslag)rente	955	263	32	524	308	199	-
BTW	223	488	-	-	-	-	-
Totale kosten (a)	3.360	3.157	51	953	728	442	872
Opbrengst heffingen (b)	2.793 (1)	3.060 (1)	47 (2)	736	720	329	284
Dekking (b/a*100)	83%	97%	93%	77%	99%(3)	74%	33%

(1) Dit is inclusief de kwijtschelding
(2) Dit is exclusief opbrengst pleziervaart van €19.000. De kosten hebben alleen betrekking op de beroepshavens. Voor pleziervaartuigen worden nagenoeg geen directe kosten gemaakt.
(3) De overdekking van bouwleges is het gevolg van realisatie van incidentele bouwleges en de incidentele extra inzet hiervoor in 2021.

Over de kostendekkendheid wordt opgemerkt dat er voor gekozen is;

1. overhead toe te rekenen op basis van personeelslasten;
2. één systematiek van toerekening van overhead;
3. toegroeien naar 100% kostendekkendheid;
4. de kwijtschelding ten laste te brengen van de heffing.

4.2 Paragraaf Weerstandsvermogen en risicobeheersing

4.2.1 Inleiding

Het weerstandsvermogen is bedoeld om financiële tegenvallers te kunnen opvangen die zich onverwacht voordoen. De benodigde hoogte van het weerstandsvermogen wordt bepaald door de omvang van de risico's waarvoor geen beheersmaatregelen zijn getroffen, zoals het vormen van voorzieningen, of het afsluiten van verzekeringen. Het weerstandsvermogen is mede van belang voor het bepalen van de gezondheid van de financiële positie van de gemeente.

De raad heeft in september 2020 de nota Weerstandsvermogen en risicobeheersing vastgesteld. In deze nota zijn de beleidskaders opgenomen die richting geven aan de uitvoering van het gemeentelijk risicomanagement in Sliedrecht. De paragraaf is opgebouwd uit een viertal onderdelen: het risicoprofiel, de weerstandscapaciteit en de daaruit volgende weerstandsratio. Het laatste onderdeel betreft de financiële kengetallen.

4.2.2 Risicoprofiel gemeente Sliedrecht

Het risicoprofiel wordt bottom-up opgebouwd. Alle risico's met een inschatte impact van meer dan € 10.000 worden hierbij meegenomen. Per risico wordt vervolgens bepaald of het een incidenteel, of een structureel risico betreft. Een structureel risico wordt voor 2,5 jaar opgenomen in het risicoprofiel. Er is daarmee 2,5 jaar 'tijd beschikbaar' om voor een dergelijk risico een structurele oplossing te vinden. Dit is nodig omdat de weerstandscapaciteit niet structureel kan worden aangesproken. Per risico wordt vervolgens bepaald hoe groot de kans van optreden is. Hierbij wordt onderscheid gemaakt in vier klassen:

I	'Onwaarschijnlijk'	12,5%
II	'Mogelijk'	37,5%
III	'Aanzienlijk'	62,5%
IV	'Waarschijnlijk'	87,5%

Dit levert vervolgens per risico een bedrag op. Met behulp van acht risicogebieden zijn deze in onderstaande tabel weergegeven:

Bedragen x € 1.000

Nr.	Risicogebied	Aantal Risico's	B2021*	JR2020	B2022	JR2021
1	Organisatierisico's	5	77	42	99	211
2	Algemene uitkering	1	1.310	1.310	3.281	3.281
3	Verbonden partijen	6	1.449	2.046	2.384	2.393
4	Garantstellingen	1	538	538	230	209
5	Dividend en renterisico	1	183	183	47	47
6	Projectrisico's	9	2.756	2.788	2.701	2.611
7	Overige risico's	10	202	458	163	294
	TOTAAL ONGEWOGEN RISICO	**33**	**6.515**	**7.364**	**8.906**	**9.046**

* Het totaal van de ongewogen risico's is een moment opname. Het gevolg hiervan is dat wanneer je de B2021 vergelijkt met de JR2021 je niet de meest recente informatie gebruikt. Na de B2021 is de berekening op nog twee peilmomenten uitgevoerd, namelijk bij de JR2020 en de B2022. Vandaar dat deze ook worden weergegeven.

BENODIGDE WEERSTANDSCAPACITEIT (80% van het ongewogen risico)	**7.237**

Het laatste risicoprofiel van de gemeente Sliedrecht is vastgelegd in de Begroting 2022. Het totale risico bedroeg op dat moment € 8,9 miljoen. Het totaal van de risico's is daarmee € 0,1 miljoen verzwaard.

De vier grootste risico's lichten we nader toe (dit zijn dezelfde vier risico's als bij de Begroting 2022), hiermee is 87% van het totale risico mee gemoeid.

1. Algemene uitkering, € 3.281.000 (risicogebied Algemene uitkering)
Op en 17 februari 2022 is een CIB verschenen over de ontwikkelingen ten aanzien van de herijking van het gemeentefonds.

Deze ontwikkelingen hebben niet geleid tot het aanpassen van het opgenomen risico. Het opgenomen risico is gebaseerd op een korting van € 60 per inwoner met een 'waarschijnlijke kans' van 87,5%.

2. Projecten, € 2.611.000 (Projectrisico's)
Het succesvol uitvoeren van projecten gaat naast het realiseren van je inhoudelijke doelstellingen over het kunnen beheersen van je risico's. Het uitvoeren van projecten gaat inherent gepaard met risico's. Deze risico's bestaan bijvoorbeeld uit:

- Risico's die verband houden met de aard van het plan, bijvoorbeeld omdat er technisch complexe onderdelen inzitten waarbij zich onvoorziene kosten kunnen voordoen;
- Risico's die verband houden met het tijdstip van realisatie van het plan, hierdoor kunnen zich nieuwe omstandigheden voordoen waarop geanticipeerd moet worden;
- Risico's die verband houden met gehanteerde parameters, bijvoorbeeld indexering van prijzen en rentestanden.

3. Begroting GR Sociaal, € 1.145.000 (Verbonden partijen)
Het risico met betrekking tot de GR Sociaal betreft de gehanteerde bandbreedte van de kosten De begroting van de SDD is gebaseerd op de onderkant van deze bandbreedte. Het verschil met de bovenkant van deze bandbreedte is opgenomen als risico (voor het aandeel van Sliedrecht).

4. Verbonden partijen, € 822.000 (verbonden partijen)
Er is sprake van een algemeen risico door deelname aan een Gemeenschappelijke Regeling. Negatieve exploitatieresultaten worden doorgelegd naar de eigenaren, de gemeenten. De totale bijdrage aan verbonden partijen bedraagt in 2022 naar verwachting € 35,1 miljoen. In het risico houden we rekening met een overschrijding van 2,5% van deze bijdrage.

4.2.3 Bepaling van de weerstandscapaciteit

De weerstandscapaciteit bestaat uit het saldo van de algemene reserve, de niet beklemde bestemmingsreserves en de opgenomen post voor onvoorzien. Daarnaast wordt voor de weerstandscapaciteit (20% van de niet benutte belastingcapaciteit) en 20% van de stille reserves meegeteld. Dit resulteert in de volgende beschikbare weerstandscapaciteit:

	Onderdeel	BG2021*	JR2021
1	Algemene reserve (incl. rekening resultaat)	3.516	3.153
2	Reserve Weerstandsvermogen	0	4.751
3	Overige niet beklemde reserves	659	859
4	Onvoorzien	61	0
5	20% van de stille reserve	1.394	1.689
6	20% van de onbenutte belastingcapaciteit	476	604
	Totaal	**6.106**	**11.056**

* De kolom BG2021 is één-op-één overgenomen uit het boekwerk Begroting 2021. De feitelijke stand van de reserves op 1 januari 2021 wijkt af van de bij de begroting verwachte stand per 1 januari 2021 en is terug te vinden onder de toelichting op de balans in deze jaarrekening.

1. Algemene reserve
De stand algemene reserve bevat de stand van de algemene reserve op 31 december 2021 plus het gedeelte van het resultaat waarvan wordt voorgesteld het toe te voegen aan de algemene reserve.

2. Reserve Weerstandsvermogen
De gewenste omvang van de reserve weerstandsvermogen bedraagt 75% van de gewogen risico's minus hoogte van de som van de niet-beklemde reserves en de post onvoorzien. Dit resulteert in gewenste stand van € 4,5 miljoen. De stand in de jaarrekening is € 4,7 miljoen.

3. Overige niet beklemde reserves
De reserves Frictiebudget reorganisatie, Klimaatmiddelen, Kleinschalige herontwikkeling, Sociaal domein en Herplantfonds vormen samen de overige niet beklemde reserves. Voor een totaaloverzicht van de reserves verwijzen we naar paragraaf 5.8 in deze jaarrekening.

4. Onvoorzien
De post onvoorzien bedraagt in de jaarrekening nihil. Het gemoeide bedrag is onderdeel geworden van het resultaat 2021.

5. 20% van de stille reserves
Doordat bezittingen tegen historische kostprijs moeten worden opgenomen op de balans (voorschrift BBV) ontstaan er zogenaamde 'stille reserves'. We onderkennen een tweetal stille reserves: het vastgoed bezit en het aandelen bezit.

Stille reserve vastgoed
De panden die de gemeente in bezit heeft zijn op te delen in een tweetal categorieën. De eerste categorie betreft panden (denk aan kantoren) in een zogenaamde redelijke markt. Dit wil zeggen een markt waarin sprake is van 'normale' vraag en aanbod. Daarnaast zijn er de panden die zich bevinden in een beperkte markt (denk aan zwembaden, sportcomplexen). Dit zijn panden die niet eenvoudig te verhandelen zijn.

De stille reserve vastgoed wordt bepaald door de WOZ-waarde (voor panden in een beperkte markt 70% van de WOZ-waarde) te verminderen met de boekwaarde. De totale stille reserve vastgoed bedraagt € 6,1 miljoen, waarvan € 1,2 miljoen is meegenomen in de weerstandscapaciteit (20%).

Stille reserve aandelen
De gemeente bezit aandelen van de Bank Nederlandse Gemeenten, ROM-D, Oasen en Stedin. In 2021 is het belang in Stedin met € 1,1 miljoen toegenomen. Hierdoor blijft het investeringsprogramma voor Stedin betaalbaar, zie raadsbesluit 25 mei 2021.

De aandelen BNG hebben volgens het jaarverslag 2020 een waarde van € 78 per aandeel. Uitgaande van deze waarde bestaat een stille reserve van € 2,4 miljoen, waarvan € 0,5 miljoen is opgenomen in de weerstandscapaciteit. De overige aandelen hebben naar verwachting geen hogere waarde dan de verkrijgingsprijs.

6. 20% van de onbenutte belastingcapaciteit
De wijze waarop het gemoeide bedrag van de onbenutte belastingcapaciteit moet worden bepaald is beschreven in de regelgeving omtrent een eventuele artikel 12 status van een gemeente. Om hiervoor in aanmerking te komen moet de OZB opbrengst eerst worden verhoogd tot 120% van het landelijk gemiddelde.

Het bepalen van de onbenutte belastingcapaciteit betreft een complexe berekening welke voor Sliedrecht resulteert in een bedrag van € 3,0 miljoen. Dit resulteert in een bijdrage aan de weerstandscapaciteit van € 0,6 miljoen.

4.2.4 Bepaling van het weerstandsvermogen

Om te bepalen hoe de verhouding is tussen de benodigde weerstandscapaciteit en de beschikbare weerstandscapaciteit gebruik je de weerstandsratio. De weerstandsratio bereken je door de beschikbare weerstandscapaciteit te delen door de benodigde weerstandscapaciteit.

Het weerstandsvermogen is voldoende wanneer de beschikbare weerstandscapaciteit groter dan, of gelijk is aan de benodigde weerstandscapaciteit. Als streefwaarde voor het weerstandsvermogen streeft Sliedrecht een ratio van minimaal 1,0 na. Daarmee is voldoende dekking aanwezig voor het risicoprofiel en wordt niet onnodig beslag gelegd op middelen die ten behoeve van beleidsdoelstellingen kunnen worden ingezet. De berekening van de ratio van het weerstandsvermogen ziet er als volgt uit:

	Onderdeel	BR2021	JR2021
1	Totaal ongewogen risico's (zie paragraaf 4.2.2)	6.515	9.046
2	Afslag 20%	-1.303	-1.809
3	Benodigde weerstandcapaciteit (1-2)	5.212	7.237
4	Beschikbare weerstandscapaciteit (zie paragraaf 4.2.3)	6.106	11.056
5	**Ratio weerstandsvermogen (4/3)**	**1,17**	**1,53**

De ontwikkeling van de weerstandsratio is weergegeven in onderstaande grafiek inclusief een doorkijk naar de verwachte ontwikkeling op basis van de Begroting 2022.

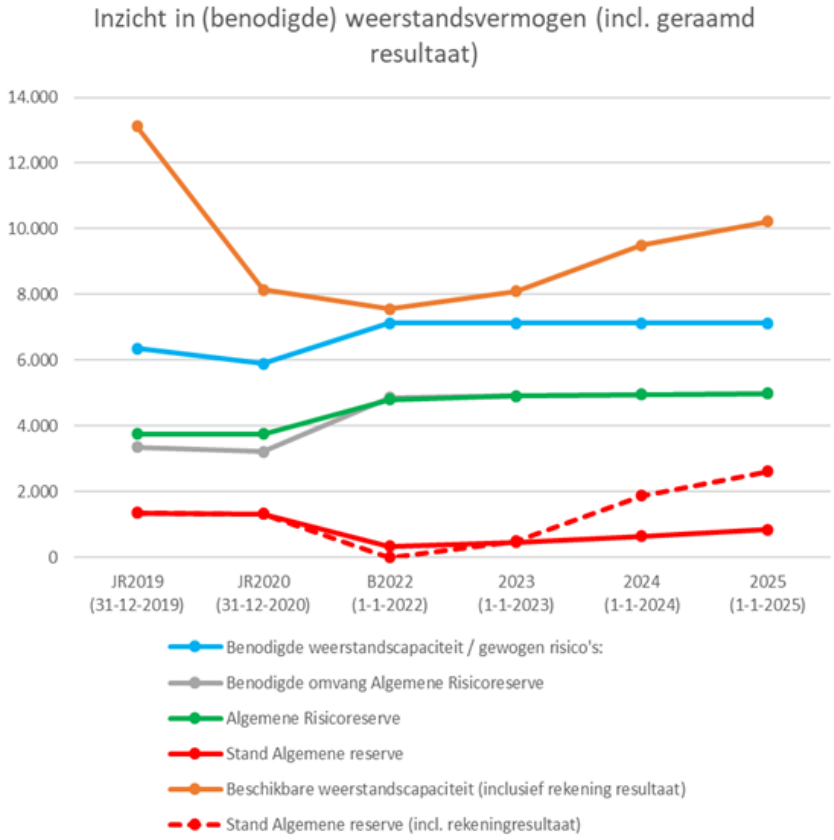

4.2.5 Financiële kengetallen

In de P&C documenten moet een gemeente verplicht ingaan op de financiële kengetallen. Deze kengetallen geven een beeld van de financiële situatie waarin een gemeente zich bevindt. Het betreft de volgende kengetallen: netto schuldquote, solvabiliteitsratio, grondexploitatie, strcuturele exploitatie ruimte en de gemeentelijke belastingcapaciteit.

Netto schuldquote
De netto schuldquote is de netto schuld als aandeel van de inkomsten. Het geeft aan of een gemeente investeringsruimte heeft. Het zegt daarnaast iets over de flexibiliteit van de begroting: veel schulden en kapitaallasten leiden tot een inflexibele begroting. Een netto schuldquote tussen de 90% en 130% wordt gezien als voldoende. Een lagere netto schuldquote dan 90% wordt gezien als goed.

Solvabiliteitsratio
De solvabiliteitsratio geeft inzicht in de mate waarin de gemeente in staat is aan haar financiële verplichtingen op de langere termijn te voldoen. Het geeft de verhouding tussen het eigen vermogen en het totale vermogen weer. Een percentage van 20% tot 50% wordt als voldoende gezien.

Grondexploitatie
Het kengetal grondexploitatie geeft een indicatie van de verhouding van de in exploitatie genomen gronden ten opzichte van de totale baten. Het geeft een indicatie of een gemeente veel geld in grond heeft geïnvesteerd, geld dat in de toekomst moet worden terugverdiend. Een kengetal grondexploitatie lager dan 20% wordt gezien als goed.

Structurele exploitatieruimte
De structurele exploitatieruimte geeft weer hoe groot de structurele vrije ruimte binnen de jaarrekening is. Een kengetal groter dan 0 duidt op structurele ruimte.

Belastingcapaciteit
De belastingcapaciteit maakt inzichtelijk welke mogelijkheden de gemeente heeft voor het genereren van hogere baten. Dit kengetal geeft weer hoe de belastingdruk zich verhoudt tot het landelijke gemiddelde. De woonlasten van een gezin bij gemiddelde WOZ-waarde worden afgezet tegen het landelijke gemiddelde. Is het kengetal lager dan 100% dan zijn de woonlasten lager dan gemiddeld in Nederland. Het verschil tussen het kengetal en 100% geeft de ruimte aan om de belastingen te verhogen tot het gemiddelde.

In de volgende tabel zijn deze normeringen schematisch weergegeven:

Kengetal	Categorie A	Categorie B	Categorie C
1. Netto schuldquote			
a. zonder correctie doorgeleende gelden	< 90%	90-130%	> 130%
b. met correctie doorgeleende gelden	< 90%	90-130%	> 130%
2. Solvabiliteitsratio	> 50%	20-50%	< 20%
3. Grondexploitatie	< 20%	20-35%	> 35%
4. Structurele exploitatieruimte	> 0%	0%	< 0%
5. Belastingcapaciteit	< 95%	95-105%	> 105%

Bij de Jaarrekening 2021 horen de volgende financiële kengetallen:

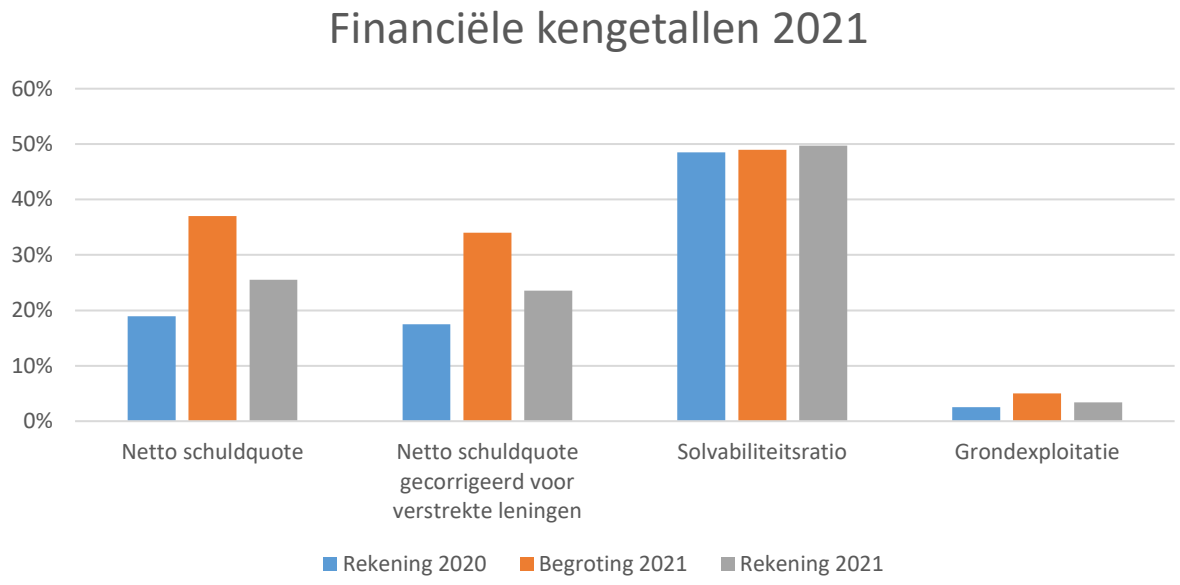

Sliedrecht	Rekening 2020	Begroting 2021	Rekening 2021
Netto schuldquote	19%	37%	28%
Netto schuldquote gecorrigeerd voor verstrekte leningen	17%	34%	26%
Solvabiliteitsratio	49%	49%	49%
Grondexploitatie	3%	5%	3%
Structurele exploitatieruimte	1,24%	1,00%	2,80%
Belastingcapaciteit	87%	87%	92%

Beschouwing financiële kengetallen
Eén kengetal in een enkel jaar geeft op zich nog niet veel informatie. De kengetallen moeten in samenhang worden gezien en naast de stand is vooral het verloop relevant. Met uitzondering van de solvabiliteitsratio (deze zit 1% onder categorie A en daarmee in categorie B) zitten alle kengetallen in categorie A, wat betekent dat er sprake is van een laag risico.

Netto schuldquote
Ten opzichte van de Rekening 2020 is deze ratio wat verslechterd. Dat is niet het gevolg van een toename van schuld, maar het gevolg van het gegeven dat de schuld wordt uitgedrukt in een percentage van de totale baten. Deze zijn in 2021 aanzienlijk lager dan in 2020.

Solvabiliteitsratio
Het eigen vermogen is in 2021 licht toegenomen net als het balanstotaal. Per saldo geeft de solvabiliteitsratio daardoor een heel stabiel beeld.

Grondexploitatie
De reeds in grondexploitatie opgenomen kosten bedragen een heel klein deel van de totale baten.

Belastingscapaciteit
De woonlasten voor een gemiddeld gezin (met een eigen woning) bedroegen in Sliedrecht in 2021 € 743. In Nederland was het gemiddelde in 2021 € 811. Op de lijst van gemeenten staat Sliedrecht hiermee op plaats 64, hoe lager het rangnummer hoe lager de woonlasten.

4.3 Paragraaf Onderhoud kapitaalgoederen

4.3.1 Inleiding

De gemeente beheert de openbare ruimte waarin een groot aantal activiteiten plaatsvindt, zoals wonen, werken en recreëren. Voor deze activiteiten zijn kapitaalgoederen nodig: wegen, riolering, kunstwerken, groen, verlichting en gebouwen. De kwaliteit van de kapitaalgoederen en het onderhoud ervan is bepalend voor het voorzieningenniveau en de jaarlijkse lasten. Dit onderdeel van de jaarrekening geeft aan voor welk ambitieniveau de gemeente heeft gekozen, inclusief de financiële consequenties hiervan. Het door de raad gewenste onderhoudsniveau is van invloed op de lasten.

Het beleid op de kapitaalgoederen wordt vastgesteld met beleidsnota's. Deze nota's bieden de mogelijkheid om algemene beleidslijnen vast te stellen voor inhoudelijke kaders (de visie van de raad op de kwaliteit van de kapitaalgoederen) en procedurele kaders (afspraken tussen raad en college over besluitvorming en informatievoorziening).

Het beleid van de gemeente voor het onderhoud van kapitaalgoederen is o.a. opgenomen in:

- het beheerplan Vastgoed 2021-2024 (vastgesteld in 2021);
- het onderhoudsbeleid Vastgoed 2021-2030 (vastgesteld in 2021);
- het Vastgoedbeleid 2021-2028 (vastgesteld in 2021);
- het gemeentelijk Rioleringsplan 2019-2023 (vastgesteld in 2018);
- het Beleidsplan onderhoud wegen 2015-2025 (vastgesteld in 2014) en het Onderhoudsplan Wegen 2021 tm 2025 (vastgesteld in 2021);
- de notitie Uitgangspunten onderhoud openbare verlichting 2015 -2025 (vastgesteld in 2014);
- het Beheerplan onderhoud bruggen 2022-2026 (vastgesteld in 2021);
- het Beheerplan onderhoud binnenhaven 2022-2026 (vastgesteld in 2021);
- het Groenbeleidsplan 2021-2025 (vastgesteld in 2021);
- het Uitvoeringsbeleid speel- en sportruimte Sliedrecht (vastgesteld in 2016).

Op basis van beheerplannen ramen we jaarlijks budgetten voor het onderhoud dat in het begrotingsjaar moet worden uitgevoerd. Uitgangspunt is dat voldoende wordt gereserveerd (stortingen in onderhoudsvoorzieningen) of dat investeringsbesluiten genomen worden voor het uitvoeren van toekomstig onderhoud. Hierna gaan we nader in op de beleidsvelden.

4.3.2 Openbaar groen en speelvoorzieningen

In september 2021 is het Groenbeleidsplan 2021-2025 door de raad vastgesteld. Het besteedt onder andere aandacht aan klimaatadaptatie, biodiversiteit, exoten en plaagdieren.

De gemeente Sliedrecht vindt het van belang dat de gemeente voldoende groen heeft en behoudt. Om te bewaken dat er voldoende bomen blijven, houden we bij hoeveel kapvergunningen verleend worden en hoeveel bomen worden aangeplant. Ook hebben we aandacht voor de biodiversiteit en werken we in een aantal stappen toe naar 10% meer bomen in Sliedrecht, conform de opgave uit het coalitieakkoord.

Voor de groenprojecten volgen we Integrale meerjaren operationele planning. In 2021 zijn de volgende gebieden aangepakt/voorbereid:

- Revitalisering Vogelbuurt (samen met de aanleg van het warmtenet), uitvoering t/m 2023;
- Rivierenbuurt Zuid, uitvoering t/m 2022;
- Elzenhof West, uitvoering t/m 2022;
- Staatliedenbuurt (in aansluiting op de nieuwbouw), uitvoering t/m 2022;
- Jacob Catsstraat Zuid, uitvoering t/m 2022;
- Uitbreiding begraafplaats, uitvoering 2021-2022;
- Stationspark 2;
- Waterberging en natuurlijke inrichting Reinenweer, uitgevoerd in 2021;
- Aanleg tiny forest Deltalaan, uitgevoerd in 2021;

- Craijensteijn (herinrichting en aanleg warmtenet), uitvoering 2021-2022;
- Deltalaan (aanleg warmtenet), uitvoering 2022;
- Stormrand, uitvoering 2022;
- Ziekenhuislocatie, uitvoering 2021-2022;
- Buitenruimte gebouw Elektra (Stationsweg 4), uitvoering in 2022.

Vanuit de CUP gelden is in 2021 een extra bedrag beschikbaar voor het 'vergroenen' van een aantal doorgaande wegen. Hiervoor zijn opgeknapt:
- de noordelijk zijbermen langs de Thorbeckelaan, ter hoogte van de Vogelenzang, met vasteplanten;
- de middenbermen langs de Deltalaan, tussen de Rijnstraat en de Maaslaan, met bloembollen.

Speelvoorzieningen
Op 10 mei 2016 heeft de gemeenteraad het besluit genomen in vijf jaar tijd de speelplekken in Sliedrecht op te knappen en om te vormen tot uitdagende speel-, sport- en ontmoetingsplekken. Elke buurt heeft meerdere speelplekken met uitdagende speeltoestellen en is de focus komen te liggen op ontmoeting tussen jong en oud in de buurt. Er is ruim een miljoen Euro geïnvesteerd in de looptijd van het project. In 2022 is het project afgerond met de uitvoering van de speelplekken in de Staatsliedenbuurt.

Daarmee zijn alle buurten voor de komende tien tot vijftien jaar weer voorzien van uitdagende speel-, sport- en ontmoetingsplekken. In 2021 hebben we het reguliere onderhoud uitgevoerd aan de overige speelplaatsen.

Verder is er uitvoering gegeven aan de motie 'Wipkip', die de raad op 29 september 2020 heeft aangenomen. In overleg met inwoners is het aantal speeltoestellen voor jonge kinderen uitgebreid.

4.3.3 Riolering
In 2021 is een deel van de riolering geïnspecteerd, waaronder de Rivierenbuurt-noord en delen van het centrum (omgeving Winklerplein). Deze werkzaamheden zijn uitgevoerd om de toestand van het riool in beeld te brengen. Op basis van de geconstateerde toestand van de riolering wordt in de komende jaren de scope van de eventuele rioleringswerkzaamheden bepaald.

Naast het reguliere beheer en onderhoud van de riolering, is in 2021 gewerkt aan de voorbereiding en/of uitvoering van diverse projecten, zoals de rioolvervaning in de Vogelbuurt, de Rivierenbuurt-zuid en de Elzenhof.

4.3.4 Waterbeheer
Het stedelijk waterbeheer is een gezamenlijke verantwoordelijk van de gemeente Sliedrecht en het Waterschap Rivierenland. Waterschap Rivierland is sinds 2015 voor een groot deel van de watergangen eigenaar; de zogenoemde A-watergangen. Dit betreft circa 75% van het totale stedelijke water in de gemeente Sliedrecht. Van het overige water is de gemeente Sliedrecht overwegend eigenaar en over het algemeen onderhoudsplichtig.

De gemeente Sliedrecht voert het onderhoud van de eigen watergangen en de watergangen in eigendom van het Waterschap Rivierenland uit. Voor het onderhoud van de watergangen van het waterschap ontvangt de gemeente jaarlijks een vergoeding. Dit is ook het geval voor het kroosruimen in het watersysteem.

De gemeente Sliedrecht heeft de verplichting om waterberging te realiseren. Deze waterberging is nodig om bij extreme neerslag het huidige stedelijk watersysteem te ontlasten. De werkzaamheden voor het realiseren van deze waterberging aan de Kweldamweg in polder Sliedrecht zijn in 2021 uitgevoerd. In 2022 worden de laatste werkzaamheden afgerond.

4.3.5 Wegen

Eind 2014 is het Beleidsplan Onderhoud Wegen 2015-2025 vastgesteld. Hiervan zijn de belangrijkste uitgangspunten:

- het voorkomen van kapitaalsvernietiging;
- het voorkomen van te grote hoogteverschillen met betrekking tot toegankelijkheidseisen;
- het voorkomen van schadebeelden waarbij het risico van schadeclaims van toepassing is.

Hiernaast heeft de gemeenteraad in 2021 het Onderhoudsplan Wegen 2021 t/m 2025 vastgesteld met daarin opgenomen het onderhoudsniveau, de kosten en de planning.

In 2019 is het contract voor klein onderhoud elementenverharding verlengd met 2 jaar. Voor asfalt is in 2020 een meerjarig onderhoudscontract afgesloten. Hiermee was het reguliere onderhoud van wegen in 2021 geregeld.

Vanuit het Integrale MeerJaren Operationele Programma (IMJOP) hebben in 2021 de volgende projectmatige activiteiten plaatsgevonden ten aanzien van groot onderhoud en vernieuwing wegen:

- voorbereiding en uitvoering P.C. Hooftlaan, in aansluiting op de ontwikkeling op de Rivierdijk-west (locatie Lanser);
- uitvoering en afronding van Molendijk-west/Baanhoek-oost, in het verlengde van Molendijk-oost/Kerkbuurt-west volgens de Dijkvisie;
- gefaseerde uitvoering Vogelbuurt: grootschalige aanpak in combinatie met groen, riolering, herinrichting en warmtenet;
- voorbereiding van Jacob Catsstraat-zuid en omgeving: vernieuwen en herinrichten van wegen in combinatie met groen en ontwikkeling Groen van Prinstererlocatie;
- uitvoering fietspad Stationsweg-noord: vernieuwen en verbeteren fiets- en voetpad in combinatie met vervanging brug naar het Stationsplein;
- uitvoering Rivierenbuurt-zuid: vernieuwen en herinrichten van wegen in combinatie met rioolvervangingswerkzaamheden en groen;
- voorbereiding Elzenhof-west: vernieuwen en herinrichten van wegen in combinatie met rioolvervangingswerkzaamheden en groen;
- Voorbereiden Overlaat-Stormrand en omgeving: nieuwe aanleg met hergebruik bestaande materialen in combinatie met verkeerswensen en groen.

Ten opzichte van de begroting 2021 zijn de volgende activiteiten uitgesteld:

- uitvoering Parallelweg langs Nijverwaard: groot asfaltonderhoud in combinatie met verkeersmaatregelen. Dit project is uitgesteld, omdat hierover nog geen raadsbesluit is voorgelegd. Dit besluit is afhankelijk van het onderzoek naar de verplaatsing van het fietspad naar de Leeghwaterstraat;
- gefaseerde uitvoering Professorenbuurt: grootschalige aanpak in combinatie met groen, riolering, herinrichting en warmtenet. Dit project sluit aan op Vogelbuurt-zuid en is uitgesteld, onder andere vanwege onderzoek van het warmtenet.

Groot (vervangings-) onderhoud aan wegen is projectmatig aangepakt en afgestemd op grote projecten in de openbare ruimte. Bewonersparticipatie is hierbij een vast onderdeel.

4.3.6 Bruggen

In 2021 zijn de bruggen binnen Sliedrecht geïnspecteerd en op basis daarvan is het onderhoudsprogramma geactualiseerd. Eind 2021 is het beheer- en onderhoudplan voor het groot onderhoud van de bruggen 2022-2026 vastgesteld.

4.3.7 Openbare verlichting

De gemeente Sliedrecht heeft het beheer en onderhoud van de openbare verlichting ondergebracht bij Stadsbeheer Dordrecht (SBD).

In 2014 zijn de uitgangspunten voor openbare verlichting vastgesteld. De toepassing van energiezuinige ledverlichting is hierbij een van de speerpunten.

In 2021 is bijna de gehele Werenbuurt voorzien van ledverlichting. Daarmee is inmiddels 48% van de verlichtingsarmaturen in led uitgevoerd.

Het aantal lampstoringen van de openbare verlichting in 2021 bedroeg 234 en is met 119 (een derde) afgenomen ten opzichte van 2020. Het 'verledden' van de openbare verlichting lijkt zich daarmee, naast energiebesparing, ook uit te betalen in minder storingen, omdat ledverlichting minder storingsgevoelig is dan een conventionele verlichting. Ook draagt hieraan bij dat er minder kabelstoringen waren van Stedin (71 in 2021 ten opzichte van 81 in 2020). Het aantal Fixi-meldingen voor openbare verlichting was in 2021, net als in 2020, ongeveer twee keer zo hoog als het aantal storingen. Dit komt omdat meldingen vaak dubbel worden gedaan. Met Fixi is het melden van storingen gemakkelijker geworden voor onze inwoners. Hiermee helpen zij ons om eerder te signaleren en daarmee ook de storingen sneller op te lossen.

Jaarlijks worden de afspraken met team Openbare Verlichting geactualiseerd, waarbij de vervangingsplannen van de openbare verlichting integraal worden afgestemd op de uitvoering van projecten in de openbare ruimte, zo ook in 2021.

4.3.8 Gebouwen

Het 'Onderhoudsbeleid Vastgoed 2021-2030' en het 'Beheerplan Vastgoed 2021-2024' zijn onlosmakelijk met elkaar verbonden en door de raad in 2021 vastgesteld. Sinds 2020 is al vol ingezet op een nieuwe vorm van beheer, die zich qua onderhoud op basis van dit beleidskader kenmerken door 'preventie' in plaats van 'curatie'. In de nota 'Beheerplan Vastgoed 2021-2024' is specifiek een onderbouwing gegeven van de onderhoudsbudgetten voor gebouwen in de begroting van Sliedrecht. Dit beheerplan geeft inzicht in het (bouw)technisch onderhoud van het gemeentelijk vastgoed en de daarvoor benodigde middelen. Voor de financiële verantwoording wordt uitgegaan van een doorkijk op basis van de meerjarenonderhoudsplanningen die in 2020 zijn opgesteld met een looptijd van 20 jaar (tot 2040).

Verder is in 2021 gewerkt aan het herijken van het in 2017 vastgestelde Integraal Accommodatiebeleid (IAP). Dit herijkte nieuwe 'Vastgoedbeleid 2021-2028' is door de raad vastgesteld in 2021. Dit beleid geeft niet alleen inzicht in de totale vastgoedportefeuille en de organisatie rondom het vastgoedbeheer, het geeft ook inzicht welke panden tot de kern- en niet kernportefeuille behoren. Tevens is een afwegingskader opgenomen voor eigendom of afstoten van vastgoed.

4.3.9 Binnenhaven

In het najaar van 2020 zijn peilingen uitgevoerd om te bepalen hoeveel bagger in de haven ligt. Op basis van onder andere deze peiling is een een beheer- en onderhoudplan voor het groot onderhoud (baggeren) van de binnenhaven opgesteld. Dit plan is eind 2021 vastgesteld met een looptijd van 2022 tot 2026.

4.3.10 Aanlegsteiger waterbus

Het vervoer door de Waterbus was tot en met 2021 geregeld in het contract tussen de provincie en Aquabus BV. Vanaf 2022 heeft de Waterbus een nieuwe vervoerder, Swets/Blue Amigo. De gemeente Sliedrecht betaalt hiervoor jaarlijks een bijdrage aan Bureau Drechtsteden (vanaf 2022 Servicegemeente Dordrecht). Het (groot) onderhoud van de aanmeerplaats (ponton) verloopt volgens een overeenkomst met het Havenbedrijf Rotterdam. De onderhoudsmaatregelen zijn verwerkt in de voorziening onderhoud ponton Waterbus. Het ponton van de Waterbus in Sliedrecht is geïnspecteerd en groot onderhoud zal over 5 jaar plaats vinden.

4.3.11 Reserveringen voor onderhoud

In het kader van de jaarrekening is het van belang dat wordt aangegeven dat er voldoende wordt gereserveerd voor toekomstig onderhoud. De omvang van de verschillende voorzieningen op 31 december 2021 wordt aangegeven in het hoofdstuk 'Jaarrekening'. In 2021 zijn de volgende stortingen gedaan in de diverse onderhoudsvoorzieningen:

Omschrijving	Categorie BBV	Pro-gramma	Begroting 2021	Rekening 2021
Zalencentrum De Lockhorst	Gebouwen	1	21.804	122.066
Diverse multifunctionele accommodaties	Gebouwen	1	17.055	17.055
Binnensportaccommodaties	Gebouwen	1	30.660	70.973
Zwemaccommodatie De Lockhorst	Gebouwen	1	29.909	237.657
Recreatie voorzieningen	Groen	1	4.384	4.384
Subtotaal Programma 1			**103.812**	**452.135**
Begraafplaats (gebouw)	Gebouwen	3	882	882
Kinderboerderij (gebouw)	Gebouwen	3	3.753	3.753
Watergangen en sloten	Water	3	8.972	8.972
Onderhoud riolering	Riolering	3	1.422.000	1.422.000
Onderhoud wegen	Wegen	3	242.915	242.915
Bruggen	Wegen	3	62.862	62.862
Openbare verlichting	Wegen	3	7.336	0
Binnenhaven	Water	3	5.802	5.802
Ponton waterbus	Water	3	4.290	4.290
Toren NH-kerk met uurwerk	Gebouwen	3	1.837	1.837
Klok en carillon raadhuis	Gebouwen	3	1.462	1.462
Standplaatsen woonwagens	Gebouwen	3	5.260	5.260
Woonwagens	Gebouwen	3	1.328	0
Subtotaal Programma 3			**1.768.699**	**1.760.035**
Raadhuis	Gebouwen	4	10.331	63.214
Vlaggen	Overig	4	265	265
Brandweerkazerne (incl. dienstwoningen)	Gebouwen	4	5.002	38.671
Gemeentekantoor	Gebouwen	4	27.438	154.058
Gemeentewerf	Gebouwen	4	5.947	5.947
Subtotaal Programma 4			**48.983**	**262.155**
Totaal generaal			**1.921.494**	**2.474.325**

4.4 Paragraaf financiering

4.4.1 Inleiding

In deze paragraaf wordt verantwoording afgelegd over de uitvoering van het beleid op het gebied van treasury. Hierbij wordt ingegaan op de manier waarop de gemeente met het aantrekken en uitzetten van geldmiddelen, zowel op korte als op langere termijn, is omgegaan. Tevens worden de risico's in beeld gebracht en eventuele genomen maatregelen om deze risico's te beheersen vermeld.

De advisering over en de uitvoering van de gemeentelijke financieringstaken wordt verzorgd vanuit de Servicegemeente Dordrecht (SGD). Besluitvorming over de financiering blijft bij de gemeente behalve als het specifiek gemandateerd is. De toedeling van de bevoegdheden (wie autoriseert, wie voert uit) is vastgelegd in het gemeentelijke Financieringsstatuut.

Economische ontwikkelingen
De Europese Centrale Bank (ECB) voert nog steeds een opkoopprogramma uit. In 2022 ligt de beslissing voor of dit programma verlengd zal worden of niet.

De rente op de kapitaalmarkt vertoonde over 2021 een iets opwaartse lijn. De rente van een 10-jarige staatslening bedroeg begin januari 2021 ongeveer -/- 0,49%. Eind december 2021 bedroeg deze rente -/- 0,04%.

De 3-maands Euribor begon het jaar met een rente van circa -/- 0,54%. Gedurende het jaar is dit rentetarief bijna gelijk gebleven en eind december bedroeg de 3-maands Euribor ongeveer -/- 0,57%. De constantheid van dit rentetarief ligt in lijn met de beleidsrente van de ECB die gedurende het jaar niet is aangepast.

Onder de huidige marktomstandigheden blijft het uitgangspunt bij het aantrekken van vermogen om de kasgeldlimiet optimaal te benutten en kort te financieren. De financieringsfunctie van de gemeente dient uitsluitend de publieke taak. Zij voert een prudent beleid binnen de kaders die zijn gesteld in de Wet financiering decentrale overheden (Wet fido).

De ontwikkeling van de rente gedurende 2021 kan als volgt worden weergegeven:

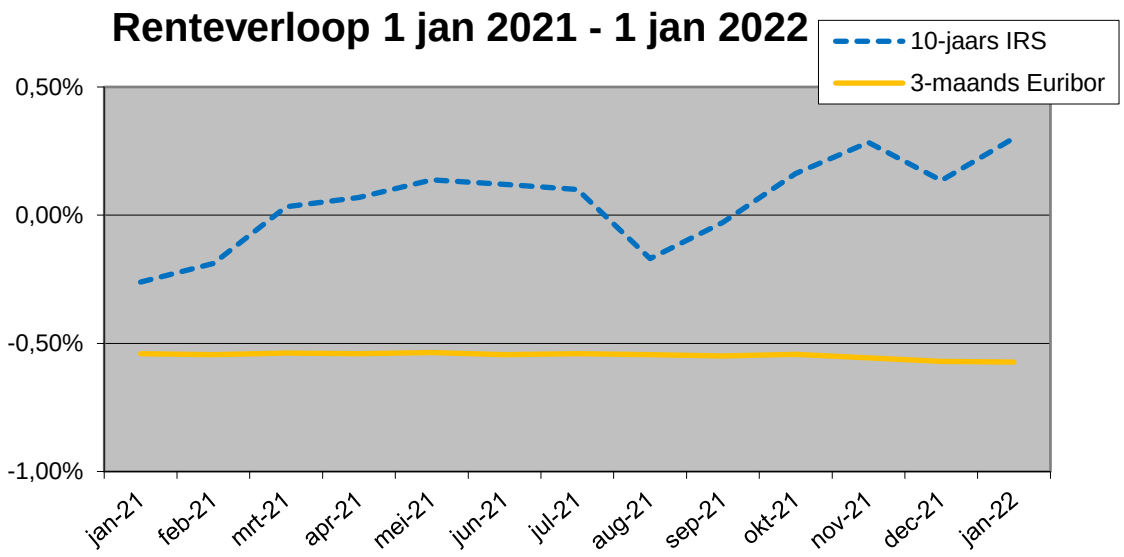

Bedacht moet worden dat, indien een langlopende lening daadwerkelijk wordt opgenomen, er een opslag geldt bovenop het IRS-tarief zoals hierboven weergegeven. Voor een 10-jaars lening bedroeg dit eind 2021 circa 0,1%.

Financiering activa
De activa van de gemeente Sliedrecht zijn per 31 december 2021 als volgt gefinancierd.

Omschrijving	Bedragen per 31-12-2021	
Totale boekwaarde investeringen		€ 77,9
Vaste financieringsmiddelen:		
Reserves	€ 51,3	
Voorzieningen	€ 9,0	
Langlopende leningen	€ 26,2	
		€ 86,5
Financieringstekort		€ 8,6

Overzicht financiering activa (x € 1.000.000)

Interne rente
Voor de interne doorberekening van de rentekosten naar de investeringen hanteren we een omslagrente van 0,01%. De BBV notitie rente schrijft voor dat indien de werkelijke rentelasten die over een jaar aan taakvelden hadden moeten worden doorbelast afwijken van de rentelasten die op basis van de voorgecalculeerde renteomslag aan de taakvelden zijn toegerekend, de gemeente kan besluiten tot correctie. Correctie wordt verplicht gesteld indien deze afwijking groter is dan 25%.

In onderstaand renteschema worden de werkelijke rentelasten uiteengezet, die gezamenlijk het renteresultaat bepalen, er is geen sprake van een grote afwijking

Renteschema (x € 1.000)

	Omschrijving	B2021	JR2021
a1	De externe rentelasten over de lange financiering	16	-33
a2	De externe rentelasten over de korte financiering	0	-3
A	*Totaal (externe) rentelasten (a1 + a2)*	*16*	*-36*
b1	De rente die aan de grondexploitatie **moet** worden doorberekend	0	0
b2	De rente van projectfinanciering die aan het betreffende taakveld **moet** worden toegerekend.	0	0
b3	De rentebaat van doorverstrekte leningen, die aan het betreffende taakveld **moet** worden toegerekend.	0	0
B	*Totaal (externe) rentelasten die specifiek worden toegekekend (b1+b2+b3)*	*0*	*0*
C	**Saldo door te rekenen externe rente in renteomslag (A-B)**	**16**	**-36**
d1	(Bespaarde) rente over eigen vermogen	10	0
d2	Rente over voorzieningen (gewaard. op contante waarde)	0	0
D	*Totaal bespaarde rente (d1+d2)*	*10*	*0*
E	**De aan taakvelden (programma's incl. overzicht Overhead) toe te rekenen rente (C+D)**	**26**	**-36**
F	De werkelijk aan taakvelden toegerekende rente (renteomslag obv afgerond percentage)	7	36
G	**Renteresultaat op het taakveld treasury cf. BBV (F-E)**	**-19**	**72**

4.4.2 Relatiebeheer
De Bank Nederlandse Gemeenten (BNG) is huisbankier van de gemeente Sliedrecht. Naast de BNG houdt de gemeente een rekeningcourant aan bij de Rabobank.

4.4.3 Uitzettingen
Uitzettingen zijn binnen de Wet fido gedefinieerd als verstrekte geldleningen en beleggingen. De gemeente heeft geen beleggingen. In 2021 zijn er geen nieuwe leningen verstrekt. Voor een specificatie van de totale portefeuille aan lopende uitzettingen zie verderop in deze paragraaf onder Kredietrisico's.

4.4.4 Financiering

In 2021 zijn er voor de gemeente Sliedrecht geen nieuwe langlopende leningen aangetrokken. De totale langlopende schuld bedroeg per 31 december 2021 afgerond € 26,2 miljoen. Dit betreft 2 leningen. De gemiddelde rente over deze leningen bedroeg per eind 2021 -0,11%.

Omschrijving	Bedrag	Gemiddeld percentage
Restantschuld per 1 januari 2021	28.760	-0,12%
Nieuwe leningen		
Reguliere aflossingen	2.538	
Vervroegde aflossingen		
Rente-aanpassing (oud percentage)		
Rente-aanpassing (nieuw percentage)		
Restantschuld per 31 december 2021	26.222	-0,11%

Overzicht verloop leningenportefeuille (x € 1.000)

4.4.5 Risicobeheer

De belangrijkste financiële risico's bij de uitvoering van het treasurybeleid zijn de kasgeldlimiet, de renterisico's en de kredietrisico's.

Kasgeldlimiet

De kasgeldlimiet is het bedrag dat de gemeente per jaar maximaal met kort geld mag financieren. Volgens de Wet fido bedraagt deze limiet 8,5% van het totaal van de exploitatiebegroting. Gezien de omvang van de begroting 2021 (€ 75,3 miljoen) betekende dit dat de gemeente Sliedrecht haar financiële huishouding voor maximaal circa € 6,4 miljoen met kort geld mocht financieren. In onderstaande tabel is het verloop van de gemeentelijke kortlopende middelen in 2021 ten opzichte van de kasgeldlimiet weergegeven. Uit deze tabel blijkt dat de gemeente Sliedrecht deze limiet niet heeft overschreden.

Overzicht kasgeldlimiet per kwartaal (x € 1.000)

	1e kwartaal	2e kwartaal	3e kwartaal	4e kwartaal
1. Toegestane kasgeldlimiet				
In procenten van de grondslag	8,50%	8,50%	8,50%	8,50%
Bedrag	6.398	6.398	6.398	6.398
2. Omvang vlottende korte schuld				
Opgenomen gelden korter dan 1 jaar	0	0	0	0
Schuld in rekening courant	1.138	1.481	719	1.214
Gestorte gelden door derden korter dan 1 jaar				
Overige geldleningen, niet zijnde vaste schuld				
Totaal vlottende korte schuld				
3. Vlottende middelen				
Contanten in kas				
Tegoeden in rekening courant	12.519	12.019	17.426	15.004
Overige uitstaande gelden korten dan 1 jaar				
Totaal vlottende middelen				
4. Toets kasgeldlimiet				
Totaal netto-vlottende schuld (2-3)	-11.382	-10.538	-16.707	-13.790
Toegestane kasgeldlimiet	6.398	6.398	6.398	6.398
Ruimte in kasgeldlimiet	17.780	16.936	23.105	20.188

In 2021 zijn er geen kasgeldleningen opgenomen.

Renterisiconorm

De renterisiconorm heeft tot doel om binnen de portefeuille aan langlopende leningen een overmatige afhankelijkheid van de rente in een zeker jaar te voorkomen. Om dat te bereiken mag het totaal aan renteherzieningen en aflossingen op grond van deze norm niet meer dan 20% zijn van het begrotingstotaal. In 2021 bedroeg de renterisiconorm van de gemeente Sliedrecht € 15,1 miljoen. Uit onderstaande berekening blijkt dat de gemeente Sliedrecht in 2021 ruim binnen de renterisiconorm is gebleven.

Overzicht renterisiconorm (x € 1.000)

	Begroot 2021	Realisatie 2021	Verschil
1. Renteherzieningen op leningen o/g	0	0	0
2. Betaalde aflossingen	3.640	2.538	1.102
3. Renterisico	3.640	2.538	1.102
4. Begrotingstotaal 2021	75.270	75.270	
5a Het bij Ministeriele Regeling vastgestelde percentage	20%	20%	
5b Regeling	0	0	
5. Renterisiconorm	15.055	15.055	
Ruimte renterisiconorm (5-3)	11.145	12.517	

Kredietrisico's

De gemeente Sliedrecht loopt kredietrisico op uitzettingen (o.a. verstrekte geldleningen) en leningen waarop door haar een borgstelling is afgegeven.

Overzicht kredietrisico's (x € 1.000)

Categorie	Per 01-01-2021	Per 31-12-2021
Uitzettingen	2.177	2.190
Borgstellingen direct	24.406	22.305
Borgstellingen indirect	106.811	110.291
Totaal	133.394	134.786

Het in bovenstaande tabel weergegeven bedrag aan uitzettingen per 31 december 2021 van € 2.190.000,- kan als volgt worden gespecificeerd:

- Stimuleringsfonds Volkshuisvesting (revolving fund, startersleningen, duurzaamheidslening en blijvers leningen): € 2.169.000,-
- Diverse renteloze leningen t.b.v. lokale maatschappelijke organisaties: € 21.000,-.

Daarnaast stond de gemeente per 31 december 2021 voor in totaal € 132,6 miljoen garant. Hiervan had € 110,3 miljoen betrekking op de achtervangpositie in het Waarborgfonds Sociale Woningbouw (indirecte borgstelling). Gezien de rond dat fonds gebouwde zekerheidsstructuur is hieraan een relatief laag risico verbonden. De achtervangovereenkomst tussen de gemeente en het WSW loopt van 1 juli 2019 tot 1 juli 2023 en is gelimiteerd tot Stichting Tablis Wonen.

Het bedrag aan directe borgstellingen bedroeg per eind 2021 € 22,3 miljoen. Deze zijn als volgt te specificeren:

- Stichting Drechtstreek: € 8,3 miljoen
- HVC Alkmaar (0,94%-belang; 'getrapt' via GR Gevudo): € 5,5 miljoen
- Stichting Waardeburgh: € 4,6 miljoen
- Stichting Sportaccommodatie Benedenveer: € 2,2 miljoen
- Voetbalvereniging Sliedrecht: € 1,3 miljoen
- Overige partijen: € 0,3 miljoen.

In 2021 is het faillissement van St. Kruisgebouw Sliedrecht verder afgewikkeld. Dit heeft erin geresulteerd dat de lening die ze hadden bij BNG (als gevolg van de borgstelling) is overgenomen door de gemeente Sliedrecht. Deze lening is vervolgens in één keer afgekocht.

Schatkistbankieren
Tot 1 juli 2021 mocht de gemeente bij het verplicht schatkistbankieren een bedrag van 0,75% van het begrotingstotaal buiten de Schatkist houden, het zogenoemde drempelbedrag. Na 1 juli 2021 is de berekening van dit drempelbedrag gewijzigd. Nu mag de gemeente 2% van het begrotingstotaal buiten de Schatkist houden. Het drempelbedrag tot 1 juli bedroeg € 565.000 en na 1 juli € 1.506.000. Het drempelbedrag mag als gemiddeld creditbedrag per kwartaal niet overschreden worden.

In onderstaande tabel staat per kwartaal aangegeven wat het gemiddelde positieve banksaldo was. Hieruit blijkt dat in 2021 het drempelbedrag geen enkel kwartaal is overschreden.

Benutting drempelbedrag Schatkistbankieren (x € 1.000)

Berekening drempelbedrag Schatkistbankieren 2020				
Begrotingstotaal	75.270		75.270	
Wettelijk percentage	0,75%		2%	
Drempelbedrag	565		1.506	
Buiten 's Rijks schatkist gehouden middelen	1e Kwartaal	2e Kwartaal	3e Kwartaal	4e Kwartaal
Op dagbasis buiten 's-Rijks schatkist gehouden middelen	283	365	122	13
Drempelbedrag	565	565	1.506	1.506
Ruimte onder drempelbedrag	282	200	1.384	1.493
Overschrijding van het drempelbedrag	-	-	-	-

Als gevolgd van de negatieve rente op kort geld, inclusief de rekening-courant BNG, heeft een roodstand geen nadelige financiële gevolgen.

Tegelijkertijd met de verruiming van het drempelbedrag van het schatkistbankieren is de BNG begonnen met het vragen van een rentevergoeding op positieve banksaldo's. Deze rente houdt verband met de kosten die de BNG maakt voor het stallen van geld bij de ECB.

4.5 Paragraaf Bedrijfsvoering

4.5.1 Inleiding

Deze paragraaf gaat in op ontwikkelingen binnen de organisatie, die gericht zijn op een zo goed mogelijke dienstverlening aan de inwoners, instellingen en bedrijven en het garanderen van een zorgvuldige besluitvorming. We beschrijven in deze paragraaf relevante cijfers en voorgenomen activiteiten voor 2021 op het gebied van organisatieontwikkeling en bedrijfsvoering. Deze activiteiten staan in het licht van verschillende trends en ontwikkelingen in maatschappelijke zin, nieuwe technologieën en financiële opgaven.

Organisatieontwikkeling

Om te kunnen werken aan de kernopgaven is de organistaie gericht op "samen realiseren in Sliedrecht". De gemeente werkt opgavegericht en wendbaar en werkt graag voor én samen met de inwoners aan resultaten die voor de Sliedrechtse samenleving merkbaar zijn.

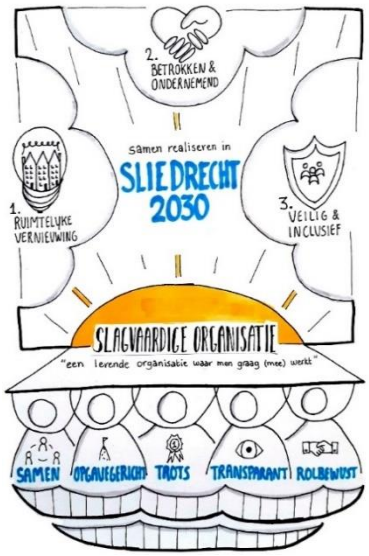

In 2020 aan de slag gegaan met 4 speerpunten (Slagkracht, Basis op Orde, Samenwerking in de regio en Goed werkgeverschap) aan zogenoemde ontwikkeltafels. Op deze manier onderzoeken en ontwikkelen we de kenmerken van en voorwaarden voor de nieuwe organisatie. Daarnaast zijn we in 2021 gestart met de verkenning van de opgaven in het fysieke en sociale domein en op het gebied van organisatie en bedrijfsvoering. Onder leiding van kwartiermakers hebben we meer inzicht gekregen in wat wij als ambtelijke organisatie 'binnen' te doen hebben om de opgaven en ambities 'buiten' te realiseren. De resultaten van de ontwikkeltafels en de verkenning naar de domeinopgaven hebben o.a. geleid tot andere manieren van (samen)werken en organiseren.

4.5.2 Dienstverlening

Net zoals in 2020 hadden de Corona-maatregelen invloed op de dienstverlening. Bezoekers aan de gemeentewinkel maken vooraf een afspraak en voor een aantal producten stimuleren we het online kanaal, zoals bij verhuisaangifte. Als inwoners komen zonder afspraak of de voorkeur hebben voor een bezoek aan de gemeentewinkel in plaats van online dan is dat geen probleem. De klanttevredenheid is onveranderd hoog. De bezoekers van de gemeentewinkel geven gemiddeld een 8,5. Voor het telefonisch contact geeft men een 7,8 gemiddeld en voor vragen via het web geldt een 7,5 gemiddeld.

In het persoonlijk contact hechten we veel belang aan het bieden van voldoende tijd en aandacht en het leveren van maatwerk als dat nodig is. Hierop trainen we de medewerkers en zorgen we voor de benodigde randvoorwaarden. Daarnaast spelen we in op de behoefte van inwoners en bedrijven om hun communicatiekanaal naar voorkeur te kunnen gebruiken. Naast live chat is het nu ook mogelijk om via de website een virtuele assistent (chatbot) 24/7 vragen te stellen over enkele diensten. De komende jaren krijgt deze virtuele assistent GEM een bredere toepassing.

De afdeling Communicatie en Dienstverlening Drechtsteden is eind 2021 gestart met een samenwerking in een zogenaamde newsroom. Wekelijks stemmen zij af en spelen zij in op veel gestelde vragen en ontwikkelingen en vertalen dat naar de (online) communicatie van de gemeente Sliedrecht.

4.5.3 Besturing en beheersing

De reguliere Planning & Control cyclus (P&C) is het belangrijkste instrument voor besturing en beheersing van vastgestelde doelen en resultaten.

De volgende besturings- en rapportagedocumenten hebben wij verzorgd in 2021:

- Kadernota 2022
- Begroting 2022
- Jaarrekening 2020
- Twee tussentijdse rapportages 2021 (inclusief de voortgang projecten
- Presentatie voortgang projecten (tweemaal per jaar)

Verkiezingen
Op 17 maart 2021 hebben de Tweede Kamer verkiezingen plaatsgevonden. Om deze verkiezingen Coronaproof te laten verlopen zijn de benodigde maatregelen getroffen. Denk daarbij aan mondkapjes, kuchschermen, het organiseren van extra stemdagen, het mogelijk maken van briefstemmen voor 70-plussers, een aangepaste inrichting van de stembureaus en extra stembureauleden. Dit alles heeft geleidt tot extra kosten. De uitkering vanuit het Rijk waren toereikend om deze kosten te dekken.

4.5.3 Personeel en Organisatie

Hieronder geven wij in een overzicht de omvang van onze organisatie weer.

Aantal fte	2019	2020	2021
Reguliere formatie	111,84	112,17	119,97
College van b&w*	4,70	4,70	4,00
Griffie	2,16	2,16	3,16
Totaal	118,70	119,03	127,13

* De formatie van het college van B&W is met de begroting 2021 verlaagd naar 4,0 fte.

De stijging in de reguliere formatie houdt verband met mutaties die zijn vastgesteld met de eerste begrotingswijziging 2021 en de Kadernota 2022. De formatie van de griffie is aangepast conform de 2e Tussenrapportage 2021.

Personeel
Ook dit jaar zijn wij trots op de flexibiliteit en inzet van onze werknemers in deze bijzondere tijden. We missen het om elkaar te ontmoeten en samen te werken, maar hebben inmiddels ook manieren gevonden om hier digitaal in te voorzien. Gelukkig hebben we in de zomer elkaar ook fysiek mogen ontmoeten tijdens de bagegerdagen. Dit geeft energie!

Met een recruiter hebben we ervoor kunnen zorgen dat er in 2021 16 nieuwe collega's gestart zijn, tevens doen we dit jaar ook weer mee aan het regionale traineeprogramma van de Drechtsteden. Ook hebben we dit jaar een aantal moeilijk vervulbare vacatures en tijdelijke projecten ingevuld met de hulp van inhuur.

In 2021 is er aandacht geweest voor het ontwikkelen en opleiden van de medewerkers. Gelukkig hebben, ondanks de coronamaatregelen, veel trainingen doorgang weten te vinden. Daarnaast zijn Insights Discovery teamtrainingen georganiseerd voor een aantal teams, deze zullen in 2022 een vervolg krijgen.

Ziekteverzuim
Begin 2021 zien we dat de verzuimcijfers gemiddeld laag zijn. Vanaf de zomer zien we het verzuimpercentage weer oplopen. Deels door een aantal fysieke gevallen in de buitendienst die voor langere tijd uit zijn gevallen, maar ook wegens het opschalen van de reguliere gezondheidszorg in de ziekenhuizen (uitgestelde operatie e.d. kunnen weer doorgaan).

Landelijk zien we de laatste maanden van 2021 het verzuimpercenatge stijgen met de komst van de omnikron variant, zo ook in onze eigen ambtelijke organisatie (Arbo-Unie, CBS). Mede door de nieuwe besmettingsgolf, en een aantal langdurig zieken, stijgt in december het verzuimpercentage naar 9,22%. Het gemiddelde verzuimpercentage over 2021 komt uit op 5,47%, wat nog onder de doelstelling van 6% blijft.

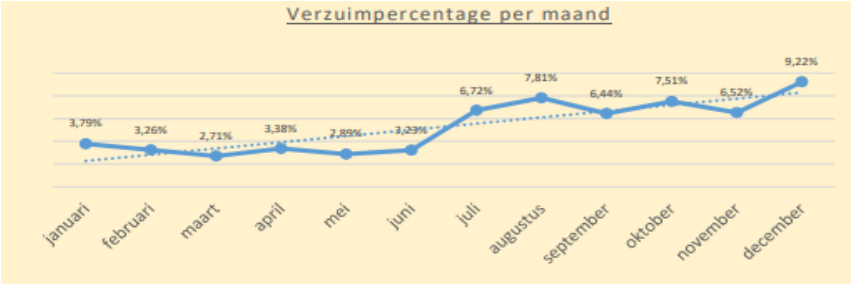

Ontwikkeling in automatisering

Het Drechtstedenbestuur heeft in december 2018 het Transitieplan ICT Verandert vastgesteld. In dit transitieplan wordt de nieuwe werkwijze voor het inrichten en uitvoeren van onze Informatisering- en automatiseringsopgaven beschreven. Het doel van deze transitie is om met behulp van informatietechnologie meer dan tot op heden een bijdrage te leveren aan de inhoudelijke ambities, mee te bewegen met maatschappelijke trends en de kwaliteit van dienstverlening te verbeteren. De transitie ICT omvat meer dan alleen de techniek en de organisatie van de servicegemeente (voorheen SCD). Ook gemeenten moeten versterken op de sturing op inzet van informatiemiddelen en het gebruik van informatie. Sliedrecht heeft in 2021 stappen gezet: er is formatieruimte vrijgemaakt voor de invulling van de rollen van Privacy Coördinator, informatiebeveiliging en informatiemanagement. Hiermee kan- en wordt inmiddels invulling gegeven aan diverse (wettelijk) verplichte taken rond het gebruik van informatiemiddelen (AVG, audits ed.) Daarnaast is een start gemaakt met een planmatige aanpak van informatievraagstukken (inventariseren behoeften, afwegen / kiezen / prioriteren, plannen). Hierbij vormen de opgaven die zijn vastgesteld in de kadernota het uitgangspunt en waar mogelijk werken we hierin nauw samen met de regio.

Kosten bedrijfsvoering

In de begroting zijn de volgende kosten opgenomen voor bedrijfsvoering.

	2021
Raad	€ 625.748
Griffie	€ 286.207
Rekenkamer	€ 27.885
Accountant	€ 98.900
Loonkosten organisatie	€ 8.877.828
Kosten inhuur derden, excl. projecten	€ 1.451.002
Huisvestingskosten	€ 435.200
Automatiseringskosten	Inbegrepen in bijdrage aan SCD

Ontwikkelingen in de gemeenschappelijke regeling

In 2021 hebben alle zeven gemeenteraden ingestemd om de GR Drechtsteden te transformeren naar een GR Sociaal. Dit betreft een collegeregeling, waardoor de Drechtraad is opgeheven. De lokale raden zijn weer bevoegd gezag. De GR Sociaal is per 1-1-2022 in werking getreden. Het gevolg van deze besluitvorming is dat de bedrijfsvoeringstaken uit de GR Drechtsteden zijn gehaald. Deze taken, uitgevoerd door het SCD, OCD en GBD, zijn ondergebracht bij Dordrecht als service-gemeente. Zij voeren de taken in mandaat uit namens de andere gemeente. De lokale raden zijn bevoegd gezag. Afspraken zijn vastgelegd in een samenwerkings- en afrondingsovereenkomst.

Belangrijkste redenen om de samenwerkingsstructuur aan te passen is om meer ruimte te bieden voor maatwerk, flexibiliteit en innovatie. De gemeente Dordrecht pakt dit op en voert uit, in opdracht van en in samenwerking met de andere gemeenten. Belangrijke uitgangspunt daarbij is dat het huidige takenpakket minimaal voor dezelfde kwaliteit en dezelfde prijs wordt uitgevoerd.

4.6 Paragraaf Verbonden partijen

4.6.1 Inleiding

De uitvoering van een aantal gemeentelijke taken is overgedragen aan verbonden partijen De gemeente blijft verantwoordelijk, maar voert de taken zelf niet meer uit. Deelname is gekoppeld aan specifieke doelstellingen. De gemeente neemt deel in verbonden partijen om bepaalde taken efficiënter of met meer kwaliteit te kunnen uitvoeren

Verbonden partijen zijn rechtspersonen waarin de gemeente een bestuurlijk én een financieel belang heeft (art. 1 BBV = Besluit Begroting en Verantwoording). Hierbij kan onderscheid worden gemaakt tussen deelnemingen door de gemeente in publiekrechtelijke samenwerkingsorganisaties (gemeenschappelijke regelingen), privaatrechtelijke samenwerkingsorganisaties (N.V.'s, B.V.'s, stichtingen, verenigingen etc.) en publiek-private samenwerkingsorganisaties (PPS-constructies).

Het college bestuurt en beheert de Verbonden Partijen conform de kaders die de raad in 2017 in de Nota Verbonden Partijen heeft vastgelegd. De gemeente Sliedrecht heeft in de Nota Verbonden Partijen vastgesteld dat de paragraaf Verbonden Partijen van de Begroting fungeert als vigerend register van de regelingen waaraan een gemeente deelneemt.

Vanwege de bestuurlijke, beleidsmatige en/of financiële belangen en de mogelijk hieruit voortvloeiende risico's, besteden wij in de begroting en jaarrekening expliciet aandacht aan de verbonden partijen.

De inhoudelijke bijdrage vanuit de GR-en aan de beleidsdoelen van de gemeente is in de programmakaarten opgenomen.

De risico's zijn in paragraaf 3.2 'Weerstandvermogen en risicobeheersing' opgenomen.
Voor de visie op en de beleidsvoornemens omtrent de verbonden partijen wordt verwezen naar de Nota Verbonden Partijen die in 2017 door de gemeenteraad is vastgesteld.

4.6.2 Overzicht verbonden partijen

Overzicht van de verbonden partijen waarvan de gemeente Sliedrecht een financieel en bestuurlijk belang heeft.

Dit overzicht is onderverdeeld in:

a. Gemeenschappelijke regelingen;
b. Vennootschappen en coöperaties;
c. Stichtingen en verenigingen.

Er zijn geen overige verbonden partijen waarin Sliedrecht deelneemt.

A. Gemeenschappelijke Regeling (GR)	
1. GR Drechtsteden	
Naam, Vestigingsplaats	GR Drechtsteden, Dordrecht
Deelnemers	Dordrecht, Zwijndrecht, Papendrecht, Hendrik-Ido-Ambacht, Sliedrecht, Alblasserdam, Hardinxveld-Giessendam
Type organisatie	Gemeenschappelijke regeling met openbaar lichaam (Wgr, art 8.1)
Doelstelling (openbaar belang)	Draagvlak te creëren voor een evenwichtige ontwikkeling van het gebied. Om deze doelstelling te realiseren en met inachtneming van de autonomie van de deelnemende gemeenten, behartigt Drechtsteden de gemeenschappelijke regionale belangen op de volgende terreinen: - Fysiek (aanjagen, monitoren en vormgeven externe betrekkingen t.a.v. uitvoering bovenlokale opgaven in het ruimtelijk economisch domein)* - Sociaal (sociale zekerheid en –ontwikkeling, onderwijs en kennisinfrastructuur, arbeidsmarkt, sport en cultuur) - Bestuurlijke ontwikkeling en grotestedenbeleid - Staf- en ondersteunende diensten en de bedrijfsvoering - Sociaal- geografisch onderzoek Daarnaast heeft Drechtsteden als doelstelling zorg te dragen voor: a. de efficiënte en effectieve heffing en invordering van belastingen, voor de heffing en invordering waarvan de gemeenteraden van de gemeenten belastingverordeningen en kwijtscheldingsregels hebben vastgelegd, elk voor zover het hun gebied betreft; b. de uitvoering van de WOZ waaronder tevens wordt begrepen de administratie van vastgoedgegevens en het verstrekken van vastgoedgegevens aan de deelnemers en derden, elk voor zover het hun gebied betreft. (14de wijziging)
Bestuurlijk belang/ zeggenschap gemeente	Vertegenwoordiging in het Drechtstedenbestuur (collegelid), Drechtraad (raadsleden fracties) en diverse portefeuillehouder overleggen (portefeuillehouders). Stemrecht in Drechtraad (=algemeen bestuur) op grond van inwoneraantal: 9,12%
Bestuurlijk vertegenwoordiger	Wethouder Spek (Drechtstedenbestuur)
Relatie met programmabegroting	De Drechtsteden draagt vanuit haar verschillende onderdelen bij aan de speerpunten van beleid en reguliere taken binnen de programma's 1. Sociaal; 2. Economie, onderwijs en arbeidsmarkt; 3. Ruimte; en het ondersteunde programma Financiën en belastingen.
Ontwikkelingen	In 2021 hebben alle zeven gemeenteraden ingestemd om de GR Drechtsteden per 1-1-2022 te transformeren naar een GR Sociaal. Dit betreft een collegeregeling, waardoor ook de Drechtraad is opgeheven. De lokale raden zijn dan weer bevoegd gezag. In samenhang met dit besluit is ervoor gekozen tegelijkertijd de bedrijfsvoeringstaken over te hevelen naar Dordrecht als service-gemeente. Deze taken worden uitgevoerd door het SCD, OCD en GBD. Afspraken over de uitvoering door Dordrecht zijn vastgelegd in een samenwerkings- en afrondingsovereenkomst. Tot slot is met de besluitvorming het ruimtelijk-economisch domein ook formeel geschrapt uit de GR Drechtsteden. In de praktijk was dit reeds meervoudig lokaal belegd. Belangrijkste reden om de samenwerkingsstructuur aan te passen was om het primaat weer bij de lokale raden te leggen en meer ruimte te bieden voor maatwerk, flexibiliteit en innovatie. Uitgangspunt was een budget neutrale transitie. Op inhoud stond 2021 vooral in het teken dat, ondanks het transitieproces en corona, de taken naar behoren uitgevoerd werden.
Uittredingsregeling	In artikel 54 van de GR is de uittreding geregeld. Een deelnemende gemeente kan uittreden door een daartoe strekkend besluit van haar bestuursorganen aan de Drechtraad te zenden. De Drechtraad bepaalt de voorwaarden voor de uittreding en de financiële en overige gevolgen. Uittreding kan niet eerder dan twee kalenderjaren nadat het uittredingsbesluit is genomen, tenzij de Drechtraad anders bepaalt.
2. GR Sociale Werkvoorziening Drechtwerk	
Naam, Vestigingsplaats	GR Sociale Werkvoorziening Drechtwerk Dordrecht
Deelnemers	Dordrecht, Zwijndrecht, Papendrecht, Hendrik-Ido-Ambacht, Sliedrecht, Alblasserdam
Type organisatie	Gemeenschappelijke regeling met openbaar lichaam (Wgr, art 8.1)
Doelstelling (openbaar belang)	Drechtwerk is opgericht om voor de deelnemende gemeenten uitvoering te geven aan de Wet sociale werkvoorziening (Wsw). De algemene doelstelling van deze wet is om aan zoveel mogelijk voor de Wsw

	geïndiceerde inwoners van de aangesloten gemeenten een dienstbetrekking aan te bieden voor het verrichten van arbeid onder aangepaste omstandigheden. Per 1 januari 2015 is instroom in de Wsw niet meer mogelijk.
Bestuurlijk vertegenwoordiger	Wethouder Vat
Bestuurlijk belang/ zeggenschap gemeente	Vertegenwoordiging in het Algemeen Bestuur (collegelid). Stemrecht in algemeen bestuur op grond van inwoneraantal: 9,12%
Relatie met programmabegroting	Uitvoering van de participatiewet, waarbinnen de zoveel mogelijk Wsw-geïndiceerde inwoners aan passende arbeid geholpen worden. Daarmee wordt een bijdrage geleverd aan programma 1 Sociaal.
Ontwikkelingen	Ook in 2021 heeft corona een flinke stempel gedrukt op Drechtwerk en haar werknemers. Daar is goed en zorgvuldig mee omgegaan. Om het jaarlijkse tekort te reduceren is de koers doorgezet om te focussen op detachering Drechtwerk is daarbij steeds meer een sociaal leerwerkbedrijf. De samenwerking met de SDD is daarbij flink verstevigd en er is gekeken naar de mogelijkheden Drechtwerk in te vlechten in de SDD. Deze optie wordt in 2022 verder opgepakt. Wat betreft de uitstaande lening aan Confed b.v. is in 2021 nog altijd geen oplossing gevonden. Wel zijn er stappen gezet om de achtergesteldheid van de lening te gaan laten vernietigen om alsnog tot aflossing te komen. Via Cedris, het VNG en de afzonderlijke gemeenten wordt nog altijd stevig ingezet op een landelijke lobby dat nieuwe afspraken gemaakt worden over een beter passende Rijksbijdrage om de tekorten te beperken.
Uittredingsregeling	In artikel 36 van de GR is de uittreding geregeld. Een deelnemende gemeente kan uittreden door een daartoe strekkend besluit van het college aan het Algemeen Bestuur te zenden. Het Algemeen Bestuur bepaalt de voorwaarden voor de uittreding en de financiële en overige gevolgen. Uittreding kan niet eerder dan twee kalenderjaren nadat het uittredingsbesluit is genomen, tenzij het Algemeen Bestuur anders bepaalt.
3. GR Dienst Gezondheid & Jeugd Zuid-Holland Zuid	
Naam, Vestigingsplaats	GR Dienst Gezondheid & Jeugd Zuid-Holland Zuid Dordrecht
Deelnemers	Alblasserdam, Dordrecht, Molenlanden, Hoeksche Waard, Gorinchem, Hardinxveld-Giessendam, Hendrik-Ido-Ambacht, Papendrecht, Sliedrecht en Zwijndrecht
Type organisatie	Gemeenschappelijke regeling met openbaar lichaam (Wgr, art 8.1)
Doelstelling (openbaar belang)	1. Het samenwerkingsverband heeft tot taak, vanuit het beginsel van verlengd lokaal bestuur, en met inachtneming van hetgeen in deze regeling is bepaald, een bijdrage te leveren aan het behartigen van gemeenschappelijke belangen van de deelnemende gemeenten, teneinde een evenwichtige en voorspoedige ontwikkeling in het gebied te bevorderen. 2. De behartiging van belangen geschiedt door het bepalen van de hoofdlijnen van gewenste ontwikkelingen door middel van sturing, ordening, integratie en in voorkomende gevallen uitvoering ter zake van de taakvelden: • publieke gezondheid; • onderwijs; • jeugdzorg; • maatschappelijke ondersteuning, meer in het bijzonder huiselijk geweld en kindermishandeling, zoals bedoeld in de Wet maatschappelijke ondersteuning 2015; • ambulancezorg; • meldkamer ambulancevervoer; • geneeskundige hulpverlening. (5de wijziging)
Bestuurlijk belang/ zeggenschap gemeente	Vertegenwoordiging in het Algemeen Bestuur (collegelid). Stemrecht in algemeen bestuur op grond van inwoneraantal: 5%
Bestuurlijk vertegenwoordiger	Wethouder Vat
Relatie met programmabegroting	De Dienst Gezondheid & Jeugd (onderdelen GGD en BLVS) voert de taken uit op grond van de Wet Publieke Gezondheid (WPG), de Leerplicht en de aanpak van Voortijdig Schoolverlaten. Hierbij is aansluiting bij de volgende doelstellingen van de Dienst Gezondheid & Jeugd: 1. Het realiseren van gezondheidswinst en het verminderen van sociaal-economische verschillen, 2. Het bevorderen van ontwikkelingskansen voor, en participatie van inwoners (jeugd en ouderen in het bijzonder); 3. Het zorgen voor bescherming bij huiselijk geweld, het voorkomen en

	verminderen van sociale uitsluiting en het verbeteren van de kwaliteit van leven van kwetsbare groepen in de samenleving; 4. Op een vertrouwenwekkende en adequate manier optreden tijdens rampen en crisis waarin de publieke gezondheid wordt bedreigd en het voorkomen van maatschappelijke onrust bij kleinschalige incidenten. De Dienst Gezondheid & Jeugd heeft een taak bij de realisatie van de doelstellingen in programma 1. Sociaal., 2. Economie, arbeidsmarkt en onderwijs en 3. Ruimte. De Serviceorganisatie Jeugd ZHZ (SOJ) is als zelfstandig onderdeel aan de gemeenschappelijke regeling toegevoegd in 2014. De SOJ voert voor de gemeenten een groot deel van de nieuwe jeugdhulp taken uit, zoals deze aan gemeenten zijn overgedragen met de nieuwe Jeugdwet per 1-1-2015. Daarmee wordt een bijdrage geleverd aan programma 1. Sociaal, 3. Ruimte en 4. Bestuur, organisatie en veiligheid. De activiteiten van de RAV (ambulancedienst) worden bekostigd via de zorgverzekeraar. Er is geen directe relatie op de programmabegroting.
Ontwikkelingen	Ook in 2021 heeft de Dienst Gezondheid & Jeugd (DG&J) een belangrijke rol vervuld in de Corona aanpak. De Gemeentelijke Gezondheidsdienst (GGD) is onderdeel van de DG&J en in die rol was de DG&J verantwoordelijk voor het testen op Corona in onze regio. Daarnaast heeft de SOJ in 2021 de nieuwe inkoop van de jeugdhulp afgerond en zijn de organisatiedelen DG&J en SOJ samengevoegd. In aansluiting op het advies van de AEF is de subsidiëring van de SJT niet meer als gemandateerde taak belegd bij de SOJ, maar direct bij de gemeenten komen te liggen.
Uittredingsregeling	In artikel 47 van de GR is de uittreding geregeld. Een deelnemende gemeente kan uittreden door een daartoe strekkend besluit van het college aan het Algemeen Bestuur te zenden. Het Algemeen Bestuur bepaalt de voorwaarden voor de uittreding en de financiële en overige gevolgen. Uittreding kan niet eerder dan twee kalenderjaren nadat het uittredingsbesluit is genomen, tenzij het Algemeen Bestuur anders bepaalt.
4. GR Veiligheidsregio Zuid-Holland Zuid	
Naam, Vestigingsplaats	GR Veiligheidsregio Zuid-Holland Zuid Dordrecht
Deelnemers	Alblasserdam, Dordrecht, Molenlanden, Hoeksche Waard, Gorinchem, Hardinxveld-Giessendam, Hendrik-Ido-Ambacht, Papendrecht, Sliedrecht en Zwijndrecht
Type organisatie	Gemeenschappelijke regeling met openbaar lichaam
Doelstelling (openbaar belang)	Het openbaar lichaam heeft tot doel: a. de brandweerzorg, de rampenbestrijding, de crisisbeheersing, de geneeskundige hulpverlening (bij ongevallen en rampen), met behoud van lokale verankering, bestuurlijk en operationeel op regionaal niveau binnen het samenwerkingsgebied te integreren, teneinde een doelmatige en slagvaardige hulpverlening te verzekeren, mede op basis van een gecoördineerde voorbereiding; b. een platform voor samenwerking te zijn voor aan hulpverlening gelieerde diensten, partners dan wel organisaties en andere openbare lichamen. (wijziging 2015)
Bestuurlijk belang/ zeggenschap gemeente	De burgemeester zit in het Algemeen Bestuur van de Veiligheidsregio. Stemrecht in algemeen bestuur met 10 gemeenten met elk 1 stem: 10%
Bestuurlijk vertegenwoordiger	Burgemeester Jan de Vries
Relatie met programmabegroting	De Veiligheidsregio levert en bijdrage aan programma 4. Bestuur, organisatie en veiligheid.
Ontwikkelingen	In 2021 speelde de coronacrisis nog steeds een belangrijke rol in de werkzaamheden van de VRZHZ. De impact was onverminderd groot, met veel aandacht voor de continuiteit van de dienstverlening en de crisisorganisatie. Op inhoud was in 2021 de vaststelling van het beleidsplan 2022-2025 een belangrijke stap. De hoofdspunten daarin zijn: • Passend acteren op ons risicobeeld. • Deskundig adviseren in risicobeheersing en verbinding regisseren in crisisbeheersing. • Leveren van krachtige brandweerzorg op maat door beroeps en vrijwilligers. • Informatiegestuurd werken. • Omgevingsgericht werken aan zelfredzaamheid • Wendbaar en duurzaam organiseren.

	In aanvulling op het beleidsplan is in 2021 ook nader onderzoek gedaan naar het financiele perspectief van de VRZHZ. Wat komt er op ons af? Welke investeringen zijn nodig? In 2022 wordt dit afgerond en leidt dit tot een voorstel aan de eigenaren. Op 1 januari 2019 zijn gemeenten Leerdam en Zederik uitgetreden uit de GR. De frictieopgave van 1,5 mln. als gevolg hiervan dient voor de begroting van 2024 opgevangen te zijn. In 2021 heeft men inmiddels voor ruim 1,0 mln. aan maatregelen getroffen. Er resteert nog een opgave van 0,3 mln. Tot 2024 worden de frictiekosten betaald via de ontvangen transitievergoeding.
Uittredingsregeling	De veiligheidsregio is een verplichte gemeenschappelijke regeling. De minister stelt, bij AmvB, de indeling van Nederland in regio's vast. Wanneer door een wijziging van de AmvB uittreding mogelijk zou worden en een gemeente daartoe zou overgaan regelt artikel 43 dat het Algemeen bestuur de voorwaarden voor uittreding bepaalt.
5. GR Omgevingsdienst Zuid-Holland Zuid	
Naam, Vestigingsplaats	GR Omgevingsdienst Zuid-Holland Zuid Dordrecht
Deelnemers	Alblasserdam, Dordrecht, Molenlanden, Hoeksche Waard, Gorinchem, Hardinxveld-Giessendam, Hendrik-Ido-Ambacht, Papendrecht, Sliedrecht, Zwijndrecht en provincie Zuid-Holland
Type organisatie	Gemeenschappelijke regeling met openbaar lichaam
Doelstelling (openbaar belang) (excl de artikelen 3.; 5. en 6.)	1. De Omgevingsdienst kan adviserende, ondersteunende en uitvoerende werkzaamheden verrichten op het gebied van de zorg voor het milieu en de leefomgeving en programma's en projecten uitvoeren op het gebied van milieu en de leefomgeving. 2. De Omgevingsdienst voert voor de colleges van de gemeenten in elk geval de volgende taken en bevoegdheden uit, met inachtneming van het door de deelnemers vastgestelde beleid: a. de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht en de in artikel 5.1 van die wet genoemde wetten; b. de milieutaken op grond van andere wet- en regelgeving dan genoemd onder a, voor zover een of meer gemeenten besluiten tot mandatering van deze taken en bevoegdheden aan de Omgevingsdienst; c. de Algemene wet bestuursrecht en andere relevante regelgeving betreffende de procedures in samenhang met de taken genoemd onder a en b, met inbegrip van het adviseren, ondersteunen en vertegenwoordigen van de colleges in bezwaar- en beroepsprocedures; d. de Wet op de economische delicten en het coördineren van (opsporings-) overlegverbanden met alle handhavingspartners. 4. Met betrekking tot de reikwijdte, uitvoering en nadere invulling van de in de vorige leden genoemde taken worden door of namens het dagelijks bestuur schriftelijk werkafspraken gemaakt met het college. (4de wijziging)
Bestuurlijk belang/ zeggenschap gemeente	Stemrecht in algemeen bestuur van 10 gemeenten en provincie Zuid-Holland op basis van omzet: 3%
Bestuurlijk vertegenwoordiger	Wethouder Goverde
Relatie met programmabegroting	De Omgevingsdienst levert een bijdrage aan programma 3. Ruimte.

Ontwikkelingen	In 2021 waren de belangrijkste ontwikkelingen voor de OZHZ:
	
	• Een programmatische voorbereiding op de komst van de Omgevingswet.
	• De voorbereiding op de komst van de Wet kwaliteitsborging voor gebouwen die naar verwachting gelijktijdig met de Omgevingswet in werking treedt (2022). Het wetsvoorstel in zijn huidige vorm heeft grote gevolgen voor het werk van bouwplantoetsers. OZHZ werkt aan maatregelen om de organisatie hier op aan te passen.
	• Ondersteunen in oppakken taken waar gemeenten in 2021 mee te maken hebben gekregen:
	  ○ Saneren asbestdaken
	  ○ Bijhouden Register externe veiligheid
	  ○ Wettelijke opgave energiebesparing bedrijven
	  ○ Bodemsaneringstaken die van provincie naar gemeenten gaan.

Uittredingsregeling	In artikel 40 van de GR is de uittreding geregeld. Een deelnemende gemeente kan uittreden na verkregen toestemming van zijn vertegenwoordigend orgaan en met inachtneming van een opzegtermijn van tenminste één kalenderjaar. Het Algemeen Bestuur regelt, met een meerderheid van ¾ van de stemmen, de financiële en andere randvoorwaarden voor uittreding vast. De schadeloosstelling bedraagt tenminste driemaal de jaaromzet van de betreffende deelnemer in het jaar waarin het besluit tot uittreding wordt genomen.
6. GR Gevudo/ N.V. Huisvuilcentrale NH (HVC)	
Naam, Vestigingsplaats	GR Gevudo (Dordrecht)/ N.V. Huisvuilcentrale NH (HVC) (Alkmaar)
Deelnemers	Alblasserdam, Dordrecht, Gorinchem, Hardinxveld-Giesssendam, Hendrik-Ido-Ambacht, Molenlanden, Papendrecht, Sliedrecht en Zwijndrecht.

Type organisatie	Gemeenschappelijke regeling met openbaar lichaam
Doelstelling (openbaar belang)	Het behartigen van aandeelhoudersbelangen van de deelnemers in NV HVC, in de ruimste zin des woords, en het daarbij uitoefenen van stemrecht in de aandeelhoudersvergaderingen van NV HVC. Doel van deze verbonden partij is om vanuit milieuverantwoord afvalbeheer een bijdrage te leveren aan een duurzame leefomgeving.
Financieel belang van de Gemeente	GR Gevudo bezit 529 aandelen van de NV HVC. GR Gevudo heeft een aandelenbezit van 18,15% van het totaal. De gemeente Sliedrecht heeft een garantierisico-aandeel van 6,19% van het totaal van Gevudo.
Bestuurlijk belang/ zeggenschap gemeente	Vertegenwoordiging in het Algemeen Bestuur (collegelid) De GR Gevudo is aandeelhouder in HVC.
Bestuurlijk vertegenwoordiger	Wethouder Spek
Relatie met programmabegroting	Genereert dividendinkomsten in het ondersteunende programma Financiën en belastingen. De operationele taken van GR Gevudo worden verzorgd door de gemeente Dordrecht.
Ontwikkelingen	HVC was ook in 2021 verantwoordelijk voor twee type activiteiten. Aan de ene kant afvalinzameling en –verwerking. Aan de andere kant de werkzaamheden in het kader van de energietransitie. Met name stoom- en warmte productie/levering. Belangrijk bij de rol in de energietransitie is een toekomstbestendige financiele positie van Gevudo. Er is namelijk kapitaal nodig om te investeren. De aandeelhouders staan hier garant voor. Hier ontvangen zij provisie voor en de risco's zijn laag. In 2021 is gekeken of er nieuwe aandeelhouders kunnen toetreden. Dit proces loopt nog. Ook wordt onderzocht hoe de positie van de aandeelhouders versterkt kan worden in de governance structuur van HVC. Tot slot is in 2021 ook het gesprek doorgegaan met het Rijk omdat ook die haar faciliterende en financierende rol in de energietransitie moet pakken.
Uittredingsregeling	In artikel 35 van de GR is de uittreding geregeld. Een deelnemende gemeente kan uittreden door een daartoe strekkend besluit van haar bestuursorganen aan het Algemeen Bestuur te zenden. Het Algemeen Bestuur bepaalt, met tenminste twee-derde meerderheid, de voorwaarden voor de uittreding en de financiële en overige gevolgen. Uittreding kan niet eerder dan één kalenderjaar nadat het uittredingsbesluit is genomen, tenzij het Algemeen Bestuur anders bepaalt.

B. Vennootschappen en coöperaties

7. Bank Nederlandse Gemeenten N.V.

Naam, Vestigingsplaats	Bank Nederlandse Gemeenten N.V. Den Haag
Deelnemers	Aandeelhouders van de bank zijn uitsluitend overheden. De Staat is houder van de helft van de aandelen, de andere helft is in handen van gemeenten, elf provincies en een hoogheemraadschap.
Type organisatie	Naamloze Vennootschap
Doelstelling (openbaar belang)	De Bank Nederlandse Gemeenten, opgericht in 1914, is een bank van en voor de overheid. De bank biedt financiële diensten aan, zoals kredietverlening, betalingsverkeer en advisering. De BNG heeft de hoogste rating voor kredietwaardigheid (triple A).
Financieel belang van de gemeente	De gemeente heeft 31.200 aandelen (0,0006%) in haar bezit.
Bestuurlijk belang/ zeggenschap gemeente	Aandeelhouder
Bestuurlijk vertegenwoordiger	Wethouder Vat
Relatie met programmabegroting	De BNG draagt bij aan zo laag mogelijke kosten van maatschappelijke voorzieningen voor de burger. Genereert dividendinkomsten in het ondersteunende programma Financiën en belastingen.
Ontwikkelingen	Geen bijzonderheden

8. Oasen N.V.

Naam, Vestigingsplaats	Oasen N.V. Gouda
Deelnemers	Ca. 30 gemeenten zijn aandeelhouder
Type organisatie	Naamloze Vennootschap
Doelstelling (openbaar belang)	Drinkwater verzorging inwoners Sliedrecht
Financieel belang van de gemeente	Aantal aandelen: 24 (3,2%).

Bestuurlijk belang/ zeggenschap gemeente	Aandeelhouder
Bestuurlijk vertegenwoordiger	Wethouder Spek
Relatie met programmabegroting	Oasen heeft als doel een duurzame en doelmatige drinkwatervoorziening binnen het verzorgingsgebied. Genereert dividendinkomsten in het ondersteunende programma Financiën en belastingen.
Ontwikkelingen	Geen bijzonderheden.
9. Stedin N.V.	
Naam, Vestigingsplaats	Stedin N.V. Rotterdam
Deelnemers	Circa 45 Nederlandse gemeenten zijn de aandeelhouders
Type organisatie	Naamloze Vennootschap
Doelstelling (openbaar belang)	Netwerkgroep, waarborgen van de energievoorziening.
Financieel belang van de gemeente	Aandelenpercentage (0,57%= 28.115 aandelen). In 2021 is aan dividend over 2020 een bedrag van € 116.396 ontvangen (netto € 98.936). Preferente aandelen (0,57% = 2.371 aandelen). In 2021 ontvingen we nog geen dividend.
Bestuurlijk belang/ zeggenschap gemeente	Aandeelhouder (historisch bezit)
Bestuurlijk vertegenwoordiger	Wethouder Spek
Relatie met programmabegroting	Genereert dividendinkomsten in het ondersteunende programma Financiën en belastingen.
Ontwikkelingen	2021 stond in het teken van het versterken van de financiele positie van Stedin door middel van een kapitaalinjectie door de aandeelhouders. Deze injectie was nodig om voor de korte termijn een A+ credit rating te behouden en om de noodzakelijk ene belangrijke investeringen in de energrietransitie te kunnen doen. Er is 200 miljoen aan kapitaal ophaald. Sliedrecht heeft besloten naar rato van aandelenbezit mee te doen en 1,14 miljoen gestort. Daarvoor zijn 2.371 cumulatief preferente aandelen gekocht met een jaarlijks rendement van 3%. Daarnaast is ook de rol van de aandeelhouders in de governance structuur van Stedin versterkt. Dit was onderdeel van de afspraken over de kapitaalinjectie. Over de lange termijn is er een kapitaalbehoefte van circa 1 miljard. Belangrijk daarbij is dat het Rijk financieel bijdraagt aan de energietransitie en dat de ACM het reguleringskader van de tarieven toekomstbestendig maakt. In 2021 zijn de gesprekken hierover doorgezet.
10. ROM-D N.V.	
Naam, Vestigingsplaats	ROM-D N.V. Dordrecht
Deelnemers	Alblasserdam, Dordrecht, Hendrik-Ido-Ambacht, Papendrecht, Sliedrecht, Zwijndrecht, de Provincie Zuid-Holland en het Ontwikkelingsbedrijf Rotterdam (OBR).
Type organisatie	De ROM-D is een publiek-privaat samenwerkingsverband en bestaat uit drie onderdelen: ROM-D Holding: de gemeenten van de Drechtsteden bundelen hun aandelenbelang in ROM-D Beheer en ROM-D Capital. Vanuit de Holding wordt de regionale promotie en acquisitie aangestuurd. ROM-D Beheer: naast de gemeenten nemen in de ROM-D Beheer ook private partijen als het Ontwikkelingsbedrijf Rotterdam. ROM-D Capital: Publiek kapitaal is ondergebracht in ROM-D Capital. Het kapitaal wordt gebruikt om de projecten die vanuit de ROM-D worden ontwikkeld van eigen vermogen te voorzien. Naast de gemeenten van de Drechtsteden neemt ook de Provincie Zuid-Holland deel aan ROM-D Capital. Overige publieke organen kunnen eveneens risicodragend kapitaal onderbrengen. Dankzij deze constructie kunnen winsten uit deelnemingen in winstgevende ontwikkelingen worden gebruikt om verliezen uit deelnemingen in herontwikkelingsprojecten te verevenen.
Doelstelling (openbaar belang)	Het versterken van de economische ontwikkeling van de Drechtsteden.
Financieel belang van de gemeente	Kapitaaldeelname met stemrechten via volmacht aan het Drechtstedenbestuur. ROM-D Holding NV Gemeente Sliedrecht € 127.819 (% 2,8) Dordtse Kil III CV Commanditair Kapitaal Sliedrecht € 163.247 (%1,5)
Bestuurlijk belang/ zeggenschap gemeente	Drechtstedenbestuur heeft zitting in de Holding N.V., met gemeentelijke volmacht.
Bestuurlijk vertegenwoordiger	Wethouder Vat

Relatie met programmabegroting	Het ontwikkelen van Het Plaatje door ROM-D draagt bij aan programma 3. Ruimte. Genereert dividendinkomsten in het ondersteunende programma Financiën en belastingen.
Ontwikkelingen	ROM-D is in 2021 actief geweest in Sliedrecht met het geven van advies en ondersteuning aan de ontwikkelingen rondom de Woonboulevard op de Nijverwaard. Andere relevante ontwikkelingen zijn o.a. Kil III, Nedstaal in Alblasserdam, Dolderman in Dordrecht en het Genieterrein in Hendrik-Ido-Ambacht. Verder heeft de gemeente Rotterdam aangegeven uit te willen treden. Zij hebben een aandeel in de Kil III C.V. en de daaraan gekoppelde ROM-D beheer N.V. Hier is eerder ook de BNG uitgetreden. Hiervoor zijn in 2021 voorbereidingen getroffen.
11. MerwedeLingelijn B.V.	
Naam, Vestigingsplaats	MerwedeLingeLijn B.V. (Gorinchem)
Deelnemers	Dordrecht, Sliedrecht, Hardinxveld-Giessendam, Gorinchem, Molenlanden, Vijfheerenlanden, Geldermalsen.
Type organisatie	Besloten Vennootschap
Doelstelling (openbaar belang)	Deze B.V. heeft tot doel om in samenwerking te komen tot een verbetering van de MerwedeLingeLijn, onder meer door het realiseren van nieuwe stations c.a.
Financieel belang van de gemeente	Er is een aandelenpakket van 39% van het totaal (€ 250.000).
Bestuurlijk belang/ zeggenschap gemeente	Aandeelhouder, aandeelhouder tijdens de aandeelhoudersvergadering.
Bestuurlijk vertegenwoordiger	Wethouder Spek
Relatie met programmabegroting	De MerwedeLingeLijn levert een bijdrage aan de programma's 2. Economie, arbeidsmarkt en onderwijs.
Ontwikkelingen	Op de halte Gorinchem Noord na zijn alle onderdelen van het project gerealiseerd.

4.6.3 Bijdrage aan gemeenschappelijke regelingen

De volgende bijdragen zijn in 2021 betaald.

Bijdrage aan	Werkelijk 2021
Service Centrum Drechtsteden	2.832
Gemeentebelastingen en Basisinformatie Drechtsteden	526
Onderzoek Centrum Drechtsteden	96
Bureau Drechtsteden	229
Sociale Dienst Drechtsteden	21.259
Dienst Gezondheid & Jeugd Zuid-Holland Zuid	1.491
Serviceorganisatie Jeugd ZHZ	9.034
Drechtwerk	531
Veiligheidsregio Zuid-Holland Zuid	1.827
Omgevingsdienst Zuid-Holland Zuid	514
Totaal Gemeenschappelijke regelingen	**38.339**

4.7 Paragraaf grondbeleid

4.7.1 Inleiding

Het grondbeleid heeft grote invloed op en samenhang met de realisatie van programma's zoals Openbare Ruimte, Verkeer en Vervoer, Ruimtelijke Ordening en Milieu en Wonen. Het grondbeleid is opgenomen in de nota Grondbeleid Sliedrecht 2015. Hierin staat beschreven dat de gemeente een actieve rol aanneemt als procesregisseur bij gebiedsontwikkeling en een facilitair grondbeleid voert, tenzij grote maatschappelijke opgaven vragen om een actief grondbeleid. Het proces, de instrumenten, de grondportefeuille, de financiële uitgangspunten en organisatie die daarbij horen, worden in de nota omschreven. Er is gestart met het actualiseren van de nota grondbeleid en de nota kostenverhaal. verwachting is dat besluitvorming hierover in 3e kwartaal van 2022 zal plaatsvinden.

Jaarlijks worden met het opstellen van de jaarrekening de grondexploitaties geactualiseerd en wordt de marktwaarde van de materiële vaste activa (MVA) opnieuw bepaald. Dit resulteert in een nieuwe prognose van het resultaat voor de grondexploitaties en eventueel een afwaardering bij de MVA (wanneer de boekwaarde hoger is dan de marktwaarde). De raming van de jaarlijkse baten en lasten wordt vervolgens verwerkt in de begroting van het daaropvolgende jaar.

4.7.2 Bouwgronden in exploitatie

De onderstaande grafiek en tabel geeft per grondexploitatie het verloop van de lasten en baten aan in de jaren dat het plan 'onder handen' is. In de kolom 'Stand t/m 31-12-2021' staan de totale lasten en baten tot dat moment. Het jaarlijkse verschil tussen de lasten en baten wordt geactiveerd als 'onder handen werk' onder de vlottende activa op de balans. Wanneer het plan gerealiseerd is, kan het resultaat worden bepaald. Het verwachte resultaat staat in de tabel opgenomen, op basis van eindwaarde. Sinds de vernieuwing van de BBV-regelgeving rondom grondexploitaties zijn gemeenten verplicht tussentijds winst te nemen via de 'Percentage of completion'- methode (POC). Het resultaat van grondexploitaties die een positieve eindwaarde laten zien, wordt gefaseerd genomen volgens de geldende regelgeving. Echter houden wij het voorzichtigheidsbeginsel in acht door de winst pas te nemen wanneer deze gerealiseerd is. Het moment waarop dit bepaald wordt is de jaarrekening. Derhalve zijn de geprognosticeerde resultaten niet opgenomen in het saldo van de begroting.

Lasten en baten van de grondexploitaties

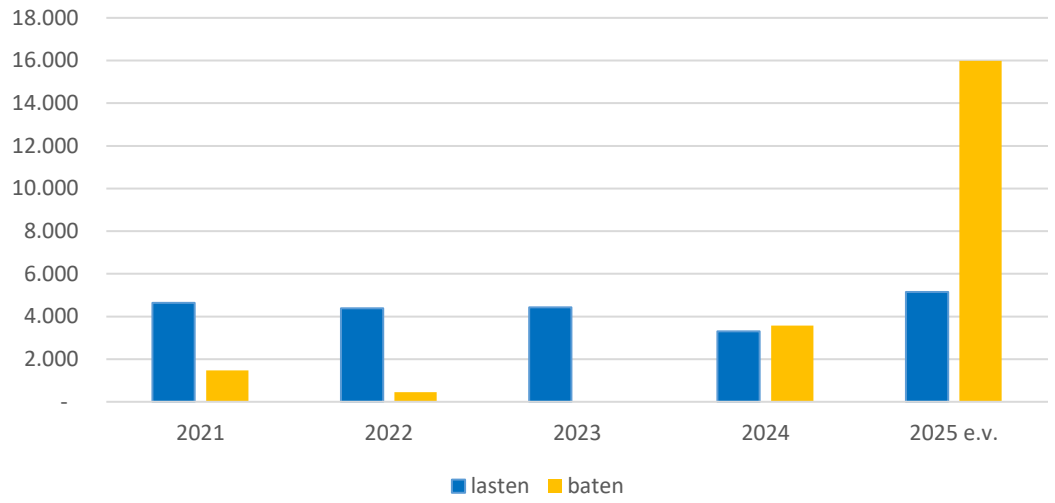

Grondexploitatie	Realisatie t/m 31-12-2021		2022		2023		2024		2025 en verder		Eindwaarde GREX	
Burg. Winklerplein												
Uitgaven	N	2.029	N	969	N	1.198	N	614		-	N	4.701
Inkomsten	V	108		-		-	V	3.579		-	V	3.687
Balansmutatie	V	1.921	V	969	V	1.198	N	4.087		-		-
Verwacht resultaat		-		-		-	N	1.122		-	N	1.122
Stationspark 3 / Sliedrecht Buiten												
Uitgaven	N	2.365	N	2.315	N	2.906	N	2.684	N	5.149	N	15.419
Inkomsten	V	204	V	161		-		-	V	15.985	V	16.350
Balansmutatie	V	2.161	V	2.154	V	2.906	V	2.684	N	9.905	V	0
Verwacht resultaat		-		-		-		-	V	931	V	931
Stationspark II												
Uitgaven	N	246	N	1.096	N	322		-		-	N	1.664
Inkomsten	V	1.167	V	296		-		-		-	V	1.463
Balansmutatie	N	921	V	800	V	121		-		-	N	0
Verwacht resultaat		-		-	N	201		-		-	N	201

Burg. Winklerplein / Bouwblok C
Binnen de totale ontwikkeling van het Burgemeester Winklerplein is voor de ontwikkeling van bouwblok C een grondexploitatie geopend. In december 2021 zijn hernieuwde afspraken met de ontwikkelaar gemaakt over de afronding van het totale plan. In de geactualiseerde grondexploitatie zijn deze afspraken nu verwerkt. De looptijd van de totale exploitatie is nog steeds geprognosticeerd tot eind 2024. Er is een (aanvullende) storting gedaan van in de verliesvoorziening verliesgevende grondexploitaties, omdat bij het opmaken van de jaarrekening is besloten de risico's die zijn ingeschat op een hoge kans van optreden worden opgenomen in de verliesvoorziening.

Stationspark 3 / Sliedrecht Buiten
Op 14 december 2021 is een nieuw ruimtelijk kader vastgesteld voor Sliedrecht Buiten en Stationspark 3, waarbij het uitgangpunt de horizontale variant van de nieuwe sportvelden is. In 2022 vertalen we dit in een afzondelijke grondexploitatie van Stationspark 3 en een investeringsvoorstel voor de aanleg van het nieuwe sportpark in Sliedrecht Buiten.

Voor deze jaarrekening is de bestaande grondexploitatie, die is opgesteld voor beide locaties, als uitgangspunt gehanteerd. Dit is de basis voor de boekwaarde in de balans en de onderbouwing van de toets van de boekwaarde ten opzichte van de eindwaarde van beide projecten.

Stationspark II
De grondexploitatie van Stationspark II is geactualiseerd en de verwachting is dat deze exploitatie per 2022 kan worden afgesloten. Momenteel zijn alle kavels verkocht en wordt de openbare ruimte verder ingericht verwachting is dat dit in 2023 in zijn geheel kan worden afgerond. Er is een (aanvullende) storting gedaan van in de verliesvoorziening verliesgevende grondexploitaties, omdat bij het opmaken van de jaarrekening is besloten de risico's die zijn ingeschat op een hoge kans van optreden worden opgenomen in de verliesvoorziening.

4.7.3 Materiële vaste activa

Als de boekwaarde van de materiële vaste activa hoger is dan de marktwaarde moet er een afwaardering plaatsvinden of een voorziening worden getroffen. Op de boekwaarde mogen geen kosten worden bijgeschreven.

Watertorenterrein

De gemeente is met de ontwikkelaar in gesprek over het afsluiten van een anterieure overeenkomst. In deze overeenkomst moeten ook afspraken worden vastgelegd over de vergoeding van de kosten die de gemeente tot op heden heeft gemaakt.

Voor het Watertorenterrein is een voorontwerpbestemmingsplan in procedure gebracht. In 2014 is de procedure stopgezet, omdat vragen rezen over afzetmogelijkheden van de voorziene woningen op de huidige woningmarkt. Om die reden is de projectontwikkelaar toen gevraagd de behoefte aan het gewenste type woningen en de daarbij behorende prijsklassen beter te onderbouwen. In afwachting daarvan zijn de werkzaamheden aan het voorontwerpbestemmingsplan gestopt. Op een verzoek van de ontwikkelaar om een ontwerpbestemmingsplan toch in procedure te nemen is afwijzend beschikt.

Inmiddels zijn de gesprekken tussen de projectontwikkelaar en de gemeente weer opgestart en wordt vervolg gegeven aan een eerder opgestelde intentieovereenkomst, waarbij de ontwikkelaar ook de kosten van de gemeente vergoedt. Daarnaast is gestart met vormgeven van een anterieure overeenkomst, waarover nu afstemming met de ontwikkelaar plaatsvindt. De Provincie Zuid-Holland heeft er mee ingestemd dat voor de ontwikkeling van dit plan een bestemmingsplan met verbrede reikwijdte wordt toegepast.

De Driehoek

In het vierde kwartaal 2019 is besloten om geen grondexploitatie te openen voor De Driehoek en te kijken naar alternatieve invullingen. Daarbij wordt voornamelijk gedacht aan een invulling die past bij de duurzaamheidsambities van de gemeente Sliedrecht. In 2021 is dit verder ter hand genomen maar nog niet afgerond. Dit wordt momenteel verder uitgewerkt.

Overige gronden

Onder de overige gronden vallen de gronden die een vaste bestemming hebben en niet in het transformatieproces zitten, of waarvoor geen raadsbesluit is genomen waarbij inhoud wordt gegeven aan ambitie en planperiode. Hieronder vallen de gronden Middelblok, weilanden nabij Wijngaarden en een aantal restpercelen bij Benedenveer. Weilanden kunnen worden ingezet als ruilgrond ten behoeve van het project Stationspark 3 / Sliedrecht Buiten.

Voorziening afwaardering Materiële vaste activa

De voorziening voor de afwaardering van de MVA bedraagt € 1.051.262. In de jaarrekening 2019 is een aantal gronden definitef afgewaardeerd. De huidige voorziening blijft echter gehandhaafd, omdat deze betrekking heeft op andere gronden.

Voorziening verlieslatende grondexploitaties

Voor de grondexploitatie BW-Plein is een aanvullende voorziening getroffen, ter grootte van het verwachte verlies. Een aantal risico's voor Stationspark II en Burg. Winklerplein worden geacht uit te komen. Derhalve zijn deze ook opgenomen als last in de grondexploitatie wat resulteert in een hoger verwacht verlies voor BW-plein en een verwacht verlies voor Stationspark II.

4.8 Paragraaf Grote projecten

4.8.1 Inleiding

In 2021 is er uitvoering gegeven aan verschillende grote projecten. De grote projecten zijn divers van karakter. Dat betekent ook dat de rol van de gemeente binnen de onderscheiden projecten verschillend is. In sommige projecten heeft de gemeente een actieve, stimulerende rol en rust er veel verantwoordelijkheid bij de gemeente. In andere projecten heeft de gemeente een kaderstellende, faciliterende rol.

Hoe verschillend de projecten ook zijn, bij de projecten wil de gemeente zo veel mogelijk de samenwerking zoeken met de inwoners en het bedrijfsleven. Door naar hen te luisteren willen we ideeën die leven binnen het dorp proberen zo goed mogelijk te benutten en waar mogelijk een plaats geven binnen de projecten.

Bij de uitvoering van de projecten houdt het college rekening met actuele ontwikkelingen. Mocht dit leiden tot een andere invulling van een project dan tot nu toe bekend, dan komt het college hiervoor met onderbouwde voorstellen naar de raad.

Tot op het moment van schrijven van deze paragraaf is als definitie voor grote projecten in Sliedrecht gebruikt: Grote projecten zijn projecten die maatschappelijk en/of politiek grote impact (kunnen) hebben. De werkzaamheden aan de infrastructuur in ons dorp kunnen voor onze inwoners grote impact hebben en kunnen daarom aangemerkt worden als "Groot project". Naar aanleiding van het rapport van de Rekenkamer 'Onderzoek sturen op grote projecten' wordt deze definitie en daarmee de afbakening van wat een groot project is, aangepast. In deze paragraaf wordt echter nog gerapporteerd over de lijst van grote projecten zoals die ook bij de begroting 2021 is aangehouden.

4.8.2 Stand van zaken

Hieronder is de stand van zaken van de grote projecten weergegeven. Het betreft hier de stand van zaken op het moment van vaststelling van deze jaarstukken.

A) Baanhoek-West

Doel:
Ontwikkeling hoogwaardige woonwijk aan de westkant van Sliedrecht met ca. 950 woningen, enkele bedrijfskavels en voorzieningen zoals een basisschool en medisch centrum.

Status:
De woningbouw is grotendeels gerealiseerd en diverse delen van de wijk zijn ingericht en opgeleverd. De woningen bij het plandeel De Eilanden zijn opgeleverd en de brug is geplaatst. De negen woningen aan de Corellistraat zijn verkocht en de uitvoering is gestart. De omgevingsvergunningen voor de eerste fase van Het Buurtschap zijn in procedure. Op het bedrijventerrein zijn diverse kavels gerealiseerd. De voorbereidingen voor de realisatie van de overige kavels is in volle gang.

B) Begraafplaats

Doel

Voldoende capaciteit creëren om aan de begraafbehoefte te kunnen blijven voldoen.

Status

De aannemer voor de uitbreiding is inmiddels ver gevorderd met de realisatie van de damwanden. We naderen de start van de voorbelasting periode van negen maanden. Direct daarna zal de groeninplant van de nieuwe locaties plaatsvinden en worden op die plekken nog nieuwe paden aangelegd.

De komende periode start de aannemer voor het beheerdersonderkomen met de sloop van het bestaande gebouw. Tijdens de bouwperiode worden twee tijdelijke onderkomens geplaatst zodat het dagelijkse werk op de begraafplaats zo goed mogelijk kan doorgaan.

C) Burgemeester Winklerplein

Doel

De herstructurering van het Burgemeester Winklerplein.

Status

Op 14 december 2021 is de aangepaste planopzet (het programma), de stedenbouwkundige randvoorwaarden en grondexploitatie vastgesteld. Ter voorbereiding op de bestemmingsplanprocedure zijn er diverse onderzoeken uitgevoerd zoals een onderzoek naar de geluidskwaliteit, flora & fauna, bodemkwaliteit, parkeren, de verkeerscirculatie en een distributie planologisch onderzoek (DPO). Het concept ontwerp-bestemmingsplan is gereed en is naar onze overlegpartners (o.a. Provincie, Waterschap, Veiligheidsregio) gestuurd voor overleg. De aanvraag voor de omgevingsvergunning voor bouwdeel B is ingediend en wordt beoordeeld.

Er wordt door de civieltechnische projectleider gewerkt aan een ontwerp van de buitenruimte. Daarvoor wordt onderzoek gedaan naar o.a. de bodemkwaliteit en de verkeersafwikkeling. Over het ontwerp voor de buitenruimte wordt met diverse beleidsafdelingen afgestemd.

Ook is de kiosk (BW plein nr. 27 gesloopt) en het gezondheidscentrum opgeleverd.

D) De Driehoek

Doel

Invulling van de Driehoek met duurzaamheidsinitiatieven die bijdragen aan de duurzaamheidsambities van de gemeente.

Status

Er worden goede constructieve gesprekken gevoerd met belanghebbenden. Het gesprek met de heer Van Vuren is afgerond en heeft geresulteerd in een grondruil. Het onderzoek naar duurzame initiatieven loopt. Verder is de vergunning afgegeven voor de inrichting van het gronddepot en zijn de voorbereidende werkzaamheden gestart.

E) Kerkbuurt

Doel

Versterking van de bekendheid, uitstraling, invulling, aantrekkelijkheid en toekomstbestendigheid van de Kerkbuurt.

Status

De herinrichting van het Horecaplein en Merwedeplein is afgerond. Een aantal vastgoedeigenaren is zichtbaar aan de slag gegaan met opwaardering van een pand of heeft inmiddels concrete plannen ingediend voor transformatie van panden op de Kerkbuurt. Hierbij is gebruik gemaakt van de subsidiemogelijkheden op basis van de Subsidieregeling Kerkbuurt 2020-2022.

Ook is de verhuisbeweging vanuit de aanloopstraten naar het kernwinkelgebied op gang gekomen. Deze ontwikkelingen zijn gestimuleerd door de subsidieregeling en personele inzet. De werkzaamheden t.b.v. de bouw van de appartementen (Kerkbuurt 12-18) zijn afgerond.

Foto: twitter @Janpakdeleuning

F) Nijverwaard

Doel

Verbeteren van de aantrekkelijkheid van Nijverwaard.

Status

Vanuit de visie op de Woonboulevard zijn prioritaire locaties (winkels en bedrijven) in kaart gebracht waarmee ambtelijk en bestuurlijk wordt gesproken over optimalisatiemogelijkheden.

Sinds eind 2020 is de ROM-D hiervoor actief betrokken, in aanvulling op het reeds bestaande overleg met betrokken ondernemers op de Nijverwaard.

Vanuit het project Parallelweg is onderzoek gedaan naar het verleggen van de fietsverbinding naar de Leeghwaterstaat om ruimte te creëren voor nieuwe kruispuntoplossingen op de Parallelweg. Hieruit blijkt dat de aanleg van rotondes op de Parallelweg en een vrijliggend fietspad langs de Leeghwaterstraat in principe inpasbaar zijn. De verdere haalbaarheid en de kosten hiervan worden verder uitgewerkt.

Vanuit de ruimtelijke opgave wordt – in het verlengde van het civiele project Parallelweg – een opwaardering van de Leeghwaterstraat verkend.

Foto: Cees Schilthuizen

G) Sliedrecht Buiten/ Stationspark 3

Doel

Het realiseren van een recreatief knooppunt, genaamd 'Sliedrecht Buiten', ten noorden van de Betuweroute, een parkeervoorziening, horecavoorziening en een bedrijventerrein op de locatie van de huidige voetbalclub VV Sliedrecht.

Status

Op 14 december zijn de ruimtelijke kaders en het voorbereidingskrediet vastgesteld door de gemeenteraad. In samenwerking met de sportverenigingen is er gewerkt aan een ruimtelijk plan en begint steeds meer vorm te krijgen. De voorbereiding voor de bestemmingsplanprocedure is eind 2021 gestart. Er worden gesprekken gevoerd met diverse partijen over de verwerving van grond.

H) Staatsliedenbuurt

Doel

Herstructurering en toekomstbestendig maken van de wijk.

Status

De laatste woningen zijn opgeleverd en de bouw is gereed. De laatste werkzaamheden aan de buitenruimte vinden plaats.

Foto: Tablis

I) Stationspark 2

Doel
De ontwikkeling van enkele kavels tot hoogwaardig kantoorterrein.

Status
De laatste kavels op het bedrijventerrein Stationspark II zijn verkocht. Op deze kavels worden verschillende kantoorlofts gebouwd bestaande uit kleinere kantoren waardoor kleinere bedrijven zich kunnen vestigen in Sliedrecht. De voorbereidende werkzaamheden voor de inrichting buitenruimte zijn gestart.

Foto: Xentraal

J) Watertorenterrein

Doel
Ontwikkeling van het Watertorenterrein tot woningbouwlocatie.

Status
De gemeente is met de ontwikkelaar in gesprek over het afsluiten van een anterieure overeenkomst. Er loopt een complexe discussie tussen de ontwikkelaar en Rijkswaterstaat over de vraag of waterkavels benut kunnen worden voor woningbouw. Deze discussie neemt meer tijd dan verwacht. Tot er een antwoord is kan de ontwikkelaar geen nieuw plan met de gemeente en de participanten bespreken. De gemeente wacht noodzakelijkerwijs af tot deze discussie tussen ontwikkelaar en Rijkswaterstaat is afgerond.

Foto: RPAS Peter Donk/ Sliedrecht24

5 JAARREKENING

5.1 Grondslagen voor waardering en bepaling van het resultaat

5.1.1 Algemeen

De rekening is bestemd om verantwoording af te leggen over het gevoerde beleid en beheer en vormt het sluitstuk op de budgetcyclus. De rekening geeft inzicht in de financiële positie van de gemeente en bepaalt achteraf de realiteitswaarde van de begroting, zowel cijfermatig als inhoudelijk.

Bij de samenstelling van de rekening zijn de betreffende voorschriften uit de Gemeentewet en het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) in acht genomen. Met name op de punten waar de eigenheid van de gemeente in het geding kan komen, is enige vrijheid toegestaan.

Volgens artikel 200 van de Gemeentewet zal de rekening vóór 15 juli in het jaar volgend op het dienstjaar door de gemeenteraad vastgesteld moeten zijn. Hiermee wordt voldaan aan één van de voorwaarden om in aanmerking te komen voor het repressief (terughoudend) toezicht door de provincie.

De grondslag voor de algemene uitkering van het gemeentefonds is de septembercirculaire.

De verantwoording van de eigen bijdrage van het Centraal Administratie Kantoor vindt geheel plaats bij de Sociale Dienst Drechtsteden en wordt verrekend met de gemaakte kosten.

5.1.2 Waarderingsgrondslagen voor staat van baten en lasten

De baten en lasten worden toegerekend aan het jaar waarop zij betrekking hebben. Baten en winsten worden slechts genomen voor zover zij op balansdatum zijn gerealiseerd. Verliezen en risico's die hun oorsprong vinden voor het einde van het begrotingsjaar, worden in acht genomen indien zij voor het opmaken van de jaarrekening bekend zijn.

5.1.3 Waarderingsgrondslagen voor de balans

Immateriële vaste activa

Onder de immateriële vaste activa worden opgenomen:

- Kosten van onderzoek en ontwikkeling
- Bijdrage aan activa in eigendom van derden

De immateriële activa worden gewaardeerd op verkrijgings- of vervaardigingsprijs verminderd met afschrijvingen. Voor kosten van onderzoek en ontwikkeling geldt een afschrijvingsduur van maximaal 5 jaar (artikel 34 b BBV). Voor de bijdrage aan de activa in eigendom wordt afgeschreven over de levensduur.

Materiële vaste activa

Onder de materiële vaste activa worden investeringen opgenomen die betrekking hebben op:

- De gemeentelijke organisatie:
    - gebouwen waarin gemeentelijke activiteiten zijn ondergebracht;
    - machines, apparaten, installaties, inventaris, vervoermiddelen e.d.
- Objecten die door de gemeente geëxploiteerd worden:
    - gronden en terreinen, bedrijfsgebouwen en woonruimten etc;
    - evenals de infrastructuur van de gemeente: wegen, straten, bruggen, groenvoorziening, riolering, verkeersvoorzieningen e.d.

Activa met een meerjarig economisch nut zijn opgenomen tegen de boekwaarde. De boekwaarde betreft de verkrijgingprijs of vervaardigingprijs verminderd met de reeds vervallen afschrijvingstermijnen. De verkrijgingprijs of vervaardigingprijs wordt volgens de uitgangspunten van het BBV bruto geactiveerd. Onttrekkingen uit bestemmingsreserves maken geen deel uit van de verkrijgingprijs of vervaardigingprijs, maar worden over de gehele looptijd gecorrigeerd op de

berekende (afschrijvingen)lasten. Verkregen subsidies van derden worden wel direct in mindering gebracht op de verkrijgingprijs of vervaardigingprijs.

Waardering van activa met een meerjarig maatschappelijk nut vindt plaats tegen de boekwaarde. De boekwaarde betreft de bruto-verkrijgingsprijs of vervaardigingsprijs verminderd met de reeds vervallen afschrijvingstermijnen. Activering vindt plaats tegen de bruto-verkrijgingprijs of vervaardigingsprijs. De erfpachtgronden zijn opgenomen onder de materiële vaste activa met een economisch nut. De afschrijvingstermijnen zullen in principe worden afgestemd op de verwachte economische levensduur. De afschrijvingstermijn voor de hiervoor genoemde materiële vaste activa zijn de volgende:

Overzicht afschrijvingstermijn per soort actief economisch nut

Activa economisch nut	Afschrijvingstermijn
Archiefstellingen (verrijdbaar)	15 jaar
Automatisering – hardware	3 – 5 jaar
Automatisering – software	Afhankelijk functionaliteit
Begraafplaatsen – aanleg en uitbreiding	40 jaar
Begraafplaatsen – ruimen van graven	10 jaar
Beschoeiingen singels (hardhout)	15 jaar
Centrale verwarmingsinstallaties	15 jaar
Elektronische apparatuur (telefoon, alarm)	10 jaar
Gebouwen – permanent	40 jaar (annuïtair)
Gebouwen – semi-permanent	25 jaar (annuïtair)
Gebouwen – noodgebouwen	10 jaar (annuïtair)
Gebouwen – verbouwingen en aanpassingen	10 jaar (annuïtair)
Gebouwen – inrichtingen van gebouwen	10 – 20 jaar (annuïtair)
Gebouwen – renovatie	25 jaar
Grootschalige basiskaart	10 jaar
Gronden	0 jaar
Hogedrukspuit	7 jaar
Houtversnipperaar	8 jaar
Maaimachines	8 jaar
Mechanische installaties en machines	10 jaar
Reinigingsdienst – bedrijfsvuilcontainers	10 jaar
Reinigingsdienst – huisvuilcontainers	20 jaar
Reinigingsdienst – ondergrondsecontainers	15 jaar
Reinigingsdienst – vuilnisauto's en overige voertuigen	8 jaar
Rioleringen - aanleg en renovatie	40 jaar
Rioleringen – drukriool	20 jaar
Reproductieapparatuur	5 jaar
Sneeuwschuivers (groot en klein)	10 jaar
Sportvelden – renovatie/herstel trainingsveld	10 jaar
Sportvelden – renovatie/herstel speelvelden	20 jaar
Sportvelden – renovatie/herstel kunstgrasvelden	15 jaar
Sportterreinen, aanleg en inrichting	25 jaar
Sportzaal – vouwwanden	10 jaar
Sportzaal – renovatie kleed- en doucheruimte	10 jaar
Stemmachines	10 jaar
Terreinen, aanleg en inrichting	25 jaar
Verkeerstellers	10 jaar
Vervoermiddelen en materieel	8 jaar
Zoutstrooiers	10 jaar

Overzicht afschrijvingstermijn per soort actief maatschappelijk nut

Activa maatschappelijk nut	Afschrijvingstermijn
Aanleg, cq renovatie sportvelden (excl. aankoop grond)	20 jaar
Asfalt deklagen	20 jaar
Herstraten	20 jaar
Drainage	10 jaar
Duikers	10 jaar
Gronden en terreinen (waarop aanleg van weg, park, etc)	Op basis van bestemming
Renovatie speelplaatsen, parken	15 jaar
Kunstwerken (bruggen, viaducten)	25 jaar
Lichtmasten	25 jaar
Lichtmastarmaturen	15 jaar
Verkeerslichtinstallaties	15 jaar
Waterwegen	40 jaar
Wegen, rotondes	40 jaar

Met uitzondering van de gebouwen worden alle investeringen met jaarlijks gelijke bedragen afgeschreven (lineair). Sliedrecht schrijft gebouwen, gezien de waardeontwikkeling, af op annuïteitenbasis. Indien er nauwelijks sprake is van waardevermindering en er voor het uitvoeren van planmatig onderhoud bijtijds wordt gespaard, is het reëel om hierbij op basis van annuïteiten af te schrijven.

Op activa die in de loop van het jaar zijn aangeschaft, wordt afgeschreven met ingang van het eerstvolgende boekjaar na ingebruikname.

Vanaf 2011 is bij de bepaling van de afschrijving voor het eerst rekening gehouden met een restwaarde. Als gevolg van de restwaarde dalen de af te schrijven bedragen en daarmee ook de jaarlijkse afschrijvingskosten. De restwaarde is bepaald op 25% van de verkrijgingprijs of vervaardigingprijs.

De boekwaarden van activa die commercieel worden gebruikt bedragen niet meer dan de waarden in het economisch verkeer. Bij overstijging hiervan zal extra afschrijving plaatsvinden tot het niveau van de economische waarde.

De erfpachtgronden worden gewaardeerd tegen de verkrijgingprijs, vermeerderd met de toegerekende algemene beheerskosten en verminderd met de gerealiseerde verkopen. De erfpachtgronden zijn opgenomen onder de materiële vaste activa met economisch nut. Voor verdere informatie wordt verwezen naar paragraaf grondbeleid.

Financiële activa

Onder financiële vaste activa vallen de kapitaalverstrekkingen, verstrekte leningen, overige uitzettingen (verstrekkingen) met een looptijd langer dan een jaar. De waardering is tegen nominale waarde (verstrekte waarde, verminderd met aflossingen en andere terugontvangsten). Bij een noodzakelijke afwaardering, wanneer de marktwaarde duurzaam lager is dan de verkrijgingsprijs, van financiële activa wordt het verschil in één keer als last genomen.

Voorraden

De onderhanden werken (bouwgrondexploitaties) zijn opgenomen tegen de verkrijgingsprijs vermeerderd met de vervaardigingskosten en verminderd met de opbrengsten wegens gerealiseerde verkopen en ontvangen (rijks)subsidies. Sinds de vernieuwing van de BBV-regelgeving rondom grondexploitaties zijn gemeenten verplicht tussentijds winst te nemen via de 'Percentage of completion'- methode (POC). Het resultaat van grondexploitaties die een positieve eindwaarde laten zien, wordt gefaseerd genomen volgens de geldende regelgeving. Echter houden wij het voorzichtigheidsbeginsel in acht door de winst pas te nemen wanneer deze gerealiseerd is. Het

moment waarop dit bepaald wordt is de jaarrekening. Geraamde verliezen worden per plan tegen netto contante waarde voorzien.

Liquide middelen, vorderingen en overlopende activa

De desbetreffende balansposten zijn uitgedrukt in nettobedragen, volgens de nominale waarde methode. De vorderingen en overlopende activa zijn bepaald volgens het stelsel van baten en lasten.

Eigen vermogen en voorzieningen

De reserves en voorzieningen zijn na verwerking van de financiële mutaties tegen de boekwaarden opgenomen. Aan de betreffende reserves en voorzieningen wordt geen rente toegevoegd, behalve de reserves die dienen ter dekking van kapitaallasten. De voorzieningen zijn opgenomen tegen de nominale waarde en gebaseerd op de informatie die ten tijde van het opstellen van de jaarrekening beschikbaar was. Uitzondering is de voorziening voor grondexploitaties welke tegen contacte waarde is opgenomen.

Opgenomen langlopende geldleningen en waarborgsommen

Deze leningen zijn opgenomen voor de oorspronkelijke waarden, verminderd met de gedane aflossingen conform de overeengekomen aflossingsschema's. Voor zover mogelijk worden leningen met een hoge rente afgelost door gebruikmaking van overliquiditeit dan wel het aantrekken van nieuwe leningen met een lagere rente. Per saldo moet echter sprake zijn van een voordeel. Boeterente als gevolg van vervroegde aflossingen worden in één keer ten laste van de exploitatie verantwoord.

Kortlopende schulden en overlopende passiva

De schulden en overlopende passiva zijn opgenomen voor de nominale waarden. Voor zover binnen de jaarlijkse exploitatie nog uitgaven of inkomsten waren te verwachten, zijn die in de betreffende balansbedragen opgenomen volgens het stelsel van lasten en baten.

De voorzieningen die gevoed zijn vanuit voorschot bedragen van Europese en Nederlandse overheidslichamen voor uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel die dienen ter dekking van lasten van volgende begrotingsjaren zijn afzonderlijk opgenomen onder de overlopende passiva.

Risico's

De risico’s worden beschreven in de paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing van het jaarverslag.

5.2 Gerealiseerd totaal saldo van baten en lasten

	Raming 2021 vóór wijziging			Raming 2021 ná wijziging			Realisatie 2021		
	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo
Programma									
Programma 1 Sociaal	N 34.046	V 9.127	N 24.920	N 38.173	V 9.901	N 28.272	N 37.087	V 10.321	N 26.766
Programma 2 Economie, arbeidsmarkt en onderwijs	N 9.220	V 5.773	N 3.448	N 7.992	V 4.624	N 3.367	N 6.911	V 4.008	N 2.903
Programma 3 Ruimte	N 12.422	V 8.404	N 4.018	N 15.174	V 9.877	N 5.298	N 15.021	V 10.271	N 4.750
Programma 4 Bestuur, veiligheid en organisatie	N 15.201	V 750	N 14.450	N 17.067	V 709	N 16.358	N 17.113	V 1.190	N 15.922
Programma 5 Financiën	N 948	V 44	N 904	N 968	V 44	N 924	N 521	V 39	N 482
Sub-totaal gerealiseerde baten en lasten programma's	N 71.837	V 24.097	N 47.740	N 79.374	V 25.154	N 54.219	N 76.653	V 25.829	N 50.824
Algemene dekkingsmiddelen									
Lokale heffingen	-	V 4.790	V 4.790	-	V 4.842	V 4.842	-	V 4.767	V 4.767
Algemene uitkeringen	-	V 43.265	V 43.265	-	V 46.511	V 46.511	-	V 47.173	V 47.173
Dividend	N 11	V 596	V 585	N 11	V 80	V 69	-	V 274	V 273
Saldo financieringsfunctie	V 231	-	V 231	V 608	-	V 608	V 68	-	V 68
Sub-totaal algemene dekkingsmiddelen	V 220	V 48.651	V 48.871	V 597	V 51.433	V 52.030	V 68	V 52.214	V 52.281
Onvoorzien	N 61	-	N 61	-	-	-	-	-	-
Gerealiseerd totaal saldo van baten en lasten	N 71.678	V 72.748	V 1.070	N 78.777	V 76.587	N 2.189	N 76.585	V 78.042	V 1.457
Toevoeging / onttrekking aan reserves									
Programma 1 Sociaal	V 7	V 438	V 445	N 28	V 1.012	V 984	N 28	V 630	V 602
Programma 2 Economie, arbeidsmarkt en onderwijs	N 452	V 328	N 124	N 863	V 338	N 525	N 741	V 170	N 570
Programma 3 Ruimte	N 1.192	V 816	N 376	N 6.592	V 6.247	N 345	N 1.004	V 448	N 557
Programma 4 Bestuur, veiligheid en organisatie	N 331	V 941	V 610	N 669	V 1.078	V 410	N 200	V 512	V 312
Programma 5 Financiën	N 197	-	N 197	N 1.252	V 2.453	V 1.201	N 57	V 1.411	V 1.354
Sub-totaal toevoeging/onttrekking aan reserves	N 2.165	V 2.522	V 358	N 9.403	V 11.128	V 1.724	N 2.030	V 3.171	V 1.141
Gerealiseerd resultaat	N 73.842	V 75.270	V 1.428	N 88.180	V 87.715	N 465	N 78.615	V 81.213	V 2.598

Overzicht gerealiseerd totaal saldo van baten en lasten (x € 1.000)

5.3 Analyse van de financiële afwijkingen per thema

De jaarrekening sluit met een positief saldo van afgerond € 2,6 mln. In deze paragraaf worden afwijkingen op het saldo van de ramingen van thema's groter dan € 25.000 per thema toegelicht.

5.3.1 Programma Sociaal

Overzicht financiële afwijking programma sociaal (x € 1.000)

Thema	Gewijzigde begroting	Realisatie	Afwijking
Cultuurvoorzieningen	-610	-970	-360
Integraal jeugdbeleid	-575	-478	97
Sport- en recreatievoorzieningen	-982	-761	221
Zorg	-25.121	-23.956	1.165
Totaal	**-27.288**	**-26.165**	**1.123**

Toelichting:
Het saldo van het programma Sociaal sluit € 1.123.000 positief af ten opzichte van onze laatste tussenrapportage 2021.

Thema Cultuurvoorzieningen
Het nadelig saldo op het thema cultuurvoorzieningen wordt o.a. bepaald door een verstrekte bijdrage aan het bestuur van het Nationaal Baggermuseum voor een bijdrage in de planfase voor het Delta Experience Center van € 40.000. De dekking van deze kosten verloopt via het Dorpsfonds. De raming voor het Dorpsfonds is echter volledig opgenomen binnen het thema Zorg.

In 2020 is in de begroting via de 1e tussenrapportage rekening gehouden met een budget voor de sloopkosten van het pand Stationsweg 2. Doordat financieel administratief de resterende boekwaarde van het pand van € 47.000 is afgeboekt in 2021 resulteert dit in een nadeel (boekverlies).

In het thema Cultuurvoorzieningen is de raming van de huuropbrengst van het complex De Lockhorst opgenomen. De werkelijke huuropbrengst is echter ten gunste gebracht van het onderdeel bronbad De Lockhorst binnen het thema Sport- en recreatievoorzieningen. Hierdoor leidt dit tot een nadelig resultaat van € 245.000 binnen het thema Cultuurvoorzieningen en een voordelig saldo binnen het thema Sport- en recreatievoorzieningen.

Thema Integraal jeugdbeleid
Naar aanleiding van de vastgestelde definitieve subsidiebeschikking van Stichting Open Jeugdwerk Sliedrecht (SOJS) over het jaar 2020 is in 2021 door de stichting een bedrag terugbetaald van € 44.500. Dit leidt in het boekjaar 2021 tot een voordeel binnen het thema Integraal jeugdbeleid. Als gevolg van de geldende coronamaatregelen was het niet mogelijk om alle geplande activiteiten uit te voeren. Daarnaast is van het Rijk in het kader van het maatschappelijk steunpakket Corona een incidenteel bedrag ontvangen van € 65.000 om in te zetten voor intensivering van initiatieven voor het welzijn van de jeugd. In 2021 is hiervan een bedrag van € 39.000 ingezet waardoor een voordelig saldo resteert van € 26.000.

Thema Sport- en recreatievoorzieningen
Als gevolg van de coronamaatregelen in 2021 zijn enkele beschikbare budgetten binnen het thema Sport- en recreatievoorzieningen niet ingezet of volledig benut. Het betreft hier met name het budget voor activiteitensubsidies. Per saldo resulteerde dit in een voordelig saldo van € 60.000. Daarnaast leverde de afwikkeling in 2021 van de "Specifieke uitkering Sport 2019" van het Rijk over het jaar 2019 een éénmalig voordeel op van € 13.000.

In het thema Cultuurvoorzieningen is de raming van de huuropbrengst van het complex De Lockhorst opgenomen. De werkelijke huuropbrengst is echter ten gunste gebracht van het onderdeel bronbad De Lockhorst binnen het thema Sport- en recreatievoorzieningen. Hierdoor leidt dit tot een nadelig resultaat van € 245.000 binnen het thema Cultuurvoorzieningen en een voordelig saldo binnen het thema Sport- en recreatievoorzieningen.

Thema Zorg
Op het thema "Zorg" is in het boekjaar 2021 een voordelig resultaat ontstaan van € 1.165.000. Dit resultaat is o.a. in belangrijke mate het gevolg van de volgende componenten.

De voorlopige afrekening van de regeling "Beschermd wonen" die door de centrumgemeente Dordrecht wordt uitgevoerd heeft geleid tot een voorlopig voordelig resultaat in 2021 van € 467.000. In 2021 heeft van enkele door ons gesubsidieerde organisaties de subsidievaststelling plaatsgevonden over het jaar 2020. Dit heeft geleid tot een terug storting van subsidie.

Binnen het thema Zorg zijn de begrote lasten en baten van het Dorpsfonds opgenomen. De lasten die in relatie staan tot dit Dorpsfonds zijn in 2021 verwerkt binnen het daarvoor toepasselijke thema en kostenplaats. De dekking van deze lasten is ten gunste gebracht van dit thema waardoor dat tot uitdrukking komt als voordelig saldo van € 127.000.

Op het budget voor de invoering van de nieuwe wet inburgering is een voordelig saldo ontstaan van € 28.000. Met de vaststelling van de 2e tussenrapportage 2021 is besloten om een deel van het te verwachten overschot op de inzet van de ontvangen financiële middelen voor de implementatie van deze wet toe te voegen aan het budget voor 2022.

In de eerste bestuursrapportage (burap) heeft de Serviceorganisatie jeugd (SOJ) reeds aangegeven dat de kosten voor jeugdhulp in 2021 voor de gemeente Sliedrecht naar verwachting € 1.296.201 hoger uitvallen. Na de gebruikelijke zienswijzeprocedure heeft de gemeente Sliedrecht deze cijfers in de 2e tussenrapportage (turap) verwerkt. In de 2e burap van de SOJ bleken de te verwachten kosten voor jeugdhulp in 2021 regionaal verder te zijn opgelopen. Ook voor de gemeente Sliedrecht werden de kosten in de 2e burap hoger geraamd. Op basis van deze raming komen de kosten voor de gemeente Sliedrecht € 107.000 hoger uit dan in de 2e turap begroot. De kostenstijging in de 2e burap wordt vooral toegeschreven aan hogere kosten voor specialistische hulpverlening binnen het landelijk transitiearrangement (LTA). Voor de jaarrekening van de gemeente Sliedrecht betekenen deze hoger geraamde kosten voor 2021 een overschrijding van de begroting voor jeugdhulp met € 107.000,-.

De Rijksregeling specifieke uitkering gemeentelijke hulp gedupeerden toeslagenproblematiek welke gemeenten moeten uitvoeren kent een niet kosten georienteerde financiering. De uitvoering voor Sliedrecht heeft plaatsgevonden bij de Sociale Dienst Drechtsteden. De hiermee gemoeide kosten zijn € 97.000,- lager dan de beschikbare dekking.

5.3.2 Programma Economie, arbeidsmarkt en onderwijs

Overzicht financiële afwijking programma economie, arbeidsmarkt en onderwijs (x € 1.000)

Thema	Gewijzigde begroting	Realisatie	Afwijking
Opgroeien en onderwijs	-2.106	-1.904	202
Verkeer- en vervoersbeleid	-457	-108	349
Inkomen	-19	-11	8
Werk- en ondernemerschap	-1.210	-976	234
Expl. Bouwgronden en wijken	-101	-474	-373
Totaal	**-3.893**	**-3.473**	**419**

Toelichting:
Het saldo van programma 2 sluit € 419.000 positief af ten opzichte van de laatste tussenrapportage 2021.

Thema Opgroeien en onderwijs
Het thema Opgroeien en onderwijs laat een positief saldo van € 208.000 zien. Dit saldo bevat een voordelig saldo op de raming van de kapitaallasten (ca. € 249.000) als gevolg van de verlaging van de renteomslag van 1% naar 0,01%, dit betreft binnen de jaarrekening een administratief financieel technische verdeling van de rentelasten over de diverse thema's waardoor het voordelig verschil binnen dit thema wordt gecompenseerd door het nadelig verschil binnen het thema Algemene heffingen. Daarnaast was er een nadeel van € 47.000 in verband met de kosten voor tijdelijke huisvesting van de Johannes Calvijnschool.

Thema Verkeer- en Vervoerbeleid
Het restant van het projectbudget voor de afronding van het project MerwedeLingeLijn stond ten onrechte nog op de balans. Bij het opmaken van de jaarrekening zijn deze middelen vrijgevallen. In 2022 e.v. zullen deze middelen worden aangewend voor de uitbreiding van de fietsstalling op beide treinstation.

Thema Werk- en ondernemerschap
Het voordeel op dit thema bestaat grotendeels uit een stelpost voor kapitaallasten 'Leeghwaterstraat' van € 75.000. Hiervoor is nog geen krediet verleend waardoor afschrijving nog niet plaats heeft gevonden. Er is voor € 16.000 minder uitgegeven aan participatieplekken en € 25.000 op beleid rondom lokale economie. De oorzaak van dit laatste is met name te wijten aan de coronabeperkingen waardoor diverse initiatieven, zoals het ondernemersontbijt en de zorg- en techniekroute, in 2021 geen doorgang konden vinden. Overige verschillen zijn bij elkaar € 2.000 nadelig.

Thema Exploitatie Bouwgronden en wijken
Voor het project Lanser (Rivierdijk) zijn meerkosten gemaakt € 73.000. Deze kosten waren benodigd om het project definitief te kunnen afronden inclusief de gemeentelijke bijdragen. Vanuit het verleden waren niet alle inspanningen duidelijk begroot.

Er is een (aanvullende) storting gedaan van € 310.000 in de verliesvoorziening verliesgevende grondexploitaties voor de projecten Burgemeester Winklerplein en Stationspark II. Bij het opmaken van de jaarrekening is besloten de risico's die zijn ingeschat op een hoge kans van optreden worden opgenomen in de verliesvoorziening en derhalve als een correctie op de boekwaarde van beide complexen in de balans verwerkt.

5.3.3 Programma Ruimte

Thema	Gewijzigde begroting	Realisatie	Afwijking
Woonruimtezaken	-353	-260	93
Afvalinzameling en verwerking	-646	-678	31
Beheer openbare ruimte	-2.290	-2.055	234
Milieu	-1.087	-1.672	-585
Ruimtelijke ordening	-1.145	-772	373
Wegen, bruggen en riolen	-1.413	-1.212	188
Totaal	**-5.643**	**-5.307**	**336**

Toelichting:
Het saldo van het programma Ruimte sluit € 336.000 positief af ten opzichte van onze laatste tussenrapportage 2021.

Thema Woonruimtezaken
De starterssubsidie is destijds in het leven geroepen om de aankoopprijs van enkele woningen te dempen voor woningstarters in de vorm van een tweede hypotheek. Bij verkoop kan de subsidie worden doorgegeven aan de koper of deze moet worden terugbetaald. In 2021 zijn een aantal verleende starterssubsidies terugbetaald, dit leverde een voordeel op van € 76.000. De kosten van de uitvoering voorrangsregeling 2021 zijn duurder uitgevallen omdat wij de behandeling van bezwaarschriften voor voorrangsverklaringen hebben uitbesteed. Dit kostte ons € 13.000 extra in 2021. Overige verschillen binnen dit thema komen per saldo op € 2.000 nadeel.

Thema Afvalinzameling en verwerking
Het voordelig resultaat op het thema Afvalinzameling en verwerking wordt in 2021 met name bepaald door een hogere opbrengst op de verkoop van oud papier als gevolg van gestegen tarieven. Daarnaast was door verenigingen een lagere hoeveelheid oud papier ingezameld dan waarmee vooraf rekening was gehouden. Hierdoor viel de vergoeding aan deze verenigingen in 2021 lager uit dan begroot. De opbrengst reinigingsrechten (bedrijfsvuil) liet in 2021 een nadeel zien doordat als gevolg van de coronacrisis door sluiting van horeca en winkels er minder bedrijfscontainers zijn geledigd.

Thema Beheer openbare ruimte
Voor onderdelen uit het Groenbeleidsplan is met de vaststelling van de begroting 2021 een incidenteel budget van € 100.000 opgenomen. In 2021 zijn geen uitgaven ten laste van dit budget gekomen waardoor dit tot een positief resultaat leidt. Dit budget was o.a. bedoeld voor onderhoud van de zgn. waterberging ten noorden van de spoorlijn. Deze is eind 2021 gereed gekomen. De uitgangspunten uit het groenbeleidsplan o.a. klimaatadaptatie zijn door de late vaststelling van het groenbeleidsplan nog niet in 2021 geëffectueerd.

Daarnaast is binnen het thema Beheer openbare ruimte een budget opgenomen voor onderhoud van kunstwerken/objecten in de openbare ruimte en het geluidscherm langs de A15 gesitueerd in Baanhoek-west. In 2021 is slechts beperkt onderhoud uitgevoerd waardoor een voordelig resultaat van € 60.000 optreedt. Voor de omvorming van middenbermen van gras naar laag groeiend groen was in 2021 een budget vanuit het College uitvoeringsprogramma 2018-2022 beschikbaar gesteld van € 90.000. Voor de uitvoering hiervan in 2021 was € 75.000 benodigd waardoor een voordeel optreedt van € 15.000. Een hogere opbrengst van begrafenisrechten dan geraamd resulteerde in 2021 in een positief exploitatieresultaat van de begraafplaats van € 32.000. Dit is met name het gevolg van fluctuatie in variabelen zoals grafkeuze en aantal overledenen. Tevens is door lager benodigd onderhoud van de nieuw aangelegde speelplekken in 2021 een voordelig resultaat ontstaan van € 14.000.

Thema Milieu
De baten zijn € 297.000 lager dan begroot, omdat er een inkomst uit subsidie is begroot in plaats van een onttrekking uit de reserve Duurzaamheid. Deze subsidie is in 2019 echter al ontvangen en gestort in de reserve Duurzaamheid. In het raadsvoorstel wordt daarom voorgesteld vanuit deze reserve een gelijk bedrag over te boeken naar de Algemene reserve. Waardoor er per saldo geen effect is op het resultaat.

De lasten zijn € 111.000 hoger dan begroot. Voor de voorbereiding van het geluidisolatieproject Deltalaan - Thorbeckelaan is in 2020 een subsidie ontvangen van het Rijk. Doordat deze subsidie in 2020 in het resultaat is verantwoord. De activiteiten zijn in 2021 opgestart en zullen in 2022 worden afgerond. Om het restant van de subsidiegelden in 2022 (alsnog) als dekking voor deze activiteiten aan te kunnen wenden zijn deze op de balans opgenomen onder de post 'overlopende passiva'.

Van de boekwaarde met betrekking tot de historische plankosten uit voorgaande jaren is besloten deze gefaseerd af te boeken in 2021 en 2022, gedekt door een onttrekking uit de reserve Eneco middelen. Bij het opmaken van de jaarrekening is geconclueerd dat het boekhoudkundig juist is om de gehele afboeking in 2021 te verantwoorden. Hierdoor is een nadeel ontstaan van € 165.000 ten opzichte van de geraamde afboeking.

Thema Ruimtelijke ordening
Vanuit het Integraal Accommodatieplan (IAP 2017) had de gemeente € 150.000 aangevraagd om het IAP uit te voeren. Het IAP is herzien door het in 2021 vastgestelde Vastgoedbeleid 2021-2028, waardoor de € 150.000 niet is ingezet. Voor de ambitie van het gemeentelijk vastgoed is er € 85.000 aangevraagd voor tijdelijk extra personeel. In 2021 is het tijdelijk extra personeel opgevangen binnen de beschikbare vacatureruimte. Voor het onderzoek ruimtelijke vernieuwing was geld beschikbaar gesteld uit de reserve eneco-gelden. Hiervan is € 49.000 niet besteed in 2021. Hierdoor wordt er in programma 5 voor eenzelfde bedrag minder aan deze reserve onttrokken. Op de bouwleges is € 100.000 voordeel behaald. Dit komt door extra bouwaanvragen boven het gemiddelde in de reguliere begroting. Overige verschillen binnen dit thema komen per saldo op € 3.000 nadeel.

Thema Wegen, bruggen en riolen
Het project fietsroute Craijensteijn is nog niet afgerond. De geraamde kapitaallasten hiervoor vallen in 2021 vrij. Dit levert een voordeel van € 59.000 op. Voor energiekosten is een nieuw contract afgesloten waardoor er een voordeel is ontstaan bij het product openbare verlichting van € 35.000. In de tweede tussenrapportage hadden wij gemeld dat de leges op kabels en leidingen fors meer zouden zijn in 2021. Nu blijkt dat, bovenop het verwachtte voordeel bij de tweede tussenrapportage, nog een voordeel is behaald van € 45.000.

Gemeenten kunnen via het gemeentefonds in aanmerking komen voor een bijdrage in de gemaakte kosten voor het opsporen en ruimen van ontplofbare oorlogsresten uit de Tweede Wereldoorlog. De gemeente Sliedrecht heeft in het jaar 2020 een beroep gedaan op deze regeling en hiervoor via de meicirculaire 2020 een bedrag ontvangen. Omdat dit niet volledig besteed is valt € 14.000 vrij op dit thema.

Er is een incidenteel voordeel ontstaan van € 23.000 als gevolg van een lagere toerekening materieel straatreiniging. Daarnaast waren de personeelskosten in 2021 lager dan verwacht op het product straatreiniging.

5.3.4 Programma Bestuur, veiligheid en organisatie

Overzicht financiële afwijking programma bestuur, veiligheid en organisatie (x € 1.000)

Thema	Gewijzigde begroting	Realisatie	Afwijking
Bedrijfsvoering	-116	-21	95
Begroten en verantwoorden	-114	-100	13
Bestuur	-3.118	-2.768	350
Communicatie en voorlichting	-70	-42	28
Dienstverlening	-720	-779	-59
Fysieke veiligheid	-1.822	-1.948	-126
Sociale cohesie	-578	-475	103
Overhead	-9.410	-9.477	-67
Totaal	**-15.949**	**-15.610**	**338**

Toelichting:
Het saldo van het programma Bestuur, veiligheid en organisatie sluit € 338.000 positief af ten opzichte van onze laatste tussenrapportage 2020.

Thema bedrijfsvoering
Het voordeel op dit thema wordt integraal toegelicht bij het thema Overhead van dit programma.

Thema Bestuur
Het grootste voordeel op dit thema betreft een vrijval uit de voorziening pensioenen wethouders van € 240.000. Jaarlijks wordt conform de wettelijke richtlijnen de toekomstige verplichting voor wethouderpensioenen berekend aan de hand van een actuariële berekening. Het doel van een actuariële berekening is om erachter te komen wat de contante waarde is van een bepaald opgebouwd kapitaal. Hieraan is een wettelijk rentepercentage gekoppeld dat jaarlijks wijzigt. De uitkomst van de actuariële berekening wordt in een voorziening gereserveerd. Hoe hoger het rentepercentage, des te lager het bedrag zal zijn dat in de voorziening beschikbaar moet zijn om aan de toekomstige verplichtingen te voldoen.
De laatste jaren was dit percentage erg laag maar is bij de laatste bekendmaking iets gestegen. Dit leidt tot een daling van het bedrag dat in de voorziening beschikbaar moet zijn en daarmee tot een voordeel voor de jaarrekening 2021. De formatie van het
college van B&W werd verlaagd naar 4,0 fte in 2021. Het financiële effect hiervan zou in combinatie met actualisatie voorziening wethouderspersioenen verwerkt worden, zoals gemeld in de begroting 2021. Gezien het voordeel op de wethouderspensioenen is er ook een cumulatief voordeel op de vacatureruimte van het college van € 34.000. Verder kent dit thema nog een voordeel bewoner- en burgerparticipatie met de daarbij behorende middelen voor communicatie van € 67.000. Met name door corona konden er minder activiteiten ontplooid worden op dit gebied. In relatie tot corona zijn er hogere kosten gemaakt voor vergaderingen van de gemeenteraad en bijeenkomsten in de Lockhorst ten bedrage van € 39.000. Overige verschillen binnen dit thema komen per saldo op € 27.000 voordeel.

Thema Communicatie en voorlichting
Op dit thema is een budget voor uitbreiding communicatiemiddelen niet volledig benut in 2021. Hierdoor is een voordeel ontstaan van € 35.000.

Thema Dienstverlening
De legesopbrengsten voor huwelijken en producten burgelijke stand lag aanzienlijk lager. Dit is met name te wijden aan de strenge regelgeving rondom corona en binnen locaties. Hierdoor is een nadeel ontstaan van € 18.000. Overige verschillen binnen dit thema komen per saldo op € 14.000 nadeel.

Thema fysieke veiligheid
Het nadeel op de raming is ontstaan door een extra bijdrage van € 60.000 aan de Veiligheidsregio ZHZ (VRZHZ) als gevolg van het effect van een wetswijziging m.b.t. de FLO (functioneel leeftijdsontslag) en AOW compensatie. Deze kosten worden 1 op 1 vereffend met de aangesloten gemeenten. De financiële gevolgen hiervan zijn door de Veiligheidsregio gepresenteerd bij de jaarstukken 2021. In 2020 heeft een aanpassing van de kostenverdeelsystematiek plaatsgevonden met de VRZHZ. Hierdoor betalen we via de jaarlijkse algemene bijdrage meer voor de component huisvesting aan VRZHZ maar is de huuropbrengst voor de kazerne evenredig hoger. In de begroting is tevens een opbrengstraming opgenomen voor door te berekenen kosten van de kazerne. Abusievelijk is deze opbrengstraming gehandhaafd terwijl er op grond van de aangepaste kostenverdeel-systematiek geen doorberekening van kosten meer plaatsvindt waardoor een nadeel van € 43.000 optreedt. In de 1e tussenrapportage 2022 zal dit aangepast worden.

Thema Sociale cohesie
Met de vaststelling van de begroting 2021 is een aanvullend structureel budget geraamd van € 75.000 ten behoeve van uitbreiding van handhavingscapaciteit. Vanwege de coronacrisis ontstond er grote vraag naar handhavingscapaciteit. Door deze schaarste op de arbeidsmarkt is het niet gelukt om in 2021 structureel invulling hieraan te geven waardoor dit een voordelig saldo oplevert. Daarnaast is in 2021 een voordelig resultaat ontstaan op het budget voor integrale veiligheid als gevolg van een lagere inzet op de preventie/handhaving van drugsgebruik vanwege de sluiting van de horeca.

Thema Overhead

Het voordeel op het thema Overhead en het thema Bedrijfsvoering bestaat voor € 125.000 uit een voordeel van de rente op het gemeentekantoor. Dit wordt gecompenseerd door het nadeel in programma 5. In totaliteit is sprake van een budgettair-neutraal effect. In 2021 zijn er in het kader van de organisatieontwikkeling een aantal plannen niet kunnen doorgaan. Dit lijdt tot een voordeel in 2021 van € 160.000. De organisatieontwikkeling loopt nog door in 2022, dit zal opgenomen worden in het voorstel voor resultaatbestemming.

Bij het opmaken van de jaarrekening is besloten een aanvullende storting te doen in de voorziening groot onderhoud gebouwen van € 187.000 voor de egalisatie van de lasten over de looptijd van het onderhoudsplan. Deze storting is niet opgenomen in de begroting van 2021, het volledige bedrag van de storting is opgenomen in de begroting 2022.

5.3.5 Programma Financiën

Overzicht financiële afwijking programma Financiën (x € 1.000)

Thema	Gewijzigde begroting	Realisatie	Afwijking
Algemene heffingen	52.307	53.154	382
Totaal	**52.307**	**53.154**	**382**

Toelichting:
Het saldo van het programma Financiën sluit € 382.000 positief af ten opzichte van onze laatste tussenrapportage 2021.

Thema algemene heffingen
Voor een aanzienlijk deel wordt het voordeel verklaard vanuit ontvangen middelen uit de gemeentefondscirculaires van het rijk. De ontvangen mutaties voor coronacompensatie en sociaal domein in de mei- en septembercirculaire 2021 (€ 736.000) zijn gereserveerd.

De Decembercirculaire 2021 gaf een voordeel van € 662.000. Naast compensatie voor coronakosten en taakmutaties sociaal domein liggen onvoorzienbare maatstafontwikkelingen hieraan ten grondslag.

Ten opzichte van deze voordelen is sprake van een nadeel van € 461.000 op het product Beleggingen. Met name is dit veroorzaakt door de hogere kapitaallasten. Dit nadeel wordt geneutraliseerd door voordelen op alle programma's voor de kapitaallasten op de diverse producten als gevolg van de daling van het rentepercentage van 1% naar 0,01%. In totaliteit is sprake van een budgettair-neutraal effect.

Verder benoemen wij lagere opbrengsten belastingen. Voor de onroerende zaakbelastingen niet-woningen is sprake van een lagere opbrengst van € 47.000. Bij de waarde-ontwikkeling is sprake van een neerwaartse trend. Zo worden veel kantoor- en winkelpanden lager gewaardeerd als gevolg van bijvoorbeeld huurverlagingen i.v.m. de coronacrisis.

Precariobelasting wordt achteraf opgelegd. In verband met de coronacrisis worden geen aanslagen opgelegd voor terrassen e.d. omdat met name de horeca zwaar te leiden heeft. Vanwege onzekerheid over de opbrengst is bij de opbrengstbepaling voor dit jaar hiermee rekening gehouden. Dit leidt tot een nadeel van € 38.000.

In de tweede bestuursrapportage 2021 van de GR Drechtsteden is besloten tot een hogere bijdrage van de deelnemende gemeenten, waaronder ook het GBD (Gemeentebelastingen en Basisinformatie Drechtsteden. Gezien het tijdstip (december 2021) waren gemeenten niet meer in de gelegenheid om de begroting bij te stellen. Dit heeft geleid tot een nadeel van €27.000 die niet meer via een begrotingswijziging kon worden opgevangen.

Overige verschillen binnen dit thema komen per saldo op € 18.000 nadeel.

5.4 Overzicht incidentele baten en lasten

Het BBV (art. 19 en 28) schrijft voor dat de gemeente zowel bij begroting als bij jaarrekening een overzicht van incidentele baten en lasten presenteert. Het overzicht is, voor zowel de raad als voor de provincie, een essentieel onderdeel bij de bepaling van het structureel evenwicht van de exploitatie. De structurele exploitatie wordt verkregen na eliminatie van de incidentele baten en lasten.

Het overzicht van incidentele baten en lasten bevat alleen 'eenmalige of tijdelijke' baten en/of lasten die bij ongewijzigd beleid en omstandigheden voor maximaal drie jaar vaststaan. Budgetverschillen op activiteiten inzake structureel bestaand beleid blijven in hun aard onderdeel van de "structurele exploitatie".

Conform de financiële verordening worden in deze jaarrekening de incidentele baten en lasten groter dan € 25.000 afzonderlijk gespecificeerd in het overzicht incidentele lasten en baten.

Overzicht incidentele baten en lasten 2021 (x € 1.000)

Programma	***Omschrijving***	***Realisatie 2021***	
Programma 1:	Sloopkosten pand Stationsweg 2		N 47
	Terugbetaling subsidie 2020 SOJ	V 44	
	Ontvangst regionaal overschot regeling Beschermd Wonen	V 465	
Programma 2:	Tijdelijke huisvesting Joh. Calvijnschool		N 47
	Project Lanser Rivierdijk (meerkosten)		N 73
Programma 3:	Ontvangst terugbetaling verstrekte starterssubsidies	V 76	
	Vrijval kapitaallasten fietsroute Craijensteijn	V 59	
	Hogere baten i.v.m. leges voor kabels en leidingen	V 45	
Programma 4:	Vrijval voorziening pensioen wethouders	V 240	
	Wetswijziging FLO regeling Veiligheidsregio		N 60
Programma 5:	Nadeel opbrengst precariobelasting		N 38
	Totale incidentele baten/lasten exclusief coronakosten	*V 929*	*N 265*
Corona:			
Programma 3:	2e Kamer Verkiezingen		N 55
	Raadsvergaderingen		N 107
	Communicatie		N 44
	Overig		N 48
	Totaal coronakosten		*N 254*
	Totale incidentele baten/lasten inclusief coronabaten	**V 929**	**N 519**

Dit levert in 2021 een totaal saldo van incidentele baten en lasten op van € 410.000.

5.5 Overzicht structurele baten en lasten

Uit deze jaarrekening blijkt dat er een structurele doorwerking van € 549.000 per jaar zit.

Overzicht structurele mutaties in reserves (x € 1.000)

Omschrijving	Vermeerdering	Vermindering
Reserve vervanging materieel PR	288	0
Reserve vervanging containers	108	0
Reserve kapitaallasten verenigingsverzamelgebouw	22	73
Reserve kapitaallasten met economisch nut	265	500
Reserve kapitaallasten nieuw gemeentekantoor	60	165
Reserve kleinschalige herontwikkeling	0	50
Reserve kapitaallasten nieuwbouw gemeentewerf	17	95
Reserve egalisatie tarieven afvalstoffenheffing	0	100
Reserve kapitaallasten investeringen met maatschappelijk nut	883	111
	1.643	**1.094**

Per saldo gaat het hier over een structureel bedrag van € 549.000 per jaar.

Op basis van bovenstaande informatie (uit 5.4 en 5.5.) ontstaat het volgende structurele begrotingssaldo:

Presentatie van het structureel begrotingssaldo	JR2020	B2021 voor wijziging	B2021 na wijziging	JR2021
Saldo van baten en lasten	21.583	1.070	-2.189	1.457
Toevoegingen en onttrekkingen aan reserves	-21.305	358	1.724	1.141
Begrotingssaldo inclusief reserve mutaties)	**278**	**1.428**	**-465**	**2.598**
Waarvan incidentele baten en lasten (saldo)	2.450	360	360	-410
Structureel begrotingssaldo	**2.728**	**1.788**	**-105**	**2.188**

Het bijbehorende financiële kengetal is voor de structurele exploitatie ruimte is 2,8%.

5.6 WNT-verantwoording

Per 1 januari 2013 is de Wet normering topinkomens (WNT) in werking getreden. De WNT is van toepassing op de gemeente Sliedrecht. Het voor de gemeente Sliedrecht toepasselijke bezoldigingsmaximum is in 2021 € 209.000 (bezoldigingsmaximum lokale overheden).

Deze verantwoording is opgesteld op basis van de volgende op de gemeente Sliedrecht van toepassing zijnde regelgeving: Het algemene bezoldigingsmaximum.

Het weergegeven individuele toepasselijke bezoldigingsmaximum is berekend naar rato van de omvang (en voor topfunctionarissen tevens de duur) van het dienstverband, waarbij voor de berekening de omvang van het dienstverband nooit groter kan zijn dan 1,0 fte.

1a. Leidinggevende topfunctionarissen met dienstbetrekking en leidinggevende topfunctionarissen zonder dienstbetrekking vanaf de 13e maand van de functievervulling alsmede degenen die op grond van hun voormalige functie nog 4 jaar als topfunctionaris worden aangemerkt

Gegevens 2021		
bedragen x € 1	**N.H. Kuiper**	**R.P.A. van Aalst**
Functiegegevens	Secretaris	Griffier
Aanvang en einde functievervulling in 2021	01/01 - 31/12	01/01 - 31/12
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	1,0	0,889
Dienstbetrekking?	Ja	ja
Bezoldiging		
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	118.157	80.038
Beloningen betaalbaar op termijn	21.656	14.602
Subtotaal	*139.813*	*94.640*
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	209.000	185.778
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	N.v.t.	N.v.t.
Bezoldiging	139.813	94.640
Het bedrag van de overschrijding en de reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	N.v.t.	N.v.t.
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	N.v.t.	N.v.t.
Gegevens 2020		
bedragen x € 1	**N.H. Kuiper**	**R.P.A. van Aalst**
Functiegegevens	Secretaris	Griffier
Aanvang en einde functievervulling in 2020	01/01 - 31/12	01/01 - 31/12
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	1,0	0,889
Dienstbetrekking?	Ja	ja
Bezoldiging		
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	116.481	78.661
Beloningen betaalbaar op termijn	20.288	13.804
Subtotaal	*136.756*	*92.465*
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	201.000	178.667
Bezoldiging	136.756	92.465

Overige rapportageverplichtingen op grond van de WNT

Naast de hierboven vermelde topfunctionarissen zijn er geen overige functionarissen met een dienstbetrekking die in 2021 een bezoldiging boven het individueel toepasselijke drempelbedrag hebben ontvangen.

5.7 Balans

In dit hoofdstuk presenteren wij de balanspositie van de gemeente. Deze is opgesteld volgens de regels die worden genoemd in het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV).

Activa	2021		2020	
Vaste activa				
Immateriële vaste activa		**2.516**		**2.741**
Kosten onderzoek en ontwikkeling voor een bepaald actief	-		189	
Bijdragen aan activa in eigendom van derden	2.516		2.552	
Materiële vaste activa		**72.802**		**67.978**
Investeringen met economisch nut				
gronden uitgegeven in erfpacht	36		36	
overige investeringen met een economisch nut	52.922		53.742	
Investeringen met economisch nut, waarvoor ter bestrijding van de kosten een heffing kan worden geheven				
overige investeringen met economisch nut met heffing	4.196		2.184	
Investeringen met maatschappelijk nut				
grond-, weg- en waterbouwkundige werken	13.460		10.282	
overige investeringen met een maatschappelijk nut	2.188		1.734	
Financiële vaste activa		**4.894**		**2.535**
Kapitaalverstrekkingen aan:				
Deelnemingen	2.306		1.166	
Gemeenschappelijke regelingen				
Overige langlopende leningen	1.526		1.369	
Overige uitzettingen met een looptijd ≥ 1 jaar	1.061		-	
Totaal vaste activa		**80.211**		**73.253**
Vlottende activa				
Voorraden		**2.287**		**2.375**
Onderhanden werk:				
Bouwgronden in exploitatie	2.287		2.375	
Uitzettingen met een rentetypische looptijd < 1 jaar		**18.219**		**22.140**
Vorderingen op openbare lichamen	6.303		5.471	
Rekening-courantverhouding met het Rijk	9.000		14.000	
Rekening-courantverhoudingen overige niet-financiële instellingen	664		809	
Overige vorderingen	2.251		1.859	
Overige uitzettingen	2		1	
Liquide middelen		**4**		**5**
Banken	4		5	
Overlopende activa		**5.022**		**5.508**
Van Europese of Nederlandse overheden nog te ontvangen bedragen met een specifiek bestedingsdoel	1.586		-	
Overige nog te ontvangen bedragen	2.854		4.076	
Vooruitbetaalde bedragen	582		1.432	
Totaal vlottende activa		**25.532**		**30.028**
Totaal activa		**105.744**		**103.282**

Passiva	2021		2020	
Vaste passiva				
Eigen vermogen		**51.578**		**50.120**
Reserves:				
Algemene reserve	555		1.321	
Bestemmingsreserves	48.425		48.522	
Gerealiseerd resultaat volgend uit het overzicht van baten en lasten	2.598		278	
Voorzieningen		**9.104**		**7.626**
Voorzieningen risico's en verplichtingen	2.095		1.354	
Onderhoudsegalisatievoorzieningen	3.256		2.601	
Voorziening voor bijdragen aan toekomstige vervangingsinvesteringen met heffing	3.752		3.670	
Vaste schulden met een rentetypische looptijd ≥ 1 jaar		**26.222**		**28.760**
Onderhandse leningen van binnenlandse banken en overige financiële instellingen	26.222		28.760	
Totaal vaste passiva		**86.904**		**86.506**
Vlottende passiva				
Netto vlottende schulden met een rentetypische looptijd < 1 jaar		**6.261**		**5.326**
Kasgeldleningen	-		-	
Banksaldi	2.150		421	
Overige schulden	4.111		4.904	
Overlopende passiva		**12.579**		**11.450**
Overlopende verplichtingen	5.932		3.189	
Van Europese of Nederlandse overheidslichamen ontvangen specifiek te besteden uitkeringen	6.276		7.085	
Overige vooruitontvangen bedragen	371		1.176	
Totaal vlottende passiva		**18.840**		**16.775**
Totaal passiva		**105.744**		**103.282**

5.7.1 Toelichting op de balans

In onderstaande balansspecificaties wordt een vergelijking gemaakt met de balanspositie per 31 december 2021.

Activa

Immateriële vaste activa

Het BBV laat slechts beperkte ruimte voor opname van immateriële vaste activa op de balans.

Voorbereidingskosten voordat een grondexploitatie wordt vastgesteld mogen op basis van BBV art.34b worden geactiveerd als immateriële activa.

Omschrijving	1-1-2021	Balans overheveling*	Investeringen	Desinvesteringen	Afschrijvingen	31-12-2021
Kosten onderzoek en ontwikkeling:	189	-189	-	-	-	-
Bijdrage in activa in eigendom van derden:	2.552	-	7	-	43	2.516
Totaal	**2.741**	**-189**	**7**	**-**	**43**	**2.516**

**) In 2020 is een drietal investeringen verkeerd gerubriceerd. Dit is in 2021 hersteld via balansoverheveling. Het saldo van de balansoverhevelingen is nul.*

Materiële vaste activa met economisch nut

De materiële vaste activa bestaan uit de volgende onderdelen:

Omschrijving	Boekwaarde 1-1-2021	Balans overheveling*	Investeringen	Desinvest-eringen	Afschrij-Vingen	Bijdrage Derden	Boekwaarde 31-12-2021
Erfpachtgronden	36	-	-	-	-	-	36
Gronden en terreinen	6.683	-	-	-	-	-	6.683
Woonruimten	-	-			-	-	-
Bedrijfsgebouwen	43.392	19	101	47	1.044	1	42.419
Grond-,weg-en waterbouwkundige werken	604	-13	-	-	88	-	504
Vervoermiddelen	763	-	568	53	123	-	1.156
Machines, apparaten en installaties	1.827	-	99	16	212	-	1.698
Overige materiële vaste activa	474	-	40	-	51	-	463
Totaal	**53.778**	**6**	**808**	**116**	**1.518**	**1**	**52.958**

**) In 2020 is een drietal investeringen verkeerd gerubriceerd. Dit is in 2021 hersteld via balansoverheveling. Het saldo van de balansoverhevelingen is nul.*

Materiele vaste activa met economisch nut waarvoor heffing wordt geheven
De materiële vaste activa met economisch nut, waarvoor heffing wordt geheven, bestaan uit de volgende onderdelen:

Omschrijving	Boek-waarde 1-1-2021	Balans over-heveling	Inves-teringen	Desinves-teringen	Afschrij-vingen	Bijdrage derden	Boek-waarde 31-12-2021
Grond-, weg- en waterbouwkundige werken	958	183	3.184	-	55	1.548	2.723
Vervoermiddelen	409	-	285	-	55	-	640
Machines, apparaten en installaties	44	-	144	14	13	-	161
Overige materiële activa	773	-	40	-	140	-	672
Totaal	**2.184**	**183**	**3.654**	**14**	**262**	**1.548**	**4.196**

De belangrijkste investeringen in het afgelopen boekjaar met betrekking tot de materiële vaste activa met economisch nut waarvoor heffing wordt geheven betreffen (investeringen > € 100.000):

Investeringen	Besteed in 2021
Rioolvervanging Vogelbuurt 2019 (GRP 2019-2023)	820
Aanleg waterberging (GRP 2019-2023)	204
Rioolverv. Riverenbuurt-zuid 2021 (GRP 2019-2023)	150
Rioolvervanging Thorbeckelaan-Vogelenzang	132
Uitvoering begraafplaats 2020 t/m 2024	1.351
Uitvoering begraafplaats 2020-2025 VAT	305
Huisvuilauto m.kraan DAF FAN CF 75 (verv. BZ-BN-16)	285
Grafdelfmachine	118
Overig	289
Totaal	**3.654**

Materiele vaste activa met maatschappelijk nut
De materiële vaste activa met maatschappelijk nut bestaan uit de volgende onderdelen:

Investeringen voor 2017 geactiveerd	Boek-waarde 1-1-2021	Inves-teringen	Desinves-teringen	Afschrij-vingen	Bijdragen derden	Boek-waarde 31-12-2021
Grond-, weg- en waterbouwkundige werken	218	-	-	7	-	212
Overige materiële vaste activa	29	-	-	3	-	27
Totaal	**248**	**-**	**-**	**9**	**-**	**238**

Investeringen vanaf 2017 geactiveerd	Boek-waarde 1-1-2021	Inves-teringen	Desinves-teringen	Afschrij-vingen	Bijdragen Derden	Boek-waarde 31-12-2021
Grond-, weg- en waterbouwkundige werken	10.064	3.838	-	212	441	13.248
Machines, apparaten en installaties	1.468	447	-	26	-	1.889
Overige materiële vaste activa	237	42	-	7	-	272
Totaal	**11.769**	**4.327**	**-**	**245**	**441**	**15.409**

De belangrijkste investeringen in het afgelopen boekjaar met betrekking tot de materiële vaste activa met maatschappelijk nut betreffen (investeringen > € 100.000):

Investeringen	Besteed in 2021
Aanpassen aansl. Parallelweg op Nijverwaard (VBP)	112
Aanleg rotonde Thorbeckelaan-Vogelenzang (VBP)	537
Herstraten Vogelbuurt - Jaarschijf 2019-2023	436
Vervanging div. asfaltdeklagen - Jaarschijf 2021	361
Fietspad Stationsweg/Borgesiusweg (nieuwe aanleg)	152
Herstraten Rivierenbuurt zuid - Jaarschijf 2021	538
Aanleg veilige fietsroute langs Craijensteijn	844
PC Hooftlaan-zuid - vervanging wegbedekking	279
Verkeersregelinstallaties Sliedrecht-oost	286
Overig	782
Totaal	**4.327**

Financiële vaste activa
Het verloop van de financiële vaste activa gedurende het jaar 2021 wordt in onderstaand overzicht weergegeven:

Omschrijving	Boekwaarde 1-1-2021	Investeringen	Aflossingen/ Afschrijvingen	Boekwaarde 31-12-2021
Kapitaalverstrekking aan deelnemingen	1.166	1.140	-	2.306
Overige langlopende leningen	1.369	511	353	1.526
Overige uitzettingen met een looptijd ≥ 1 jaar	-	1.061	-	1.061
Totaal	**2.535**	**2.712**	**353**	**4.894**

De investering kapitaalverstrekking aan deelnemingen betreft de aankoop van aandelen Stedin Holding N.V.

Voorraden
De in de balans opgenomen voorraden betreffen de gronden in exploitatie. Het verloop in de boekwaarde van de lopende bouwgrondexploitaties (onderhanden werk) is als volgt:

Omschrijving	1-1-2021	Vermeer-deringen	Vermin-deringen	31-12-2021
Stationspark 2	87	-	1.197	-1.110
Burg. Winklerplein	486	860	109	1.237
Stationspark 3	1.803	358	-	2.161
Totaal	**2.375**	**1.218**	**1.306**	**2.287**

De vermeerderingen bestaan vooral uit plankosten voor de lopende grondexploitaties. In de paragraaf grondbeleid wordt inzicht gegeven in de nog te maken kosten en te realiseren opbrengsten van deze grondexploitaties.

Uitzettingen met een rente typische looptijd < 1 jaar
De in de balans opgenomen uitzettingen met een looptijd van één jaar of minder zijn als volgt gespecificeerd:

Omschrijving	Saldo 31-12-2020	Saldo 31-12-2021
Vorderingen openbare lichamen	5.471	6.303
Rekening-courantverhouding met het Rijk	14.000	9.000
Rekening-courantverhoudingen overige niet-financiële instellingen	809	664
Overige vorderingen	1.859	2.251
Overige uitzettingen	1	2
Totaal	**22.140**	**18.219**

Voor verwachte oninbaarheid van debiteuren is een voorziening opgenomen van € 350.000, die is bepaald op basis van geschatte inningskansen:

Omschrijving	Saldo 31-12-2020	Saldo 31-12-2021
Overige vorderingen	2.185	2.601
Voorziening oninbaar	-326	-350
Totaal	**1.859**	**2.251**

Liquide middelen
Het saldo van de liquide middelen bestaat uit de volgende componenten:

Specificatie	31-12-2020	31-12-2021
Rabobank	5	4
Totaal	**5**	**4**

Bij de BNG Bank hebben wij een rekening-courant mogelijkheid tot € 4,5 miljoen. Deze staat toegelicht onder 'Netto vlottende schulden met een rente typische looptijd < 1 jaar' aan de passiva zijde van de balans. In de balans zijn twee bankrekeningen niet opgenomen met een saldo van € 22.453. Deze staan nog op naam van Gemeente Sliedrecht maar zijn van de personeelsvereniging.

Overlopende activa
De overlopende activa kan als volgt worden onderscheiden:

Specificatie	31-12-2020	31-12-2021
Nog te ontvangen voorschotbedragen van Europese en Nederlandse overheden met een specifiek bestedingsdoel	-	1.586
Overige nog te ontvangen bedragen	4.076	2.854
Vooruitbetaalde bedragen	1.432	582
Totaal	**5.508**	**5.022**

Onderstaand overzicht geeft inzicht in de nog te ontvangen bedragen van Europese en Nederlandse overheden met specifiek bestedingsdoel.

Rijk

Omschrijving	Saldo 1-1-2021	Ontvangen	Besteed	Saldo 31-12-2021
Regeling gemeentelijke hulp gedupeerden toeslagenproblematiek	0	0	130	130
Totaal nog te ontvangen voorschotbedragen - Rijk	**0**	**0**	**130**	**130**

Overige Nederlandse overheden

Omschrijving	Saldo 1-1-2021	Ontvangen	Besteed	Saldo 31-12-2021
G19016 – Kruispunt Thorbeckelaan/Vogelenzang	0	0	156	156
Provincie Zuid Holland – Verbreding A15	0	0	1.300	1.300
Totaal nog te ontvangen voorschotbedragen - overige Nederlandse overheden	**0**	**0**	**1.456**	**1.456**

Passiva

Eigen vermogen

Het in de balans opgenomen eigen vermogen bestaat uit de volgende posten en het verloop is in onderstaand overzicht per soort reserve weergegeven:

Omschrijv-ing	1-1-2021	Toevoeging voorgaand boekjaar	Toevoeging overzicht baten en lasten	Onttrekkingen cf. overzicht baten & lasten	Resultaat 2021	31-12-2021
Algemene reserve	1.321	278	770	1.815	-	555
Bestemmings-reserves	48.522	-	8.747	8.844	-	48.425
Gerealiseerd resultaat	278	-278	-	-	2.598	2.598
Totaal	**50.120**	**-**	**9.517**	**10.658**	**2.598**	**51.578**

Het verloop van de Algemene reserve en de bestemmingsreserves is beschreven in paragraaf 5.8.

Voorzieningen

Het verloop van de voorzieningen in 2021 is in onderstaand overzicht weergegeven.

Omschrijving	1-1-2021	Toevoe-gingen	Vrijval tgv baten en lasten	Aanwen-dingen	31-12-2021
Voorzieningen risico's en verplichtingen	1.354	1.096	257	98	2.095
Onderhoudsegalisatie voorzieningen	2.601	1.268	114	499	3.256
Voorziening voor bijdragen aan toekomstige vervangings-investeringen met heffing	3.670	1.431	-	1.349	3.752
Totaal	**7.626**	**3.796**	**371**	**1.947**	**9.104**

Het verloop van de voorzieningen is beschreven in paragraaf 5.8

Vaste schulden met een rente typische looptijd ≥ 1 jaar

De onderverdeling van de in de balans opgenomen langlopende schulden is als volgt:

Omschrijving	31-12-2020	31-12-2021
Onderhandse leningen	28.760	26.222
Totaal	**28.760**	**26.222**

De totale rentelast voor het jaar 2021 met betrekking tot de vaste schulden bedraagt € 32.700.

Netto vlottende schulden met een rente typische looptijd < 1 jaar

De specificatie van de kortlopende schulden is als volgt:

Specificatie	31-12-2020	31-12-2021
Banksaldi	421	2.150
Overige schulden	4.904	4.111
Totaal	**5.326**	**6.261**

Overlopende passiva

Het overzicht van de overlopende passiva

Overlopende passiva	31-12-2020	31-12-2021
Overlopende verplichtingen	3.189	5.932
Vooruit ontvangen bedragen van Europese en Nederlandse overheden met een specifiek bestedingsdoel	7.085	6.276

Overige vooruit ontvangen bedragen	1.176	371
Totaal	**11.450**	**12.579**

Het saldo van de van de overlopende verplichtingen is per balansdatum € 5.931.641.
In onderstaande tabel zijn de nog te betalen bedragen boven de € 100.000 opgenomen.

Omschrijving	Bedrag
Inkoopfacturen 2021	233
Bijdrage aan SOJ 2021 (eindafrekening)	1.447
Bijdrage aan SDD 2021 (eindafrekening)	189
Bijdrage DD (eindafrekening)	182
CAO 2021	148
Bijdrage liquiditeit 2021	428
Doorschuif BTW 4e kwartaal 2021	187
Afdracht fiscus	571
Afrekening TOZO	444
Begraafplaats	1.217
Facturen projecten	110
Nog op te nemen uitgaven en inkomsten 2021	228
Overig	548
Totaal	**5.932**

Onderstaand overzicht geeft inzicht in de vooruit ontvangen bedragen van Europese en Nederlandse overheden met specifiek bestedingsdoel.

Rijk

Omschrijving	Saldo 1-1-2021	Ontvangen	Besteed/ terug-betalingen	Saldo 31-12-2021
Onderwijsachterstandenbeleid (OAB)	734	795	562	967
Uitkoopregeling woningen onder hoogspanningslijnen	138	1.053	745	446
Aardgasvrije wijken - Decentralisatie uitkering	3.803	7	81	3.729
Specifieke uitkering ventilatie in scholen	-	328	0	328
Specifieke uitkering TOZO	2.355	-72	2.284	-
Tijdelijke ondersteuning toezicht en handhaving	-	26	5	21
Specifieke uitkering Nationaal Programma Onderwijs (NPO)	-	391	309	81
Specifieke uitkering ijsbanen en zwembaden	-	759	700	59
Regeling Reductie Energiegebruik Woningen	-	102	-	102
SPUK Sportakkoord	-	33	-	33
Totaal vooruit ontvangen bedragen - Rijk	**7.030**	**3.422**	**4.686**	**5.766**

Overige Nederlandse overheden

Omschrijving	Saldo 1-1-2021	Ontvangen	Vrijgevallen/ terug-betalingen	Saldo 31-12-2021
Middelen liquidatie vm LDKS	22	1	16	7
Nazorg locatie voormalig gasfabriekterrein	32	17	32	17
Subsidie Fietsroute Station-Centrum	-	263	-	263
R-net Halte Deltalaan	-	60	-	60
Voorbereidingssubsidie geluidsmaatregelen	-	-	-111	111
Coronatoegangsbewijs	-	52	-	52
Totaal vooruit ontvangen bedragen – overige Nederlandse overheden	**55**	**393**	**-63**	**510**

In onderstaande tabel zijn de overige vooruitontvangen bedragen boven de € 100.000 opgenomen.

Omschrijving	Bedrag
Gemeenschappelijke Regeling Drechtsteden	166
Overig	205
Totaal	**371**

Niet in de balans opgenomen rechten en verplichtingen
In het onderstaande overzicht zijn de niet in de balans opgenomen financiële verplichtingen vermeld waaraan de gemeente Sliedrecht voor toekomstige jaren is verbonden. Een verdere toelichting is gegeven in de paragraaf Financiering.

Omschrijving	Percentage waarborg	31-12-2021	31-12-2020
Directe borgstellingen 100%	100%	16.784	17.541
Directe borgstellingen 1 – 10%	1% tot 10%	5.521	6.866
Achtervang WSW, St. Tablis Wonen	100%	110.292	106.811
Totaal		**132.597**	**131.217**

Op dit moment spelen er geen geschillen waarbij de gemeente aansprakelijk wordt gesteld. Er speelt wel een zaak die aanhangig is gemaakt door de gemeente met betrekking tot een forse betalingsachterstand met een vereniging.

Verder is er sprake van een onrechtmatige aanbesteding van een schoonmaakcontract dat nog loopt tot 2023.

Voor de overige niet uit de balans blijkende verplichtingen wordt verwezen naar de uittredingsregeling bij de verschillende gemeenschappelijke regelingen zoals omschreven in de paragraaf verbonden partijen.

Vennootschapsbelasting
Met ingang van 1 januari 2016 zijn overheidsondernemingen belastingplichtig voor de vennootschapsbelasting (vpb). Dit komt voort vanuit Europese regelgeving en is bedoeld om een gelijk speelveld te creëren tussen overheidsbedrijven (die economische activiteiten verrichten) en private ondernemingen. Op basis van de uitgangspunten vanuit de beginbalansen per 1 januari 2016 is geconcludeerd dat de gemeente Sliedrecht vennootschapsbelasting zal moeten worden gedragen. Zowel vanuit de lopende grondexploitaties als ook ten aanzien van andere activiteiten, hetzij beperkt.

De actuele stand van zaken is dat momenteel voor het jaar 2016 t/m 2019 door de gemeente nul aangiften zijn gedaan, daar nog geen VPB was aan te geven. Voor het jaar 2020 is bij de fiscus uitstel gevraagd, reden van uitstel is dat wij in gesprek zijn met de fiscus daar de waardering van de beginbalansen 2016 (grondexploitaties) geen juiste afspiegeling zijn van de huidige situatie van de lopende grondexploitaties en de vraag is of de gemeente Sliedrecht nog wel VPB plichtig is. Momenteel zijn deze gesprekken met de fiscus nog gaande en is er nog geen uitsluitsel.

5.8 Reserves en voorzieningen

5.8.1 Reserves

Het verloop van de Algemene reserve en de bestemmingsreserves is in 2021 als volgt:

Reserves	1-1-2021	Vermeer-deringen	Bestemming resultaat vorig boekjaar	Verminderingen ter dekking van kapitaallasten	Vermin-deringen	31-12-2021
Algemene bestemmingsreserve	1.321	1.049	-	-	-1.814	555
Reserve weerstandsvermogen	3.751	1.000	-	-	-	4.751
Reserve kapitaallasten verenigingsverzamel-gebouw	2.111	-	-	-58	-	2.053
Reserve nieuwbouw gemeentekantoor	5.874	-	-	-123	-	5.751
Reserve vervanging materieel afdeling PR	988	288	-	-	-1.048	228
Reserve Klimaatmiddelen (voorheen res. Infra)	387	-	-	-	-	387
Reserve vervanging containers	525	108	-	-	-40	593
Reserve egalisatie tarieven afvalstoffenheffing	305	-	-	-	-100	205
Reserve kapitaallasten nieuwbouw gemeentewerf	1.624	-	-	-79	-	1.545
Reserve frictiebudget reorganisatie	71	-	-	-	-	71
Reserve kleinschalige herontwikkeling	172	-	-	-	-	172
Reserve onderhoud begraafplaats	579	-	-	-	-	579
Reserve Sociaal Domein	471	-7	-	-	-269	195
Reserve kapitaallasten invest. economisch nut	5.580	6.488	-	-543	-42	11.483
Reserve kapitaallasten invest. maatschappelijk nut	5.289	869	-	-171	-	5.988
Reserve herplantfonds	34	-	-	-	-	34
Reserve verkoop aandelen Eneco	20.761	-	-	-	-6.371	14.390
Totaal reserves	**49.842**	**9.796**	**-**	**-974**	**-9.684**	**48.980**

Algemene reserve
Deze reserve dient als buffer ter afdekking van risico's en om incidentele tegenvallers op de vangen. Met ingang van 2016 is vanuit de paragraaf weerstandstandsvermogen een deel van de Algemene Reserve ter afdekking van de risico's ondergebracht in een aparte reserve, namelijk de Reserve weerstandsvermogen. Het hiermee gereserveerde bedrag bedraagt per ultimo 2021 €4.751.000.

Reserve weerstandsvermogen
Deze reserve is getroffen om risico's waarvoor geen beheersmaatregelen zijn getroffen - zoals het vormen van voorzieningen of het afsluiten van verzekeringen – op te kunnen vangen.

Reserve kapitaallasten vm. verenigingsverzamelgebouw De Reling
Deze reserve dient ter dekking van de kapitaallasten van in het verleden geactiveerde investeringen in de nieuwbouw van De Reling. In het gebouw De Reling is momenteel (een deel van) het ambtelijk apparaat gehuisvest.

Reserve kapitaallasten nieuwbouw gemeentekantoor
Deze reserve dient ter dekking van de kapitaallasten van in het verleden geactiveerde investeringen in de bouw van het gemeentekantoor.

Reserve vervanging materieel PR
Deze reserve is gevormd voor de dekking van kapitaallasten van investeringen in nieuw materieel, waardoor de exploitatie wordt geëgaliseerd. Dat laatste is belangrijk voor een solide tarievenbeleid voor de reinigingsrechten. De storting in de reserve is gebaseerd op het integraal vervangingsplan. De onttrekkingen zijn gebaseerd op de werkelijke vervangingen.

Reserve klimaatmiddelen
Met de resultaatbestemming 2019 zijn middelen toegevoegd aan de bestemmingsreserve klimaatmiddelen. Deze middelen zijn bedoeld voor duurzaamheidsmaatregelen zoals de Transitievisies Warmte, intensivering Duurzaamheidsagenda en uitvoeren van de Regeling Reductie Energie.

Reserve vervanging containers
Deze reserve heeft als doel de kapitaallasten van de investeringen met betrekking tot de aanschaf van huisvuil-, papier- en bedrijfsvuilcontainers alsmede investeringen in ondergrondse afvalinzameling te dekken. De storting is gebaseerd op een integraal vervangingsplan en de onttrekkingen zijn gebaseerd op de werkelijke vervangingen.

Reserve egalisatie tarieven afvalstoffenheffing
Deze reserve dient om een gelijkmatige verdeling van lasten over de begrotingsjaren te bevorderen.

Reserve kapitaallasten nieuwbouw gemeentewerf
Deze reserve dient ter dekking van de kapitaallasten van in het verleden geactiveerde investeringen in de renovatie/nieuwbouw van de gemeentewerf en de milieustraat.

Reserve frictiebudget/organisatieontwikkeling
Deze reserve is gevormd voor de kosten die verbonden zijn met de doorontwikkeling van de ambtelijke organisatie. Te denken valt aan kosten die verband houden met het bevorderen van arbeidsmobiliteit binnen de organisatie en de inhuur van capaciteit om tijdelijk impulsen te kunnen geven aan de organisatie.

Reserve kleinschalige ontwikkeling
Het doel van deze reserve is particulier initiatief op het gebied van stedelijke (her)ontwikkeling van bestaande panden en bijbehorende gronden in nader aan te duiden gebieden te ondersteunen. Initiatieven die nodig zijn om in gebieden dreigende verpaupering, leegstand etc. een halt toe te roepen. De initiatieven moeten wel passen binnen de visies en beeldkwaliteitsplannen.

Reserve onderhoud begraafplaats
Deze reserve dient ter dekking van kosten van investeringen in de huidige begraafplaats alsmede uitbreidingsinvesteringen.

Reserve Sociaal Domein
De middelen opgenomen in de reserve Sociaal Domein zijn bestemd voor het opvangen van de incidentele lasten binnen het Sociaal Domein. Daarnaast kunnen incidentele baten toegevoegd worden.

Reserves kapitaallasten investeringen economisch nut
Deze reserve dient ter dekking van de kapitaallasten van (in het verleden) geactiveerde investeringen. Het betreft hier alleen investeringen die op grond van het besluit begroting en verantwoording (BBV) aangemerkt worden als investeringen met een economisch nut.

Reserve kapitaallasten investeringen maatschappelijk nut
Deze reserve dient ter dekking van de kapitaallasten van (in het verleden) geactiveerde investeringen. Het betreft hier alleen investeringen die op grond van het besluit begroting en verantwoording (BBV) aangemerkt worden als investeringen met een maatschappelijk nut zoals o.a. de aanleg/reconstructies van wegen en investeringen in openbare verlichting.

Reserve herplantfonds
Deze reserve is bedoeld om ontvangen bijdragen te gebruiken voor de uitgaven van het herplanten van bomen zoals bedoeld in het vastgestelde groenbeleidsplan.

Reserve verkoop aandelen Eneco
In deze reserve is de opbrengst van de verkoop van de aandelen Eneco gestort cf. raadsbesluit d.d. 11 februari 2020. Conform de begroting 2021 hebben de werkelijke uitgaven betrekking op de uitbreiding van de begraafplaats, het ruimtelijke vernieuwingsfonds en het dorpsfonds.

5.8.2 Voorzieningen

Voorzieningen	1-1-2021	Toevoeg-ing	Vrijval tgv baten en lasten	Aan-wending	31-12-2021
Voorzieningen voor verplichtingen, verliezen en risico's					
Voorziening spaarverlof ambtenaren	9	-	-	-	9
Voorziening wachtgeld personeel	94	35	9	-	120
Voorziening pensioen voormalige wethouders	1.147	1.061	240	61	1.908
Voorziening liquidatie Logopedische Dienst Kring Sliedrecht	51	-	9	-	43
Voorziening garantstellingen	37	-	-	37	-
Onderhoudsegalisatievoorzieningen					
Voorziening buitengewoon onderhoud gebouwen	515	947	-	154	1.309
Voorziening onderhoud woningen/woonwagens	109	5	114	-	-
Voorziening onderhoud haven	86	6	-	-	92
Voorziening onderhoud wegen	1.616	243	-	335	1.524
Voorziening onderhoud ponton waterbus	86	4	-	-	91
Voorziening onderhoud bruggen	188	63	-	11	240
Voorzieningen door derden beklemde middelen					
Voorziening Baanhoek-West	15	-	-	-	15
Voorziening voor bijdrage aan toekomstige vervangingsinvest. waarvoor een heffing wordt geheven					
Voorziening onderhoud/egalisatie producten riolering	3.670	1.431	-	1.349	3.752
Totaal voorzieningen	**7.626**	**3.609**	**372**	**1.947**	**9.103**

Voorzieningen voor verplichtingen, verliezen en risico's

Voorziening spaarverlof ambtenaren
Deze voorziening is gevormd om kosten van vervanging te bekostigen bij opname van spaarverlof door medewerkers.

Voorziening wachtgeld personeel
Deze voorziening is bedoeld om WW-verplichtingen van (voormalige) personeelsleden met een boven formatieve status te bekostigen.

Voorziening pensioen voormalige wethouders
Met ingang van 1 januari 2022 is de dienstverlening inzake de wethouderpensioenen overgenomen door een hiertoe gespecialiseerd bedrijf, met uitzondering van de verzekering van de ouderdomspensioenen. Was voorheen sprake van een verzekering, vanaf 1 januari zal de gemeente Sliedrecht zelf moeten zorgdragen voor deze verplichting. Het bij de vorige verzekeraar opgebouwde kapitaal is aan de gemeente Sliedrecht overgemaakt en gestort in de voorziening. In de voorziening is nu rekening gehouden met de verplichting voor de actieve en voormalige wethouders op basis van actuariële berekeningen.

Voorziening liquidatie Logopedische Kring (LDKS)
Sliedrecht verzorgt als centrumgemeente de afwikkeling van de liquidatie van de voormalige Logopedische Dienst Kring Sliedrecht (LDKS). De baten en lasten hiervan zijn opgenomen in de exploitatie. De voorziening is gevormd voor de mogelijke risico's die samenhangen met de liquidatie die doorloopt tot en met 2026.

Voorziening garantstellingen
De voorziening garantstellingen is gevormd voor de op de balansdatum bestaande risico's ter zake van verplichtingen uit garantstellingen waarvan de omvang redelijkerwijs is te schatten.

Onderhoudsegalisatievoorzieningen

Voorziening buitengewoon onderhoud gebouwen
Voorziening voor de egalisatie van kosten van het buitengewoon onderhoud van diverse gemeentelijke gebouwen en objecten en van gebouwen en objecten die voor de huisvesting van vooral gesubsidieerde instellingen worden gebruikt.

Voorziening onderhoud woningen en woonwagens
Voorziening was oorspronkelijk voor de egalisatie van de kosten van het groot onderhoud van diverse gemeentelijke woningen, woonwagens en woonwagenstandplaatsen. Momenteel betreft dit alleen nog groot onderhoud van woonwagenstandplaatsen.

Voorziening onderhoud haven
Voorziening voor de egalisatie van het groot onderhoud van de haven.

Voorziening onderhoud wegen
Voorziening voor de egalisatie van het groot onderhoud aan wegen alsmede voor het nog niet uitgevoerd straatwerk uit programma's van voorgaande jaren.

Voorziening onderhoud ponton waterbus
Voorziening voor de egalisatie van het groot onderhoud van de ponton van de waterbus.

Voorziening onderhoud bruggen
Voorziening voor de egalisatie van het groot onderhoud van bruggen.

Voorzieningen door derden beklemde middelen

Voorziening Baanhoek West
Met het afsluiten van de grondexploitatie Baanhoek West (jaarrekening 2015) is er een voorziening gevormd voor de nog te maken kosten.

Voorziening voor bijdrage aan toekomstige vervangingsinvest. waarvoor een heffing wordt geheven

Voorziening onderhoud en egalisatie producten riolering
Deze voorziening is gevormd uit de opbrengsten rioolrechten. De bijdrage aan de voorziening dient voor toekomstige vervangingsinvesteringen (artikel 44, lid 1d BBV).

5.9 SiSa overzicht

SiSa staat voor Single Information Single audit. Gemeenten en provincies kunnen extra geld krijgen om specifiek beleid van de Rijksoverheid uit te voeren. Dit zijn specifieke uitkeringen. De verantwoording over de besteding van dit geld verloopt via de SiSa-systematiek. In onderstaand overzicht leggen wij onze verantwoording af voor de door ons specifieke ontvangen uitkeringen.

SiSa bijlage verantwoordingsinformatie 2021 op grond van artikel 3 van de Regeling informatieverstrekking sisa - d.d. 1-3-2022

Verstrekker	Uitkeringscode	Specifieke uitkering / Juridische grondslag / Ontvanger	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator
JenV	A7	**Regeling specifieke uitkering tijdelijke ondersteuning toezicht en handhaving** Gemeenten	Besteding (jaar T-1, 15-31 december 2020) *Aard controle R* *Indicator: A7/01*	Besteding (jaar T, 1 januari-30 september 2021) *Aard controle R* *Indicator: A7/02*	Project afgerond in (jaar T)? (Ja/Nee) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: A7/03*	Besteding (jaar T) (gedeeltelijk) verantwoord o.b.v. voorlopige toekenningen? (Ja/Nee) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: A7/04*	Eventuele toelichting als bij de vorige indicator "nee" is ingevuld *Aard controle n.v.t.* *Indicator: A7/05*	
			€ 0	€ 4.946	Ja	Ja		
JenV	A12B	**Incidentele bijdrage ondersteuning naleving controle op coronatoegangsbewijzen** Veiligheidsregio's	Naam veiligheidsregio *Aard controle n.v.t.* *Indicator: A12B/01*	Besteding (jaar T) *Aard controle R* *Indicator: A12B/02*	Besteding volgens besluit van de veiligheidsregio uitgevoerd (Ja/nee) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: A12B/03*	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: A12B/04*	Eindverantwoording (Ja/Nee) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: A12B/05*	
			Zuid-Holland Zuid	€ 14.020	Ja	€ 14.020	Nee	
FIN	B2	**Regeling specifieke uitkering gemeentelijke hulp gedupeerden toeslagenproblematiek** Gemeenten	Besteding (T-1) - betreft nog niet verantwoorde bedragen over 2020 *Aard controle R* *Indicator: B2/01*	Aantal (potentieel) gedupeerden (als gemeld door Uitvoeringsorganisatie Herstel Toeslagen aan de gemeente) (jaar T) *Aard controle R* *Indicator: B2/02*	Cumulatief aantal (potentieel) gedupeerden (als gemeld door Uitvoeringsorganisatie Herstel Toeslagen aan de gemeente) (t/m jaar T) *Aard controle R* *Indicator: B2/03*	Besteding (jaar T) werkelijke kosten van onderdeel c (artikel 3) *Aard controle R* *Indicator: B2/04*	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) werkelijke kosten van onderdelen c (artikel 3) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: B2/05*	
			€ 0	67	67	€ 300	€ 300	
			Normbedragen voor a, b en d (Ja/Nee) (vanaf 2021) Nee: reeks 1 / Ja: reeks 2 *Aard controle n.v.t.* *Indicator: B2/06*	Normbedrag voor e (Ja/Nee) (vanaf 2021) Nee: indicator B2/13 en B2/14 / Ja: indicator B2/21 en B2/22 *Aard controle n.v.t.* *Indicator: B2/07*	Eindverantwoording (Ja/Nee) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: B2/08*			
			Ja	Ja	Nee			
			Reeks 1 Aantal uitgewerkte plannen van aanpakken (jaar T) **Keuze werkelijke kosten** *Aard controle D2* *Indicator: B2/09*	**Reeks 1** Cumulatief aantal uitgewerkte plannen van aanpakken (t/m jaar T) **Keuze werkelijke kosten** *Aard controle n.v.t.* *Indicator: B2/10*	**Reeks 1** Besteding (jaar T) werkelijke kosten van onderdeel a, b en d (artikel 3) **Keuze werkelijke kosten** *Aard controle R* *Indicator: B2/11*	**Reeks 1** Cumulatieve besteding (t/m jaar T) werkelijke kosten van onderdelen a, b en d (artikel 3) **Keuze werkelijke kosten** *Aard controle n.v.t.* *Indicator: B2/12*		
			Besteding (jaar T) werkelijke kosten van onderdeel e (artikel 3) **Keuze werkelijke kosten** *Aard controle R* *Indicator: B2/13*	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) werkelijke kosten van onderdelen e (artikel 3) **Keuze werkelijke kosten** *Aard controle n.v.t.* *Indicator: B2/14*				
			Reeks 2 Normbedrag onderdeel a x aantal (potentieel) gedupeerden **Keuze normbedragen** *Aard controle R* *Indicator: B2/15*	**Reeks 2** Normbedrag onderdeel a x aantal (potentieel) gedupeerden cumulatief (t/m **Keuze normbedragen** *Aard controle n.v.t.* *Indicator: B2/16*	**Reeks 2** Normbedrag onderdeel b x aantal plannen van aanpak **Keuze normbedragen** *Aard controle R* *Indicator: B2/17*	**Reeks 2** Normbedrag onderdeel b x aantal plannen van aanpak (t/m jaar T) **Keuze normbedragen** *Aard controle n.v.t.* *Indicator: B2/18*	**Reeks 2** Normbedrag onderdeel d x aantal nazorgtrajecten **Keuze normbedragen** *Aard controle R* *Indicator: B2/19*	**Reeks 2** Normbedrag onderdeel d x aantal nazorgtrajecten (t/m jaar T) **Keuze normbedragen** *Aard controle n.v.t.* *Indicator: B2/20*
			€ 25.460	€ 25.460	€ 65.892	€ 65.892	€ 11.220	€ 11.220
			Normbedrag onderdeel e (afhankelijk van aantal (potentieel) gedupeerde), indien nog niet eerder opgegeven (jaar T) **Keuze normbedragen** *Aard controle R* *Indicator: B2/21*	Normbedrag onderdeel e (afhankelijk van aantal (potentieel) gedupeerde), indien nog niet eerder opgegeven (t/m jaar T) **Keuze normbedragen** *Aard controle n.v.t* *Indicator: B2/22*				
			€ 48.000	€ 48.000				

BZK	C1	**Regeling specifieke uitkering Reductie Energiegebruik** Gemeenten	Eindverantwoording (Ja/Nee) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: C1/01*	Aantal woningen dat bereikt is met het project (t/m jaar T) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: C1/02*	Aantal woningen waar energiebesparende maatregelen plaatsvinden (t/m jaar T) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: C1/03*			
			Nee	2.045	1.919			
			Projectnaam/nummer per project *Aard controle n.v.t.* *Indicator: C1/04*	Besteding (jaar T) per project *Aard controle R* *Indicator: C1/05*	Bestedingen (jaar T) komen overeen met ingediende projectplan (Ja/Nee) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: C1/06*	Besteding (jaar T) aan afwijkingen Alleen invullen bij akkoord ministerie *Aard controle R* *Indicator: C1/07*		
		1	Regeling Reductie Energieverbruik	€ 10.854	Ja			
		2						
			Kopie projectnaam/nummer *Aard controle n.v.t.* *Indicator: C1/08*	Cumulatieve totale bestedingen (t/m jaar T) Deze indicator is bedoeld voor de tussentijdse afstemming van de juistheid en volledigheid van de verantwoordingsinformatie *Aard controle n.v.t.* *Indicator: C1/09*	Toelichting op afwijkingen *Aard controle n.v.t.* *Indicator: C1/10*	Project afgerond in (jaar T)? (Ja/Nee) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: C1/11*		
		1	*Regeling Reductie Energieverbruik*	€ 156.200		Ja		
		2						
BZK	C32	**Regeling specifieke uitkering ventilatie in scholen** Gemeenten	Beschikkingsnummer /naam *Aard controle n.v.t.* *Indicator: C32/01*	Besteding (jaar T) *Aard controle R* *Indicator: C32/02*	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: C32/03*	Start bouwactiviteiten uiterlijk 31 augustus 2022 (Ja/Nee) *Aard controle D2* *Indicator: C32/04*	Toelichting (verplicht als bij start bouwactiviteiten (indicator 04) 'Nee' is ingevuld) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: C32/05*	Eindverantwoording (Ja/Nee) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: C32/06*
		1	J Calvijnschool	€ 0	€ 0	Ja		Nee
		2	Stichting SPON	€ 0	€ 0	Ja		Nee

BZK	C43	**Regeling reductie energiegebruik woningen** Gemeenten	Beschikkingsnummer/naam *Aard controle n.v.t.* *Indicator: C43/01*	Besteding (jaar T) *Aard controle R* *Indicator: C43/02*	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: C43/03*	Aantal bereikte woningen *Aard controle n.v.t.* *Indicator: C43/04*	Toelichting *Aard controle n.v.t.* *Indicator: C43/05*	Eindverantwoording (Ja/Nee) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: C43/06*
			Regeling reductie energiegebruik woningen	€ 129.546	€ 129.546	2.575		Nee
BZK	C62	**Specifieke uitkering aan gemeenten voor de bekostiging van de kwijtschelding van gemeentelijke belastingen van gedupeerden door de toeslagenaffaire**	Aantal gedupeerden (artikel 1, lid 2) *Aard controle R* *Indicator: C62/01*	Berekening bedrag uitvoeringskosten *Aard controle R* *Indicator: C62/02*	Gederfde opbrengsten (jaar T) die voortvloeien uit het kwijtschelden van gemeentelijke belastingen *Aard controle R* *Indicator: C62/03*	Eindverantwoording (Ja/Nee) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: C62/04*		
			42	€ 6.300	€ 4.050	Nee		
OCW	D8	**Onderwijsachterstandenbeleid 2019-2022 (OAB)** Gemeenten	Besteding (jaar T) aan voorzieningen voor voorschoolse educatie die voldoen aan de wettelijke kwaliteitseisen (conform artikel 166, eerste lid WPO) *Aard controle R* *Indicator: D8/01*	Besteding (jaar T) aan overige activiteiten (naast VVE) voor leerlingen met een grote achterstand in de Nederlandse taal (conform artikel 165 WPO) *Aard controle R* *Indicator: D8/02*	Besteding (jaar T) aan afspraken over voor- en vroegschoolse educatie met bevoegde gezagsorganen van scholen, houders van kindcentra en peuterspeelzalen (conform *Aard controle R* *Indicator: D8/03*	Opgebouwde reserve ultimo (jaar T-1) *Aard controle R* *Indicator: D8/04*		
			€ 339.337	€ 222.771	€ 0	€ 734.275		
			Hieronder per regel één gemeente(code) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen *Aard controle n.v.t.* *Indicator: D8/05*	Aan andere gemeenten (in jaar T) overgeboekte middelen (lasten) uit de specifieke uitkering onderwijsachterstandenbeleid **Bedrag** *Aard controle R* *Indicator: D8/06*	Hieronder per regel één gemeente(code) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen *Aard controle n.v.t.* *Indicator: D8/07*	Aan andere gemeenten (in jaar T) overgeboekte middelen (baten) uit de specifieke uitkering onderwijsachterstandenbeleid **Bedrag** *Aard controle R* *Indicator: D8/08*		
		1						
		2						

OCW	D14	**Regeling specifieke uitkering inhalen COVID-19 gerelateerde onderwijsvertragingen**	Besteding (jaar T) maatregelen artikel 3, lid 2, a t/m e samen opgeteld *Aard controle R* *Indicator: D14/01*	Besteding (jaar T) voor tijdelijke extra huur van bestaande huisvesting indien deze extra huisvesting nodig is voor de uitvoering van maatregelen die scholen of gemeenten in het kader van het Nationaal Programma *Aard controle R* *Indicator: D14/02*	Besteding (jaar T) voor ambtelijke capaciteit van de gemeente of inkoop van expertise voor de uitvoering van het Nationaal Programma Onderwijs *Aard controle R* *Indicator: D14/03*	Opgebouwde reserve ultimo (jaar T-1) *Aard controle R* *Indicator: D14/04*		
			€ 0	€ 0	€ 0	€ 0		
			Hieronder per regel één gemeente(code) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen *Aard controle n.v.t.* *Indicator: D14/05*	Aan andere gemeenten (in jaar T) overgeboekte middelen (lasten) uit de specifieke uitkering gemeenten t.b.v. het Nationaal Programma Onderwijs *Aard controle R* *Indicator: D14/06*	Hieronder per regel één gemeente(code) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen *Aard controle n.v.t.* *Indicator: D14/07*	Van andere gemeenten (in jaar T) overgeboekte middelen (baten) uit de specifieke uitkering gemeenten t.b.v. het Nationaal Programma Onderwijs *Aard controle R* *Indicator: D14/08*		
		1						
		2						

IenW	E27B	**Brede doeluitkering verkeer en vervoer (SiSa tussen medeoverheden)** **Provinciale beschikking en/of verordening** Gemeenten en Gemeenschappelijke Regelingen	Hieronder per regel één beschikkingsnummer en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie *Aard controle n.v.t.* *Indicator: E27B/01*	Besteding (jaar T) ten laste van provinciale middelen *Aard controle R* *Indicator: E27B/02*	Overige bestedingen (jaar T) *Aard controle R* *Indicator: E27B/03*	**Correctie** ten opzichte van tot (jaar T) verantwoorde bestedingen ten laste van provinciale middelen Indien de correctie een vermeerdering van bestedingen betreft, mag het alleen gaan over nog niet eerder verantwoorde *Aard controle R* *Indicator: E27B/04*	**Correctie** ten opzichte van tot (jaar T) verantwoorde overige bestedingen Indien de correctie een vermeerdering van bestedingen betreft, mag het alleen gaan over nog niet eerder verantwoorde *Aard controle R* *Indicator: E27B/05*	
		1	G19016	€ 133.957	€ 305.100			
		2	PZH-2017-584945795	€ 1.300.000	€ 0			
			Kopie beschikkingsnummer *Aard controle n.v.t.* *Indicator: E27B/06*	Cumulatieve besteding ten laste van provinciale middelen (t/m jaar T) Deze indicator is bedoeld voor de tussentijdse afstemming van de juistheid en volledigheid van de verantwoordingsinformatie *Aard controle n.v.t.* *Indicator: E27B/07*	Cumulatieve overige bestedingen (t/m jaar T) Deze indicator is bedoeld voor de tussentijdse afstemming van de juistheid en volledigheid van de verantwoordingsinformatie *Aard controle n.v.t.* *Indicator: E27B/08*	Toelichting *Aard controle n.v.t.* *Indicator: E27B/09*	Eindverantwoording (Ja/Nee) Als u kiest voor 'ja', betekent dit dat het project is afgerond en u voor de komende jaren geen bestedingen meer wilt verantwoorden *Aard controle n.v.t.* *Indicator: E27B/10*	
		1	G19016	€ 156.008	€ 305.100		Nee	
		2	PZH-2017-584945795	€ 1.300.000	€ 0		Ja	

EZK	F1	**Regeling aankoop woningen onder een hoogspanningsverbinding**	Totale Besteding (jaar T) ten last van Rijksmiddelen (automatisch berekend) *Aard controle R* *Indicator: F1/01*					
			€ 725.850					
			Projectnaam/UWHS-nummer *Aard controle n.v.t.* *Indicator: F1/02*	Besteding (jaar T) ten laste van Rijksmiddelen per woning *Aard controle R* *Indicator: F1/03*	Is de bestemming gewijzigd (Ja/Nee) *Aard controle D1* *Indicator: F1/04*	Indien woning verplaatst: conform de ingediende perceelschets (Ja/Nee) *Aard controle D1* *Indicator: F1/05*	Eindverantwoording per woning (Ja/Nee) *Aard controle D1* *Indicator: F1/06*	Cumulatieve besteding ten laste van Rijksmiddelen (t/m jaar T) *Aard controle R* *Indicator: F1/07*
		1	UWHS170030 Baanhoek 313	€ 0	Nee		Nee	€ 167.655
		2	UWHS170031 Baanhoek 311	€ 0	Nee		Nee	€ 154.094
		3	UWHS170032 Baanhoek 269	€ 0	Nee		Nee	€ 171.016
		4	UWHS170033 Baanhoek 257	€ 0	Nee		Nee	€ 401.167
		5	UWHS170048 Baanhoek 317	€ 0	Nee		Nee	€ 191.376
		6	UWHS170058 Rivierdijk 42	€ 0	Nee		Nee	€ 1.161.037
		7	UWHS170095 Baanhoek 315	€ 0	Nee		Nee	€ 203.700
		8	UWHS170100 Baanhoek 309	€ 0	Nee		Nee	€ 159.113
		9	UWHS170153 Baanhoek 295	€ 0	Nee		Nee	€ 275.946
		10	UWHS170189 Baanhoek 287	€ 0	Nee		Nee	€ 183.157
		11	UWHS170163 Baanhoek 293	€ 0	Nee		Nee	€ 96.241
		12	UWHS170166 Baanhoek 319	€ 0	Nee		Nee	€ 261.231
		13	UWHS170198 Baanhoek 289	€ 238.471	Nee		Nee	€ 238.471
		14	UWHS170222 Baanhoek 283	€ 191.830	Nee		Nee	€ 191.830
		15	UWHS170223 Baanhoek 285	€ 193.834	Nee		Nee	€ 193.834
		16	UWHS170224 Baanhoek 291	€ 101.327	Nee		Nee	€ 101.327
		17	UWHS170250 Rivierdijk 52	€ 388	Nee		Nee	€ 388
		18						
		19						
EZK	F9	**Regeling specifieke uitkering Extern Advies Warmtetransitie**	Projectnaam/nummer *Aard controle R* *Indicator: F9/01*	Besteding (jaar T) ten laste van Rijksmiddelen *Aard controle R* *Indicator: F9/02*	Cumulatieve besteding ten laste van Rijksmiddelen (t/m jaar T) Deze indicator is bedoeld voor de tussentijdse afstemming van de juistheid en volledigheid van de verantwoordingsinformatie *Aard controle n.v.t.* *Indicator: F9/03*	Project afgerond in (jaar T)? (Ja/Nee) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: F9/04*	Toelichting *Aard controle n.v.t.* *Indicator: F9/05*	
		1	EAW-20-00198935	€ 0	€ 20.532	Ja		
		2						
		3						
		4						
		5						
		6						
			Eindverantwoording (Ja/Nee) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: F9/06*					
			Ja					

SZW	**G2**	**Gebundelde uitkering op grond van artikel 69 Participatiewet_gemeentedeel 2021** Alle gemeenten verantwoorden hier het gemeentedeel over (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam	Besteding (jaar T) algemene bijstand Gemeente I.1 Participatiewet (**PW**) *Aard controle R* *Indicator: G2/01*	Baten (jaar T) algemene bijstand (exclusief Rijk) Gemeente I.1 Participatiewet (**PW**) *Aard controle R* *Indicator: G2/02*	Besteding (jaar T) **IOAW** Gemeente I.2 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers (**IOAW**) *Aard controle R* *Indicator: G2/03*	Baten (jaar T) **IOAW** (exclusief Rijk) Gemeente I.2 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers (**IOAW**) *Aard controle R* *Indicator: G2/04*	Besteding (jaar T) **IOAZ** Gemeente I.3 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen (**IOAZ**) *Aard controle R* *Indicator: G2/05*	Baten (jaar T) **IOAZ** (exclusief Rijk) Gemeente I.3 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen (**IOAZ**) *Aard controle R* *Indicator: G2/06*
			€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
			Besteding (jaar T) **Bbz 2004** levensonderhoud Gemeente I.4 Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (levensonderhoud) (**Bbz 2004**) *Aard controle R* *Indicator: G2/07*	Baten (jaar T) **Bbz 2004** levensonderhoud Gemeente I.4 Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (levensonderhoud) (**Bbz 2004**) *Aard controle R* *Indicator: G2/08*	Baten (jaar T) **WWIK** (exclusief Rijk) Gemeente I.6 Wet werk en inkomen kunstenaars (**WWIK**) *Aard controle R* *Indicator: G2/09*	Besteding (jaar T) Loonkostensubsidie o.g.v. art. 10d Participatiewet Gemeente I.7 Participatiewet (**PW**) *Aard controle R* *Indicator: G2/10*	Baten (jaar T) Loonkostensubsidie o.g.v. art. 10d Participatiewet (excl. Rijk) Gemeente I.7 Participatiewet (**PW**) *Aard controle R* *Indicator: G2/11*	Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden gebundelde uitkering Participatiewet in Gemeente Participatiewet (**PW**) *Aard controle R* *Indicator: G2/12*
			€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
			Mutaties (dotaties en vrijval) voorziening dubieuze debiteuren als gevolg van kwijt te schelden schulden gebundelde uitkering Participatiewet (jaar T) Gemeente Participatiewet (**PW**) *Aard controle D2* *Indicator: G2/13*	Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: G2/14*				
			€ 0	Nee				

SZW	**G2A**	**Gebundelde uitkering op grond van artikel 69 Participatiewet_totaal 2020** Gemeenten die uitvoering in (jaar T-1) geheel of gedeeltelijk hebben uitbesteed aan een Openbaar lichaam o.g.v. Wgr verantwoorden hier het totaal (Dus: deel Openbaar lichaam uit SiSa (jaar T-1) regeling G2B + deel gemeente uit (jaar T-1) regeling G2A)	Hieronder per regel één gemeente(code) uit (jaar T-1) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen *Aard controle n.v.t.* *Indicator: G2A/01*	Besteding (jaar T-1) algemene bijstand Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam I.1 Participatiewet (**PW**) *Aard controle R* *Indicator: G2A/02*	Baten (jaar T-1) algemene bijstand (exclusief Rijk) Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam I.1 Participatiewet (**PW**) *Aard controle R* *Indicator: G2A/03*	Besteding (jaar T-1) **IOAW** Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam I.2 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers (**IOAW**) *Aard controle R* *Indicator: G2A/04*	Baten (jaar T-1) **IOAW** (exclusief Rijk) Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam I.2 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers (**IOAW**) *Aard controle R* *Indicator: G2A/05*	Besteding (jaar T-1) **IOAZ** Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam I.3 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen (**IOAZ**) *Aard controle R* *Indicator: G2A/06*
		1 060610 Gemeente Sliedrecht	€ 6.326.859	€ 132.810	€ 425.749	€ 3.263	€ 38.362	
		2						
		Hieronder verschijnt de gemeente(code) conform de keuzes gemaakt bij indicator G2A/01 In de kolommen hiernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen *Aard controle n.v.t.* *Indicator: G2A/07*	Baten (jaar T-1) **IOAZ** (exclusief Rijk) Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam I.3 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen (**IOAZ**) *Aard controle R* *Indicator: G2A/08*	Besteding (jaar T-1) **Bbz 2004** levensonderhoud beginnende zelfstandigen Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam I.4 Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (levensonderhoud) (**Bbz 2004**) *Aard controle R* *Indicator: G2A/09*	Baten (jaar T-1) **Bbz 2004** levensonderhoud beginnende zelfstandigen Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam I.4 Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (levensonderhoud) (**Bbz 2004**) *Aard controle R* *Indicator: G2A/10*	Baten (jaar T-1) **WWIK** (exclusief Rijk) Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam I.6 Wet werk en inkomen kunstenaars (**WWIK**) *Aard controle R* *Indicator: G2A/11*	Besteding (jaar T-1) Loonkostensubsidie o.g.v. art. 10d Participatiewet Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam I.7 Participatiewet (**PW**) *Aard controle R* *Indicator: G2A/12*
		1 060610 Gemeente Sliedrecht	€ 0	€ 13.889	€ 2.467	€ 0	€ 527.521	
		2						
		Hieronder verschijnt de gemeente(code) conform de keuzes gemaakt bij indicator G2A/01 In de kolommen hiernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen *Aard controle n.v.t.*	Baten (jaar T-1) Loonkostensubsidie o.g.v. art. 10d Participatiewet (excl. Rijk) Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam I.7 Participatiewet (**PW**) *Aard controle R*					

SZW	**G3**	**Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (exclusief levensonderhoud beginnende zelfstandigen)_gemeentedeel** **Besluit bijstandverlening zelfstandigen (Bbz) 2004** Alle gemeenten verantwoorden hier het gemeentedeel over (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam	Besteding (jaar T) kapitaalverstrekking *Aard controle R* *Indicator: G3/01*	Baten (jaar T) kapitaalverstrekking (exclusief Rijk) *Aard controle R* *Indicator: G3/02*	Baten vanwege vóór 1 januari 2020 verstrekt kapitaal (exclusief Rijk) *Aard controle R* *Indicator: G3/03*	Besteding (jaar T) Bob *Aard controle R* *Indicator: G3/04*	Baten (jaar T) Bob (exclusief Rijk) *Aard controle R* *Indicator: G3/05*	Besteding (jaar T) onderzoekskosten artikel 52, eerste lid, onderdeel b, Bbz 2004 (Bob) *Aard controle R* *Indicator: G3/06*
			€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
			BBZ vóór 2020 – levensonderhoud (exclusief BOB) Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden levensonderhoud BBZ in (jaar T) (exclusief BOB) *Aard controle R* *Indicator: G3/07*	BBZ vóór 2020 – kapitaalverstrekking (exclusief BOB) Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden van achterstallige betalingen kapitaalverstrekkingen BBZ in (jaar T) (exclusief BOB) *Aard controle R* *Indicator: G3/08*	BBZ vóór 2020 – levensonderhoud en kapitaalverstrekkingen (BOB) Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden levensonderhoud BBZ en achterstallige betalingen kapitaalverstrekkingen BOB in *Aard controle R* *Indicator: G3/09*	BBZ vanaf 2020 – kapitaalverstrekking Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden van achterstallige betalingen kapitaalverstrekkingen BBZ in (jaar T) *Aard controle R* *Indicator: G3/10*	Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: G3/11*	
			€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	Ja	

SZW	G3A	**Besluit bijstandsverlening zelfstandigen 2004 (exclusief levensonderhoud beginnende zelfstandigen)_totaal 2020** **Besluit bijstandverlening zelfstandigen (Bbz) 2004** Gemeenten die uitvoering in (jaar T-1) geheel of gedeeltelijk hebben uitbesteed aan een Openbaar lichaam o.g.v. Wgr verantwoorden hier het totaal (jaar T-1). (Dus: deel Openbaar lichaam uit SiSa (jaar T-1) regeling G3B + deel gemeente uit (jaar	Hieronder per regel één gemeente(code) uit (jaar T-1) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen *Aard controle n.v.t.* *Indicator: G3A/01*	Besteding (jaar T-1) kapitaalverstrekking Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam *Aard controle R* *Indicator: G3A/02*	Baten (jaar T-1) kapitaalverstrekking (exclusief Rijk) Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam *Aard controle R* *Indicator: G3A/03*	Baten (jaar T-1) vanwege vóór 1 januari 2020 verstrekt kapitaal (exclusief Rijk) Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam *Aard controle R* *Indicator: G3A/04*	Besteding (jaar T-1) Bob Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam *Aard controle R* *Indicator: G3A/05*	Baten (jaar T-1) Bob (exclusief Rijk) Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam *Aard controle R* *Indicator: G3A/06*
		1	060610 Gemeente Sliedrecht	€ 0	€ 0	-€ 4.627	€ 0	€ 0
		2						
			Hieronder verschijnt de gemeente(code) conform de keuzes gemaakt bij G3A/01 In de kolommen hiernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen *Aard controle n.v.t.* *Indicator: G3A/07*	Besteding (jaar T-1) uitvoerings- en onderzoekskosten artikel 56, eerste en tweede lid, Bbz Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam *Aard controle R* *Indicator: G3A/08*				
		1	060610 Gemeente Sliedrecht	€ 2.175				
		2						

SZW	G4	**Tijdelijke overbruggingsregeling zelfstandig ondernemers (Tozo) _gemeentedeel 2021** Alle gemeenten verantwoorden hier het gemeentedeel over Tozo (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wgr	Welke regeling betreft het? *Aard controle n.v.t.* *Indicator: G4/01*	Besteding (jaar T) levensonderhoud *Aard controle R* *Indicator: G4/02*	Besteding (jaar T) kapitaalverstrekking *Aard controle R* *Indicator: G4/03*	Baten (jaar T) levensonderhoud *Aard controle R* *Indicator: G4/04*	Baten (jaar T) kapitaalverstrekking (aflossing) *Aard controle R* *Indicator: G4/05*	Baten (jaar T) kapitaalverstrekking (overig) *Aard controle R* *Indicator: G4/06*
		1	Tozo 1 (1 mrt tot 1 juni 2020)	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
		2	Tozo 2 (1 juni tot 1 oktober 2020)	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
		3	Tozo 3 (1 oktober 2020 tot 1 april 2021)	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
		4	Tozo 4 (geldend van 1 april 2021 tot 1 juli 2021)	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
		5	Tozo 5 (geldend van 1 juli tot 1 oktober 2021)	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
			Kopie regeling *Aard controle n.v.t.* *Indicator: G4/07*	Aantal besluiten levensonderhoud (jaar T) *Aard controle R* *Indicator: G4/08*	Aantal besluiten kapitaalverstrekking (jaar T) *Aard controle R* *Indicator: G4/09*	Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: G4/10*		
		1	Tozo 1 (1 mrt tot 1 juni 2020)	0	0	Nee		
		2	Tozo 2 (1 juni tot 1 oktober 2020)	0	0	Nee		
		3	Tozo 3 (1 oktober 2020 tot 1 april 2021)	0	0	Nee		
		4	Tozo 4 (geldend van 1 april 2021 tot 1 juli 2021)	0	0	Nee		
		5	Tozo 5 (geldend van 1 juli tot 1 oktober 2021)	0	0	Nee		
			Levensonderhoud - Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden levensonderhoud Tozo in (jaar T)	Levensonderhoud- Mutaties (dotaties en vrijval) voorziening dubieuze debiteuren (jaar T) als gevolg van kwijt te schelden schulden levensonderhoud	Kapitaalverstrekkingen - Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden van achterstallige betalingen op kapitaalverstrekkingen Tozo in (jaar T)			

			Kopie regeling *Aard controle n.v.t.* *Indicator: G4/14*	Besteding (jaar T) kapitaalverstrekking Tozo buitenland (gemeente Maastricht) *Aard controle R* *Indicator: G4/15*	Baten (jaar T) kapitaalverstrekking Tozo buitenland (gemeente Maastricht), aflossing *Aard controle R* *Indicator: G4/16*	Baten (jaar T) kapitaalverstrekking Tozo buitenland (gemeente Maastricht), overig *Aard controle R* *Indicator: G4/17*	Uitvoeringskosten (jaar T) uitvoering Tozo buitenland (gemeente Maastricht) *Aard controle R* *Indicator: G4/18*	
		1	Tozo 1 (1 mrt tot 1 juni 2020)					
		2	Tozo 2 (1 juni tot 1 oktober 2020)					
		3	Tozo 3 (1 oktober 2020 tot 1 april 2021)					
		4	Tozo 4 (geldend van 1 april 2021 tot 1 juli 2021)					
		5	Tozo 5 (geldend van 1 juli tot 1 oktober 2021)					

SZW	**G4A**	**Tijdelijke overbruggingsregeling zelfstandig ondernemers (Tozo) _Totalen 2020** Alle gemeenten verantwoorden hier het gemeentedeel over Tozo (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wgr	Hieronder per regel één gemeente(code) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen *Aard controle n.v.t.* *Indicator: G4A/01*	Welke regeling betreft het? *Aard controle n.v.t.* *Indicator: G4A/02*	Besteding (jaar T-1) levensonderhoud *Aard controle R* *Indicator: G4A/03*	Besteding (jaar T-1) kapitaalverstrekking *Aard controle R* *Indicator: G4A/04*	Baten (jaar T-1) levensonderhoud *Aard controle R* *Indicator: G4A/05*	Baten (jaar T-1) kapitaalverstrekking (aflossing) *Aard controle R* *Indicator: G4A/06*
		1	060610 Gemeente Sliedrecht	Tozo1	€ 692.613	€ 18.157	€ 1.758	€ 0
		2	060610 Gemeente Sliedrecht	Tozo2	€ 210.480	€ 22.150	€ 7.273	€ 0
		3	060610 Gemeente Sliedrecht	Tozo3	€ 55.544	€ 6.240	€ 0	€ 0
		4						
			Hieronder verschijnt de gemeente(code) conform de keuzes gemaakt bij G4A/01 In de kolommen hiernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen *Aard controle n.v.t.* *Indicator: G4A/07*	Hieronder verschijnt de keuze regeling (Tozo 1,2, en 3) conform de keuzes gemaakt bij G4B/02 *Aard controle n.v.t.* *Indicator: G4A/08*	Baten (jaar T-1) kapitaalverstrekking (overig) *Aard controle R* *Indicator: G4A/09*	Aantal besluiten levensonderhoud (jaar T-1) *Aard controle R* *Indicator: G4A/10*	Aantal besluiten kapitaalverstrekking (jaar T-1) *Aard controle R* *Indicator: G4A/11*	Totaal bedrag vorderingen levensonderhoud (jaar T-1) Tozo 1 (i.v.m. verstrekte voorschotten op Tozo-aanvragen levensonderhoud welke zijn ingediend vóór 22 april 2020) *Aard controle R* *Indicator: G4A/12*
		1	060610 Gemeente Sliedrecht	Tozo1	€ 0	237	3	€ 57.330
		2	060610 Gemeente Sliedrecht	Tozo2	€ 0	54	4	€ 0
		3	060610 Gemeente Sliedrecht	Tozo3	€ 0	16	2	€ 0

SZW	**G12**	**Kwijtschelden publieke schulden SZW-domein hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire_ gemeentedeel** Alle gemeenten verantwoorden hier het gemeentedeel (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam	Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden Bijzondere bijstand in (jaar T) *Aard controle R* *Indicator: G12/01*	Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden Wet Inburgering van 13 september 2012 in (jaar T) *Aard controle R* *Indicator: G12/02*	Aantal gedupeerden (zoals omschreven in artikel 1 van de Regeling specifieke uitkering compensatie van de kosten die verband houden met het kwijtschelden van publieke schulden binnen het SZW-domein van de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire toeslagen) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: G12/03*			
			€ 0	€ 0	67			
VWS	**H4**	**Regeling specifieke uitkering stimulering sport** Gemeenten	Ontvangen Rijksbijdrage (jaar T) *Aard controle R* *Indicator: H4/01*	Totale werkelijke berekende subsidie *Aard controle n.v.t.* *Indicator: H4/02*				
			€ 0	€ 0				
			Activiteiten *Aard controle n.v.t.* *Indicator: H4/03*	Totale werkelijke berekende subsidie per project (jaar T) *Aard controle R* *Indicator: H4/04*	Werkelijke besteding voor de activiteiten inclusief btw x 17,5% (jaar T) **Onroerende zaken** *Aard controle R* *Indicator: H4/05*	Werkelijke besteding voor de activiteiten inclusief btw x 17,5% (jaar T) **roerende zaken** *Aard controle R* *Indicator: H4/06*	Werkelijke besteding voor de activiteiten inclusief btw x 17,5% (jaar T) **overige kosten** *Aard controle R* *Indicator: H4/07*	Toelichting - Verplicht als het een activiteit betreft welke NIET in de toekenning meegenomen is *Aard controle n.v.t.* *Indicator: H4/08*
		1						
		2						
		3						
		4						

VWS	**H8**	**Regeling Sportakkoord 2020-2022**	Beschikkingsnummer *Aard controle n.v.t.* *Indicator: H8/01*	Totaal bedrag volgens beschikking *Aard controle n.v.t.* *Indicator: H8/02*	Besteding aanstellen sportformateur (jaar T) **Gerealiseerd** *Aard controle R* *Indicator: H8/03*	Besteding uitvoering sportakkoord (jaar T) **Gerealiseerd** *Aard controle R* *Indicator: H8/04*	Cumulatieve besteding aanstellen sportformateur (t/m jaar T) **Gerealiseerd** *Aard controle n.v.t.* *Indicator: H8/05*	Cumulatieve besteding uitvoering sportakkoord (t/m jaar T) **Gerealiseerd** *Aard controle n.v.t.* *Indicator: H8/06*
		1	1015987	€ 35.000	€ 0	€ 20.000	€ 0	€ 20.000
		2	1038147	€ 85.142	€ 0	€ 52.450	€ 0	€ 52.450
		3						
		4						
			Kopie beschikkingsnummer *Aard controle n.v.t.* *Indicator: H8/07*	Eindverantwoording (Ja/Nee) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: H8/08*				
		1	1015987	Nee				
		2	1038147	Nee				
		3						
		4						
VWS	**H16**	**Regeling Specifieke uitkering ijsbanen en zwembaden**	Betreft jaar *Aard controle n.v.t.* *Indicator: H16/01*	Beschikkingsnummer / naam *Aard controle n.v.t.* *Indicator: H16/02*	Totale besteding *Aard controle R* *Indicator: H16/03*			
		1	2020	SPUKUZ21171	€ 409.964			
		2	2021	SPUKUZ21R2282	€ 348.998			
			Naam locatie *Aard controle n.v.t.* *Indicator: H16/04*	Totale toezegging per locatie *Aard controle R* *Indicator: H16/05*	Besteding per locatie *Aard controle R* *Indicator: H16/06*	Verschil toezegging vs. Besteding per locatie (automatisch berekend) *Aard controle n.v.t* *Indicator: H16/07*	Betreft jaar? *Aard controle R* *Indicator: H16/08*	
		1	Optisport Bronbad de Lockhorst	€ 409.964	€ 409.964	€ 0	2020	
		2	Optisport Bronbad de Lockhorst	€ 348.998	€ 348.998	€ 0	2021	

5.10 Specificatie overhead

Sinds de invoering van het gewijzigde BBV mogen kosten van overhead niet meer worden opgenomen in de ramingen van de verschillende thema's die Sliedrecht kent in haar begroting. Daarom is de overhead opgenomen als apart thema onder Programma 4 Bestuur, Organisatie en Veiligheid. Overhead betreft alle indirecte kosten welke niet rechtstreeks aan een thema te koppelen zijn. Het gaat hier om kosten van:

- Financiën, Toezicht en Controle;
- Personeelszaken en organisatie;
- Inkoop;
- Interne en externe communicatie;
- Juridische zaken;
- Bestuurszaken en bestuursondersteuning;
- Informatievoorziening en automatisering van PIOFACH-systemen;
- Facilitaire zaken en huisvesting (incl. beveiliging);
- Documentaire informatievoorziening (DIV);Managementondersteuning primair proces.

Specificatie overhead		2021
A. Personeelskosten	**N**	**4.904**
1. Directe- en indirecte personeelskosten	N	3.238
2. Personeel van derden	N	1.478
3. Cursussen en seminars	N	134
4. Secundaire personeelskosten	N	54
B. Materiële uitgaven	**N**	**747**
1. Facilitaire kosten	N	9
2. Materieel, voertuigen en gereedschappen	N	111
3. Schoonmaak, beveiliging, verzekeringen, energie en onderhoud	N	168
4. Lidmaatschappen en contributies	N	63
5. Advies- en onderzoekskosten op juridische en personele vraagstukken	N	79
6. Overig (incl. doorbelasting tractiemiddelen)	N	318
C. Voorzieningen	**N**	**33**
1. Dotatie voorzieningen groot onderhoud eigen huisvesting	N	33
D. Kapitaallasten	**N**	**526**
1. kapitaallasten eigen huisvesting en tractiemiddelen	N	526
E. Bijdrage gemeenschappelijke regelingen	**N**	**3.027**
1. Bijdrage gemeenschappelijke regelingen SCD en OCD	N	3.027
Totaal lasten Overhead	**N**	**9.238**

5.11 Gebeurtenissen na balansdatum

Oorlog in Oekraïne

De oorlog in Oekraïne heeft ook gevolgden voor de Gemeente Sliedrecht. Dit gaat onder andere om vraagstukken rondom de opvang van vluchtelingen. Daarnaast hebben de sancties voor Russische bedrijven mogelijk ook consequenties voor het contract dat de gemeente heeft met Gazprom en de energie- en grondstofprijzen.

6 OVERIGE

6.1 Investeringsoverzicht

Onderstaande tabel geeft inzicht in het verloop van de investeringskredieten in 2021. In de twee laatste kolommen staat of het krediet ultimo 2021 wordt gehandhaafd of afgesloten en welk bedrag als restantkrediet wordt overgebracht naar 2022.

In de kolom "Realisatie in 2021" staat het saldo van uitgaven en inkomsten op een krediet. Een negatief bedrag in deze kolom geeft dus aan dat er in 2021 op het betreffende krediet meer inkomsten zijn geweest dan uitgaven, bijvoorbeeld door ontvangen projectsubsidies van de Provincie.

Groot-boek	Omschrijving investering	Krediet in 2021	Realisatie in 2021	Tekort (-) Over (+)	Hand-haven / Afsluiten	Over naar 2022
70440001	Straatmeub. & groen tbv herinirichting Molendijk	193	193	0	Afsluiten	
70440003	Straatmeubilair & groen tbv herinrichting Baanhoek	9.888	9.888	0	Afsluiten	
70460006	Aanpak speelplaatsen - Jaarschijf 2019	93.106	85.322	7.784	Handhaven	alles
70460009	Speelvoorz en verkeersaanp Benedenveer	62.000	53.852	8.148	Afsluiten	
70530005	Uitvoering begraafplaats 2020-2025 VAT	289.865	304.964	-15.099	Handhaven	alles
70530006	Uitvoering begraafplaats 2020 t/m 2024	1.330.683	1.351.376	-20.693	Handhaven	alles
70530008	Uitvoering begraafplaats - aanleg groen	0	6.381	-6.381	Handhaven	alles
70530009	Uitvoering begraafplaats - beheerdersonderkomen	272.250	0	272.250	Handhaven	alles
70530010	Uitvoering begraafplaats voorber. locatie 7	30.250	25.834	4.416	Handhaven	alles
70540023	Vervanging ondergrondse afvalcontainers	77.700	0	77.700	Handhaven	alles
70540028	Vervanging huisvuilcontainers	30.000	39.597	-9.597	Afsluiten	
70540029	Vervanging ondergrondse afvalcontainers	105.000	0	105.000	Handhaven	alles
70590001	Toekomstbestendig maken zalencentrum de Lockhorst	296.420	0	296.420	Handhaven	alles
70600009	Renovatie pand Elektra Stationsweg 4	1.800.000	41.142	1.758.858	Handhaven	alles
70620027	Aanpassingen sportaccomm ivm brandweereisen	7.500	8.621	-1.121	Afsluiten	
70620043	Toekomst bestendig maken sporthal de Lockhorst	243.000	0	243.000	Handhaven	alles
70630020	Renovatie buitenschil bronbad De Lockhorst 2017	12.000	0	12.000	Handhaven	alles
70630043	Toekomstbestendig maken zwembad de Lockhorst	930.580	15.412	915.168	Handhaven	alles
70650003	Gronden Sliedrecht buiten tbv sportpark	300.000	0	300.000	Handhaven	alles

Groot-boek	Omschrijving investering	Krediet in 2021	Realisatie in 2021	Tekort (-) Over (+)	Hand-haven / Afsluiten	Over naar 2022
70700010	Burg. Winklerplein Bushalte 2e fase	507.904	0	507.904	Handhaven	alles
70700011	Burg. Winklerplein Aanleg plein en OR	330.845	7.687	323.158	Handhaven	alles
70700013	Burg. Winklerplein Noord- en Zuidgevel	0	6.750	-6.750	Handhaven	alles
70700014	Opwaarderen Kerkbuurt Merwedeplein	45.177	16.668	28.509	Handhaven	alles
70700015	Opwaarderen Kerkbuurt Horecaplein	61.250	3.374	57.876	Afsluiten	
70870003	Herinrichting Molendijk-west/Baanhoek-oost	56.000	22.204	33.796	Afsluiten	
70870005	Vervanging fundering en asfalt Parallelweg-west	253.014	83.022	169.992	Handhaven	alles
70870008	Herstraten Vogelbuurt - Jaarschijf 2019-2023	3.099.394	435.513	2.663.881	Handhaven	alles
70870009	Herstraten Professorenbuurt - Jaarschijf 2019-2022	65.184	811	64.373	Handhaven	alles
70870014	Vervanging div. asfaltdeklagen - Jaarschijf 2021	361.429	361.374	55	Afsluiten	
70870015	Fietspad Stationsweg/Borgesiusweg (nieuwe aanleg)	891.010	151.564	739.446	Handhaven	alles
70870018	Herstraten Rivierenbuurt zuid - Jaarschijf 2021	818.846	538.320	280.526	Handhaven	alles
70870021	Herstraten Elzenhof	445.992	42.162	403.830	Handhaven	alles
70870022	Herstraten Stormrand t/m Hoepel-oost	100.000	31.437	68.563	Handhaven	alles
70870025	Aanleg veilige fietsroute langs Craijensteijn	2.421.279	844.415	1.576.864	Handhaven	alles
70870028	Herinrichting Middenveer 2018-2019	159.921	19.768	140.153	Afsluiten	
70870029	Jac Catsstraat-zuid - vervanging wegbedekking	1.137.250	67.385	1.069.865	Handhaven	alles
70870030	PC Hooftlaan-zuid - vervanging wegbedekking	302.161	278.671	23.490	Handhaven	alles
70870036	Herbestraten - Goeman Borgesiusweg	129.240	56.362	72.878	Handhaven	alles
70880001	Aanleg brug tbv fietspad Stationsweg-noord	104.033	60.163	43.870	Handhaven	alles
70890004	Vervanging lichtmastarmaturen	9.163	9.163	0	Afsluiten	
70890006	Vervanging lichtmasten	6.572	6.572	0	Afsluiten	
70890007	Vervanging lichtmastarmaturen	17.715	17.715	0	Afsluiten	
70890008	Aanschaf lichtmasten tbv herinirichting Rivierdijk	29.315	29.315	0	Afsluiten	
70890010	Vervanging lichtmastarmaturen	3.674	3.674	0	Afsluiten	
70890011	Aanschaf lichtmasten t.b.v. herinrichting Baanhoek	296	296	0	Afsluiten	

Groot-boek	Omschrijving investering	Krediet in 2021	Realisatie in 2021	Tekort (-) Over (+)	Hand-haven / Afsluiten	Over naar 2022
70890012	Vervanging lichtmasten	51.000	32.154	18.846	Handhaven	alles
70890013	Vervanging lichtmastarmaturen	94.000	62.360	31.640	Handhaven	alles
70890016	Lichtmastarmaturen Staatsliedenbuurt	22.337	0	22.337	Handhaven	alles
70920015	Rioleringsplan - vervanging riolering 2021	-182	0	-182	Afsluiten	
70920017	Rioolvervanging Staatsliedenbuurt	1.194.447	0	1.194.447	Handhaven	alles
70920018	Rioolvervanging Vogelbuurt 2019-2023	2.939.714	820.110	2.119.605	Handhaven	alles
70920019	Rioolverv. Professorenbuurt 2019 (GRP 2019-2023)	482.155	1.089	481.066	Handhaven	alles
70920020	Rioolverv. Baanhoek oost/Molendijk (GRP 2019-2023)	11.841	11.841	0	Afsluiten	
70920022	Relinen riolering Gantelweg (GRP 2019-2023)	288.132	28.613	259.519	Handhaven	75.000
70920023	Aanleg waterberging (GRP 2019-2023)	227.201	204.222	22.979	Handhaven	alles
70920024	Verplaatsen gemaal Winklerplein (GRP 2019-2023)	350.000	0	350.000	Handhaven	alles
70920025	Vervangen drukriolering (GRP 2019-2023)	91.086	60.772	30.314	Handhaven	alles
70920029	Vervanging persleidingen (GRP 2019-2023)	95.000	0	95.000	Handhaven	alles
70920031	Rioolverv. Rivierenbuurt-zuid 2021 (GRP 2019-2023)	245.000	150.000	95.000	Handhaven	alles
70920032	Afkoppelen riolering 2021 (GRP 2019-2023)	49.826	0	49.826	Handhaven	alles
70920034	Rioolverv. Rivierenbuurt-zuid 2022 (GRP 2019-2023)	0	87.160	-87.160	Handhaven	alles
70920040	Rioolvervanging Thorbeckelaan-Vogelenzang	211.186	132.071	79.115	Handhaven	alles
70920041	Rioolvervanging - Elzenhof	302.431	0	302.431	Handhaven	alles
70930007	Aanpassen aansl. Parallelweg op Nijverwaard (VBP)	1.316.984	112.070	1.204.914	Handhaven	alles
70930009	Aanleg rotonde Thorbeckelaan-Vogelenzang (VBP)	726.158	536.848	189.310	Afsluiten	
70930011	Aanp. weg tbv herinr. Molendijk west(Dijkvisie)	37.552	22.647	14.905	Afsluiten	
70930012	Reconstr. kruispunt Parallelweg/op- en afrit A15 N	344.284	2.725	341.559	Handhaven	alles

Groot-boek	Omschrijving investering	Krediet in 2021	Realisatie in 2021	Tekort (-) Over (+)	Hand-haven / Afsluiten	Over naar 2022
70930014	Verkorten wandelpromenade Kerkbuurt	122.800	3.159	119.641	Handhaven	alles
70930017	Geluidsanering woningen rotonde Stevinstraat	60.874	31.972	28.902	Handhaven	alles
70940003	Verkeersregelinstallaties Sliedrecht-oost	328.000	285.848	42.152	Afsluiten	
71363508	Vervanging keukenapparatuur Gemeentekantoor	5.514	0	5.514	Handhaven	alles
71363521	Revisie luchtbeh.kasten gemeentekantoor 2016	17.035	0	17.035	Handhaven	alles
71363523	Linoleum vloerbedekking kantoorvertrekken 2017	48.365	0	48.365	Handhaven	alles
71363526	Bouwkundige aanpassingen gemeentekantoor	9.786	0	9.786	Handhaven	alles
71363538	Aanpassing electrische installatie gemeentewerf	60.000	48.553	11.447	Afsluiten	
71363539	Sleutelkluis tbv wagenpark	35.000	20.316	14.684	Afsluiten	
71363540	Voorbereidingskrediet Raadhuis en GK	117.469	44.633	72.836	Handhaven	alles
71364063	Transporter PL Toyota (vervanging 8-VDH-30)	51.000	48.902	2.098	Afsluiten	
71364064	Transporter PL Toyota (vervanging 21-VXV-8)	51.000	50.927	73	Afsluiten	
71364065	Veegwagen Mitsubishi (vervanging 9-VDT-90)	48.000	63.986	-15.986	Afsluiten	
71364066	Bedrijfswagen WW Mercedes (vervanging 42-VXK-7)	78.000	75.026	2.975	Afsluiten	
71364067	Bedrijfswagen WW Mercedes (vervanging 44-VXK-7)	78.000	73.526	4.475	Afsluiten	
71364070	Grafdelfmachine	132.000	118.157	13.844	Afsluiten	
71364076	Vervanging KOKS-Bucher veeg/zuigmachine (2021)	190.000	158.470	31.530	Afsluiten	
71364080	Piaggio Porter Electric (verv.6-VGL-39)	48.000	44.713	3.287	Afsluiten	
71364081	Transporter Toyota Dyna 100 (verv.9-VHT-70)	64.000	52.122	11.878	Afsluiten	
71364082	Sneeuwschuif Jongerius voor tractor	15.000	0	15.000	Handhaven	alles
71364083	Huisvuilauto m.kraan DAF FAN CF 75 (verv.BZ-BN-16)	285.000	285.437	-437	Afsluiten	
71364084	Sneeuwploeg/zoutstrooier (2021)	65.000	0	65.000	Handhaven	alles
71364089	Kleine graafmachine tbv begraafplaats	30.000	25.955	4.046	Afsluiten	
71364090	Onkruidbrander tbv begraafplaats	22.000	0	22.000	Handhaven	alles
71364091	Bermgrasmaaimachine	56.500	50.576	5.924	Afsluiten	

Groot-boek	Omschrijving investering	Krediet in 2021	Realisatie in 2021	Tekort (-) Over (+)	Hand-haven / Afsluiten	Over naar 2022
71365005	Investeringen basisregistratie vastgoed 2012	25.628	11.304	14.324	Handhaven	alles
Totaal Lasten		**28.371.222**	**8.784.342**	**19.586.885**		
71365007	Aanschaf vastgoedbeheerssysteem	650	0	650	Handhaven	alles
71373503	Verbouwing De Reling tbv gem.kantoor	18.446	0	18.446	Handhaven	alles
71373504	Meubilair gem.kantoor	25.706	0	25.706	Handhaven	alles
71490001	Camera's Station Sliedrecht Centraal	-13.709	0	-13.709	Afsluiten	
70600009	Renovatie pand Elektra Stationsweg 4	0	-826	826	Handhaven	alles
70460006	Aanpak speelplaatsen - Jaarschijf 2019	0	-1.500	1.500	Handhaven	alles
70700011	Burg. Winklerplein Aanleg plein en OR	-245.000	0	-245.000	Handhaven	alles
70870008	Herstraten Vogelbuurt - Jaarschijf 2019-2023	0	-3.049	3.049	Handhaven	alles
70890016	Lichtmastarmaturen Staatsliedenbuurt	-141.513	0	-141.513	Handhaven	alles
70920017	Rioolvervanging Staatsliedenbuurt	-1.170.504	-66.643	-1.103.861	Handhaven	alles
70920018	Rioolvervanging Vogelbuurt 2019-2023	4.971	0	4.971	Handhaven	alles
70920023	Aanleg waterberging (GRP 2019-2023)	-42.420	-149.510	107.080	Handhaven	alles
70930009	Aanleg rotonde Thorbeckelaan-Vogelenzang (VBP)	-156.000	0	-156.000	Afsluiten	
70870015	Fietspad Stationsweg/Borgesiusweg (nieuwe aanleg)	-425.000	-76.723	-348.277	Handhaven	alles
70870025	Aanleg veilige fietsroute langs Craijensteijn	-300.000	-204.156	-95.844	Handhaven	alles
Totaal baten		**-2.444.373**	**-502.407**	**-1.941.976**		
Totaal		**25.926.849**	**8.281.935**	**17.644.909**		

6.2 Totaaloverzicht baten en lasten per taakveld

Hoofdtaakveld	Taakve	Taakveld omschrijving		Lasten		Baten		Saldo
0 - Bestuur en ondersteuning	0.1	Bestuur	N	3.121	V	271	N	2.851
	0.2	Burgerzaken	N	1.063	V	284	N	779
	0.3	Beheer overige gebouwen en gronden	N	49	V	209	V	160
	0.4	Overhead	N	9.789	V	490	N	9.299
	0.5	Treasury	N	39	V	313	V	274
	0.61	OZB woningen		-	V	2.125	V	2.125
	0.62	OZB niet-woningen		-	V	1.790	V	1.790
	0.64	Belastingen overig	N	265	V	898	V	633
	0.7	Algemene uitkeringen en overige uitkeringen gemeentefonds			V	47.173	V	47.173
	0.8	Overige baten en lasten	N	658			N	658
	0.10	Mutaties reserves	N	2.030	V	3.171	V	1.141
	0.11	Resultaat van de rekening van baten en lasten						
Totaal 0 - Bestuur en ondersteuning			N	17.014	V	56.723	V	39.709
1 - Veiligheid	1.1	Crisisbeheersing en brandweer	N	2.067	V	119	N	1.948
	1.2	Openbare orde en veiligheid	N	496	V	29	N	467
Totaal 1 - Veiligheid			N	2.564	V	148	N	2.416
2 - Verkeer, vervoer en waterstaat	2.1	Verkeer en vervoer	N	2.086	V	864	N	1.222
	2.4	Economische havens en waterwegen	N	53	V	82	V	29
	2.5	Openbaar vervoer	N	79			N	79
Totaal 2 - Verkeer, vervoer en waterstaat			N	2.218	V	946	N	1.272
3 - Economie	3.1	Economische ontwikkeling	N	384	V	9	N	375
	3.2	Fysieke bedrijfsinfrastructuur	N	2.016	V	1.540	N	476
	3.3	Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen	N	316	V	122	N	194
Totaal 3 - Economie			N	2.716	V	1.672	N	1.044
4 - Onderwijs	4.1	Openbaar basisonderwijs	N	174	V	14	N	160
	4.2	Onderwijshuisvesting	N	1.219	V	328	N	891
	4.3	Onderwijsbeleid en leerlingzaken	N	1.275	V	645	N	630
Totaal 4 - Onderwijs			N	2.668	V	987	N	1.681
5 - Sport, cultuur en recreatie	5.1	Sportbeleid en activering	N	270	V	320	V	50
	5.2	Sportaccommodaties	N	1.872	V	1.043	N	830
	5.3	Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie	N	341	V	58	N	283
	5.4	Musea	N	65			N	65
	5.5	Cultureel erfgoed	N	54			N	54
	5.6	Media	N	574	V	102	N	473
	5.7	Openbaar groen en (openlucht) recreatie	N	2.690	V	167	N	2.523
Totaal 5 - Sport, cultuur en recreatie			N	5.867	V	1.689	N	4.178
6 - Sociaal domein	6.1	Samenkracht en burgerparticipatie	N	2.988	V	277	N	2.711
	6.2	Wijkteams	N	2.288	V	175	N	2.114
	6.3	Inkomensregelingen	N	8.572	V	6.301	N	2.271
	6.4	Begeleide participatie	N	3.147	V	296	N	2.851
	6.5	Arbeidsparticipatie	N	1.337			N	1.337
	6.6	Maatwerkvoorzieningen (WMO)	N	470	V	2	N	468
	6.71	Maatwerkdienstverlening 18+	N	6.639			N	6.639
	6.72	Maatwerkdienstverlening 18-	N	7.214			N	7.214
	6.81	Geëscaleerde zorg 18+	N	168	V	1.199	V	1.031
	6.82	Geëscaleerde zorg 18-	N	858			N	858
Totaal 6 - Sociaal domein			N	33.681	V	8.250	N	25.431
7 - Volksgezondheid en milieu	7.1	Volksgezondheid	N	497	V	11	N	486
	7.2	Riolering	N	2.369	V	3.066	V	697
	7.3	Afval	N	2.603	V	3.463	V	860
	7.4	Milieubeheer	N	1.582	V	151	N	1.431
	7.5	Begraafplaatsen en crematoria	N	436	V	736	V	300
Totaal 7 - Volksgezondheid en milieu			N	7.488	V	7.427	N	61
8 - Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing	8.1	Ruimtelijke ordening	N	859	V		N	859
	8.2	Grondexploitatie (niet bedrijventerreinen)	N	18	V	429	V	411
	8.3	Wonen en bouwen	N	3.522	V	2.942	N	581
Totaal 8 - Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing			N	4.399	V	3.371	N	1.028
Saldo			N	78.615	V	81.213	V	2.598

6.3 Basisset beleidsindicatoren

Landelijke indicatoren

Gemeenten nemen een uniforme basisset beleidsindicatoren op in hun begroting en jaarverslag. De set behandelt een breed spectrum van onderwerpen, van misdrijven en afval tot bijstandsuitkeringen en nieuwbouwwoningen. Zo kunt u zich een helder beeld vormen van de beleidsresultaten van de gemeente. Het meerjarig vergelijk van deze indicatoren is te raadplegen via de website: https://www.waarstaatjegemeente.nl/dashboard/Besluit-Begroting-en-Verantwoording

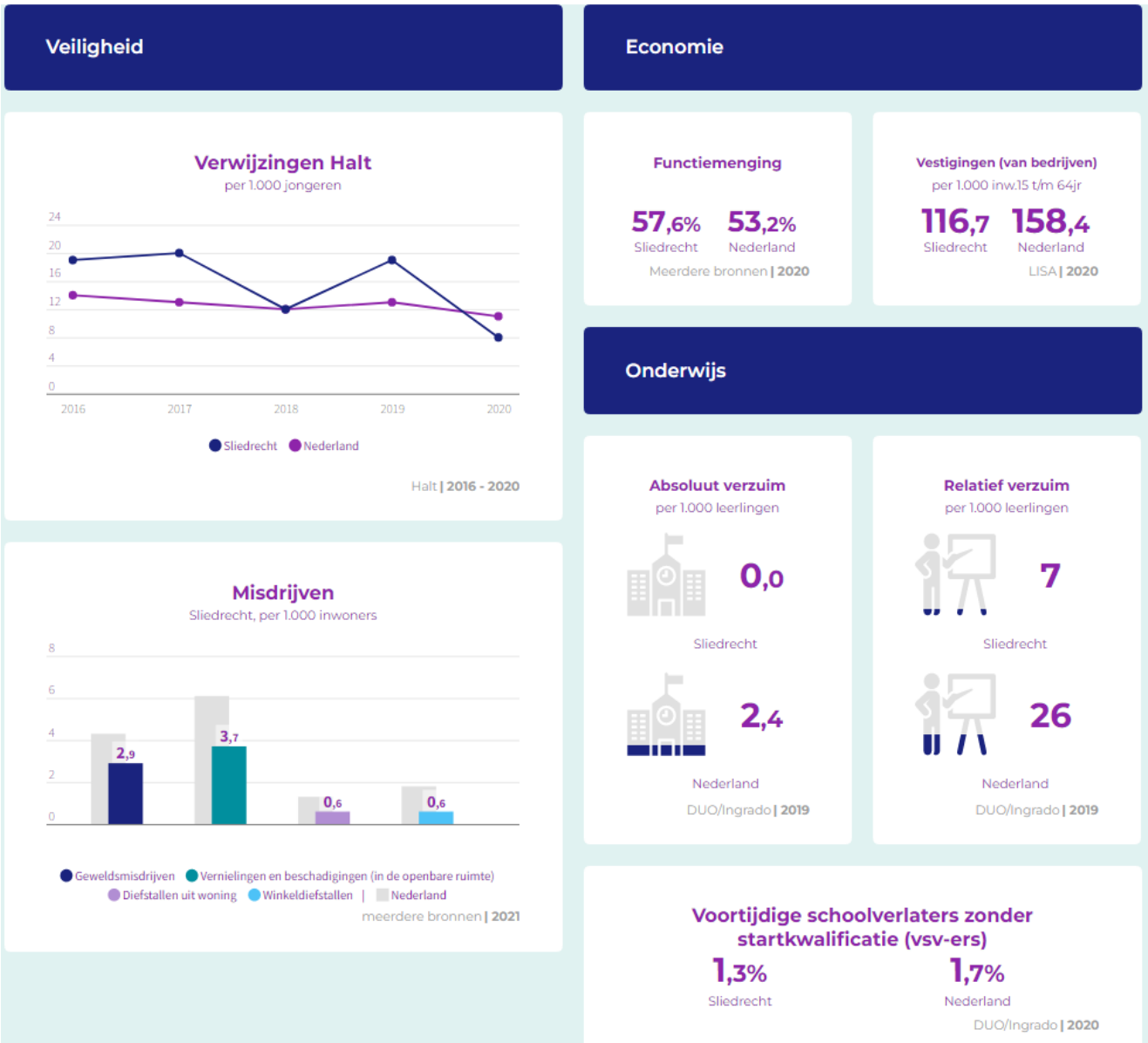

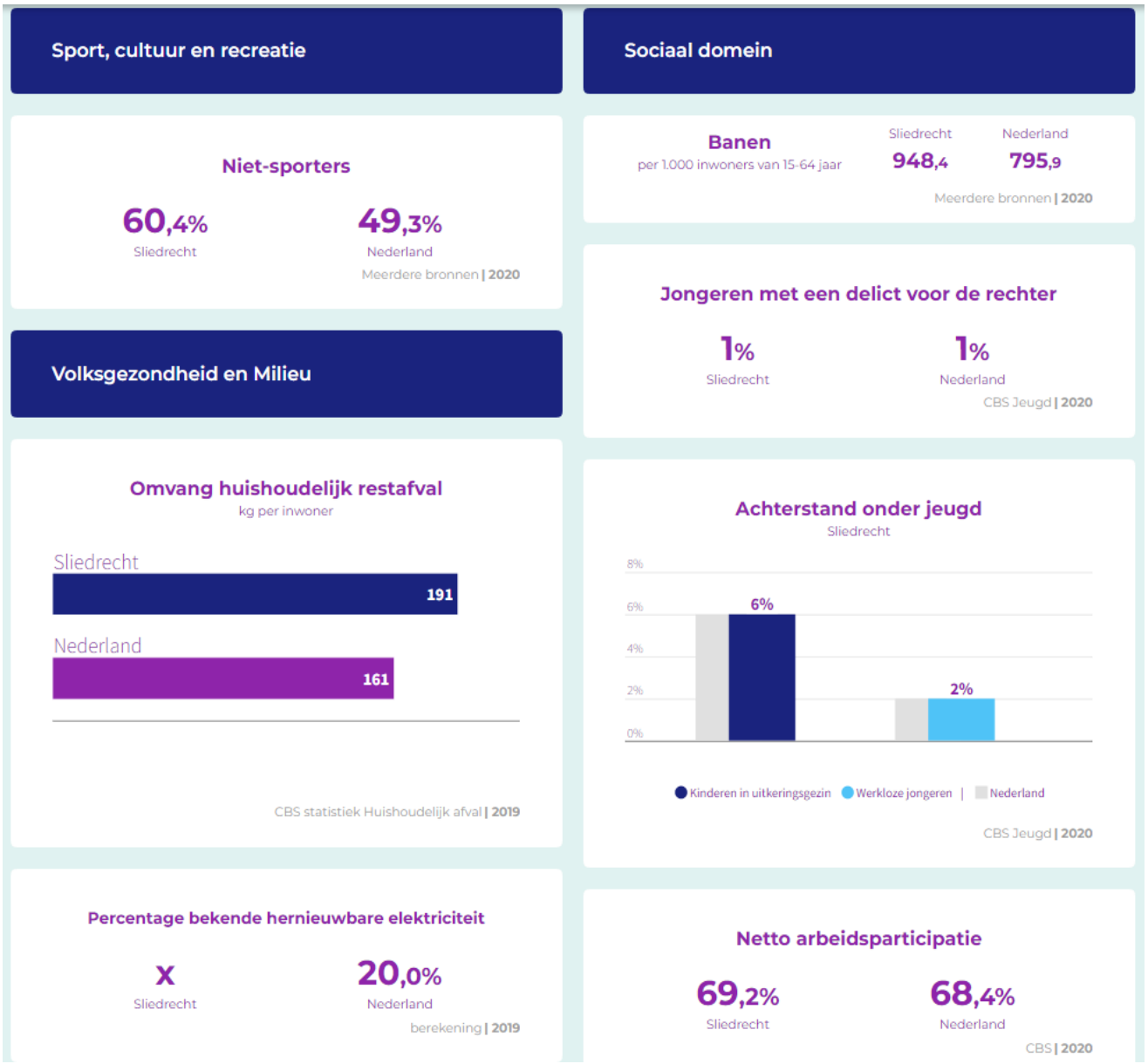

	Peildatum	Waarde
Formatie gemeente Sliedrecht per 1.000 inwoners	31-12-2021	5,01
Bezetting gemeente Sliedrecht per 1.000 inwoners	31-12-2021	4,84
Apparaatskosten gemeente Sliedrecht per inwoner	31-12-2021	€ 425
Externe inhuur gemeente Sliedrecht (% van totale loonsom + totale kosten inhuur externen)	31-12-2021	12,86%
Overhead gemeente Sliedrecht (% van totale lasten)	31-12-2021	11,16%

Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing

Gemiddelde WOZ waarde
x €1.000

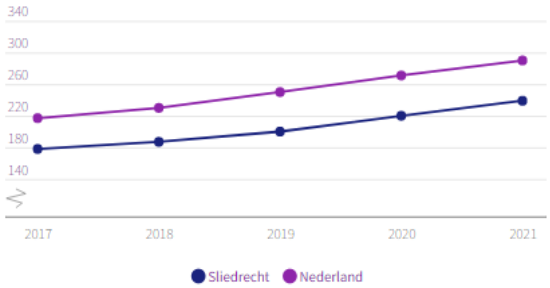

CBS - WOZ | 2017 - 2021

Personen met een bijstandsuitkering
per 10.000 inwoners

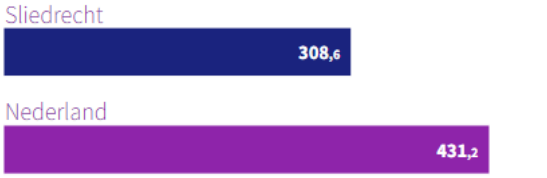

CBS | 2021

Nieuw gebouwde woningen
per 1.000 woningen

16,1 Sliedrecht

8,9 Nederland

BAG/ABF | 2020

Meer info

Lopende re-integratievoorzieningen
per 10.000 inwoners van 15-64 jaar

153,9 Sliedrecht

202,0 Nederland

CBS | 2020

Demografische druk

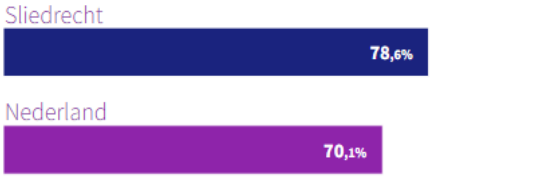

CBS - Bevolkingsstatistiek | 2021

Jongeren met jeugdhulp
% van alle jongeren tot 18 jaar

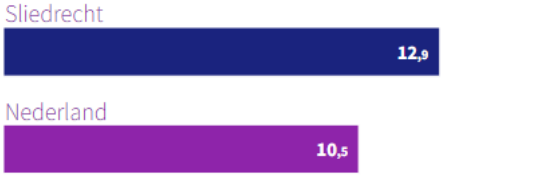

CBS Jeugd | 2021

Gemeentelijke woonlasten éénpersoonshuishouden

€ 659 Sliedrecht

€ 733 Nederland

COELO | 2021

Jongeren met jeugdbescherming

2,1% Sliedrecht

1,1% Nederland

CBS Jeugd | 2021

Gemeentelijke woonlasten meerpersoonshuishouden

€ 743 Sliedrecht

€ 810 Nederland

COELO | 2021

Jongeren met jeugdreclassering

Geen data Sliedrecht

0,3% Nederland

CBS Jeugd | 2021

Cliënten met een maatwe...
per 10.000 inwoners

Sliedrecht	Nederland
860	649

CBS MSD WMO | 2021

6.4 Corona bijlage

In deze Corona paragraaf wordt ingegaan op de effecten van de Coronacrisis. Op 8 februari 2022 is een stand van zaken gegeven middels een College informatiebrief (CIB). Nadat deze CIB is opgesteld en behandeld is, zijn er weinig verdere ontwikkelingen geweest, waardoor we in deze paragraaf willen verwijzen naar deze College Informatiebrief. Dit om dubbele informatie en zelfde uitgebreide tekst te voorkomen.

In vergelijking met deze CIB van 10 februari 2022 zijn er nog enkele kleine wijzigingen. Dit betreft de kosten van de raadsvergaderingen. Deze zijn door nog ontvangen facturen en gemaakte boekingen in 2021 uitgekomen op € 107.000 in plaats van de in de CIB genoemde € 94.000. Daarbij zijn ook de niet ontvangen c.q. terugbetaalde marktgelden beperkt hoger uitgekomen, € 5.000 in plaats van de eerder genoemde € 4.000. Ook zijn er nog kosten gemaakt op diverse locaties met betrekking tot de controle op corona toegangsbewijzen van € 14.000. De aangepaste tabel met in 2021 gemaakte kosten in verband met corona komt er dan als volgt uit te zien:

Kosten in verband met corona

	Programma	Onderdeel	Budget	Realisatie	Verschil
1	Sociaal	Bijdrage Sociale Dienst	270	270	0
		Kwetsbare groepen	121	120	1
		Maatschappelijk steunpakket	65	0	65
		Overig		14	-14
2	Economie, Onderwijs en Arbeidsmarkt	Lokale economie		9	-9
		Markt		5	-5
3	Bestuur, Organisatie en Veiligheid	2e Kamer Verkiezingen	33	88	-55
		Raadsvergaderingen		107	-107
		Communicatie		44	-44
		Overig		62	-62
4	Algemene Dekkingsmiddelen	stelpost	402	0	402
		resultaat decembercirculaire*	164	0	164
	Totaal		**1.055**	**719**	**336**

* Technisch gezien is dit geen budget, dit wordt in de JR 2021 een niet begrote inkomst. Om aansluiting te houden is voor deze weergave gekozen.

Per saldo blijft het zo dat er in 2021 meer middelen zijn ontvangen dan ingezet en resteert er een verschil van € 336.000 (CIB 10 februari € 364.000).

Daarnaast zijn er enkele kleine wijzigingen, aanpassingen in de tabel van de ontvangen specifieke uitkeringen. Deze tabel met specifieke uitkeringen is uitgebreid met twee uitkeringen. De aangepaste tabel komt er met deze aanpassingen als volgt uit te zien.

Bedragen x € 1.000

Ontvangen via specifieke uitkeringen	**Beschikking**
TOZO (Tijdelijke overbruggingsregeling zelfstandig ondernemers)	921
SPUK IJZ (Specifieke Uitkering IJsbanen en Zwembaden)	349
vergoeding CTB (Controle ToegangsBewijzen)	65
TVS-regeling (Tegemoetkoming Verhuurders Sportaccommodaties)	66
SUVIS-regeling (Specifieke uitkering Ventilatie in scholen	328
Ministerie van Justitie & Veiligheid	26
Middelen inhalen Covid-19 gerelat/onderwijsvertraging aug 2021-juli 2023	391
Totaal	**2.146**

De SUVIS-regeling, specifieke uitkering Ventilatie in scholen was in de CIB van 10 februari wel genoemd in de tekst bij Onderwijs maar niet in de tabel weergegeven. Dit betreft € 328.000 voor twee scholen. Daarbij is er vanuit het ministerie van Justitie & Veiligheid € 26.000 ontvangen voor tijdelijke ondersteuning Toezicht en Handhaving en zijn er middelen ontvangen ten aanzien van onderwijsvertragingen (Covid gerelateerd) van € 391.000.

Ondanks dat het begin 2022 met de Coronacrisis de betere kant op lijkt te gaan is de verwachting dat er ook in 2022 (financiële) effecten zullen zijn.

6.5 Rechtmatigheid

Inleiding

Voor de oordeelsvorming van het financieel beheer wordt, naast de getrouwheidcriteria (welk ook van toepassing zijn op de rechtmatigheid), aandacht besteed aan de volgende rechtmatigheidscriteria:

- Het begrotingscriterium;
- Het misbruik en oneigenlijk gebruik criterium;
- Het voorwaardencriterium.

De accountant spreekt zich in haar verklaring uit over de rechtmatigheid. In deze paragraaf zijn de punten opgenomen waarvan het college van B&W (bij haar interne controles) is gestuit op posten die onrechtmatig zijn (en die niet meer hersteld kunnen worden). Op deze posten wordt in dit hoofdstuk ingegaan.

Begrotingscriterium

In het begrotingsjaar 2021 is er binnen de exploitatie van de programma's geen sprake van een overschrijding van de begrote lasten, danwel baten. Op thema niveau is er soms wel sprake van overschrijdingen, deze zijn toegelicht in de jaarrekening.

Misbruik en oneigenlijk gebruik criterium

Door de raad zijn in verordeningen en besluiten verschillende aspecten van Misbruik en oneigenlijk gebruik (verder: M&O) opgenomen. Voor bestaande procedures wordt getoetst in hoeverre deugdelijke maatregelen ter voorkoming van misbruik en oneigenlijk gebruik worden genomen. Daarbij is de vooronderstelling gerechtvaardigd dat binnen de belangrijkste procedures al (informeel) adequate maatregelen zijn getroffen ter waarborging van de getrouwheid van de financiële verantwoording. Het M&O-beleid financiële rechtmatigheid betreft met name uitkeringen.

De verbijzonderde interne controles over het boekjaar 2021 zijn uitgevoerd overeenkomstig het intern controleplan 2021 waarbij de selectie op de te controleren posten door de accountant heeft plaatsgevonden. De uitkomsten van deze interne controles zijn gedeeld met de accountant en waar nodig opgenomen in de management letter 2021. Op basis van deze management letter kan worden geconcludeerd dat voldaan is aan het misbruik en oneigenlijk criterium en dat daarmee het M&O beleid op een juiste en adequate wijze is uitgevoerd.

Voorwaardencriterium

Baten, lasten en balansmutaties zijn aan bepaalde voorwaarden verbonden waarop door de accountant moet worden getoetst. Deze voorwaarden liggen vast in wetten en regels van hogere overheden en de eigen gemeentelijke regelgeving. Door de raad zijn in verschillende verordeningen en besluiten voorwaarden opgenomen.

Ook voor dit criterium geldt dat op basis van de uitgevoerde verbijzonderde interne controles voldaan wordt aan het voorwaardencriterium.

Bij de verbijzonderde controle (en Jaarrekening 2020) is op één dossier gestuit waarbij sprake is van het niet voldoen aan aanbestedingsregels. Dit betreft de aanbesteding van FrisFacilitair. Reeds in de Jaarrekening 2020 is geconstateerd dat deze niet rechtmatig is verlopen. Het huidige contract loopt tot 1 januari 2023, waardoor de kosten ook in 2021 onrechtmatig zijn. In 2021 betreft het een bedrag van € 87.000. De nieuwe aanbesteding voor de periode na 2023 is inmiddels opgestart.

6.6 Interbestuurlijk toezicht

Financiën	**Groen**	TOELICHTING
Er is structureel en reëel begrotingsevenwicht in de begroting 2022 en/of het laatste jaar van de meerjarenraming 2023-2025		De begroting 2022 voldoet aan de kaders om in aanmerking te komen voor regulier financieel toezicht. Zowel de begroting 2022 als de meerjarenraming 2023-2025 sluiten met een structureel voordelig saldo en de ramingen zijn reëel. Dit betekent dat de structurele lasten worden gedekt met structurele baten.
Is er reden voor extra aandacht?	Nee	Er is geen reden voor extra aandacht
Ruimtelijke ordening	**Groen**	TOELICHTING
De gemeentelijke bestemmingsplannen zijn aangepast aan de Omgevingsverordening Zuid-Holland.		De bestemmingsplannen zijn geactualiseerd en voldoen aan de Omgevingsverordening. Volgens de provincie een mooi resultaat binnen het IBT domein Ruimtelijke ordening
Is er reden voor extra aandacht?	Nee	Er is geen reden voor extra aandacht
Omgevingsrecht	**Rood**	TOELICHTING
Het VTH beleid moet worden aangepast aan de omgevingswet. Het is dan logisch de evaluatie gelijk te laten lopen met het aanpassen van het VTH beleid. Het aanpassen van het VTH beleid kan echter pas weer volgordelijk op de keuzes die worden gemaakt voor de Wet kwaliteitsborging die gelijktijdig met de omgevingswet in werking treedt. Met het laatste zijn we inmiddels gestart. Trede 3a van de IBT-ladder houdt in dat de provincie dit jaar met ons een ambtelijk gesprek zal voeren. In dit gesprek worden de aandachts- en verbeterpunten voor de komende periode besproken en vastgelegd in een actielijst met deadlines (verbeterplan). Dit verbeterplan zal bestuurlijk vastgesteld dienen te worden. Het verbeterplan wordt, middels een periodiek gesprek, gemonitord en meegenomen in de jaarlijkse toetsingsronde.		De provincie plaatst de gemeente Sliedrecht op trede 3a van de IBT-ladder (ambtelijke afspraken met termijn), omdat de provincie constateert dat de gemeente Sliedrecht het voorgaande jaar (2021) niet beschikt over het vereiste uitvoeringsprogramma en jaarevaluatierapportage. Hierdoor is de score rood toegekend.

Is er reden voor extra aandacht?	Ja	Aanpassen VTH beleid en opstellen verbeterplan
Monumentenzorg	**Groen**	TOELICHTING
De gemeente beschikt over een deskundige adviescommissie met betrekking tot de (rijks)monumenten, In het overgangsjaar 2022 gaat de provincie een nieuwe systematiek toepassen. Zoals ook in het uitvoeringsprogramma staat beschreven wordt dan gebruik gemaakt van de data van de Inspectie Overheidsinformatie en Erfgoed (O&E) voor de berekening van de volgende indicator: Het totaal aantal monumenten per gemeente gedeeld door de totale arbeidscapaciteit bij de gemeente voor beleid, vergunningverlening, toezicht en handhaving uitgedrukt in het aantal Fte's.		In afwachting van de nadere uitwerking en toepassing van de indicatoren voor Monumentenzorg en Archeologie uit het Uitvoeringsprogramma IBT 2022 is dit oordeel gebaseerd op het oordeel per 31 december 2020.
Is er reden voor extra aandacht?	Ja	De Inspectie O&E heeft zijn vragenlijst over monumentenzorg en archeologie verstuurd naar alle gemeenten. De provincie doet een dringende oproep aan alle gemeenten om de vragen van de Inspectie O&E volledig in te vullen en geen gebruik te maken van het veld "onbekend".
Archief- en informatiebeheer	**Oranje**	TOELICHTING
Het archief- en informatiebeheer van de gemeente zijn op orde		Het archiefverslag over 2019 wijst uit dat de gemeente nog niet voldoet aan de wettelijke eisen. Het verslag is bestuurlijk behandeld en naar de provincie gestuurd.
Is er reden voor extra aandacht?	Ja	Het jaarverslag 2020 zal gelijktijdig met het jaarverslag 2021 naar de provincie verstuurd worden.
Huisvesting Vergunninghouders	**Groen**	TOELICHTING
De gemeente heeft volledig en tijdig voldaan aan de taakstelling.		De gemeente heeft op 31 december 2021 volledig en tijdig voldaan aan de taakstelling en is daarom op 1 januari 2022 op trede nul van de IBT-ladder geplaatst met een voorsprong van 7 vergunninghouders.
Is er reden voor extra aandacht?	Nee	